

**GÖNÜLDEN
ESİNTİLER**

NECDET ARDIÇ İZ-TERZİ BABA

**MUHTELİF SOHBET
ARASI SOHBETLER
(KİTAP - 134-2)**

**İRFAN SOFRASI
NECDET ARDIÇ
MUHTELİF SOHBETLER
TASAVVUF SERİSİ (134-2)**

GÖNÜLDEN ESİNTİLER

NECDET ARDIÇ

“İZ-TERZİ BABA

**MUHTELİF SOHBET ARASI
SOHBETLER.**

(134-2)

**İRFAN SOFRASI
NECDET ARDIÇ
TASAVVUF SERİSİ**

**MUHTELİF SOHBET ARASI SOHBETLER.
(134-2)**

NECDET ARDIÇ

TERZİ BABA

Adres

Büro: Ertuğrul Mahallesi Hüseyin

Pehlivan Caddesi No: 29/5

Servet Apt. 59 100

Tekirdağ

Ev: 100 yıl Mahallesi Uğur Mumcu Caddesi

Ata Kent Sitesi A Blok Kat 3, D. 13.

Tekirdağ

Tel: (0282) 408 93 84

(0533) 7743937

www.terzibaba13.com

terzibaba13@gmail.com

	Sayfa no.
İçindekiler.....	(3)
Ön söz.....	(4)
Nefs.....	(5)
Birinci kısım.....	(8)
İkinci kısım.....	(18)
Bu gün (02-06-2000).....	(21)
Lübb-ül-Lüb.....	(37)
Baş örtüsü.....	(50)
0-5 - Taharet.....	(59)
0-6 -Taharet.....	(73)
0-7 – Çeşitli sohbetler.....	(86)
Tesbih.....	(92)
Mi'rac hadisesinde.....	(98)
0- 9 – Namaz.....	(113)
10 – Namaz.....	(119)
11 – Hamd.....	(129)
13 – Kendini tanı.....	(154)
01 – Mertebeler sohbet.....	(180)
02 – Zikir hakkın da.....	(185)
10 -11 -2000 Cuma akşamı.....	(204)
0-5 – Mevlud hakkında.....	(216)
Ehli Beyt mevzuu.....	(238)
0-7 – Kendini tanıma.....	(246)
0-8 – Cennet Cehennem mevzuu.....	(259)
Terzi Baba kitapları sıra listesi.....	(272)

ÖN SÖZ

BİSMİLLÂHİRRAHMANİRRAHÎM:

Muhterem okuyucularım her ne vesile ile elinize geçmiş olan bu ve devamı olan (30) kitap, uzun senelerden beri yapmaya çalıştığımız konulu sohbetlerimiz aralarında, verdiğimiz çay molalarında, ayrıca herhangi bir yerde sorulan sorular üzerine ve daha bir çok vesile ile her hangi bir seyir takib etmeden, bu konuşmaların kayda alınmış seslerinin sonradan yazıya dönüştürülmesi yoluyla oluşmuştur.

Gerçekten oldukça uzun bir çalışma süresinden sonra kayda alınan bu kitapların oluşumu adeta bir ekip çalışması ile meydana gelmiştir.

Kardeş ve evlâtlarımızdan hangisinin işleri ve durumu uygun ise kendilerine verdiğim ses kayıtlarını bilgisayarda dinleyerek kayda almışlardı. Bende bunları tarih sıraları itibarı ile (30) bölüme bölüp bu kadar kitap meydana gelmiş oldu.

Bu kitapların sayfa ve yazı düzenleme ve kontrollerini yapıp okunacak hale getirdikten sonra kitaplarımızın arasında yerlerini almış oldular. Bunların içinde bazı mevzuların tekrerrüü olabilir. Çünkü bu sohbetler değişik mahallerde ve değişik kimselere yapılmış olduğundan ve aynı mevzuun başka kimselere de aktarılması gerektiğinden, kitapların hepsini okuyanlar bazı tekrarları görebilirler.

Aslında bunlar tekrar değil eğitim gereği başkalarına da aktarılması gereken bilgilerdir. Ancak aynı mevzu değişik zamanlarda değişik mertebeleri itibarı ile yine de aynı sohbet değildir, her sohbetin kendine ait özelliği olduğundan, yine onların hepsi ayrı sohbetlerdir.

Bu vesile ile ses kayıtlarını yazı kayıtlarına döndüren bütün kardeş ve evlâtlarımıza emekleri yönü ile teşekkür eder, Cenâb-ı Hakk'tan dünya ahret saadeti ve ilâh-i idrakler dilerim.

Sayın okuyucularımızın da azami istifade etmelerini niyaz ederim, Cenâb-ı Hakk idrak ve anlayışlarımızı arttırsın inşallah.

“İz-Terzi Baba” Necdet Ardıç Tekirdağ.

NEFS

2000 senesini Cuma günü Cuma saatinden bir saat evvel İzmir’de sohbetimize başlıyoruz. Cenab-ı Hakk cümlemize akıllı Fikir, Zeka versin zihin açıklığı versin, bu günkü sohbetimizin mevzuu nefisler hakkındadır, nefis mertebeleri hakkındadır, yavaş yavaş bunları anlamaya çalışalım, İrfan mektebi adlı kitabımızdan okumaya çalışıyorum,

Hakk’a varmak ister isen.
Gönül yolun tutman gerek.
Üzerinden varlık yükün.
Hemen çözüp atman gerek.
Bir de kâmil yere varıp.
Evvel elin tutman gerek.
Yedi deniz beş deryayı.
Kanat açıp geçmen gerek.

diye belirtilen, yedi deniz “nefs” mertebeleri, beş derya ise, “Hazarât-ı Hamse” dir. İşte genel olarak yollarda benzeri tatbikatlar yapılır biz de 12 mertebe olarak yolumuz devam ediyor.

İrfan Mektebi Hak Yolunun Seyir Defteri Birinci Kısım
Birinci Bölüm

Yolumuzda, kişinin kendini tanıyabilmesi için yapılması lâzım gelen çalışmaları başlıca iki kısımda toplayabiliriz. Birinci

kısma, (ettur’u seb’a)yani yedi tur, وَهَذَا وَطُورِ سَيْنِ

95/2-3 اَلْبَلَدِ الْاَمِينِ وَطُورِ سَيْنِ sine dağı sine turu gönül

turu bu zahire Tur-u Sina dağı olarak geçer ama bireysel olarak insanlarda sine dağı yani gönül hanesidir oradaki yedi tur. Yedi nefis mertebesi buranın arınması içindir. ve ya,

(etvar'ı seb'a)yani yedi tavır denmektedir. Adından da anlaşılacağı üzere bu kısım yedi merhaleden oluşmaktadır.

Bunlar da sırasıyla:

- 1 - Nefs-i Emmâre.
- 2 - “ Levvâme.
- 3 - “ Mülhime.
- 4 - “ Mutmeinne.
- 5 - “ Râdiye.
- 6 - “ Merdiyye.
- 7 - “ Sâfiye.

Diye adlandırılır. Bunlar her bir insan vasfındaki kişinin varlığında mevcut olan hasletlerdir, ahlaklardır. Biz bunları bilsek de bilmesek de bunlar bizde mevcut ve biz bunların tesiri altında hayatımızı sürdürüyoruz. Yani bunlar bize hakimdir. Biz bunları ister bilelim ister bilmeyelim bunların bizim üzerimizde en çok ağırlığı olan mertebe de nefs-i emmare mertebesidir.

Emmare ne demektir, çok emredici, demektir. Yani insanın bazen içerisinden bir duygu gelir, akli ile bu iş yanlış yapmayayım dediği halde içindeki güç iter onu yaptırır. Sonunda da pişman olur neden yaptım keşke yapmasaydım bu işi düşündüm de yapmayayım diye gene de yaptım işte bunu yaptıran kendisindeki o emmare gücüdür. Emredici amir güç emmare nefis. İşte kişi evvela bunu tesbit etmesi lazımdır, gerçi sizler bu işleri çoktan bitirmişsiniz ama geriye dönüp tekrar etmede yarar olur, insan bazen küçük küçük noktaları gözünden kaçırmış olur o küçük görünen şeyler de aslında mühim şeylerdir, mesela örgü örerken bir ilmek kaçmış olsa o ilmek orada gözükür işte boşta kalır bir işe de yaramaz. Ne yaparlar sökerler sonra o ilmeği yeniden tuttururlar devam ederler.

Nefs-i Safiye diye adlandırılır, Bu kısımda kişi (enfüsi, nefsi)yani içe dönük çalışmalar yaparak kendi tanımaya başlar bu çalışmalar beden üzerinde varlığında mevcut hakikatlerini ve kendini tanımağa başlar. Kendini tanımadan da Allah'ı tanımak mümkün olmaz merhaleler de sırasıyla aşağıdaki gibidir

İkinci kısma ise, (Hazarât-ı hamse)yani, (beş hazret mertebesi) denmektedir. Bu mertebeler de sırasıyle;

- 1 - Ef'âl âlemi. Fiiller alemi içinde bulunduğumuz alem
- 2 - Esmâ alemi Esma-ul Hüsna Cenab-ı hakk'ın isimlerinin yaşandığı alem
- 3 - Sıfat alemi yani güçler alemi
- 4 - Zat alemi
- 5 - İnsân-ı kâmil.

Diye adlandırılır. Bu İnsan-ı Kamil bütün bu mertebeleri ihata eden mertebe demektir. Bu kısım da ise kişi (afaki)yani dışa dönük çalışmalar yaparak, dış âlemleride tanımağa başlar. Bu mertebeler çalışarak, yaşanarak ve Hakk'ın lütfu ile aşılarak kemale edilir. ALLAH (c.c.) lühü kendine çekmeği dilediği kullarını bu yollardan geçirterek huzuruna çıkartır. Yukarıda belirtilen mertebelerin aşılması için yapılacak çalışmalar 24 saatte bir tekrarlanır süresi akşam namazının başlaması ve ertesi gün bitmesi çalışmaya başlarken evvela iki rekat miraç namazı kılınır, sonra tebareke suresinin tamamı (sure 67) Haşr (sure 59) suresinin 22. Ve 23.ayetleri yani "Hüvallahüllezi" den itibaren okunur, bir tesbih istiğfar ve bir tesbih Kelime-i tevhid çekilir. Şimdi bunları incelemeye çalışalım.

BİRİNCİ KISIM;

“NEFS-İ EMMÂRE”

Nefs-i emmâre, çok emreden, istediğini yaptıran nefis anlamında dır, güç manasınadır. “Nefs” kelimesini bazı alimler “Nefes” olarak da söylemişlerdir. İçimizden çıkan nefes olarak ki nefis ile nefes aslında birbirisinin aynısı gibidir. Çünkü her yaptığımız fiil düşünce o nefes ile ortaya çıkıyor, bakın bir insan kötü bir söz söylemiş olsa fiil olarak bir şey yapmadığı halde kişinin kalbini kırmış oluyor. Hiç dokunmadığı halde kelamıyla kalbini kırmış oluyor. İşte nefes olarak o nefis nefes olarak çıkıyor karşı tarafa ama gene bir nefes var ki ne yapıyor onu o kadar hoşlandırıyor ki memnun ediyor güzel hallere getiriyor, o da nefes işte bakın ama bu nefsin terbiye edilmiş nefesinden çıkan nefestir.

Birisine iltifatta bulunuyorsunuz güzel bir şey söylüyorsunuz ne kadar memnun kalıyor, para verseniz madde verseniz o kadar huzurlu olmuyor, bakın o da nefes ile çıkıyor, ama birisi terbiye edilmiş kontrol edilmiş nefes ile çıkıyor, birisi terbiye edilmemiş öylece çıkan nefes ile çıkıyor. Yani bir meseleyi yahut bir varlığı kullanırken kişi bunu isterse en aşağılara indiriyor, o yaptığı her hangi bir işi idraki ile yaparsa en kemale en yükseklerle çıkarmış oluyor, aynı iş demek ki kullanım değiştiriyor.

Çok emreden istediğini yaptıran nefis anlamındadır, Nefs-i emmârenin boyunduruğundan kurtulmak ve yukarı da belirtilen merhalelerin aşılması için yirmi dört saatte bir yapılması lâzım olan çalışmalar şöyle sıralanabilir. Günlük beş vakit namaz kılındıktan sonra ayrıca. Nafile hükmü ile, iki rek’ât Mi’râc namazı niyyetiyle kılınır. Tebâreke; Mülk, Sûresi; (67) tamamı okunur. Haşr Sûresi nin (59) (22 ve 23) üncü Âyetleri, “hüvalla hüllezi”den okunur.

Sonra devamla:

(101) adet “istiğfar” (estağfirullah) çekilip, 3 İhlâs 1 Fâtîha okunup, Âdem baba ile Havva validemizin rûhlarına hediye edilir. Sonra devamla: (101) adet “Salâvât-ı şerife” çekilip, 3 İhlâs 1 Fâtîha okunup Efendimizin ve validelerimizin rûhlarına hediye edilir. Bundan sonra dikkatlice kendini dünyadan uzak tutmaya çalışarak maddeden işte dünya muhabbetinden gönlünü boşaltarak çünkü bir kabın içi dolu ise oraya bir şey konmaz istediğin kadar uğraşın taşar, ayrıca bir kabın içinde kirlenmiş eskimiş, bozulmuş bir şey varsa onun üstüne taze bir şey konmaz, akıllı insan bunu yapmaz, ne yapar onu boşaltır, o gitmiş zaten onu gözden çıkarır, içini güzelce yıkar, ondan sonra tap taze şey ile doldurmaya başlar. İşte biz de gönlümüzü dünya pasından kirinden işte madde bağlantılarından dünya muhabbetinden hepsini temizleyip yerine yenisini Hakk’ın muhabbetini doldurmamız gerekiyor.

Sonra devamla: Dikkatlice dizlerin üstüne oturarak, kendini dünyadan uzak tutmaya çalışarak ve Hakk’a rabîâyâ yönelerek, “destûr yâ Hz. ALLAH, destûr yâ Hz. Rasûlüllah, destûr ya Hz. Âlî, destûr yâ Gavsûl A’zâm, destûr yâ Hz. Pir Hasan Hüsâmettin Üşşâki, destûr yâ recâlel gayb. “Neveytû lillâh feğlem ennehü” (Lâ ilâhe illâllah) diye başlayarak (700) adet “Kelime-i Tevhid” çekilip, 3İhlâs 1Fatiha okunup, Pirimiz Hasan Hüsâmettin Üşşâki ve Halva-i Bacı validemizin ruhlarına hediye edilir. Bu ilk dersi yapan insan içindir. Bundan sonra daha dersleri olan kimseler burada sadece bir kelime-i Tevhid çekiyoruz yani yüz adet bir bölümünü çekiyoruz, ondan sonra ne derslerimiz varsa onları araya alıyoruz, 600 Kelime-i Tevhidi de en sonda çekip bitirip yine üç ihlas bir Fatiha ile birlikte Hasan Hüsâmettin Uşaki Hz lerinin bütün piran Hz lerinin onların hepsi bizim pirimiz ayrı gayrı yoktur, ruhlarına hediye ediyoruz böylece o günkü dersimiz bitmiş oluyor 1. Derste olan için.

Her günkü çalışmalar, bu sistem üzere devam ederken, görülen yeni zuhurat ve gelişmelere göre, yeni ilâvelerle derslere ve bâtın yolculuğuna devam edilir. Bu özet tariflerden sonra Nefs-i Emmâreyi tanımağa çalışalım. NEFS-İ

EMMÂRE'nin zikri. "LÂİLÂHE İLLÂLLAH" tır. La bildiğiniz gibi yok manasınadır, iki bölümü vardır, Kelime-i Tevhidin iki bölümü vardır, O çok muhteşem bir kelimedir, ama biz devamlı ağzımızda vird ettiğimiz için pek değerini anlayamıyoruz, bilemiyoruz. "La seyfe illa Zülfikar" "La fetta illa aliyyun" demişlerdir. "La seyfe" kılıç yoktur, "illa Zülfikar" Hz Ali efendimizin kılıcı vardır çatallı idi ya iki tarafı da keskin ne taraftan vursa kesiyor, ileri doğru uzatsa yine kesiyor.

İşte bu tevhid kılıcı da Nefs-i Emmarenin başlarını ancak öylece keser, başka türlü de kesilmez. "La feta" fetih olmaz "illa Aliyyün" Hz Ali'nin kanalından fetih olur ancak yani O'nun himmeti ile olur demişlerdir. İki bölümü vardır; "La ilahe" bölümü nehiy, "İlla Allah" bölümü de ispat demişlerdir. "La ilahe " kaldırıyor, nehy ediyor, yok, ne yok ilahlar yok, bu ilahlardan kasıt zannediyoruz ki işte putlar, taşlar şunlar bunlar, onlar zahirdekiler, gönlümüzde ne kadar muhabbet varsa Hakk'ın dışında muhabbet varsa onların hepsi birer ilahtır. Hani şimdi şarkıcılara da ilah diyorlar ya veya star yıldız diyorlar ya işte onların hepsi birer ilahtır.

Kim gönlünde neyi ön plana çıkarmışsa madde olarak dünya olarak ön plana çıkarmışsa onun ilahı odur, hiç şeksiz şüphesiz. İsteddiğimiz kadar rabba ibadet edelim, ama gönlümüzdeki muhabbet Hakk muhabbetinin üstünde ise madde muhabbeti işte o onun ilahıdır. Kelam olarak "La ilahe illallah" desin binlerce isterse dili öyle söyler ama kalbi bir başka türlü der. Tabi bu bir bilgi olsun diye bunlar bilinmeyen şeyler değil de işte bir tekrar etmiş oluyoruz. "İlla Allah" da ispat bölümüdür. İki ana bölümü var, "La ilahe" nehiy bölümü kaldırma bölümü "İlla Allah" da ispatlama yani "İlahlar yoktur, Allah vardır " sadece diye böylece bilinmesi.

Bu mertebede olan kişinin nasıl olması lazım yani şuurlanması bu kelimayı alıyor başladı, bilek aldık bir yola çıkacağız evvela onun adresini bilmemiz lazımdır, yazıhanenin adresini otobüsün kalktığı yeri adresini bilmemiz lazımdır, sonra hangi numaralı otobüs olduğunu bilmemiz lazım, otobüsün hangi koltuğu bize ayrıldı bilmemiz lazım, en önde

de olabilir en arkada da olabilir, olsun arabanın içinde olsun da en arkada olsun zararı yok. Bunu kimden öğreniyoruz, ilk İnsan Âdem babamızın hayatından öğreniyoruz nasıl olması lazım geldiğini buradan kurtuluşun,

Kûr'ân-ı Kerîm A'râf Sûresi, (7/23) Âyetinde, bu mevzua işaret vardır. Adem Babamız Cenab-ı Hakk'tan aldığı bilgi ile yani Cenab-ı Hakk'ın öğrettiği bilgi ile

قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَاهَا فَاظْلَمْنَا وَلَمَّا تَخَّرَلْنَاهَا وَتَرَجَّمْنَاهَا لَنَّا كَوْنًا مِنْ
الْخَاسِرِينَ

Meâlen;“Ey Rabb’i miz biz nefislerimize zûlmettik, eğer sen bizi bağışlamazsan ve bize merhamet etmezsen hüsrana uğrayanlardan oluruz.” Havva validemiz ile Âdem babamızın müşterek yaptıkları dua bu idi. Âdem baba Havva valide ile yer yüzünde daha sonraları buluştu ya yer yüzüne indirildikten sonra yalnız başına iken de söylediği duası bu idi. Cenab-ı Hakk “Biz O’na bazı kelimeler öğrettik” diyor, bu kelimelerden bahsederek. Bakın suçu başkasına atmıyor “Biz kendi nefislerimize zulum ettik” diyor, biz zararı kendimize verdik diyor. Eğer sen bizi bağışlamazsan ve bize merhamet etmezsen hüsrana uğrayanlardan oluruz, hüsrana ehli oluruz diyor, bakın ne kadar güzel bir dua bu.

Birincisi bu ikincisi Cenab-ı Hakk Yusuf (as) ın ağzından talim ettiriyor, yani mü'minlere insanlara talim ettiriyor, o da ne zaman Yusuf (as) zindandan çıkarılacağı zaman diyorlar ki zindanda rüyaları tabir eden birisi varmış çıkarın getirin bakalım onu diyor firavun, Yusuf (as) a bu haber gittiği zaman hayır ben bu zindandan çıkmam diyor ve bu 12/53 ayetindeki ifadeyi söylüyor.

أَبُوهُ نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ ۖ إِنَّهَا حَارِمٌ
إِنَّ رَبِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ

Meâlen: “Ben nefsimi temize çıkarmak istemem, çünkü nefis daima kötülüğü Emredicidir. Meğer ki Rabb'imın esirgediği bir nefis ola. Gerçekten Rabb' im bağışlayan ve esirgeyendir.” Hani Yusuf (as) a bazı iftiralar atmışlardı ya sonra O'nu hapis haneye attılar, neticede oradan çıkması gerekti Yusuf (as) hapishaneden çıkmıyor, şimdi hapishanelerin kapısını açsanız çıkın deseniz kimse suçlu olup olmadığı ile ilgili vicdan muhasebesi yapmadan hemen hepsi koşar çıkar dışarıya. Zaten hepimiz çıkarız. O çıkmıyor, ve bu sözü söylüyor, نَفْسِي ۖ نَفْسِي ۖ ben nefsimi beri etmem, yani teberru etmem, temize çıkarmam, ibra etmem, ben nefsimi temize çıkarmam إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ kötülüğü emreder, yani kendine kaydırır, meseleleri kendi lehinde kullanır, işte yapmadım de de çık dışarı falan gibi, لَا حَارِمٌ ۖ

kime ki merhamet etmişse rabbi رَبِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ onlar bu nefs-i emarenin tesiri altında kalmazlar diyor yani Allah'ın merhamet ettiği kimseler ise istisna diyor. işte ben nefsimi temize çıkarmak istemem çünkü nefis daima kötülüğü emredicidir meğer rabbimin esirgediği bir nefis ola, gerçekten nefsim esirgeyen bağışlayandır, diye nefs-i emmarenin yaşantısını halini bize Kur'an-ı Kerim'de böylece belirtiyor. Tabi daha buna ait bir çok ayetler vardır, Kur'an-ı Kerim'de sadece bu kadar değildir, ama muhteviyatı genişlemesin fazla uzamasın kafamız fazla karışmasın diye ikişer ayet vererek bunları geçiyoruz. Bunlar da yeter zaten düşünen insanlar için.

Nefs-i emmarede yaşayanın hali böyle olması lazım, fiiliyatı nasıldır, Haktan gafildir, kötülüğe meyyaldir, isyan ve fenalığın

menşesidir. Kötü ahlâk sahibidir, tabiatı zûlmani ve süflidir. Yani toprağa dönük yaşar tabiatına dönük yaşar. Nefs-i emmârenin belirgin ahlâk ve sıfatları şunlardır: Hırs, tama, şehvet, gadap, kendini beğenme, emretme hırsı, bilhassa bu çok şiddetlidir işte ne kadar emrinde insan var ben vali olayım ben reis-i cumhur olayım ben paşa olayım, patron olayım işte sayılayım gibilerden bu hırs kendisinde çok vardır, ve zûlm etmeyi sever karşısındakine hakir görür. Bu mertebeden kurtulup yükselmenin anahtarı, “Lâ ilâhe ilâllah” Kelime-i Tevhidi dir. Mürşidinin sâlik’e yaptığı bu telkinle zikre başlar, nûrunu, sırrını ve halini müşahade edinceye kadar çalışmasını sürdürür. Rengi: Gök ve kül rengi tonlarındadır. Mürşidinin himmeti irşadıdır. Şeriat mertebesidir.

Bu hususta kısa bilgi sunmağa çalışalım. HAKK’ın zâtından ayrılıp (on sekiz bin) âlem arasında yer alan, “akl-ı kül, nefs-i kül, arş, kürsi, yedi kat gök, ay, hava, ateş, su, toprak, maden, nebat, hayvan, gibi yollar katederek İnsân sûretinde dünya ya gelen varlık, şekli olarak o görünüm de olmakla beraber, manâ olarak henüz o seviye ye ulaşamamıştır. Biz mana aleminde Hakk’ın Zat’ında mevcut idik, fakat kendimizi bilmiyorduk, mesela şu karşıda derya var, deryadan bir damla aldığımız zaman o damla derya olduğunu bilmez, deryanın içinde iken derya olduğunu bilmez, hani balıklar için derler ya “ol mahiler ki derya içredir” yaşadıkları yeri bilmezler.

Küçük balık büyük balığa sormuş, baba demiş derya derya diyorlar nerede bu derya o da oğlum görürsün bir gün demiş, ne zaman ki balıkçılar gelmişler ağları atmışlar, toplamışlar başlamışlar yukarıya doğru çekmeye çocuğuna sesleniyor küçük balığa büyük balık, oğlum dikkat et bak şimdi deryayı göreceksin diyor. Ne zaman çekiyorlar yukarıya şıpır şıpır sular boşalmaya başlıyor, onlar da pıtır pıtır oynamaya başlıyorlar o zaman bak oğlum gördün mü deryayı diyor bak deryanın içindeydin de içinde olduğun için farkında değildin diyor.

Bakın biz de bu hava deryası içinde yaşıyoruz, farkında değiliz. Ayrıca İlahi derya içinde yaşıyoruz, biz de onun farkında değiliz. Yani Allah deryasının içinde yaşıyoruz farkında değiliz. Ne zaman fark edeceğiz çıkınca, ölünce fark edeceğiz. İşte o deryadan ne zaman ki bir bardağın içerisine biraz su konuluyor, o zaman kendini anlıyor, birey olarak işte herbirerlerimiz birer Allah'ın kadehi kadehleriyiz la teşbih, içki kadehi değil de insan kadehi ilim kadehi bilgi kadehi kemalat kadehi o zaman kendimizi bilme yolu açılıyor bize. Kadehin içine girince bireysellik başlıyor.

Ama ne yazık ki bu kadehin içine girdiğimiz zaman İlahi Hakk'tan ayrıldığımız için de ölmüş hükmüne de geçiyoruz. İşte burada bunu diriltmemiz gerekiyor. İncil'de yazar İsa (as) bile doktora gidiyor, “anasından iki defa doğmayan semavatın melekutuna ulaşamaz” diyor. bunun birisi fizik olarak dünyaya gelmek ikincisi de ruhen doğuştur, gönül evladını meydana getirmek işte esas bizim varlığımız odur, ruhani doğuşumuz, işte bunun sağlanması için de bu çalışmaların yapılması gerekiyor.

Şimdi 18 bin alemde geçerek yeryüzüne bu kadehlere geldik, İlahi denizden alındık İlahi rahmetinden alındık orada vardık ama kendimizi bilmiyorduk, yani karıştık, mevcudiyetimiz varlığımız oradaydı ama şuurlanmamıştık henüz işte buraya geldiğimizde o kadeh içine girdiğimizde şuurlanmış oluyoruz, ama bu şuurlanmamız zahiri manada olduğundan bu sefer kadehteki gerçek aslımızı unutuyoruz. Neden, çünkü çevredeki maddiyet muhabbet işte işler eşler evler dostlar çoluk çocuk şunlar bunlar, bizi bağlıyor, buraya yöneliyoruz.

O 18 kattan geçtiğimizde aldığımız her kattan bir elbise bizi perdelemiş oluyor, 18 katın içinde kalmış oluyor gerçek ilahi kimliğimiz. Deryadan bize nasib olan 18 kat elbisenin içinde kalmış oluyor. İşte onun için bu yoldan geriye dönüş ve her geçtiğimiz yerde hangi elbiseyi almışsak o elbiseyi orada bırakmak suretiyle ancak soyunabiliyoruz. Çünkü su elbisesini toprak kabul etmiyor, toprak elbisesini su kabul etmiyor,

zulmani elbiseyi Nur kabul etmiyor, Nurani elbiseyi zulmani elbise merteye kabul etmiyor, yani her şey kend değeri ile kendi eşıyle kendi yerinde kalıyor, başka yere terk edemiyorsun. Aksi halde üstümüzde kalıyor.

Yani nerden gelip kaç basamak inmişsek o kadar basamak aynı yerden çıkmamız gerekiyor ki aslımıza deryamıza ulaşalım. İşte o yolları katederek yeryüzünde görülen insan suretinde dünyaya gelen varlık şekli olarak o görünümde olmakla beraber, mana olarak henüz o seviyeye ulaşamamıştır. Yani şekil olarak insana benziyoruz ama mana olarak Cenab-ı Hakk'ın istediği şekilde ve manada olmamış oluyoruz. Burası doğduğu andan itibaren insanın fiziki olarak hayat bulduğu yer olmasına rağmen, aslında manen öldüğü yerdir. Yani deryada Hakk'ın Zat'ıyla "Hay" iken burada kadeh içine konduğumuzda kendimizi kayıp ettiğimizde yani unuttüğümüzde ölmüş hükmüne gelmiş oluyoruz. Aslında diriyiz ama o hayat bizde atıl olduğu için İlâhi hayat faaliyette olmadığı için ölü hükmünde oluyoruz. Çünkü o, mânâ olarak Hakk'ın zatından ayrılmış gayrılığa ve birimselliğe düşmüştür.

Tebâreke sûresinin ikinci Âyetinde belirtildiğigibi. اَللّٰہِیْ خَلَقَ

وَالْحَیَّ َوَ الْمَوْتَ Meâlen: "ALLAH (c.c.) evvelâ ölümü sonra

hayatı halketmiştir." Başka bir ayet-i Kerimede اَوَّمِنْ كَانَ مِیَّۃً

6/122 ayetinde "siz ölüler idiniz o size hayat verdi," bakın bizler varız ama ölüler hükmündeyiz eğer biz hiç yoksak siz demez, yani "siz ölüler idiniz biz size hayat verdik ve bunun neticesinde size bir nur verdik bu nur ile insanların içerisinde yürüyorsunuz" bu ayet-i Kerime gönlünde İlâhi Nur olan dervişten bahsediyor. Sıradan caddedeki insandan bahsetmiyor. Kimin içinde Allah muhabbeti Allah'ın Nur'u varsa işte bu ayet o kişileri özel olarak anlatıyor. "ey kulum sen daha evvel ölü idin ben sana

hayat verdim bu hayat sebebiyle bir de Nur verdim içine bu nur ile insanlar arasında dolaşıyorsun ve onları aydınlatıyorsun” manasına da ve o nur ile de yolunu buluyorsun manasındadır.

Artık onların tesirinde kalmadan kendi lambanı yakarak kendi yolunda yürüyorsun manasındadır.

Dünya ya gelmekten maksat, kişinin gerçek ve ebedi hayatına ulaşması için beşeri bedeni hayatı değil, elindeki büyük imkânları kullanıp tekrar geldiği yollardan geri dönüp aslına ulaşması itibariyle (İnsân-ı Kâmil) mertebesinde kendini Hakk’ani sıfatlarıyla bulmasıdır. Böylece (İlâhi seyr) tamamlanır gaye hasıl olur. (Ben gizli bir hazine idim bilinmekliğimi sevdim ve bu âlemleri meydana getirdim.) Hadîs-i kûdsisi’n de belirtilen hüküm gerçekleşmiş, kendini ve halkını, (İnsân-ı Kâmil) Gözünden her mertebede seyr etmiş olur. Bütün bu alemlerin halk edilmesi bu hadise bağlıdır, yani bu hadis ile ifade ediliyor, “Ben gizli bir hazine idim, bilinmekliğimi sevdim bu alemleri halk ettim diyor.

Bu alemlerin en müstesna varlığı da insan ve Cenab-ı Hakk insan ile birlikte bu alemin insanın gözünden seyir ediyor. İşte Kabe-i Şerif’te Hacer-ül Esved’in ifadesi budur, hani oraya el sürülüyor, öpülüyor, falan ya Hz Ömer de “Ben senin bir taş olduğunu biliyorum, ama işte Hz Muhammed sana hürmet etti diye hürmet ediyorum” Hz Muhammed’in hürmet etmesi bu yöndendir. La teşbih yani misal olarak Cenab-ı Hakk o gözde kendini tavafa gelenleri seyir ediyor.

(Nefs-i emmâre) şuuruna gelemeyen kimse, ALLAH’dan (c.c.) en uzak noktadadır. Bu bilinçten noksan olan her nefes HAKK’tan daha dauzaklaşmaktadır. Eğer bir kimse araştırmacı

olursa, اِجْعِلْ لِي رَبِّكَ (Fecr Sûresi, 89/28 Âyetinde

Meâlen; (Rabb’ı na dön) emrini derinden hafif, hafif duyar ve onu araştırmaya başlar. Bu safhada, Hakk yolunda giden âşıklar kervanına rastlarsa oraya dahil olma arzusu duyar. Kendini kervan halkına dahil ettirebildiğinde, kabiliyeti olduğu da görülürse kervanla birlikte yola devam eder. İşte o kimse, o

andan itibaren gerçek İNSÂN olmağa namzettir. Gayreti nispetinde o da yoluna devam eder. Himmeti yüce ise sonunda, evvelâ kendine oradan da RABB'ı na ulaşır. Çünkü (nefsini bilen Rabb'ı nı bilir) denmiştir. Dünyadan geçip Rabb'ı na dönmeğe çalışan kimse işte böylece (nefs-i emmâre) bilincine varmıştır. Daha evvelce de kendinde (nefs-i emmâre) gücü vardı, fakat bunun farkında değildi. İşte bunun farkına varması, onu terbiye ye dönük çalışmalara başlaması geriye gidişi durduran en büyük etkendir.

Yukarıda bahs edilen on iki mertebe iç içe on iki daire olarak düşünülürse en dış daire ve dışı (nefs-i emmâre) dir. O nun kalınlığı sonsuzdur. Hani ortada bir nokta bunun dışında iç içe 12 daire düşünelim en son daire nefs-i emare dairesidir, eğer kişi o daireye dahil olmamışsa sonsuz boşlukta hayal aleminde yaşıyor, demektir isterse ibadet ehli olsun, o ayrı konudur. Ama o 12 daireye ulaştığı zaman kişi oradan artık 11. , 10. Diye içeriye doğru yavaş yavaş merkeze doğru gelmeye başlar.

Hani az önce de bahsedilmişti birilerine sormuşlar, nefs-i emareden nasıl geçilir, o da demiş nefs-i emareye nasıl gelinir, evvela onu öğrenelim, çünkü nefs-i emarenin dışında boşlukta geziyor, evvela o kancaya o halkaya tutunacak ki oradan içeriye doğru nüfuz etsin.

Bu mertebe de kalındığı sürece, eğer gidişi durdurulmazsa Hakk'a yaklaşılamaz, uzaklaşılır. Geriye gidiş durdurulup, merkeze doğru dönülebilirse aslına ulaşılır, (KÂMİLİNSÂN) olunur. İşte bu yüzden (nefs-i emmâre) bilinci ve mertebesi çok önemli bir başlangıçtır. Bir irfan ehline “(nefs-i emmâre) den nasıl geçilir” sorusuna karşılık, o da “evvelâ (nefs-i emmâre) ye nasıl gelinir,? onu anlamak lâzım dır,” diye belirtmiştir. Bu mertebenin içi “İnsânlığa” yükseliş, dışı ise

“Hayvanlığa” iniştir. كَالْأَنْعَامِ بِئِلْهُمْ أَضَلُّ diyor ayette

“..onlar sürüler gibidir hatta daha da aşağıdadırlar” 7/179 Neden çünkü o sürüler gibi olan varlıkların birer mesuliyetleri

yoktur, ama bize Cenab-ı Hakk insan şerefini vermiş, insan olma şerefini vermiş, bunu değerlendiremezsek tabi çok büyük hüsrân olur, Allah etmesin.

Ey insan görüntüsünde olan varlık sakın ve tarafsız olarak kendini eleştir, araştı, tart açıkça değerlendir, yerini tesbit etmeye çalış bu dünya hayatı bir daha ele geçmez, akıllı insan daha ziyade yarını düşünen kimsedir, kendine merhametin varsa insanca düşün değerlendir, dengeli karar ver ne yapman gerektiğini gerçekten dünyaya niçin geldiğini düşün hedefini tayin et ve yolunda devamlı yürü bu kendine yapabileceğin en büyük lütuftur. Kimsenin kimseye fayda sağlayamayacağı günden sakın nefs-i emarene hakim olmaya çalış güçlü bir pehlivan ol dünya sahnesinden nefsinin muzafferî olarak git gereksiz o şeylerle vakit geçirme sen seni bil kendini tanı, Hakk'ın indinde değerin artsın, Arifler defterinde kaydın olsun, ebedi hayat senin olsun.

İKİNCİ BÖLÜM

“NEFS-İ LEVVÂME”

Levm etmek; çekiştirmek, zemmetmek, paylamak, serzeniş telâşlânmak, pişmanlık duymak, anlamında dır. Buranın Zikri: “YA ALLAH” tır. İdrâki yani kişinin oradaki yaşantısı: Bu mertebenin şuuru ile ileriye doğru gitmeğe gayret etmesidir.

Kûr’ân-ı Kerîm, Enbiya Sûresi, فَكَأَدَىٰ فِي الظُّلُمَاتِ أَلَّا لِلَّهِ

(21/87) Âyetinde لَا أَنْتَ سَجَّازَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ

bu mevzua işaret vardır. Meâlen; “Karanlıklar içinde “ sende başka ilâh yoktur, sen münezzehsin, doğrusu ben zalimlerden oldum,” diye niyaz etmişti” kim Yunus (as) bu da Yunus (as) ın ağzından Cenab-ı Hakk bu bilgiyi Kur’an-ı Kerim’de bizlere vermiştir. nefis mertebesinin Hâli: Bu mertebenin haliyle hallenmeye çalışmaktır.

Kûr'ân-ı Keriym; Kıyâmet Sûresi; لَا أُقْسِمُ بِيَوْمٍ

﴿١﴾ وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ ﴿٢﴾ (75/1-2) Âyetinde

bu hâleişaret vardır. Meâlen:“ Kıyâmet gününe ve pişmanlık çeken nefs-e yemin ederim.“ Bakın ne kadar mühim bir mesele ki Cenab-ı Hakk nefs-i Levvame ile kıyamet gününü bir tutup ikisine birlikte yemin ediyor. Yani kıyamet günü derecesi kadar mühim Nefs-i Levvame mertebesi. Biz bunları bakar bakar söyler geçeriz, ama ne kadar değer arz ediyor, “Kıyamet gününe yemin olsun ki” ve “nefs-i Levvameye yemin olsun ki” bakın Cenab-ı Hakk eş değerde tutuyor, neden acaba bu kadar değerli, Yunus (as) bildiğiniz gibi gemiden atladı, Gemi hareket etmeyince kaptan içinizde bir suçlu var gemi gitmiyor, normalde gitmesi lazım ken gemi gitmiyor, kürek çekiyorlar, yahut yelkeni şişiriyorlar gemi gitmiyor, her zaman aynı şartlarda giden gemi gitmiyor, kaptan da ariflerdenmiş ki içinizde bir günahkar var kimse o çıksın biz araştırmayalım yolcular yolundan kalıyor, mallar yerlerine gidecek gemi gitmiyor, hemen Yunus (as) günahkar suçlu benim diye kendini denize atıyor.

Suçu neymiş, görevden uzaklaşıyor, neden kaviminden ümidini kesiyor, Allah'tan ümit kesilmez, ümitsizliğe düştü bunu anladığı için kendisinin günahkar olduğunu kabul ediyor ve suçlu olan benim diyor denize atlıyor gemiden. Gemi ondan sonra da gidiyor. İşte bildiğiniz hikaye Yunus balığı geliyor yutuyor, onu bir rivayete göre kırk gün bazılarına göre bir hafta neyse o mühim değildir, balığın karnında kalıyor, fakat balık onu hazm edemiyor, ağır geliyor, sert geliyor, sahile bir kabak yaprağının dibine çıkarmış.

Neden çünkü o her ne kadar eritememişse de üstünün derileri incelmış, hazım esnasında mide asitleriyle, yani derileri silinmiş gibi sinekler konmaya başlıyormuş üstüne, onlarda yumurtalar bırakacak tabi hasta olacak baştan başa kabak yaprağının altına sokuyor ki kabak yaprakları biraz dikenli

sinekler üstüne konamıyor. İşte bakın biz de hayal ve vehim yunusunun hayatını yaşadığımız sürece o balığın karnındaki gibi hapisteyiz. Levvame nefsin hali budur. Emmarede Cennetten kovulma hali vardır, dünyaya dönme, Levvamede de balığın karnında yaşıyoruz, hürriyetimiz yok elimizde. İşte oradan çıkmak zorundayız.

كَارَانِلِكْلَارِ فِي الْظُلُمَاتِ Karanlıklar içinden niyaz etti,
لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ nereden balığın karnından nida etti,

إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ sen tek Allah'sın senden başka ilah
yok ben nefsim zulum ettim dedi o işi yapmak suretiyle. Ve arkadan kıyamet gününe ve pişmanlık çeken nefse. İşte Nefs-i Levvameye geldiği zaman emmareyi geçtikten Levvameye geldiği zaman kişi nefsinin kıyameti kopmuş oluyor. Yani artık o beden üstünde o nefs-i emarenin levvamenin o beden üstünde pek tesiri kalmıyor, tesirati kalmayınca da kıyameti kopmuş oluyor, onun için yemin ediyor kıyamete.

Burada bahsedilen dışarıdaki kıyamet değil, senin kıyametin kopuyor dikkat edin yani nefsinin kıyameti koptu, tesiri yavaş yavaş azalıyor üstünde

Yaşantısı: Nefs-i levvâmenin biri emmâreye, diğeri de mülhimeye bakan iki yüzü vardır. Emarenin tek yüzü vardı sadece Levvameye bakıyordu, Levvameye geçtiği zaman bir altta mertebesi var bir üstte mertebesi vardır, aşağıya düşmesi de var yukarıya çıkması da var iki yüzü vardır. Ehli hayvandır. Davul önünde oynar, kürsi dibinde ağlar. Yani değişik duygular içine girer Kendini beğenmiş olup, şer kaynağıdır, ham sofudur. Yani suret ve şekille uğraşır. Nefs-i levvâmenin belirgin ahlâk ve sıfatları; “cehalet, hamlık, kızgınlık, gıybet, levm, çok yemek, ve seks” dir. (HAVFve RECA) (korku ve ümit) arasında yaşar.

Bu mertebeden kurtulup yükselmenin anahtarı, (yâ ALLAH) (c.c.) ismi Celâli dir. Mürşidinin sâlik'e yapmış olduğu bu telkinle zikre başlar, nûrunu, sırrını ve halini müşahede edinceye kadar çalışmalarına devam eder. Rengi: Kızıldır. Mürşidinin himmeti irşadıdır. Şeriat mertebesidir. Bu hususta kısa bilgi sunmağa çalışalım. Bu dünya âleminde bulûğa eren ve (nefs-i emmâre) tesirinde olan kimse, yukarı da bahsedilen biçimde çalışmalarını sürdürdükçe yavaş, yavaş manen güçlenmeğe başlar. Nefs-i Emmâre'de kendine hakim olamayan yapmış olduğu her işte, "oh olsun, ne iyi yaptım," diyen ve pişmanlık duymayan kişi, (nefs-i levvâme) ye ulaşınca, az da olsa şuurlanmaya ve pişmanlık duymaya başlar. Yaptığı düşük işleri her ne kadar henüz daha durduramaz ise de, ancak yanlışlıklarının farkına varır. Kendi kendine pişman olur. ikisi arasındaki fark odur nefs-i emmarede oh ne güzel yaptım der hep kendini haklı çıkarır,

BUGÜN 2/6/2000 CUMA AKŞAMI

İzmirdeyiz, Uluhiyet Mertebeleri

Bütün bu alemler halk edilmezden evvel Cenab-ı Hakk nerede idi, Sahabe-i Kiramdan Ebu Rez isminde bir sahabe "Ya Rasulullah bütün bu alemler halk edilmezden evvel Allah nerede idi" diye soruyor, (asv) Efendimiz de buyuruyor ki O bir Âma'da idi altında ve üstünde bulut olmayan bir Âma'da idi diye böyle bir tarifi var. Altında ve üstünde buluttan maksat altında ve üstünde bu alemler yoktu, Âma'iyet halinde idi. Yalnız buradaki Âma bizim anladığımız manadaki gözü görmeyen değildir. Orada isim benzerliği vardır, Âma, buradaki "ayn" ile yazılan Arap harfleri ile "ayn" ile yazılan "ayn" ve "mim" harfleri ile yazılan bir Âmaiyet.

Bunun özelliği kendi kendinde iken kendi kendinde var iken kendi kendine ayan ama dışarıya kapalı olan dışarıyı olmadığı için zaten mecburen dışarıya kapalı olan. Bütün bu alemler

yok olmazdan evvel yani var olmazdan evvel yok iken Allah var idi. Bir gün (asv) efendimiz bir hadis-i şeriflerinde buyurdular, “Kenallahu lem yekün mea hu şey’e” yani Allah var idi O’nun ile birlikte hiçbir şey yoktu. Hz Ali Efendimiz bu sözü işittiği zaman “El an kema kân” biraz düşündükten sonra el an da öyledir, şimdi de öyledir, Allah vardır O’nunla birlikte hiçbir şey yoktur. Bu günkü halini o günkü halini anlatmış oluyor.

Âma bilinmezlik halidir, yani dışarıdan bilinmezlik halidir. Misal verelim, şimdi şu odanın içerisinde oturuyoruz, dışarıdan kimse bizi bilmiyor, dışarıdaki kimselerin bilmemesi bizim yokluğumuz hükmünde değildir. Veya her birerlerimiz kendi odamızda kendi kendimize iken kendi kendimize ve kendi kendimizle birlikte kendimizde iken dışarıdan kimsenin haberi yok olduğu bir devre düşünün, yani Âmaiyyet bu haldedir. Yani hiçbir tecelli ve zuhuru, ifşası camları kapalı ne perdeden dışarıya ışık sızıyor, ne duvarlardan yani kendi kendiyile mevcut başkaları diyebir şey yok, kimse tarafından bilinmiyor.

Ama ancak kişi nasıl ben aklımda bir bilinç varsa Allah’ın bilinci de o şekilde, işte bu halde iken “Küntü kenzen mahfiyyen” yani ben gizli bir hazine idim, bilinmekliğimi sevdim, ve bu alemleri halk ettim. Bakın oradaki muhabbet kelimesi bütün bu alemlerin kaynağını meydana getirmiş oluyor. İşte bütün bu alemlerin özünde kaynağında muhabbet vardır. O muhabbet ile ki o kuşlar sabahleyin kendi karınları aç yuvalarından çıkıyorlar, topluyorlar getiriyorlar yavrularına yediriyorlar kalanı da kendileri yiyor. O muhabbet yüzünden yoksa gezer yer doyurur karnını yavruları orada olsa ne olacak olmasa ne olacak ilgilendirmez.

Ama içindeki muhabbet onu bu yola sevk ediyor. Çünkü özünde var, o civciv de büyüdüğü zaman o da kendi yavrusuna öyle yapıyor. Bir kedi görüyorsun yavrusunu omuzundan tutarak götürüp onu saklıyor, muhafaza ediyor, bir köpek saldıracığı zaman kendinden daha büyük olan bir cinse karşı koyuyor. İşte ezelde içine konan hep muhabbetten insanlar neden böyle evlatlarına çocuklarına yakınlarına muhabbetli işte analarına babalarına hep içinde olan bu

muhabbetten esas hayatın kaynağı muhabbete dayanıyor. Ama zaman içinde bu muhabbet bazıları tarafından tam ters olarak kullanılıyor yani bu enerji düşmanlığa çevrilerek kullanılıyor. Ama aslında düşmanlık diye yapılan şeyin de kaynağı enerjisi muhabbet ama bunu farkında değiliz.

Yani Cenab-ı Hakk gizli bir hazine iken kendi aleminde kendi varlığında kendi kendine iken bu kendindeki varlığı seyretmeyi murad etti, yani buna muhabbet etti, nasıl diyelim mesela bir ressam var, evinde oturuyor, bütün boyaları var paleti tuvali var, her şeyi var, kafasında programı da var, ne resimi yapacak işte çiçek resmi yapacak kuş resmi yapacak dereler nehirler yapacak o resimleri yapmaya başlıyor, nihayet güzel bir manzara resmi yapıyor, ne yapıyor onu sergiye koyuyor, bir oda içerisinde bunlar ressamın neresinde idi, özünde mevcuttu, özünde olmayan şeyi zaten tuvalin üstüne koyması mümkün değildir.

Ancak başkası yaparsa o tuvalde başka bir resim olur, görüntü olur, ama onu yapan ressamın kafasında aklında ne varsa onu koyar yani özünde neye sahipse onu koyar ortaya, işte Cenab-ı Hakk bütün bu alemlerde kendi içinde var olan Esmâ ve sıfatlarını zuhura çıkarmayı diledi, bu alemlerde onun görüntüsünü ortaya koydu. Bu alemler Allah'ın Esmâ ve Sıfatlarının zuhur mahalinden görüntüsünden başka bir şey değildir. Bu alemlerin kendine ait bir varlığı yok, alem diye bir varlık yok, eğer hem alem var hem Allah var dersek biz şirk koşmuş oluruz.

İşte Âma halinde iken yani bilinmezlik halinde iken kendi kendini bilir ama dışarıdan bilinmezlik halinde iken kendindeki o özelliği güzelliği ifşa etmek istedi ortaya çıkarmak istedi ve bunun neticesinde ilk tecellisini yaptı, bunun ne tarihinden haberimiz var ne zamanından haberimiz var, zaman ötesi zaman ilerisi bir zaman. Milyon sene mi milyar sene mi, bu beyinler onun zamanını almaz. Almasına da gerek yoktur zaten.

Evvela amaiyet mertebesinden Ahadiyet mertebesine yani ilk ifşası kendi kendini veya ilk açılımı diyelim veya üstündeki kabuğu şöyle bir yayması, dışa doğru açması, Ahad, قُلْ هُوَ

اللَّهُ أَحَدٌ bu mertebenin ifadesidir “de ki o Ahaddir” tektir.

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ aynı zamanda “samed” dir yani hiçbir şeye

ihtiyacı yoktur, Ahadiyet mertebesinde o ilahi zatın iki özelliği ortaya çıktı. Âmaiyette hiçbir özelliği yok iken Ahadiyet mertebesinde iki özelliği ile zuhura geldi ana hatlarıyla. Ne idi bunlar, Eneyeti, İnniyeti yani benliği diğeri de Hüviyeti, bir Eneyeti bir de Hüviyeti, nasıl bizim cebimizde Hüviyetimiz var, işte o Hüviyetimizin içinde ismimiz yazıyor, işte o bizim kimliğimiz şurada doğdu burada etti annesi şu babası bu şu kütükte yazılı işte bu Hüviyetidir, onu tanıtan özelliklerdir.

Ama cem, mücmel olarak iki haneli yazıda. İşte burada Eneyeti kendi hakikatının toplu bulunduğu haldir, yani o iki ana halin biri Eneyeti, İnniyeti kendi Zat'ının şifresidir, Hüviyetinde de meydana getireceği bu alemlerin şifresi ve nüvesi özü, çünkü bu hüviyet, yani tanıtmanın teferruatı işte eneyeti kendi Zat'ının kaynağı, Hüviyeti ise bu alemlerin kaynağıdır. Bakın iki kaynak iki ana oluşum, biri bu alemlerin biri de kendi varlığının.

Musa (as) a Tur dağında nasıl seslendi اِنِّىَ اِلٰهٌ رَبُّ

اَلْعَالَمِينَ 28/30 işte bu Hüviyetinden seslendi. Kendi

hakikatinden seslendi, ve 115/فَاَيْنَمَا تُوَلُّوْا فَثَمَّ وَجْهَ اللّٰهِ

ayetinde de Hüviyetinin genişliğini anlattı. Nereye bakarsanız benim veçhim oradadır, dedi bu kadar açık işte o Hüviyetinin gelişmesi diğeri de İnniyetinin açılmasıdır Kur'an-ı Kerim'de, tabi daha çok ayetler var.

Sonra buradan bir tecelli daha yaptı, İnniyeti ve Hüviyeti ile birlikte bir tecelli daha yaptı, oradan da Vahidiyet mertebesini ortaya getirdi. Bakın birisi Ahadiyet diğeri Vahadiyet bunların ikisinde bir demek vahid de bir, Ahad da bir, ama birliklerin özelliği başkadır, ifadeleri başkadır. Peki Ahadiyet ile Vahadiyet arasında ne fark oldu, Vahidiyet mertebes aynı zamanda Uluhiyet mertebesidir. Allah'lık mertebesidir, işte Ahadiyet mertebesi Allah'lık mertebesini ortaya çıkardı. Şimdi biraz kafanız karıştı, yani Allah kelamının en üstün olduğunu, Allah'tan daha üstün bir kelime olmadığı bir kanaati vardır, da o yüzden söyledim.

Ama iş böyle, Amaiyet, Ahadiyet, Vahidiyet. Vahidiyet de Uluhiyet aynı mertebenin ifadesidir. Bu mertebede (Vahidiyette) ayrıca bir de Rahmaniyyet vardır. Uluhiyet, Vahidiyet, Rahmaniyyet bir bölümün kendi içindeki bölümleridir. Ama bir mertebenin kendi içindeki bölümleridir. İşte Vahidiyet mertebesi bütün bunları toplamış bu mertebenin amiri de

Uluhiyet. Hani Rahman suresinde geçiyor ya ﴿١﴾ الرَّحْمٰنُ

﴿٢﴾ عَلَّمَ الْقُرْآنَ ﴿٣﴾ خَلَقَ الْاِنْسَانَ ﴿٤﴾ عَلَّمَهُ الْيَاسَانَ

55/1-2-3-4 işte bunu ifade ediyor. Yani Rahman Kur'an'ı talim etti, bakın orada çok ince bir mesele vardır, tefsirlerde bunun tam tersidir, "rahman Kur'an'ı talim etti" yani Kur'an Rahman'a talim ettirdi, Kur'an Zat olduğundan Rahman da Sıfat olduğundan Rahman Kur'an'ı talim etti. Yani Rahman Kur'an'ı öğrendi, yahut Kur'an Rahman'a ne olduğunu öğretti. Bu eğitim neticesinde de Rahman insanı halk etti. Rahmaniyyet mertebesinden insan zuhura geldi. ﴿٥﴾ عَلَّمَهُ الْيَاسَانَ Ve insana da

bu hakikatleri anlatma özelliğini verdi. Şimdi bir şey vardır öğrenirsiniz ama anlatamazsınız. Anlatmak ayrı bir konudur, işte Rahman bunu da öğretti insana yani her birerlerimize bu kabiliyeti de verdi yani öğrendiğini anlatma aldığını aktarma kabiliyetini de verdi. Şimdi vahidiyet mertebesinin üç özelliği birisi Uluhiyeti birisi Vahidiyeti biri de Rahmaniyyeti.

Uluhiyeti bu bütün oluşuma hakimdir. Vahidiyeti bütün bunların tek şey olduğunun ifadesidir. Rahmaniyeti de Sıfat-ı subutiyesiyle (Hayat, İlim, irade, Kudret, Kelam, Semi, Basar) sıfatların burada zuhura çıkmasıdır. Ahadiyette ne idi iki özellik vardı, Uluhiyette Vahidiyette Sıfatları meydana geldi, sıfat-ı subutiye, Sıfat-ı Zat'îye bunlar meydana geldi. İşte bunlar da Uluhiyetin kaynağıdır. Bunlar Rahmaniyetin üstünde zuhura geldi. Yani Rahman tecellisi içinde faaliyete geçti. Bakın بِسْمِ

اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ diyor ya, o besmele öyle bir şifre ki zaten anahtar olduğu söylenir.

Allah'ın varlığında Rahman Esması ile Rahimiyetini faaliyete geçirdi. Orada Rahimden kasıt Rab'dır ayrıca. Allah, Rahman ve Rab bakın orada da İseviyet benzeri bir şey vardır

besmelede بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ üç asli vasfı vardır Cenab-ı Hakk'ın Allah, Rahman ve Rahim ama bunlar hepsi aynı tek şeyin özelliğidir. İseviyette de teslis vardır üç lük vardır, yalnız orada ne der, "Eba Ebi ve Ruh-ul Kuds" Muhiddin-i Arabi bu hristiyanların besmelesidir der ve de doğrudur. Bizim nasıl

Besmelemiz بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ yani Allah Rahman ve Rahim sözcükleri bizde ana kaynak oluşturuyor, kelime-i Tevhid de ayrı bir ana kaynak onların da ana kaynakları "Eba, Ebi ve Ruh-ul Kuds" Baba oğul ve kutsal Ruh" onların besmeleleri de budur. Zaten ayınlarına de her şeylerine de onunla başlıyorlar.

Bu üçleme bizde de var ama bizdeki tek şeyin değişik izahları yönündendir. Onlar bunu üç ayrı şey gibi gösteriyorlar. Neyse bizim meselemiz onları anlatmak değildir ama yeri geldiği zaman bazı şeyleri söylemek gerekiyor ki bilelim nerede ne var nerede ne yok.

Rahmaniyet bir tecelli ediyor, yani bir coşuyor, buradan da esma-ı İlahiyeyi meydana getiriyor. Yani esma-ı Hüsnayı meydana getiriyor. Orası Rububiyet mertebesi oluyor. Yani Rab yani terbiyecilik mertebesini başka bir ifade ile Esmâ mertebesini isimler mertebesini daha başka bir ifade ile Melekut mertebesi zuhura geliyor. Yukarıda ayan-ı sabite Uluhiyet mertebesinde ayan-ı sabite dedikleri sabit ayanlar var, bir tecelli ettiğinde hep zuhura doğru yaklaşmış oluyor. Orasıda işte alem-i melekut Ruhlar alemi, Ruhlar Alemi de iki bölüm, birisi Misal Alemi, biri Melekut alemi diye iki bölümü var, Misal Alemi bizim bu şehadet aleminin bir üstünde rüyaların kaynağı orasıdır işte. Rüyalar misal aleminden geliyor, onun için misalli olduğu için tabir gerekiyor, tevîl gerekiyor, çünkü misallerle geliyor.

Yusuf Suresinde onları göreceğiz inşaallah, şimdi ne oldu Âmaiyetten bir tecelli Ahadiyet mertebesi ortaya geldi, Ahadiyet Mertebesinde iki esas ortaya çıktı Ahadiyet mertebesinden bir tecelli Vahadiyet mertebesi, Vahadiyet mertebesinde de Uluhiyet ve Rahmaniyet mertebesi zuhura geldi, Rahmaniyet mertebesi bir tecellide bulundu bunlar o derya taşı ve yeni bir derya meydana getirdi diye de ifade ediliyor, Uluhiyet deryası taşı Rububiyet deryasını meydana getirdi, yani Ruhlar alemini meydana getirdi, Ruhalar alemi de bir derya taşı yani kendindekini açtı özelliğini zuhura getirdi, Mülk alemini yani şehadet alemini yani bu alemi meydana getirdi.

İşte alemlerin oluşması budur, islam dininin getirdiği gerçek ilim de budur. İslâmın geldiği güne kadar böyle bir ilim diğer dinlerde yani o bölümlerde yok olması mümkün değildir, ^{الْيَوْمَ}

اَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ 5/3 ayeti ile birlikte bunlar kemale ermiş

oldu. Diğer dinlerde böyle bir kemalat yok olamazda çünkü onlar ara bölümlerdir, işte islam dini beş bölüm üzere; Ef'al Alemi, Esmâ Alemi, Sıfat Alemi, Zat Alemi ve İnsan-ı Kamil. %

üzerinden hesaplarsak 20 şer puanları var bunların ortalama tabi genel olarak söylüyorum ef'al aleminin değeri % 20, % 100 ölçüsü üzerinden, Esmâ alemi % 20 , Sıfat alemi % 20, nisan-ı Kamil Mertebesi % 20 bütün bu mertebeleri içine alan ihata eden mertebe ile birlikte % 100 e ulaşıyor. Yani tam kemalata ulaşıyor.

Bakın eksiğimiz nedir, bu ayna içerisinde çok güzel seyir etmemiz lazımdır. Bunları biz bir tarafa bırakmışız, sadece bu ef'al alemi ile uğraşıyoruz. Yani bu et kemiğin hukuku ile uğraşıyoruz, bunu da İslâmın tamamı zannediyoruz, namazı kıldık tırnak kestik işte parmaklar arasında kuru kalmadı işte sakalın dört parmak sarığının şu kadar Cuma günü şunu ettin Çarşamba günü bunu ettin bu bilgi İslâmın genel bilgisi olarak kabul etmişiz ve burada çakılıp kalmışız. Hiç kafamızı çalıştırmamışız, yani İslâm dini tefekkür dini değil fiil dini haline getirmişiz işte bizim saplantımız budur, bizi kancalayan çelmeleyen zincirleyen de bu anlayıştır.

Bu anlayışın kırılması lazımdır. Ama ne ile kırarsın hangi ekiple ne ile yaparsın o ayrı bir konudur. Kim ne yapabilirse karlı çıkar. Kim zincirini ne kadar kırabilirse ne kadar gönül aleminde hürriyetini kazanabilirse ne kadar uzaklara miraç edebilirsek kendi kazancı olur. isterse başkası kağıdı arabası ile gacı gücü gelmeye çalışsın füzeye binmiş gidiyorsan o kabul etmemişse füzeyi benim başım döner o kadar hızlı gidemem demişse kendi bileceği iştir. Bu gün artık mazeret diye bir şey yok neden, kitap da var yayın da var vasıta da var her yere gitmek için her türlü imkanımız var, dışarıdan tabi ki çok hücum var, ama o nisbetle de kolaylık vardır.

﴿٦﴾ إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٧﴾ فَإِذَا فَرَغْتَ

فَإِنْ أَنْصَبْ 94/6-7 Her zorlukla birlikte bir kolaylık vardır

mutlaka iki defa bir sure içinde yok böyle bahsedilen bir Rahman suresinde هَٰذَا بَيِّنَاتٌ لِّأُولِي الْبَٰرِئَاتِ رَبُّكُمُ الْكَدِّبَانِ Hadi bakalım

rabbının bu nimetini de inkar et bakalım edebilirsen diye meydan okuyor. Bir sure içinde 31 defa bir sure içinde aynı ayet tekrar ediliyor önemine binaen. Bakın bu 31' i çevirirsen

13 yapar. Bakın bu ayet 13. Ayette başlıyor, فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا ayeti Rahman Suresinin 13. Ayeti olarak başlıyor

bu ihtar içerisinde. İşte biz İslamiyeti % 20 düzeyinde kullanıyoruz, daha da acayibi % 20 yi de % 100 durumda kullanamıyoruz, bunun da kaçını kullanıyoruz, yani % 20 yi tamamı üzerinden ancak % 5 ini kullanıyoruz. Bakın kullandığımız islam % 100 den % 5 e düştü, elimizde nasıl potansiyel var, biz bunu ne kadar basit bir şekilde değerlendiriyoruz, ve gittiğimiz kağıdı arabasından daha geridedir. Hani eskiden tekerlekler yok iken iki sopa uzatıyorlardı sürükleyerek gidiyorlarmış bu gün İslam dini bu durumda yaşanıyor. Allah hepimizi af etsin. Acayip hali anlatabildim mi bakın tekerlekte bile değiliz, sürükleyerek götürüyoruz. Ama bu gün batı olsun İnsanlık alemi füze ile artık seyahat ediyor. Ay'da cennette parsel alıyorlar! Bazıları yani bu işin latife tarafı ama kafalarını göğe dikmişler, onu anlatmak istiyorum. Fezada çalışıyorlar bizim gibi toprak altında mağarada kalmıyorlar kafamız bizim hala mağarada.

İşte Ef'al alemi yani "Melik" isminin zuhuru Mülk Melikiyet Ef'al aleminin tecellisi ile bu alemler sona ermiş oluyor, yani alemlerin düzeni tecelli-i İlahiye neticeye varmış oluyor fiziksel olarak Zahir olarak ama bununla iş bitiyor mu bitmiyor, neden bu alemler Halk edildi, bir de onun sorusunu sormamız gerekiyor. İşte "Levlake levlak lema halaktun eflek" , "Vema ersalnake illa rahmetellil alemiyn" ey habibim sen olmasaydın bu alemleri halk etmezdim. Bakın Cenab-ı Hakk'ın vermiş olduğu şu yüce değere bakın bizim peygamberimize yani insana İnsan-ı kamil'e vermiş olduğu değere bakın " Sen olmasaydın bu alemleri halk etmezdim" ve "Ben seni bu alemlere Rahmet olarak gönderdim" zulum zahmet olarak değil, batılılarda buna şükran borcunda doğulular da Afrikalı

da Kuzeylisi de Güneylisi de hatta bütün alemler Hz Rasulullah'a şükran borçları vardır.

Çünkü O'nun yüzü suyu hürmetine bu alemler halk edildi. Onu da biraz açmaya çalışalım, Hz Muhammed dediğimiz zaman biz O'nu sanki bizler gibi işte eli var, başı var ayağı var, işte boyu şu kadar, uzun insanın yanına geldiğinde gene de ondan uzun gözüdür, diye bazı özelliklerini anlatarak O'nu fizik beden varlığı ile tanımaya çalışıyoruz. Halbu ki O fizik bedenden meydana gelmiş bir varlık değildir. Daha Âmâiyetten Ahadiyete, Ahadiyetten Uluhiyete tenezzül ettiği zaman Hz Rasulullah'ın varlığı meydana getirildi. Fizik bireysel varlığı değil, Hakikat-ı Muhammedi olarak O'nun hakikati.

Bütün bu alemler Hakikat-i Muhammedi'den başka bir şey değildir. Bu alemlerde ikinci aldığı isim budur. Vahidiyet mertebesinde Hakikat-ı Muhammedi olarak programlandı bu alemler. Muhammedi hakikatler diye, Biz Muhammed dediğimiz zaman ferd Vahid diye bir sülîyet aklımıza geliyor. O nedir şimdi O'nu ayıralım, Hz Muhammed dediğimiz kimlik varlık Cenab-ı Hakk'ın insanlara bu alemde gönderdiği Rahmetinden başka bir şey değildir. Hakikat-ı Muhammedi'nin suretlenmiş şeklinden başka bir şey değildir Hz Muhammed. Yani Biz Hz Muhammed'i biz gördüğümüz gibi bizim gibi öyle bir insan değildir arka planı, öz hakiki planı.

O'nun gölgesi yere düşmezdi, çünkü kendisi Nur dur, manadan ibarettir, bakın "Muhammed" isminde üç tane "Mim" vardır, "Hamd" ve "mim" ler vardır. Hamd makamı, Makam-ı Mahmud'un sahibi, Hamd edilen makam, birisi "Mu" derken birinci "mim" , "ham" derken ve "med" derken Muhammed de üç tane "mim" vardır. Biri müstakil diğerleri iç içedir. Bunun bir tanesi Hz Rasulullah'a peygamberlik gelmezden evvelki "Muhammed-ül Emin" mertebesidir, 43 yaşına kadar süren doğduğundan o devreye kadar süren yahut buluş çağından o devreye kadar süren devredir, "Muhammed-ül Emin" eminlik devresi.

O'ndan hayatının sonuna kadar süren devresi 23 senelik devresi de Hz Muhammed'lik devresidir. Bütün bu devreleri de içine alan bütün alemleri kapsayan da Hakikat-ı Muhammedi devresidir. Bakın üç "mim" in ifadeleri bunlardır. Biri Muhammed-ül Emin, biri Hz Muhammed, biri de Hakikat-ı Muhammedi. Bunlar hep Hz Rasulullah'ın vasıflarıdır, değişik özellikleridir. İşte biz de O'nu bizler gibi bir insan zannederek değerlendirsek O'nu biz tanımıyoruz demektir.

Onun için kendisi iki hasletinden bahsederken أَنَا بِشَرِّ

مُشَلِّكُمْ 18/110 ben de sizin gibi bir beşerim demek suretiyle

bu bedeninden bahseder وَحَّالِي ancak bana vahy edilir dediği Hakikat-ı Muhammedi tarafından bahseder. Ben de sizin gibi beşerim demek suretiyle Muhammed-ül Emin ve Hz Muhammed devrelerinden bahseder. Ama diğer devresiyle

وَحَّالِي bana vahy olunur Uluhiyetteki bağlantısını yerin gösterir. Onun için yapılması lazım gelenlerin başında evvela kendimizi tanımak sonra peygamberimizi tanımak oradan da Allah'ı tanımak tır. İşte bütün bu mertebeleri idrak eden kişi aynı zamanda miracını yapmış demektir ve islamiyeti en geniş şekilde derli toplu anlamış demektir. Kafa yapımız yerine gelmedikçe fizik olarak ne kadar çalışırsak çalışalım o yaya yürüme hadisesi gibi alacağımız yol bir ömür boyu ancak diyelim ki Hindistan'a kadar gittik, yeryüzünde yürüdük yürüdük Hindistan'a kadar gittik, ölünceye kadar, ama bu kadar yolu sen arabaya bindiğin zaman bir haftada alabilirsin, hem de yorulmadan, hem de o kadar masraf yapmadan o kadar süre bir insanın yaşaması için ne kadar para lazımdır, Hindistan'a gidinceye kadar yaya olarak.

Bakın hem iktisadi yönden zararlı hem zaman kaybı yönünden zararlıdır. İşte kişi kendini ufkunu hedefini fezaaya açmadıkça gönül alemine açmadıkça fizik alemde aldığı yol ne

kadar süratli olursa olsun az gittik uz gittik dere tepe yol gittik altı ay kış bir göz gittik bir baktık arkamıza bir arpa boyu boy gittik, sözü latife gibi gelen bu söz bizim üzerimizde hakikate dönüşmüş olmaktan başka halimiz olmaz. Bunlar hep darb-ı mesel sylanmış ama gerçeklere dayanan sözlerdir. Biz hızlı gitmek için pergelleri aın derler ayakları biraz aın derler biz şimdi kafamızı amamız gerekiyor, artık kafa yapısıyla Akıl süratıyla gitmek gerekiyor.

Bunun için de nnn açık olması lazımdır. şimdi yüz Km saatte giden bir arabanın n tabi virajlardan azade kasislerden azade düzgünce bir yol olması yani nnn açık olması gerekiyor, yaya insan kasisin üstünden de geçer, taştan da geçer, boşluktan da atlayabilir, ama ne kadar süratle nereye gidebilir, işte bunun gibi uçağın nnn de açık olması lazım, füzenin nnn de açık olması lazımdır, ki durdurulmadan yoluna devam etsin. İşte bizde şartlanmalar efendim şu şunu dedi bu bunu dedi, öyle yaparsan şöyle our da böyle yaparsan böyle olur gibi düşünceler hep bizim önümüzde manidir hep perdedir. Bunları doğru istikamette açıp süratı firenlememiz gerekiyor, yani yolcu isek yol almamız gerekiyor.

Yol almanın bir açık ifadesi vardır, açık seçik müşahedesi vardır, ne demek bir kişi arabaya bindi mi gaza baştığında tekerlek bir devir bile yapsa manzarası değiişir. Efendim ben gidiyorum arabayla hani film çevirirken arabayı sallayarak stüdyoda araba gidiyor görüntüsü verirler, halbuki araba gitmiyor yerinde duruyor. Böyle kendi kendimizi aldatırsak böyle bir yere gitmeyiz. O zaman ne olacak açık sözlü olacağız kendimize karşı dürüst olacağız evvela hakikaten biz gidiyor muyuz gitmiyor muyuz bunu tesbit edeceğiz gittiğimizi ne ile anlayacağız, işte tekerlek burada iken bakın burayı geçti mi bir devir yaptımı diyelim 1,5 m yol aldı işte sen gidiyorsun demektir. Çünkü manzara değiişiyor, gitmenin ispatı budur.

Daha süratle ıkmışsak her an manzara değiişecek işte tarikat ehli bir kişinin yol alıp almadığı böyle kolay bir düşünce ile anlaşılır, efendim ben 25 senedir falan tarikatın mridiyim,

elhamdülillah benim şeyhim Gavs'dır, işte 50 bin de günde tesbihim var, ism-i Celal çekiyorum. Eyvah bir bakıyorsun garibin haline 25 senedir "Ettehiyyatü" ye oturmuş bir türlü selam verip te kalkamıyor. Ne manzarası değişmiş ne bilgisi artmış, ne de görgüsü artmış, manzarası değişen insanın bilgisi de artacaktır, görgüsü de artacaktır, hiç bir şeyi okumasa bile manzarayı okuyacak yani tabiatı okuyacak, şurada şu ağaç var burada bu meyve var, burada bir yeşillik burada bir çayır var burada bir dere var göl var gelenlere arkadan işte buradan suyunuzu alabilirsiniz şurada piknik yapabilirsiniz burada çamur var, diye faydalı olur. Çünkü geçtiği gördüğü yerlerdir. Ama hiçbir seyahat yapmamışsa yerinde oturuyorsa kime ne faydası olacak kendine faydası yok ki kime faydası olacaktır. Bırak faydayı bir de öyle ömrünü geçirmiş, iyi niyetle yahu öyle iyi niyet yerinde kalsın. İşte biz böyle böyle hep temiz insanlarız hemen kanıveriyoruz hemen eyvallah diyebiliyoruz, benim şeyhim bilir, yahu şeyin biliyorsa kendine biliyor sen ne biliyorsun onu bana söyle sen şeyhin ile mezara girmeyeceksin yalnız gireceksin amenna hepsi başımızın üstünde yani küçük görmek babında değil.

Âmâiyet mertebesinden Ahadiyet mertebesine, Ahadiyet mertebesinden Vahidiyet mertebesine orada Uluhiyet ve Rahmaniyyet yani sıfat-ı Subutiye ve Zat'ı sıfatlar, onların meydana getirdiği Rububiyet mertebesi Rab yani Esmâ mertebesi onların meydana getirdiği de ef'al mertebesi fiiller mertebesi yani Melik, Mülk mertebesi Mükvvenat işte Cenab-ı Hakk bunları meydana getirdiği zaman "Alah vardı O'nunla birlikte hiçbir şey yoktu" Hz Ali Efendimiz "El an daha öyledir" yani Cenab-ı Hakk'ın Zat'ına hâlel gelmiş azalmış eksilmiş bu alemler meydana gelmiş de Onun Zat'ı eksilmiş diye bir şey söz konusu değildir.

Ancak şurada ayırmamız lazım gelen iki nokta var, bunların bir tanesi Zat-ı Mutlak yani Zat mertebesinin iki hali, birisi Zat-ı Mutlak diğeri Zat-ı Mukayyet. İşte bu alemlere baktığımız zaman Cenab-ı Hakk'ın Mukayyed Zat'ı zuhurdadır. Mukayyedden kasıt, kayıtlı Zat'ı neden, çünkü bir sistem

içerisinde kendini kaydederek zuhura gelmiştir. Eğer kendini kaydedmezse o zuhur olmaz. Ressamın resmi yaptığı gib, o resmi o rengi o kuşta kayıtlamış oluyor, sınırlamış oluyor. Duvarı boydan boya aynı renk ile boyadığınız zaman orada kayıt yok, ama bir bölümünü kırmızı bir bölümünü beyaz bir bölümünü renkli şekilli desenli yaptığınız zaman kayda girmiş oluyor, yani sınırlanmış oluyor, ama o da Hakk'ın Zat'ından ayrı bir şey değildir.

Yani Zat-ı Mukayyed kayıtlı Zat, zuhura geldiği için ama özü itibariyle yine Zat-ı Mutlak gene de Mutlak Zat, yani Hakk'ın Zat'ından başka bir şey değildir. Bir de Mutlak Zat'ı var ki Âmâiyette olan daha ilk halinde olan işte oraya ne bir beşerin ne bir cinin meleğin nüfuz etmesi mümkün değil, (asv) Efendimiz "Allah'ın Zat'ını tefekkür etmeyiniz" diye yolunu kapattığı Zat işte oradaki Zat-ı Mutlaktır. Burada da Allah'ın Zat'ı var, ama Zat-ı Mukayyet ama tekrar haliyle gene Zat-ı Mutlak çünkü Allah'ın Zat'ından başka bir şey değildir, ama Esma ve Sıfat perdesi ile gözükmesinden kayıtlanmış, her birerlerimizin bir Zat-ı var değil mi, kafamızda bir Zat'ımız var işte bizim kafamızdaki Zat Zat-ı Mutlaktır, Mutlak Zattır.

Ama elimiz ayağımız, yine Zat-ı Mutlak, yani bizim zatımızdan ama kayıtlanmış bakın parmak olarak kayıtlanmış neden görevi itibariyle iştebu bizim Zat-ı Mukayyed kayıtlı taraflarımız boyumuzun uzunluğu ağırlığımız, işte rengimiz şeklimiz saçımız hep bizim Zatımız bunlar ama kayıtlı yani bir program içerisindedir. Eğer bizim elimiz kolumuz kayıtsız olsa kolumuz sınırsız uzaması lazımdır. İşte kayıt acziyeti yönünden kayıt değil, kemalatı yönünden kendini kayıtlamış bizim bu elimizde altı parmak olsa bu hatalı olur beş ile kayıtlamış bunun kemalatı beşte sayı olarak hem kullanım olarak bakın burada Allah yazıyor, bu Ahadiyet mertebesi burada da Allah yazıyor, Avuç içinde birinde 81 yazıyor, birinde 18 yazıyor, çizgilerle baktığınız zaman böyle bunu böyle karşılaştırdığınız zaman tek bir oluyor her ne kadar iki gibi gözüküyorsa da aslında birden başka bir şey değildir.

81 + 19 = 99 ediyor, “Allahuekber” dediğimiz zaman Kabe’ye karşı getirdiğimizde Kabe’de Allah’ın Zat’i tecellisi var, insanda da Zat’i tecellisi var, Cenab-ı Hakk’ın isimleri “Mü’min Mü’minin aynasıdır” hadis-i Şerif’inin hakikati meydana çıkıyor. Boşuna hiçbir şey yok ne oldu şimdi, Allah’ın bir mutlak Zat’i var, ki bu bilinmezlik halinde yine Âmâiyet halinde bir de zuhura çıkmış mukayyed Zat’ı vardır, her ne kadar Mukayyed dedikse de yani deniliyorsa da programlı olması dolayısıyla aynı zamanda o da mutlak Zat’tır, Allah’ın Mutlak Zat’ından başka bir şey değildir.

Şimdi bu alemler var edildi ama bu alemleri seyir edecek bu alemlerin hakikatini idrak edecek bir varlık yok ise bu alemlerin varlığı ile yokluğunun ne kıymeti olur o zaman. Şimdi şu odanın içi altın ile dolu bir yığın altın var, içeride de işte kuşlar böcekler kediler şunlar bunlar dolaşıyor, o altın o kuşun ne işine yarar, yağmurun bulutun ne işine yarar. Allah var idi veya yok idi kimin umurunda işte bir şeyin varlığı veya yokluğu değerlendiren tarafından değer bulabiliyor ancak. Şiz resminizi yaptınız o resimden anlayan kimse yoksa dünyanın en mutena resmi olsa ne olur, bir müddet sonra toz bezi olmaktan başka bir işe yaramaz.

Onu kim asacak kim onun güzelliğini değerlendirecek idrak edecek de onu baş tacı yapacak asıp seyredecek Kabe-i Muazzama’nın ne olduğunu bilmesek şu Mübarek kabrin Ravza-ı Mutahhara’nın ne olduğunu bilmesek baş tacı eder miyiz, onu sıradan bir resim gibi kalır, işte Cenab-ı Hakk bütün bunları idrak etsin diye en son kemalde kendi Zat’ından İnsan’ı Halk etti bütün bu alemleri Sıfatlarından ve isimlerinden fiillerinden halk etti, İnsanıda zat’ından halk etti. Neden

وَنَزَّلْنَاهُ مِنْ رُوحِي 15/29 “Ben ona ruhumdan üfledim”

yani Uluhiyet hakikatlerinden insana verdi nasibdar etti. İnsanın ne kadar büyük şerefi vardır ve Hz Rasulullahta bu tecellisini yaptı. “Allah beni kendi nurundan halk etti, benim nurumdan da peygamberleri ve mü’minleri halk etti” diyor bakın, biz hepimiz O’nun nurundan birer ışığız, birer hüzmeyiz,

yani daha açık söyleyeyim biz Hz Rasulullah'ın gayrı değiliz, Hz Âdem'in gayrı değiliz, Allah'ın da gayrı değiliz aynıyız ayrıca. Ama biz buraya fark alemine düştüğümüzden yani buraya geldiğimizden ayrılık alemine düştüğümüzden kendimizi kendimizi bunların dışında ayrı müstakil birer varlık hükmüne getirmişiz. Ondan sonra hadi kıl namazı et bakalım fiillerle oraya ulaşmaya uğraş araba yok direksiyon yok benzin yok Mevlana Hz lerinin dediği gibi "Bişnev" diyor bakın dinle diye başlıyor,

Ayrılıklardan firak etmede

Beni kamışlıktan kestiler

Gözüm başım deldiler

Ney haline getirdiler

İçime hava üflediler

Bunun içindeki heva değil

Ateştir ateş kimde bu ateş yoksa yok olsun

Yani ney'i İnsan-ı Kamil'e benzetiyor, bakın yedi deliklidir ney, insan da yedi deliklidir, Seb-ul Mesani, işte Mevlana Hz lerinin beni kamışlıktan kestiler dediği vatan-ı aslisinden yani ruhlar aleminden bu aleme düşürdüler, ben ne suç işledim ki biz ne suç işledik ki dünya hapishanesine bizi koydular, hapishaneye bizi attılar diyor, ne suçu işledik ki biz bu hapishaneye geldik. Bu dünya bir bakıma hapishane gibidir. Öyle derler ya bu dünya mü'minin hapishanesidir zaten. Aslında bir mertebe de hüriyetidir, bakış yerleri ayrı tabi.

Mevlana Hz leri kendi kendine cevap veriyor diyor ki "bizim burada vücudumuzun bulunuş sebebi birkaç mahkumu kaçırmak içindir" diyor. Yani biz burada casusuz diyor. Nefsin elinden dünyanın elinden tabiatın elinden o zindandan kabiliyetli olan insanları elinden tutup kaçırmak için biz buradayız diyor. Peygamberlerin de görevi bu ehlullahın da görevi budur, İnsan-ı Kamil'in de görevi budur. Buradaki hapisanedekileri buradan uçurmak azad etmek yolunu gösterip

kaçırmak işte insan olmasa bu alemlerin hiç kıymeti olmayacak onun için insan çok Hakk'ın ndinde de alemlerin indinde de çok değerlidir.

LÜBB-ÜL-LÜB

اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ ﴿١﴾ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ
الرَّحِيْمِ

رَبِّ زَيْنِ عُلْمًا Sadakallahül azim. Elhamdülillahi rabbil

alemin vessalati vesselamı ala rasuline muhammedin ve ala ashabı ecmain.

Bu akşam 3/06/2000 Cumartesi günü İzmirdeyiz sohbetimizin mevzuu bir Hadis-i Şerif Muhiddin-i Arabi Hz lerinden alınmış “Özün Özü” Sırrın sırrı, Lübb-ül Lüb isimli risalenin içinde bulunan bir Hadis-i Şerif var, bu Hadis-i Şerif’i incelemeye çalışalım.

“Ehl-i Cennet Cennet’e dahil olduğunda Hakk Sübhanehu Teala Cemal ve Kemalinden Kibriya perdesini kaldırıp “Ene rabbikumul âla” yıllardır görmeyi arzuladığınız Âlâ rabbınız benim diye zuhur eder, onlar rabbın bu tecellisini inkar edip hayır asla diyerek feryad-ı figan ederler, yani böyle rab böyle Allah olmaz diye inkar ederler. Bu tecelliyi değişik şekillerde üç defa daha tekrar eder, onlar da tekrar tekrar inkar ederler. Sonra Hakk onlara Rabbınızla sizin aranızda bir işaretiniz var mı, diye hitap eder, onlar da evet derler, ondan sonra herkese ayrı ayrı kendi zannı ve itikadı üzere olan tecelli ile tecelli eder. Onlar da bu defa kabul ederler.»

Nitekim şerefli hadîste: “İneküm seteravne rabbüküm kema teravnel kamere leyletel bedri,” buyrulur... “Ayın ondördüncü

gecesi kameri nasıl görürseniz, Rabbinizi de öyle aşîkar göreceksiniz!..” buyuruyor teşbih mertebesi itibariyle. Amma “Arif’olanlar ilk emirde, gördükleri gibi hemen kabul ederler. Zira bunlar, cümle itikadı câmi olup, bir itikadla kayıtlı değillerdir. Yani Cenab-ı Hakk’ı bütün mertebeleri ile müşahade ettiklerinden hangi mertebeden kendilerine tecelli olursa olsun o tecelliyi bilir ve tanırlar ve “Beli” evet derler.

Beyt:

Bugün her kim görürse yârin, (Yani Rabbin cemalini görürse)

Gören onlardır yarın. (çünkü burası müşahade alemi, burada görürsek orada da görürüz)

Ne bilsin orda bildârın, (burada ama olan hakk’ın veçhini ne bilsin orada)

Onlar burada a’malardan.

Hallac-ı Mansur ne demişti “Ya rasulullah neden tahsis ettin Ve ala ibadillahissalihîyn” neden dedi “ecmain” demedi, yani Allah’ın selamını ve rahmetini bütün varlıkların ve insanların üstüne demedi de tahsis etti Salihlerin üstüne diye tahsis etti, şimdi burada bir şey daha zuhur ediyor, “Salih” ne demektir, amel-i salih ne demek, amal-i salih nasıl bir oluşum içinde oluyor, Kur’an, Hadis-i Kudsi ve hadis-i Şerif bunların hepsi aynı ağızdan çıkıyor mu, ve “O kendi hevasından konuşmaz” O vahiy ile konuşur hükmü kesin değil midir, o halde neden Kur’an Hadis-i Kudsi Hadis-i Şerif diye ayırıyoruz, hepsine neden Kur’an demiyoruz, Hepsine neden Hadis demiyoruz, Neden Kur’an oluyor, Kur’an olması Manası ve lafsı itibariyle Allah’tan olduğu için Kur’an Zat’ının kelimidir.

Bakın manası da Lafsı da gerçi her ne kadar o lafis o ayet lafsı Hz Rasulullah’ın ağzından çıkıyormuş gibi ise de orada allah’ın perdesi oluyor, aleti oluyor. Lafsı da kelamı da Manası da Allah’dan yani ayet-i Kerime’yi Allah söylüyor ümmetine Allah’ın ağzından bak ne diyor “kul” söyle habibim, ama söyleyen kendisidir. Onu dilinden “söyle” diyor, perdesini

çekiyor. İlk gelen emir “İkra” Oku, ondan sonra gelenler “Oku” değil, “söyle” , “Kul”, neden “İkra, İkra” gelmedi, oda söyle o da söyle bir bakıma aralarında fark var, “İkra” Oku dediği zaman “ey habibim artık gönlünde meydana gelen İlahi hakikatleri oku, şimdi ben size kitap vermedim bir şey vermedim “Oku” diyorum, elimde bir şey yok ki ne okuyayım okuyamam kadir değilim, “Oku” diyor, ama neyi okuyacak, “Oku” dediğine göre okunacak bir şey var ki “Oku” deniyor. O da boşuboşuna konuşmuyor tabi ki orada.

İşte bu İlahi hakikatleri idrak etmiş olan Hz Rasulullah ama dışarıdan bunun daha tezahürü hiç kimsede olmadığı için yeni bir icat yeni bir ilim olduğu için Hz peygamber de şüphede, acaba ben hakikaten Hakk’ın tecellisi durumunda mıyım, Zat’i tecellisi bende hakikaten ? tereddütte bunu idrak ediyor, anlıyor, varlığının Hakkın varlığından başka bir şey olmadığını anlıyor, ama tasdik bekliyor, dışarıdan bir tasdik bekliyor, bazen bizde de öyle olmaz mı, kafamızda bir düşünce olur acaba isabetli mi değil mi diye tasdik bekleriz tamam dediği zaman bunu gönül rızası ile söyleriz. Biz de mutmain oluruz. İşte Hz peygamber bu halet-i ruhiye içerisinde iken geldi Ruh-ul Kuds yani Cebrail (as) “Oku”, söyle düşündüklerin doğrudur, diye tasdik etti, sen Allah’ın gerçekten rasulusun, gerçekten O’nun zuhur mahalisin, Zat’ının tecelli yerisin, söyle bunları artık, O da nasıl söyleyeyim yani Hangi mertebeden

söyleyeyim 96/1 اِقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ “Rububiyet

mertebesinden başla” dedi, Uluhiyetten değil, ef’al mertebesinden değil bakın, terbiye mertebesinden rablık mertebesinden başla izahına dedi. Çünkü ef’al Mertebesi devri zaten geçmişti, diğer peygamberlerle bunlar oluşmuştu, hatta rububiyet mertebesi de oluşmuştu, ama sıfat mertebesinde değil rububiyet mertebesinden başlattı. Eğitime Museviyet mertebesinden başlattı bir alta geçerek tazelensin Museviyet mertebesinin hakikati tazelensin ve iseviyet ve Muhammediyet seyri devam etsin diye biraz alttan başlattı.

Nasıl insan eğitime biraz ara verirse geçmiş dersleri biraz tekrar eder, unuttuklarını tekrar ederek derse başlar hatırlama ve bağlantı olsun diye ondan sonra başlar. İşte ilk gelen emir “ikra” hükmünde yani doğrudur, söylediklerin tasdik hükmünde, arkadan gelenler “Kûl” söyle, söyle şek şüphe yok, Cebrail (as) geldi, “İkra” dedi, ama Allah’da “Kûl” söyle habibim, söyle habibim diye yolunu açtı. Ne lazımsa onun ilhamını da vahyini de vererek konuşturdu. Yani ikra Cebrail (as) ın ağzından “Kûl” Hakk’ın ağzından yani birisi Sıfat mertebesinden birisi Zat mertebesinden bunun yanında bir de kul var, o kul da “Kûl” un tesir sahasıdır. “Kûl” yani söyle peki kime söyleyecek kuluna söyleyecek.

Bakın “Kûl” ile kulun arasında bir inceltme işareti vardır. İşte Hz Rasulullah’ın mübarek ağzından çıkan manasıda lafsı da Allah’a ait olan sözler Kur’an bölümüne ilave ediliyor, aynı Kur’an olarak kabul ediliyor. Hz Rasulullah’ın yine ağzından çıkan kudsi hadis diye belirtilen kelimeler manası Allah’tan sözü lafsı peygamberden yani manası Zat mertebesinden lafsı yani kelimesi Sıfat mertebesinden. Hadis-i Şerifler ise kelamı da manası da peygamberden o da esma mertebesidir. Ef’al mertebesidir. Dikkat edersek bakın Hadis-i Şerifler fizik beden ile ilgili hukuku ortaya getirmiştir, hadis-i şeriflerin hepsi.

Namaz şöyle kılınacak oruç böyle tutulacak diye suret bağlantısındaki bilgileri getirmiştir. Hadis-i Kudsiler ismi üzerinde Kudsi manaları getirmiştir, İşte Allah “ben bir Âmâ’da idim bilinmekliğimi istedim bu alemleri halk ettim manası hadis-i kutsidir, manevi bilgi ile ilgili olan bölümler kudsi hadistir. Şimdi amel-i salih ne oluyor, amel-i salihin manası Allah’tan fiili kuldand, Allah emrediyor, şunu şunu yapacaksın diye mana olarak bilgi veriyor, eğitim veriyor, bu eğitimin tatbikatını da kul yapıyor. Salih amel güzel amel demek programı Allah’tan tatbiki kuldandır.

Peki amel-i gayri salih ne oluyor, yani salih olmayan ameller, programı da faaliyeti de nefis-i emareden çıkan amellerdir. Her mertebenin hakkını vermek bunları ayırmak zorundayız. Bizim mesuliyetimiz nerede başlıyor, nerede

bitiyor, bunları bilmezsek o zaman bizim beşeriyetimiz ortada kalmaz, bunları hep Hakk yapıyor dersek o zaman cebriyecilerden oluruz, işimizi cebren ister istemez yapacağız diye oraya kayarız. Allah'ı kaldırır kendimizi ortaya koyarsak her şeyi biz yapıyoruz biz var ediyoruz diye o zaman da Mutazile oluruz, işte bu yanlış saplantılara sapan guruplar yanlış mahalleri oluşturmuşlar, ehl-i sünnet vel cemaat insan ilmi bu Allah ilmi inceden ince hassastan hassas olacak bu bir sanattır, yaşam sanatı Allah sanatı hem sanatı hem bilgisi hem el emeği hem kafa emeği Tasavvuf bu işler kolay işler değil İrfan ehlinin işi ehlullahın işi peygamberlerin işi çarşı pazarda satılmıyor, ver on metre kumaş ver elli Kg domates yirmi Kg patates onu bile almak zor da bu öyle ölçü ile endaze ile satılan bir şey değildir.

Bizatihi kafamızı başımızı yerlere sürte sürte alınımızı yere sürte sürte eğile eğile törpüleye törpüleye olacaktır. Kişinin istese de istemese de kendi çabasıyla paspas olmadan bu işler olmuyor.

Amel-i Hakiki amel-i İlahi ne oluyor bu sefer onun da hem manası hem fiili Allah'tan olan amel amel-i İlahidir. Buna da Ubudet diyorlar. Ne zaman ki bizim nefsimiz ortadan kalkıyor bizde faaliyette olan Hakk'ın kendisi oluyor, işte amel-i hakiki amel-i İlahi bizden görünen Allah'ın ameli olmuş oluyor. O zaman manası da fiili de Hakk'tan olmuş oluyor. Yani Kur'an gibi manası da lafı da Allah'tan. Sen kendini küçük bir cirim görürsün sen alem-i ekbersin diyor sen kendini aciz zannetme ama biz ne diyoruz ben aciz bir kulum, hadi be kalk bakın "Kıyam et" diyor ayağa kalk kendindeki ilahi hakikati idrak et de "Allahuekber" deyip ayağa kalk kendine gel işte o zaman nefsinin kıyameti kopuyor, ama senin İlahi yaşantın ortaya çıkıyor. Ebedi yaşantına kavuşmuş oluyorsun.

Biz Hacivat karagöz oyununu çocuk oyunu zannediyoruz, bununla çocukları eğlendirdiğimiz zannediyoruz, işte biz aynı karagözün elinde oynayan sanatkarın elinde oynayan Karagöz ve Hacivat gibiyiz ayrı ayrı oynatan sanatkar halbuki bu ayunda Hacivat ve karagözü konuşan aynı kişi onları oynatan

da aynı kişidir. İşte bütün alemde eğer gerçekten kanaatimiz oluşmuşsa hangi tür fiil karşımıza gelirse gelsin Zat mertebesinden baktığımız zaman sıfat mertebesinden baktığımız zaman ayrı bir şey göremeyiz, her şey Hakk'ın zuhurudur.

İşte o zaman cenab-ı Hakk'ı tenzih mertebesi itibariyle değil sadece teşbih mertebesi itibariyle de idrak edip yaşamamız gerekir yani iseviyet mertebesi itibariyle de yaşamamız gerekmekte. İbrahimiyyet mertebesindeki Allah inancı ve bilgisi bir başka tür Museviyyet mertebesinde Allah inancı ve bilgisi bir başka türlü İseviyyet mertebesinde Allah inancı ve bilgisi bir başka türlü Muhammediyyet mertebesinde Allah inancı bilgisi bir başka türlüdür. Muhammediyyet mertebesinin başkalığı bütün bunları içerisine toplayarak bir bütün halinde bulunmasıdır. Diğer mertebelerde Allah'ı hep o mertebe yönünde bildirmeleri vardır. Yani tek bakış kalenin arkasından veya sağından solundan bakış vardır.

Ama Muhammediyyet mertebesi bu futbola yukarıdan bakıyor yani hepsinin görüşüne hakim bir görüş ile bakıyor. İşte onun için ‘‘mmeten vasaten’’ demişeler mmet-i Muhammed'e orta mmet denmiştir yani zahir ile batın, evvel ahır, bunları birleştiren ortasında olan bugünkü meselede olduğu gibi batın alemi ile zahir aleminin ortasında berzah olan mmet ve bu ümmetin şerefinden Kur'an-ı Kerim'de bahsediliyor, hz Rasulullah yani bu ümmetin peygamberi mucidi ilk zuhur edeni zuhurda olanı Hz Rasulullah peygamberlere şahit olacak mahşer gününde ama O'nun ümmeti de diğer ümmetlere şahit olacak orta mmet çünkü, ne kadar büyük bir şahitliği vardır. Büyük bir mertebesi var mmet-i Muhammed'in.

Hem dünyada şeref şan sahibi hem ahirette, ne demek bu şahitlik kendisi Ādemiyet mertebesinden Muhammediyyet mertebesine kadar bu mertebelerin hepsini yaşadığından idrak ettiğinden bu mertebelerin düzeylerini hakkıyla bildiklerinden soracaklar Nuh ümmetine gösterecekler, mmet-i Muhammed Nuh ümmetine şahid olacak, yaptığı fiilleri gösterecekler Tv de

ümme-i Muhammed diyecekki burada hatası var bu ümmetin burada isabeti var diye onların fiillerine şahit olacak ümmet-i Muhammed. Neden çünkü bütün bu yaşantıyı kendi bünyesinde yaşamış, eksiğini fazlasını bilir olduğundan müşahede ehli hakim olacak.

Ama ne yazık ki bizler daha kendimizi tanımadığımızdan o şahitliği nasıl yapacağız burada yalancı şahit “eşhedüenla ilahe illallah” diyoruz sözümüzle kafamız gönlümüz hiç birbirine uymuyor. Şahit oldum Allah birdir yok başka biri diyoruz bir de onlar var bunlar var, evler var apartmanlar var, iyiler var kötüler var, ruslar var koministler var.

Ehl-i Sünnet Cennete dahil olduğunda Allahu Teala Cemal ve Kemalinden Kibriya perdesini kaldırarak işte sorun buradadır, biz acaba cenab-ı Hakk’tan Kibriya perdesini kaldırabildik mi, Kibriya perdesini gözümüzden kendi gözümüzden o bakışı kaldırabildik mi, bizim bakışımız Cenab-ı Hakk’a karşı hep ötelerde ulaşılmaz sonsuzdur şunu yapmaz bunu yapmaz ama diğer taraftan tevhid ehli bilgisi içinde bütün alemde zuhur edenin Allah olduğuna da inanmaktayız başka çaremiz yok zaten. O zaman ne oluyor, bütün varlıkta şeksiz şüphesiz zuhurda olan Allah’ın varlığıdır, dervişin bir tanesi efendim diyor şeyh efendi konuşmuş neye bakarsanız hep Hakk’tır şudur budur derken bu bilgiyi bilgi olarak almış ertesi gün çayıra çıkmış derviş, geziyor dolaşıyor, bakıyor karşıdan yılan geliyor, gidiyor ona herşey Hakk’tır diye sevmeye başlıyor, yılan hemen onu ısırıyor, eli şişiyor sarıyor elini tekke ye öyle gidiyor, eli sarılı şişmiş morarmış şeyh efendi diyor ki oğlum ne oldu eline diyor, efendim diyor siz sohbetle demiştiniz işte her şey Hakk’tır, ben de bir yılan gördüm Hakk’tır diye seveyim dedim yılan elimi soktu diyor.

Oğlum diyor Allah’ı yılan olarak görürsen tabi ki sokacak diyor, o ahlakını yapacak çünkü oradaki zuhuru yılanlık şeklindedir, ama orada da faydası vardır, o yılanın zehirinden panzehir yapılıyor, ilaç yapılıyor, nice nice faydalar var o

yılanın yaşantısında. Bir ara bir yerde yılanlar fazla imiş, yılanları öldürmüşler ne olmuş ertesi sene bakmışlar ki fareler o kadar çok çoğalmışlar ki denge bozulmuş yılanlar fareleri yiyorlar yılanlar olmayınca fareler çoğalıyor fareler de hububatı yiyorlar insanlara bir şey kalmıyor. Yani tabiat dengesi bunlar hep tesadüfi varlıklar değil meydana gelmiş zuhurlar değildir.

Herşey Hakk'tır söz doğru ama baktığın mertebeye göre yılan da Hakk var ama Hakk'ın o yılan mertebesi o mertebede yılanlığını yapacaktır. Kurt kurtluğunu yapacaktır, kurda da Hakk var, eğer Kurt Hakk değildir dışında bir varlık vermek gerekecek o zaman kurda kuşa ayrı bir kimlik vermek gerekecek işte onu o zaman ilah yaptın demektir, şirkin en büyüğünü işledin demektir, günahın en büyüğünü işledin Allah'a şirk koştun, "la ilahe illallah" diyoruz ya ilah dediğimiz zaman biz putlar zannediyoruz, gönlünde baktığın hakkın dışında kanaat getirdiğin ne varsa o senin ilahındır işte. İster sev ister sevmek, çünkü ona sen varlık veriyorsun varlık verdiğinden onu ilah ediniyorsun, ona kimlik veriyorsun.

İşte bu hakikat bilgisini ortaya çıkarıyor (asv) Efendimizin ağzından kitabına koyuyor, hakikat bilgisini hem de o kadar muazzam ve muhteşem bir bilgi var o kelimenin içerisinde. Sırların sırrı var, ama bunu açmak gerekiyor, hangi mertebeden söylenilmiş onu idrak etmek gerekiyor, bir daha okuyoruz bakın ne diyor; "Cemal ve Kemalinden Kibriya perdesini kaldırarak" Yani Cenab-ı Hakk orada o insanlara perdeyi kaldırdığından onlara belki kuş suretinde zuhur edecek, belki yılan suretinde zuhur edecek belki çocuk suretinde zuhur edecek Hz Ali Efendimiz "Ben Rabbımı genç bir delikanlı suretinde gördüm " diyor işte teşbih mertebesinde delikanlı ne demek en kemal mertebe demek kişinin en kemalli olduğu zaman demektir. İşte en kemalde gördüm manasunadır.

Diğer hadiste de ayın on dördü gibi gördüm diyor, hep bunlar teşbih Ay Allah'mı değil değil ama orada da bir tecellisi var, orada da bir zuhuru vardır. Allah olmasa ay nereden olacak işte Cennet ehli yaptığı iyi amellerle diyelim sevaplarla

ilimle değil bakın sevaplarla yani fiili hareketlerle kazanmış olduğu mertebe içerisinde Cennete giriyor. Cennete giriyor ama kafa çalışmıyor, hadis-i şerifte “cennet ehlinin çoğunluğu buhuldür” diyor. Kafası çalışmayan insan demektir. Bu tecelliği gören cennet ehli kuş şeklinde çekirge şeklinde orada tecelli edecek bakın Cemalinden ve Kemalinden yani Kemal görüntüsünden Kibriya perdesini kaldırıyor, yani azamet perdesini kaldırıyor, basit yönüyle gözüküyor. Fiiller yönünden mahlukat yönünden onlara gözüküyor.

Tabi tenzih hükmüyle ilgisi olan bir insan haşa benim rabbım bunlardan münezzehtir benim rabbım ötelerdedir diye secde etmiyor. Ama irfan ehli her tecellide bakıyor ki “ene rabbikumul âlâ” bu söz ağaçtan çıkmadı mı bu söz Tur dağında Musa (as) a “İnni ene rabbuküm mabudni” ağaçtan çıktığına inanıyoruz, çekirgeden çıktığına neden inanmıyoruz. Gülşen-i Raz’da “Ey muhterem kişi ağaçtan Allah’ın Enel Hakk sözünü söylediğine inanıyorsun da bir insandan çıktığına yani hallaç-ı Mansur’un Enel Hakk sözüne neden inanmıyorsun “ diyor. Allah ağaçtan da zuhur eder, böcekten de zuhur eder, çekirgeden de zuhur eder. Zaten zuhur eden de odur başka zuhur eden de yoktur ki bu alemde. İşte bu gibi zahir alemde süfliyat diye ifadelendirdiğimiz oluşumlar hakikat aleminde süfliyat değil hakikattir. Oradan bakıldığı zaman ama tabi bu alemde bakıldığı zaman böcek böcektir doğrudur, basarsan üstüne ezersin o ayrı konudur bu da geçerli, mertebeleri birbirine karıştırmayın her mertebenin hakkını kendi yerinde korumamız gerekiyor. Bu da Allah’ın hukukuna riayet oluyor. Ama biz burada sadece ef’al mertebesinin hukukunu kullanır da Allah’ın Zat’ında sıfatında o mertebelerin hukukunu korumazsak onu bizden sorarlar.

Neden sen beni sadece bu alemde müşahade edemedin benim gerçek varlığımı idrak edemedin diye sorarlar bizden. Sormasalar da bize perde açıldığı zaman biz kahr oluruz bu kadar büyük ilim gelmiş islâmın içerisinde dünyaya gelmişiz de bunlardan haberdar olmamışız biz yeriz kendimizi orada فما

70/Allah كَانَ اللَّهُ لِيَ ظَلَمَ لَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

size zulum etmedi siz nefslerinize zulum ettiniz neden ilgisiz kalmaktan bilgisiz kalmaktan işin hakikatine nüfuz edememekten nefsinizdeki hakikatleri ortaya çıkaramadığınızdan nefsinizi hapisanede bıraktığınızdan ona zulum ettiniz, zulum etmek eziyet gibi aç bırakmak gibi gibi nefse zulum değildir, onun hakikatini anlayamadığımızdan ona ulaşamadığımızdan onu perdeli bıraktığımızdan perdeleri tahtaların altında bıraktığımızdan hapiste bıraktığımızdan zulum etmiş oluyoruz.

İşte Hakk sübhanehu onlara sorar rabbınız ile sizin aranızda bir işaretiniz var mı diye onlar da evet derler, o zaman Cenab-ı Hakk onların kendi anladıkları istikamette onlara görünür, yani Nur şekliyle görünür, alemlerin ötesinde Kibriya, yücelik şekliyle gözükür, o zaman evet derler. Ama bu ne demek Allah'ın bir yönünü kabul bir yönünü red demektir. Kur'an-ı Kerim'in bazı ayetlerini kabul bazı ayetlerini red etmek Kur'an-ın tamamını red etmek demektir. Her ne kadar onlar orada o tecelliyi kabul etseler de diğer tecellileri kabul etmediklerinden gene Allah'ı red etmiş durumdadırlar.

Bakın Museviyet mertebesi tenzih mertebesidir, yani Allah'ı ötelerde düşünme mertebesi, işte islamın da zahiri Museviyet itikadı üzerinedir. İslam dininin zahiri yani fiiller alemi, şariat mertebesi Museviyet esası üzerinedir. Sor şeriatta olan kimseye Allah nerede, diye Allah'ı noksan sıfatlardan tenzih ederiz zaman ve mekanın ötesindedir der. İşte bu anlayış tenzih anlayışıdır. İseviyet mertebesinde bu tenzih teşbihe dönüşüyor. Teşbih benzetme ile Allah'ın varlığı yavaş yavaş aşağıya indirilmeye saltanatından aşağıya indirilmeye aşağıdaki saltanatının göz önüne getirilmeye çalışılıyor.

Yalnız buradaki fark Muhammediyet le İsa (as) bu hakikatı sadece kendinde müşahade ederek başkalarında değil bakın aradaki fark odur, Musa (as) mertebesinde Allah ötelerde orası tenzihtir, İseviyet mertebesinde Allah İsa'da sadece, zuhur

etmekte teşbih insandaki zuhuru, işte İsa (as) in mucidi olduğu ilim bilgi budur. Allah'ı yere insanın varlığında olduğunu bildirmesi yere indirip İlahi müşahedeyi insanda yapmaya başlaması, burası çok üstün bir mertebedir, Müslümanlara İslamiyet en yakın yer, Museviler ile o kadar kolay anlaşılamaz Müslümanlar ama mantıklı bir hristiyan ile hemen anlaşır. Aralarında çok az ihtilaf olur.

Sana kitabı verdik, İncil'i verdik, Furkan'ı verdik, Hikmet'i verdik diyor İsa (as) dan bahsederken. Ey Meryem oğlu İsa biz sana körlerin gözünü açma kudretini verdik abraşları düzeltme kudreti verdik ölüleri diriltme kudretini verdik, "Bi izni " bunları benim iznimle bunları yapıyorsun, diyor. Bakın burada çok ince ve hassas hadiseler vardır, "Bi izni" benim iznimle, demek ki İsa (as) in varlığında zaman zaman Allah'ın zuhura geldiği bi zatihi Zat'i zuhurun olduğu devreler zaman zaman da kendi beşeriyeti ile yaşadığı devreler vardır. Bu bizlerde de böyledir, sadece O'nda değil, işte çamurdan kuş suretinde şekil yapması suret vermesi ve ona nefh edip te üflemesi o da kuş olarak uçuşması anında oradaki fiil Allah'ın bizatihi kendi fiilidir. Çünkü bir beşerin her hangi bir çamura hayat vermesi mümkün değildir. orada Allah tecelli ettiği zaman olmaması mümkün değildir. Baba oğul biz biriz diyor, ben babamdan geldim göklerin melekutundan geldim oraya gidiyorum diyor. Bu ifadeler kendinde sıfat tecellisinin olduğunu gösteriyor. Sıfat da kudret güç demektir, muktedir olmak kadir olmak işleri başarmak, demektir sıfat mertebesi Uluhiyet mertebesi İlahlık mertebesi.

İsa (as) in daha evvel gelen insanlara böyle bir üstünlüğü vardı. İsa (as) in enterasan tarafı Fizik babası yoktu ^{وَإِيَّاهُ}

^{بِرُوحِ الْقُدُسِ} 2/253 biz onu Ruh-ulKuds ile destekledik, diyor.

Kudsi ruh bakın ondan evvelki insanlara ^{وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ}

روحی 15/29 onlara ruhumdan nefh ettim İsa (as) mertebesi iki

ruh ile destekleniyor, İsa (as) a gelmezden evvel insanların hiç birinde bu mukaddes ruh Kudsi ruhun tecellisi ve tesiri zuhuru yoktur. Bu ilk O'nda meydana geliyor. Onun için beni Mü'minlerin evveli yaz diyor. Bu mertebenin mucidi olarak beni tarihe geçir, diyor. Üç sene kadar O'nun kısa bir peygamberlik süresi oldu. Sonunda cenab-ı Hakk O'nu kendi katına çekti İsa (as) şimdi Fenafillah mertebesini yaşıyor Hakk'ın huzurunda ve dönüşte geldiği zaman fenafillahtan bakabillah'a ulaşmış olarak gelecek ve ümmet-i Muhammed'den sayılacaktır, koskoca peygamber daha Ümmet-i Muhammed şerefine nail olmuş değil. Diğerleri hiç değil zaten.

İsa (as) ın iki özelliği vardır, diğer insanlardan farklı olarak birincisi bizatihi kendinin peygamber olması, ikincisi de peygamberliği ile birlikte Hz Rasulullah'a ümmet olmasıdır. Bakın hiçbir peygamberde hiçbir insanda böyle bir haslet yoktur. Bizler Ümmet-i Muhammed iz ama peygamber değiliz. Ama "benim ümmetimin velileri Beni İsrail peygamberleri gibidir" hadisi ile oradan kurtarıyorlar işi. İseviyet mertebesi itibariyle Allah'ın Sıfat ve Zat tecellisinin bir yerde olduğunu teşbih olarak yeryüzüne indiği bilgisi verilmiş oluyor. İsa ; bir "ayn" ve bir "sin" den oluşur, oradaki "ayn" göz demektir, hangi göz Allah'ın varlığını müşahade eden göz demektir. "sin" de insan demektir yani Allah'ı gören müşahade eden insan demektir İsa.

Kitabı da İncil, müjde demektir, Hz Rasulullah'ın geleceğini müjdeleyen "Benden sonra biri gelecek ben O'na uyuyorum sizde O'na uyun diye kendi ümmetine tavsiyesi vardır. Eğer o gerçek ümmet olsa onların hepsi anında Müslüman olmaları lazımdır, İsa (as) a inanıyorlar ise. Başka hiç yolları yok ama bunların hepsi nefsanîyetler ile birlikte karman çorman olmuş nefsler birbirine karışmış İncil içerisinde neresi ilahiyattan kalma neresi nefsanîyetten kalma karışmış o onun üstünde o onun altında işte böyle kendilerinin icat ettikleri bir hıristiyan dini çıkmış ortaya, pamazların dini.

Musa (as) a لَنْ تَرِنِي 7/143“ ya Musa” yani sen beni

göremezsın bakın tenzih var ötelerde Musa’lık sende olduğu sürece beni göremezsın beni görmey için Musa’nın ortadan kalkması lazımdır. Musalık vasfının ortadan kalkması lazımdır.

نَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُي 20/12 Ya Musa sen Mukaddes Tuva

vadisindesın yani sen övölmüş vadidesın ayakkaplarını çıkar da öyle gel benim huzuruma. Tefsirlerde bir yerde yazıyor, işte Musa (as) ayak kaplarını eşek derisinden yapmış o da necis olduğu için Allah’ın huzuruna necis şeylerle girilmez onun için çıkar ayakkaplarını demiş o da bir izah tarzıdır, ama Musa’nın ayağında dört tane nalın vardı, iki tane değil, nalın bir tanesi ef’al mertebesindeki nalınları, bir tanesi esma mertebesindeki nalınları bir tanesi sıfat mertebesi nalınları bir tanesi de Zat mertebesi nalınlarıydı. Her mertebede bir nalın çıkartıyor insan yukarı çıktıkça çünkü aşağıdaki ayak kapları ile yukarıda gezilmiyor. Yaz ayakkabısı sandalet ile kar içinde gezilir mi kış mevsiminde, gezilmez kış mevsiminde giydiğimiz çizmeler ile ağustos ayında yaz mevsiminde gezilir mi, onun için çıkar ayakkaplarını rahat et. Yani her mertebede o mertebenin gereğini kullanmak icab ediyor.

Museviyet mertebesinde tenzih var, Allah’ı ötelere atmak var, İseviyet mertebesinde teşbih var, ama bir kişide bir mahalde Hakk’ın zuhurunu bilmek var. İşte bu Muhammediliğin öncülüğü yapıyor İsa (as) tarafından. Hz

Rasulullah ise “Bana bakan Hakk’ı görür, hükmü ile فَأُيْنَمَا

فَأُيْنَمَا 2/115 hükmüyle bu bilgiyi bütün aleme

yayıyor, yani bütün alemdeki görüntü Hakk’ın veçhinden başka bir şey değildir diye gerçek tevhid akidesini ortaya koyuyor, tevhid dediğimiz zaman “La ilahe illallah” tevhid oldu zannediyoruz, o değil.

Tevhid-i Ef'al İbrahim mertebesi, Tevhid-i Esmâ Musa mertebesi, Tevhid-i Sıfat İsa Mertebesi, Tevhid-i Zat Muhammed mertebesi bütün bu tevhidleri tevhid eden mertebenin ismi gerçek tevhid mertebesi bakın bu dört biri birleştiren birlik hepsini kendi içerisinde toplayan yaşayan ve yaşatan tevhid. Her mertebede Hakk'ın gerçeğini yaşatan tevhid. İşte gerçek tevhid bu "La ilahe illallah" tevhid, "Muhammedurrasulullah" da bunu izah edendir. Yani Miraç'dan sonra tekrar yeryüzüne inen ve Miraç'ta almış olduğu hakikatleri ümmetine irsaliye yaparak adresine kadar ulaştıran Rasul, nasıl bir mal irsaliye ile ulaştırılıyorsa Rasul da malın habercisi, ilmin tasdiki, o malın aynı zamanda tasdikidir. Sahih olduğunu sahte olmadığını gösteren bir devlet mühürü ile tasdiklenmiş bir irsaliye. İşte Hz Rasulullah'ın risaleti Allah'ın tasdikiyle tasdiklenmiş haberci manasınadır. Ve O'nun risaleti kıyamete kadar bakidir, O'nun görevlileri de aynı risaleti adreslerine kadar ulaştırmak suretiyle görevlerini yapmaktalar.

BAŞ ÖRTÜSÜ

İslam dini itibariyle bir kıyafet oluşumu vardır müntesiblerine aslında bu örtü örtünme setr etme bütün dinlerde vardır, sadece islamiyette oluşan değildir, İbrahimiyyette de vardır, Museviyyette de vardır, Hıristiyanlıkta da vardır, Müslümanlıkta da vardır. Hıristiyanların rahibelerinde görüyoruz nasıl kapanıyorlar, onların da kendilerine göre anlayışları vardır. İslamiyetin de kendine göre bir örtünme adabı vardır. Ama biz bunu biraz mübalalandırarak itika yapıyoruz diye olmasının daha fazlasını yapıyoruz veya eksiğini yapıyoruz.

Erkeklerde bir gerçek var sakal bıraksalar da kesseler de sakal vardır. Bırakmak bırakmamak mesele değil, mühim olan olmasıdır. Bıyık ve sakal neden var erkeklerde, neden bıyıkları ayırıyoruz sakalları ayırıyoruz hepsine birden sakal demiyoruz, hepsi aynı kaynaklı değil midir, aynı şekilde aynı benzer,

saçımızdan ne farkı vardır, ama yerleri itibariyle ayırıyoruz. Şu yerde olana bıyık deniyor şuralarda olana da sakal deniyor. Hanımların da baş örtüleri vardır. İşte şu kadar kısmını kapatacak diye. Neden kapatıyoruz, kardeşlerimize soralım bakalım, emir olduğu için kapatıyoruz, AllahuTeala Hz leri bunu neye dayandırarak emretmiştir, canı öyle istediği için mi, yoksa bir hakikate dayandığı için mi?

Cenab-ı Hakk içki içmeyin de diyor, neden içki içmeyin diyor, bir sebebi var, eğer bir şey men edilmişse onun mutlaka çok büyük arka planda zararları vardır veya oluşumları vardır. Hiçbir emir ve nehy yersiz ve boşu boşuna mesnetsiz söylenmemiştir. Namaz kıl dediyse mutlaka onun bir hikmeti vardır, rüku dediyse mutlaka bir hikmeti vardır, rast gele bunlar oluşturulmuş serpiştirilmiş şeyler değildir. İslam hukuku İslam adabı yani Allah'ın dileği. Peki Allah emrettiyse kapat ama Allah'ın emri bir mesnede dayanmaktadır işte. Sizin söylediğiniz Ef'al alemi itibariyle olan hususu, oraya da bir cevap olacaktır tabi.

Ef'al alemindeki yaşantının baş örtünün cevabı olacak, Esmâ aleminde niçin kapatılıyor, onun da cevabı olacak, sıfat aleminde yaşayan insanın neden başını kapatıyor onun da bir cevabı olacak, Zat aleminde yaşayan insanın neden başını kapatıyor onun da o mertebe itibariyle cevabı olacaktır. Rabiya'tül Adriye bir gün mutadı olan kapalılığın dışında caddenin ortasından açık saçık geçiyormuş, tabi o güne göre açık ne kadarsa işte başın ön tarafı açık o günün anlayışına göre o açık saçık anlayışında caddenin ortasından geçiyor, Hasan Basri Hz karşıdan çıka geliyor, hemen toplanıyor başını örtüyor, ondan sonra geçip gidiyor, dikkatini çeken çevresi merak eden birisi soruyor ya Rabiya sen erkeklerin içinden dolaştın geçtin çarşının içerisinde açık saçıktın işte falan kişiyi görünce hemen örtündün, bu işi neden böyle yaptın denilince, ben çarşıdan geçtiğimde erkek merkek yoktu ki diyor, ama ne zaman bir er gördüm erkek değil er gördüm o zaman farz oldu kapanmak kapattım erin karşısında diyor.

Bakın bu da bir anlayıştır, ama herkes her halini buna dayandıracak da başını açacak demek değildir. Bu bir gerçeği yansıtır. İnsanın başı vehis diyorlar Araplar Vehis yani baş demektir, yani kişinin en uç noktasıdır, en zirve noktasıdır. Yani bir başka ifade ile insan bedeninin Arş'ı, bizim başımız alemin durumu karşın başımız Arş'tır. Nasıl Arş-ı Âlâ bu alemin çatısı en son noktası Arş insanın başı da en son zirvesi olduğu için Arştır Arş-ı Âlâ dır. Ve de aklımız o kafa içinde olduğu için merkez de bakın oradadır, burası ile irtibatı kesien parmak ucundaki en küçük hücre anarşi yuvası oluyor ve kanser oluşuruyor.

Akıl ile irtibatı kesti kendi başına kendi aklını kullandığı için kanserin sırrı da budur zaten. Beyine ulaşamıyor oradaki akıl hücredeki akıl, kendi aklına göre birşeyler onarmaya çalışıyor, ama sayısının rakamının sınırlandırılmasını veya çoğaltılmasını hesap edemediğinden kendi aklınca hareket ediyor, nefsimizin yaptığı gibi, ilahi adaletten kopuk çalıştığımız zaman kanser oluyoruz. Yani cemiyetin kanseri olmuş oluyoruz nefsanî yaşadığımız için. Ama biz İlahî hükme tabi olarak hayatımızı sürdürsek cemiyetin içinde böyle hastalıklar olmaz tertemiz bir hayat geçer cemiyet içerisinde.

Şimdi aklımız başımız yani Arş, aklımızdaki bilgiler, Cenab-ı Hakk'ın Esma-ı İlahiyesi 99 esma ve sayılamayacak kadar Esma-ı İlahiyesi ve başımızdan çıkan saçlar Arş-ı Ala'dan bizim beden mülkümüze tenezzül eden Esma-ı ilahiyenin zuhurlarıdır. Arş-ı Âlâ dan yani başımızdan bedenimize doğru tenezzül eden inen yani tecelli eden saçlarımızın her bir teli bir Esma-ı İlahiyenin zuhuru hükmündedir, yani bir teli Ahad isminin zuhuru bir teli Vahid isminin zuhuru, birisi Kahhar isminin zuhuru, birisi Samed isminin zuhuru, birisi Rezzak isminin zuhuru biz o saçlarımızı uzatalım uzatalım topraklarımıza kadar bütün bizi ihata edecek hale gelir.

İşte her bir saç teli İlahî bir Esmanın zuhurunu ortaya getirdiğinden bunun da aşkar edilmemesi izlenmesi gerektiğinden baş örtüsü gereklidir. Yoksa cinsiyet yönünden değildir. bu efal alemindeki sebebidir. Yani beşeriyet

alemindeki sebebidir. Erkekler Akl-ı Kül tecellisinde oldukları için Kadınlar da Nefs-i Kül tecellisinde oldukları için nefs-i Kül'ün kendini gizlemesi Akl-ı Kül'ün de aşıkare etmesi gerekiyor. İşte Hacca gittiğimiz zaman veya umreye gittiğimiz zaman saçlarınızı kısaltın veya kökünden traş edin kazıtın diye emir vardır. Bu demektir ki Hacca gelmezden evvel sende beşeriyetin istikametinde gelen Esmâ-ı İlahiyeyi artık kes kökünden kes ondan sonra senden zuhura gelecek Zat'î Mertebede Esmâ-ı İlahiyeyi kullan tahakkuk ettir manasınadır.

Peki sakal niyedir, işte Hakikat-ı Muhammeiye'nin Akl-ı Kül'ün zuhuru er kimselerin veçhinde zuhura geldiğinden onu da perdelemek gerektiğinden aşıkare çıkarmamak gerektiğinden erkeklere sakal sünnettir demişlerdir. Bıyıklarımız Sıfat-ı Subutiye ve Sıfat-ı Zat'iyedir, Sakallarımız da esmâ-ı İlahiyenin zuhurudur ve bu Esmâ ile zat'ımıza perde olmaktadır. Yani Zat'ımızı Esmâ ve Sıfatlarla perdelemektir sakal ve bıyık bırakılması. Neden sakal bıraktın dendiğinde işte efendim sünnettir de ondan derler sünnet tabi sünnet ama Ebu Cehil de de sakal vardı, ne yapacağız şimdi o da sünnete mi uydu, Adem (as) da cennette sakal ve bıyık yoktu, çünkü Cennette onda İlahi tecelli açık seçik zuhurdaydı perdelemeye gerek yoktu çünkü başka varlık yok ne hava validemiz vardı ne diğer insanlar vardı.

Perdelemeye gerek yoktu zaten orada Cenab-ı Hakk Zat'ı le zuhurdaydı Âdem (as) da. Cennette gezmesi bu demektir zaten Allah'ın Zat'ında Cennet hükmünde dolaşmasıydı Cennetteki hali. Erkeklerdeki bıyıklar Sıfat tecellisini gizlemek, sakalları da Esmâ-ı İlahiyeyi gizlemektir. Yani Cemal-i İlahiyeyi gizlemektir. Ne ile gizlemek, Sıfat ve Esmâ tecellileri ile Zat'î Cemalini perdelemektir. Bakın وَلَقَدْ أَتَيْنَاكَ سَبْطًا مِّنَ الْمَشَانِي

وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ

15/87 Biz O'na Kur'an'ı ve Seb'ul Mesaniyi verdik diyor. "Seb-ul Mesani" bizim veçhimizdir bir bakıma, veçhimiz çehremiz yani yüzümüzdür. Neden bakın yedi delik

var, yedi mertebe var, insanın başında, iki göz, iki kulak iki burun deliği, bir ağız toplarsak yedi yapar. Yedi mertebenin yedi sıfatın zuhur kaynağıdır. İnsan vücudu ile değil başı ile insandır. Yüzü ve veçhesi ile diğer insanlardan ayrılıyor, eli ayağı ile değildir, kafamıza birer maske taksalar sıra ile göstersonlar kim kimi nasıl tanıyacaktı. İnsan kendi eşini tanıyamaz o kadar kişi arasında. Belirli bir özel hali olmazsa eğer. Ama bütün giyinik olsa sadece gözleri açık olsa gene tanır.

Baş örtüsü Allah'ın Sıfatlarını esmalarını gizliyor, perdeliyor, ehil olmayanlara o sırrın ifşa edilmemesi ama bir hanım eşinin yanında o örtüyü çıkarabiliyor, işte orada ifşa etmek gerekiyor. Yani güzelliğini ortaya koyması gerekiyor eşinin yanında.

Âdem (as) ın şahsında nisalılık ve erlik birlikteydi, ikisi birlikteydi, Allah Âdem'i insan olarak halk etti, yani iki cinsi bir arada halk etti ayrı ayrı halk etmiş olsaydı insanların birleşmesi mümkün olmazdı. Aslı bir olanın sonradan birleşmesi mümkündür, aslı bir olupta ayrılmış olanların sonradan birleşmesi mümkündür, ama aslı ayrı ayrı olanların sonradan birleşmesi mümkün değildir. İnsanın var edililişini bir elma gibi düşünürseniz ortadan ayrılınca iki yarım elma oluşur, ama bütün elmayı iki parça bir araya gelirse oluşturuyor. Yani Erkek ile kadın ayrı varlıklar değildir. Biz hep kendimizi ayrı ayrı ayrı sınıf ayrı sınıf olarak görüyoruz, hayır ayrı değil, zahirdeki şartlanmamız aman ona dokunma buna yaklaşma bir de şeriatı tatbik ediyoruz diye kadınlar bir tarafa erkekler bir tarafa haydi hanımlar beklesinler dursunlar bir Hakk sohbeti duyacaklar da erkeklere yetişecekler.

Bunlar hep islamiyeti yanlış anlamamızdan kaynaklanan yanlış tatbikatlardır bunlar, neden işte efendim göz kayar işte şu olur bu olur, ey mübarek sen daha hala oralarda yaşıyorsan git dolaş sen hayatını yaşa, cisiyet farkı kalkmadığı sürece zaten bir insan gerçek derviş olamaz. Daha hala kendinden korkuyorsa. Genelleyecek olursak herkes aynı olmayabilir sede biz işin aslından bahsediyoruz, işin aslı budur, ama şöyle

tatbik edilir böyle tatbik edilir, o gurup böyle kanaattadır, böyle kanaattadır, o ayrı o bizim konumuz değildir zaten, burada sorun veya sorunsuzluk ne ise aslında ortada sorun da yok ama biz sorun çıkarıyoruz.

Allah'ın insan diye hitap ettiği bir varlık var, bu varlığın iki yönü vardır, birine Nisvan demişler birine Racul demişler, ama bunlar ayrı şeyler değildir. Eğer ayrı şeyler olsa birlikte olmaz aileler kurulmaz. Aşılabilen bazı ağaçlar var, bazıları da o aşıları almıyor kabul etmiyor.

Toplumdaki bazı yaraların o kadar çareleri var ki ama biz bu çareleri çaresizlik haline getirmişiz dolaştırmışız dolaştırmışız ondan sonra kendimiz de artık çözemez hale getirmişiz. İki tarafı a memnun etmenin yolu o kadar kolay açık seçik ki ama iki tarafın da iyi niyetlileri azdır. İşler buradan kaynaklanıyor. İki tarafta da iyi niyetliler çoğunlukta olsa bu işin çözümü o kadar kolay ki nedir mesela; Türkiye bu gün Dünya devletleri içinde her yönüyle birlikte elemanlarıyla birlikte belirli bir konma gelmiş bizim dünya çapında modacılarımız var, ayakkabının modası değişti, elbisenin modası değişti, eşarbin modası neden değişmesin yani kim neden mani buna, كُلِّ يَوْمٍ

هُوَ فِي شَأْنٍ 55/29 de olan Allah her an değiştiği halde biz

bin senelik kıyafeti neden üstümüze giyelim, baş örtüsünü atalım değil şeklini değiştiremezsiniz, bakın iyi niyetten bahsediyorum, iyi niyette olanlar çoğunlukta olsa iki görüşte de burada iki tarafta da iyi niyet yok ard niyet var, birilerinde benlik var, çıkarmam da çıkarmam, tamam haklıdır Allah'ın emridir çıkarma, hürmet etmek lazımdır, öteki de çıkaracaksın da çıkaracaksın tutturuyor. Eğer bir kişi ideal sahibi ise geçi süreler için bazı ideallerinden fedakarlık etmesi gereklidir. Daha sonraki cemiyete yapacağı faydanın çoğunluğunu göz önüne alarak o gün kendi nefsinden biraz fedakarlık etmelidir. İşte cihat olan budur, eşarbi çıkarmamak cihad değildir. Onların gayeleri budur zaten eşarp yolu ile zorlayıp şuurlu

Müslümanların iş başına gelmesini önlemekten başka bir şey değil kendilerine göre.

Ama iki senelik bir senelik devre içerisinde ortaokula giderken dışarıya çıkarken taksana eşarbını ne olacak, yemezler kimseyi Allah onu af eder, çünkü gelecekteki büyük menfeati kazanmak için kendisi namına değil çevre namına o eğitimi almadı mı o diplomayı almadı mı yukarıdaki mertebelere gelemiyor. Tamam bitti kalıyoruz işte Müslümanlar hep avami takımı olarak kalıyoruz bu şekilde bunların hangisi ideal şimdi, baş örtüyü çıkarmak mı ideal takmak mı ideal. Aleyhinde olarak zannetmeyin baş tacımız ayrı meseledir, ama geçici olarak bir ömür boyu kazanacağın menfaati iki sene için kayıp ediyoruz. Bunu da ideal uğruna yaptık diyoruz. İşte bu benlik yapıyor insanı farkında olmadan manevi benlik yapıyor nefsi benlikten ne farkı vardır.

İslamiyetin kuruluşunda müşriklerin zulmüne karşı direnenlerin durumu farklıdır orada yeni bir kuruluş vardır, oradaki insanlar taviz verseydi İslamiyet bu kadar gelişmezdi, onların görevleri başka idi. Onları bunun ile kıyas etmeyelim, Müslümanlar okusun ilim sahibi olsunlar sanat meslek sahibi olsunlar kaliteli insanlar olsunlar çevreye numune olsunlar işte bir iki sene fedakarlık yaparak oralarını aşsınlar belki onun imtihanı da budur, cenab-ı Hakk sadece tek yönlü imtihan etmez insanı Rahmani de imtihan eder.

Biz gelelim şu meseleye eğer devlet dese ki kızlarımız biraz sabredin bakalım durun feveran etmeyin bu işi çözeceğiz ama iyi niyetli idareciler lazımdır. Alsınlar modacıları üç tane beş tane eşarp modeli çizsinler kumaşlarını desenlerini beğensinler, okula gelen kızlarımız bu model takacak desinler bakalım o kızlarımız onu kabul etmiyecekler mi? Hem de modern görünüşlü onların istediği şekilde 20. Asrın insanı olarak çıksınlar karşılıklarına kim ne der ki, işte iki tarafta da iyi niyet olacak gayeleri onların çıkartmak, iki taraf ta iyi niyetli olmuş olsa o eşarp modelini sundukları kişiler de böyle de örtünürüz diyecekler, ötekiler de diyemiycekler siz bunları sembol olarak kullanıyorsunuz, siyasi yönde kullanıyorsunuz

diye bahane ederek çıkartıyorlar, o zaman onların yaptığı modelin siyaseti olsa olsa kendilerine göre bir siyaset düşünmüş olurlar, ama niyet baş örtmek değil mi o kızımızda onunla örter aslında iş bu kadar kolaydır.

Biz şimdi başörtüsü derdinden okuldaki eğitimleri astık şunu astık bunu astık, zararlarımız vardır. Bazı baş örtülü mezun öğretmenler baş örtüsünü çıkarmam diye öğretmenlik yapmıyor halbuki başını açsa da o sınıfta bir öğrenciye de olsa dinini imanını öğretse işte cihat budur, işte burada kazandığın sevap daha fazladır, günah da var ama sevap daha fazla olduğu için o günahını kapatabiliyor, ihtimal olarak günah da olsa ama kazanç gūnahtan daha fazla olduğundan kişi o günahı aşabilir, ama Cenab-ı Hakk iyi niyetiyle hiç günah da yazmayabilir, çünkü zaruret var.

Diyanet işleri başkanı da bu konuda çıkıp fetva veremez çünkü onlar din adamı değil din memurudur, din adamı ile memuru arasında çok fark vardır. Neyse bunlar da tecell-i İlahidir bunlar da olacaktır.

Â'mâ mertebesi var Â'mâ dan zuhur Ahadiyet mertebesi Ahadiyetten Uluhiyet, Uluhiyette Rahmaniyet ve Vahidiyet ondan sonra Rububiyet ondan sonra da Melikiyet mertebeleri vardır. Burada olan yaşantıların hakikati ve Allah'ın oralardaki zuhurunun ifadeleri nelerdir, bu mertebelerdeki yaşam izahları nelerdir. Â'mâ dediğimiz zaman hakikatlerin öz hakikatinden ibarettir. Özden ibarettir, yani orada teferruat yok, kendi kendinde gizli iken kendi kendinde var kendi kendince malum ama diğer taraftan alemlerden gizli iken bilinmezlik halinde iken işte bu izahı hakikatlerin öz hakikatinden ibarettir Â'mâ mertebesi. Allah, İlah, Vahidiyet, İnsan, Lahut, Hüviyet böyle bir izahı vardır.

Şimdi Uluhiyet ne demektir, Uluhiyet dendiği zaman bir mertebenin ismi, ama bu mertebedeki tezahür nedir, bu mertebedeki faaliyet nedir, zuhur nedir. Oradaki anlayış nedir. Tüm olarak bu varlığın gerçek yüzleri ile yani kuş kuşluğu ile balık balıklığı ile hayvan hayvanlığı ile melek melekliği ile insan

insanlığı ile gerçek yüzleri ile kendi mertebelerinde korumaya Uluhiyet adı verilir. İşte bu mertebeleri bilmemiz faaliyet sahasını idrak etmemiz lazım ki rabbimizin hangi mertebede hangi şekilde zuhurda olduğunu bilelim müşahade edelim.

Uluhiyet dediğimiz zaman ne anlıyoruz, Allah, Allah ama her şeyden tenzih ettiğimiz Allah, bu vasıfları üstünde bulundurmaz. Bakın Tenzihte olan Allah, bu varlığın gerçek yüzleri ile kendi mertebelerinde gerçek yüzleri ile korumaya Uluhiyet adı verilir. Yani Allah putperestin de Allah'ı onu da korur, Uluhiyet mertebesi itibariyle, ef'al mertebesi itibariyle değil, Uluhiyet mertebesi itibariyle, senin düşmanını da korur seni de korur. O düşman da olsa bir yaşama hakkı vardır. İşte bu yaşam hakkını hepsine verir.

Ahadiyet ne demektir; Ahadiyet: Yüce Zat'ın tecellisinden ibarettir, orada ne isimlerin ne sıfatların sözü geçer, isim ve sıfatların tesir sahası buraya ulaşmaz. Hani demiştik ya ahadiyet mertebesinde iki tecelli var, biri inniyeti biri de hüviyeti bakın orada isimler sıfatlar geçerli değildir. İsimler sıfatlar oraya ulaşamıyor, tesir edemiyor. Çünkü isim ve sıfatlar ondan sonraki mertebede meydana geliyor. Yani Ahadiyet Âmâ'dan tecellisinden ibarettir, burada isimler sıfatlar yok.

Vahidiyet: Ahadiyetten sonra gelen Vahidiyet; Yüce zat'ın zuhuruna bir tecelli yeri olmaktan ibarettir, orada Zat sıfattır, sıfatta Zat'tır. Ama tecelli yerine bir mahal oluyor, zuhur yeri oluyor. Tecellinin zuhur yeri oluyor.

Rahmaniyet: İsimlerin ve Sıfatların gerçek yüzleriyle meydana gelişinden ibarettir. Rahmaniyette isimler ve sıfatlar gerçek yüzleri ile kimlik kazanıyorlar. Süliyet kazanıyorlar, varlıkları programa girmiş oluyor.

Rububiyet: bütün varlıklara verilen isimlerin zuhur ettiği mertebenin ismidir. Esmâ mertebesidir, Ayan-ı Sabite biraz daha yukarısidir, Rahmaniyet mertebesidir, Rububiyet mertebesi melekut mertebesidir, meleklerin mertebesidir melek kuvvet demektir melek deyince kanatlı vâlif varlık düşünmeyin her faaliyeti ortaya getiren bir melek var her melek de o

faaliyeti ortaya getirirken gerektiği şekle bürünerek onu ortaya getiriyor. Yağmur damlası dahi bir melek tarafından indiriliyor, o yağmur damlasını yere indirdikten sonra o melek ölüyor, işi bitiyor, ikinci yağmur damlası için ikinci melek halk ediliyor. Bir melek iki işte kullanılmıyor, çünkü orada işi bitiyor. Meleklerin öldüğünü diğer melekler nasıl anladıkları, zikrinin sona ermesi durması onun zikri de kendi bulunduğu fiili zuhura çıkarmaktır bir bakıma zikri o oluyor. Yani bütün varlıklara verilen isimler orada zuhura çıkıyor, Rab terbiye mertebesi orada meydana geliyor.

Melikiyet: Yani Mülk alemi, bütün isim ve sıfatlar kendi hakkını almış olarak faaliyet sahasına gelmesidir. Yani her hangi bir cins kuş kendi hakkını yani kendi programının tamamı yapılmış olarak burada zuhura gelmiş olarak bu hakkını almasıdır. Rengiyle birlikte şekliyle birlikte kokusuyla birlikte estetiği ile birlikte iskeletiyle her şeyi ile birlikte hakkını almış olarak burada zuhura gelmiş olması.

0- 5- TAHARET

اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ ﴿١﴾ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ
الرَّحِيْمِ

رَبِّ زَيْنِ عُلَمَا Sadakallahül azim. Elhamdülillahi rabbil

alemin vessalati vesselamı ala rasuline muhammedin ve ala ashabı ecmain.

Bugün 3/6/ 2000 Cumartesi günü İzmir'deyiz sohbetimize devam ediyoruz Kur'an- Kerim'de لَا يَمْسُهُ أَلَّا الطَّهْرُونَ 56/79 bunun

hakikati nedir kısaca onun üzerinde duralım, لَا يَمْسُهُ buna

dokunmasın temas etmesin kimse temas etmesin temas edilmesin peki neden geldi bu kitap, bunun la hemhal olmak için gelmedi mi bu Kitap, Kur'an-ı Kerim kendisini anlatmadı mı bunun içinde biz buna temas etmezsek bunu tutmazsak misak yapmazsak bunu yerine getirmezsek dünyadaki işimiz nedir, her hangi bir varlık gibi ağaç su gibi güneş gibi dünyadan yaşar gelir geçeriz. Allah ile ilgimiz olmaz Rabbımız ile ilgimiz olmaz, ama Cenab-ı Hakk bizi kendi Zat'ı tecellisi için buraya gönderdi. Zat'ının zuhuru için buraya gönderdi. Başka bir ifade ile de Ef'alinin Esmasının Sıfatının zuhuru için buraya

gönderdi. Onun için mükerrem olarak halk etti, وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ

17/70 ayetinde belirtildiği gibi kerem tacını koydu, hani bir yerde söz vardır, padişahların bir tacı vardır ama Ariflerin dört tacı vardır, bunu nasıl kazandılar terk-i Dünya, terk-i Ukba, terk-i hesti, terk-i terk. Yani dünyayı terk etmekle Ukbayı ahireti terk etmekle ahiret sevgisini cennet arzusunu terk etmekle hesti, kendini terk etmekle ve terk-i terk bunların hepsini de terk ettiğini terk etmekten.

Cenab-ı Hakk Kur'an-ı Kerim'de وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ

Âdem'e kerem tacını taktı. Yani O'nu Mükerrem olarak kemal ehli olarak halk etti. İşte bu kemalatımıza burada ulaşmamız gerekiyor ki bunu tutabilelim. Bakın evvela ayetin başında

nehy ediyor kaldırıyor, لَا يَمْسُهُ kimse tutmasın لَا الطَّهْرُونَ

ancak tahir olanlar bunu tutsun. Taharetin birinci şartı gusül abdesti ve namaz abdestidir ve üstümüzün başımızın olabildiği kadar tabi herkesin iş yaşantısı iktisadi durumu ne ise, ona göre ama burada eskilik söz konusu değil temizlik söz konusudur. Bu temizliği yaptıktan sonra zahiren yaptıktan sonra batınen de ruhani temizliğimizi yapmamız gerekiyor. Bir Hadis-i Şerifte (asv) efendimiz buyurdular ki "Vücutike zembike", senin vücudun senin için en büyük günahıdır. Eğer

bu vücut bizde ariyetse günahsa hangi yönden günah oluyor, bunu bilmemiz lazımdır, Cenab-ı Hakk lütfedip vermiş olduğu bu vücudu biz günaha çeviriyoruz. Yani biz taharetten uzaklaştırmış oluyoruz günah işlemek suretiyle.

Neden Zem oluyor vücudumuz varlığımız, ona sahip çıktığımız için buna yöneldiğimiz için bununla yaşadığımız için nefsani bir hayat sürdürdüğümüz için ve buna “Ben” dediğimiz için, o zaman büyük şirk işlemiş oluyoruz şirk te günahların büyüğüdür. Adam öldürmek şirk koşmak en büyüğüdür. Bazen farkında olmadan iyi niyetle yaptığımız şeyler dahi şirk hükmünde oluyor. Ama Cenab-ı hakk buradaki iyi niyete bakarak onu şirk hanesine yazmıyor. O da onun lütfundadır, ama bizlerin bu ince noktaları bilmemiz gerekiyor ki ilahi varlıkla olan münasebetlerimizi belirli bir kalitede belirli muhabbetle güzellikte turalım.

Şimdi bir padişah belirli hallerden geçmiş padişah olmuş, padişahın huzurunda da kul edebini takınması lazımdır. Kendi yerini bilmesi lazımdır. Padişah padişahlığından onun lütfundan kulunun yaptığı bazı avami hallere bakmayabilir, hoş görebilir. Ama kul o hallere düşmemesi gerekir. İşte biz de Allah’ın kulları zuhur mahalleri olduğumuzdan Allah ile olan münasebetlerimizi en ince en dakik en hassas şekilde sürdürmemiz gerekiyor. Bunu böyle yapabilmemiz için de beden kaydından kurtulmamız gerekiyor. Bizim en büyük takıntılarımızdan bir tanesi şartlanmalar içinde yaşamak yani kendi kendimizi sınırlama içinde yaşamak insan hiçbir şekilde sınırlanmaz, çünkü ufkü Arş-ı Alaya kadar açıktır, ama bu demek değildir ki her türlü hali kullanırız, her türlü kötülükleri yaparız, o manada sınırlamak değildir, tefekkür mertebesinde sınırları aşmamız gerekiyor. eğer bizde Allah’ın ruhu mevcutsa ki bunu Cenab-ı Allah öyle diyor, ruhumdan nefh ettim onun ruhu varsa bizde bunu tefekkür düzeyinde kim ne şekilde sınırlayabilir ki. İşte biz bu hakikati gerek eskiden beri gelen bir eğitim sistemi içerisinde gerek günümüzün şartları zorlamaları içinde gerek kendi gayretsizliğimiz sebebiyle kendi kendimizde sonsuz açılımı sınırlamış hale getirmişiz.

Kendimizdeki kapasiteyi potansiyeli çok düşük seviyede kullanmaktayız. Mesela elimizde saatte beş yüz km sürata ulaşabilecek son derece modern bir araba var, biz bunu birinci vites tam gaz kullanıyoruz. Benzin yakıtı artıyor, ama yeterli verim alamıyoruz. Birinci vitesle gittiğimiz beş Km lik yol aynı benzinle sizi yüz Km yol aldırabilir. Aynı zamanda da o motor daha da rahat çalışarak gider. Yaptığımız iş bir bakıma la teşbik misal bu bedenimizi öyle zorlayarak kullanıyoruz biz bir taraftan arabanın gazına basıyor bir taraftan da frenine basıyoruz.

Bir taraftan gaza basıyoruz hızlı gidelim diye bir taraftan da frene basıyoruz ihtiyati diye güya. Eğer yolumuzdan eminsek ki Hakk'ın yolunda olanlar emin olacak hele Müslümanlar yolundan o kadar emin olacaktır ki, en güzel en açık en berrak şekilde bir yol var önümüzde. Ama ne yazık ki insan tabi çok üzülüyor, kahr oluyor, o da bir tecelli, efendim falan imam şöyle dedi falan müftü böyle dedi, falan hacı böyle dedi, öyle yapma bu taraftan gideceksin bu tarafa gitmeye başlıyoruz bu sefer öteki imam öyle yapma bu taraftan gideceksin olmadı ortadan gideceksin bir bakıyorsunuz ki önümüzde o kadar yol karma karışık neyin nereye gittiği belli olmayan bir sistem oluşuyor.

Gaza bassanız ne olacak frene bassanız ne olacak gaza bassanız beşinci vites taksanız onu götürecek yol kalmıyor, gidiyorsunuz bir müddet duvar çıkıyor, araba isterse modrn olsun, isterse kafanız çok çalışsın işte bu şartlanmalar dar görüşler islam dinine sadece fizik yönüyle bakarak hareket etmeye çalışanlar

O halde yapılması gereken şey insan saf temiz bir gönülle saf temiz bir düşünce ile evvela ne yapması gerektiğini tesbit etmesi gerektiği ön plana çıkmış oluyor. Bunu tesbit ettikten sonra da tatbikatı kalıyor, tatbikatını yapıyorken cenab-ı Hakk şansına artık o yolda devam etmesi gerekiyor, şöyle veya böyle. Ama evvela araştırıp araştırıp iyice en doğrusunu en güzelini kendisi için tesbir ettikten sonra o yolda yürümesi gerekiyor. Biz onları bırakalım yine kendi yolumuza devam

edelim, işte bu arada kişi kendinde mevcut olan hakikatleri idrak etmeye başladığı zaman yavaş yavaş o elbiseleri üzerinden soyunmaya başladığı zaman kendindeki hakikat ortaya çıktığı zaman tahirler zümresine ulaşmış oluyor.

Zahirdeki taharat fiili temizliği yapmak suretiyle batındaki taharat da düşüncedeki muhabbetteki ve olması lazım gelen hakikatleri idrak etmekle mümkün oluyor. O zaman hem Kur'an-ı Kerim'in kağıdını tutmuş oluyor, kabını cildini tutmuş oluyor, hem de içindeki özünü tutmuş oluyor. İşte o zaman o yol ona açılmış oluyor. Şimdi bakın Kur'an-ı Kerim'i ezberleyenlere ne diyorlar "Hamele-i Kur'an " Kur'an'ı taşıyıcı demektir, kur'an'ı taşımak ne demektir, bir kimse Kur'an'ı ezberlediği zaman herhangi bir sure olsun bu sure ve içindeki bazı ayetleri ezberlediği zaman ne kadar sure ayet ezberledi ise o kadarını taşıyıcı oluyor o kişi.

Ama eğer bu kişi okuduğu ezberlediği ayetin manasına vakıf değilse ayrıca manasını tercümesinden okumuşsa onu da biliyorsa ama o manada mevcut olan hakikate ulaşamamışsa yani ayetin özüne ulaşamamışsa onun taşıdığı Kur'an değil, Kur'an'ın ef'al mertebesi itibariyle taşıyıcısıdır. Eğer manasına biraz nüfuz etmişse esma mertebesiyle taşıyıcısıdır. Sıfat mertebesi Zat mertebesi itibariyle taşıyıcısı değildir, hammalı değildir. çünkü varlığında o yönü yoktur.

Kur'an-ı Kerim'in dört mertebesi vardır, Yani Cenab-ı Hakk dört kanaldan Kur'an-ı Kerim'in yayınını yapıyor, beşinci kanal dinleyici kanaldır, alıcısıdır İnsan-ı Kamil.

1. Kanalda Ef'alden bahsediyor, fiillerden bahsediyor, yani bunlara muhkem ayetler de diyorlar, namaz şöyle kılınacak

oruç böyle tutulacak, bakara suresinde يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ

تَسْتَقُونَ

2/183 oruç geçmiş ümmetlere yazıldığı gibi size de farz edildi diye muhkem ayet fiilden bahsediyor.

2. kanalı isimler, Esmâ aleminde bahsediyor, esma-ul Hüsnanın zuhurundan bahsediyor, melekut aleminde yani başka ifadeyle

3. Kanalı Sıfat mertebesinde Ceberut aleminde bahsediyor, yani bir başka ifade ile Hakikat-ı Muhammediden bahsediyor,

4. kanalında da Zat mertebesinde bahsediyor. İşte esas Kur'an'ı taşıyanlar Zat mertebesi itibarıyla yani Uluhiyet mertebesi ile idrak edenler esas Kur'an'ın hammalı yani taşıyıcısıdır Zat mertebesinde taşıyıcısıdır. وَذُنْفَحْتِ Nûn

taşıyıcısıdır. Biz lisanen herhangi bir şeyi bilsek de kafamızda gönlümüzde yoksa onun taşıyıcısı değiliz peki nesiyiz, söyleyicisi aktarıcısıyız. Taşıyıcısı değiliz. Şurada şu var bunu buradan alıyoruz öteki tarafa koyuyoruz, ama bizle ilgisi yoktur. O bizim malımız olacaktır bir O'nu yüklenmiş taşıyıcı olacağız ve biz O'nu daha çok üretilip karşı tarafımıza aktarmasını da bileceğiz. Ona taşıtacağız bu sefer onu hamal yapacağız. Kimin hamalı Allah'ın hamalı aslında biz bunu bilsek de bimesek de Hakk'ın hamalıyız. Ama bunu bilerek taşımak başka gafletle götürmek başkadır.

Cebimizde bin dolar olsa biz bunun farkında olmasak o bin doların gene hamalıyız, taşıyıcısıyız. Ama o bizden sonrasına miras kalır. Bizim işimize yaramaz. Mühim olan onu biz taşıdığımız halde kullanabilmemiz de esas gayedir. Yani biz o paranın yahut o mevcudun varlığını bilsek de bilmesek de o bizim mevcudiyetimizde vardır. Yani özümüzde vardır. Çünkü Cenab-ı Hakk kendisi zaten onu ezelden oraya mutabık yapmış oraya yerleştirmiş, işte oradan onun huzurundan gelinceye kadar katlar, katlar, katlar o gizlide kalmış örtünmüş, işte

اَللّٰهُ كَانَ اللّٰهُ لَ يَ ظَلِمَ لَهُمْ وَلٰكِنْ كَانُوْا اَنْفُسَهُمْ يَ ظَلِمُوْنَ

size zulum etmedi, siz nefslerinize zulum ettiniz yahut ediyorsunuz ayeti bunu açıklıyor. Niye, nefsimizde mevcut olan, nefis kelimesini de biz yanlış anlıyoruz, nefis ona derler ki o şeyin hakikatidir. Nefis o varlığın hakikatidir. Biz nefsi nefsi emmare yönünde hep kötü bilmişiz ona haksızlık etmişiz. Onun için nefsinize haksızlık ediyorsunuz nefsinize zulum ediyorsunuz diyor. Efendim işte nefsine zulum etme çok oruç tutma uykusuz kalma aç kalma nefsine zulum etme biz böyle zannediyoruz nefse zulum etmeyi. Nefse zulum etmek bu değildir, nefsi eğitmek bir bakıma, nefse zulum demek nefsin hakikatini ortaya çıkartmadan ona iftirada bulunmak çünkü bizim nefsimiz emmare, Levvame, Mülhime, Mutmainne, Radiye, Merdiye mertebelerinde mübarektir. Ama biz onu hep kötü yönüyle emmare yönüyle tanıdığımız için kahrolsun nefis kötü nefis diye vurmuşuz başına eğer o nefis bizde olmasa bizim kimliğimiz olmaz. İnsan vasfımız olmaz. Kur'an-ı Kerim'de 373 yerde nefisten bahsediyor insanı vasf ederken. Neden insan demiyor da nefis diyor, çünkü bütün o yaşantı o nefis üstünde oluyor, nefsin bu yedi mertebesi tanınmazsa ve bunların yaşantıları bilinmezse emmarede olan insanın psikolojik hali nedir, değer yargıları hayata bakışı, kendine bakışı, Allah'a bakışı nedir, bu bilinmezse orayı aşmak mümkün olmaz.

Şimdi geldik İzmir'e ortasından geçtik gittik, geçtik gittik veya gelemedik İzmir'e gelmiş olan bir kimse gezecek işte Basmene neresi, Fuar neresi, Konak neresi, bilmesi lazımdır ki bir daha şaşırmasın oralarda başka birisi yanına geldiği zaman da gösterebilsin işte burası merkezdir burası şurasıdır, burası oto gardır, burası tren istasyonudur, diye gösterebilsin.

Şimdi nefis dedik nefsi emmare dedik ismini bildik ama cisminden haberimiz yok, oradaki yaşantıdan haberimiz yok, Uludağ dendiği zaman akla kar geliyor, kayak geliyor, neden çünkü orada o iş yapılıyor, emmare, levvame, mülhime dediğimiz zaman hangi dağından bahsediyoruz, hangi

özelliğinden hangi oluşumundan bahsediyoruz. Bu mertebeleri kişi geldiği yerde eğer orasını ihata etmişse gezmişse dolaşmışsa oradaki yaşantının ne olduğunu bilir. Paltı mu lazım ince elbise mi lazım onu bilir ona göre tedarikini yapar. Siz Uludağ'a giderken yazlık kısa pantolon şortla atletle gidermişiniz, çünkü biliyorsunuz ki orada o geçmiyor. Ama bilmeyen kimse ne olduğunu farkında olmayan karın soğun buzun ne olduğunu bilmeyen kimse ah ne güzel her taraf dümdüz der, alır atletini çıkar yukarıda güneşi de görür, ama gittiği zaman oraya giden kişi hayır der sen bunu bırak da kalın bir şeyler al.

Din sohbetleri genelde evliyaullahların hayat hikayelerini anlatmakla geçer, buna menkıbe derler, menakıb derler, peygamberlerin hayat hikayeleri bu düzey sohbetler, şeriat ve tarikat sohbetleridir. Her sohbetin bir düzeyi vardır, Hakikat sohbeti kendini anlatan sohbetlerdir, yani kişiyi kişiye tanıtan bildiren sohbetler Hakikat sohbetleridir. Allah'ı tanıtan sohbetler de Marifetullah sohbetleridir, Marifet sohbetleridir. İşte bizim sohbetlerimiz genelde şeriat sohbeti olur, camiye gidersiniz namazını şöyle kıl ayakların şöyle duracak bunlar şeriat sohbetleridir.

Bunlar olmayacak mı olacak, bunlar da olacak ama ne yazık ki beş yüz sene evvel yazılmış o sohbetler, bu gün daha hala camilerimizde bunları okutmaya çalışıyorlar. Bu günün Münevver insanlarına bunlar yetmiyor artık çünkü akıl çalışması akıl faaliyeti var insanlarda bu gün eskisi gibi kapalı kutu değil insanlar. Onun için batılıya dinimizi sevdiremiyoruz anlatamıyoruz, bir batılı İsa (as) ı çok daha güzel bize anlatıyor. Ama biz Muhammed (sav) i hakkıyla tanımadığımız için onlara anlatamıyoruz. Onların üstünde çok imkana sahip iken onların çok altında kalıyoruz. Onların yanında aciz duruma düşüyoruz.

Hani deniyor ki İslam dini son din peygamberimiz son bizim dinimiz çok kemalatlı ben buna biraz ihtiyatla bakıyorum. Bakın bu gün artık suret dini değil mücadele verilmesi gereken şekil kıyafet değil mücadele verilmesi gereken akıl ile verilmesi

lazım bugün bakın iki bin yılını yaşıyoruz iki bin yılı içerisindeyiz bu asra ne diyorlar bilgi asrı diyorlar, bu zahiren böyle olduğu gibi batınen de böyledir. İslami bilgilerin gerçek ilahiyat olarak yani marifetullah bilgisi olarak ortaya çıkması lazım yani islamın gerçek tefekkür boyutunun ortaya çıkması lazımdır.

Batılılara bizim üstünlüğümüz nasıl oldu, islamiyetin üstünlüğü nasıl oldu, ilk devrede onlar daha hiçbir şekilde temizlikten haberleri yok iken islamın onların üzerine fiili mertebede üstünlükleri oldu. Yani bizler banyolarımızı büyük hamam larımızı yaptık fiziksel bedensel her türlü temizliğimizi yerine getirdik onlar daha lur sarayında tuvalet yok iken Osmanlının olsun, Selçuklunun olsun müstesna çok güzel işleyen her türlü temizlik sistemleri vardı, hastaneleri vardı, üstünlüğümüz fizik olarak oldu, onlar bu işi tahkik ettiler ve anladılar, ne yapmaları lazım geldiğini tesbit ettiler o yönde faaliyete geçtiler.

Ne yaptılar, bakın onlar temizliği bizden üst seviyeye çıkardılar. Tabi onlarda da çok kötü insanlar var, ama genel olarak doğrulukları işlerinde bizden daha güzel yaptıkları işler bizden daha güzel ibadetleri batıl dahi olsa bizden daha samimi, tabi onların da çok pejmurda olanları var o ayrı bizim onlarla işimiz yok genele bakıyoruz, bugün onlara baktığımız zaman bizde olması lazım gelen hasletler onlarda vardır. Artık bizim onların üstüne fiili olarak üstünlük sağlamamız mümkün değil o devre kapandı çünkü bakın dünya üzerinde size bir başka sır aslında sır değil ama ortaya getirmek yaşanan bir hadise.

Bugün dünyada Sıfat mertebesi yaşanıyor onun da son devresidir. Kısa bir müddet sonra Zat mertebesi yaşanacak, bu alemde ef'al mertebesi yaşandı, Esma mertebesi yaşandı, bu devreler bitti, artık biz fiil görüntü ile Esma görüntüsü ile yani isimler haliyle batılıya üstün gelmemiz mümkün değildir, ancak Sıfat ve Zat mertebesini biz idrak edersek batılılara o yönden üstün gelmemiz mümkündür. Tefekkür düzeyinden üstün gelmemiz mümkündür. Yani mücadelemizi bu yönde

yapmamız gerekiyor. Bilhassa gençlerimize bu hususta çok büyük araştırma ve çalışma gerektiriyor bu hadise, ve de öz veri gerektiriyor.

Ama bunun çok sağlam eğitiminin alması bastığı yerin ne olduğunu bilmesi lazım bu günün Müslüman insanı veya genci. Kendine güveni Allah'ına rabbına peygamberine son derece güveni ama onu son derece güzel tanıması yönüyle bu güveni kazanması mümkündür. Aksi halde efendim ben Hz Peygamberi çok seviyorum, işte rüyamda da görüyorum oh ne güzel tamam gör, dursun eğer yeterse eğer yetiyorsa, ama o duygusallık içerisinde biz kendimizi sınırlamışsak yeterli görüyorsak yeterli tabi görmeyene göre, o da çok güzel bir şeydir. Hani ne demişler; “Bu dünyada Allah'ı görmek mümkün mü? Diye sormuşlar o da cevap vermiş, “Görmemek mümkün mü” demiş. Hani ne demişler bu iş görene, köre ne.

Bu gün ama olan da ahirette de ama olur, eski yazarlardan birisi nasıl diyor; “yegane vasıtayı rüyet iken göremez kendini diyde bile” yani yegane görme vasıtası olan göz dahi kendini göremez. Çünkü kendini görebilmesi için ayna gereklidir. Ama bu göz bizde mevcuttur. Bizim varlığımızda mevcuttur ve bizim beynimizle çalışıyor. Görmesi gene bize bağlıdır. Ama bir şuur meselesi şuurlanma meselesidir. İşte İlahi Zat'ın varlığı da bizde mevcut, ama ayna bulamadığımız için onu seyir edemiyoruz. Ne zaman ki bir insan-ı Kamil aynası çıkacak karşısına o aynada onun gönlünde evvela kendini tanıyacak sonra rabbını tanıyacak sonra o aynaya da ihtiyacı kalmayacak çünkü kendisi zaten Hakk ile Hakk olmuş olacak.

O kadar kısa ki “çık aradan kalsın yaradan” bu kadar kolaydır. Bir adımıyla nefsinden geç, ikinci adımıyla da Allah'a ulaş diyor, iki rekat namazın oluşumu budur zaten birisi fena fillah biri bakabillah. Yani biri Hakk'ta fani olmak İseviyet mertebesi, yok olmak, diğeri de Muhammediyet mertebesi Allah ile var olmak. Miraç gecesinin sabahı efendimiz ne buyurdu, “Men reani fakal real Hakk” yani bana bakan Hakk'ı görür. Kim ki beni gördü, Hakk'ı gördü demek açıkçası. Hallacı Mansur bunu daha fazla söylüyor “Enel Hakk” diyor.

Peki ene batıl mı deseydi, nedeseydi yani ben batılım mı deseydi. Ama batılım deseydi, bizim zahir hukukuna tabi olanlar doğru söyledi sen batılsın deyip öldürmeyeceklerdi.

“Ben Hakk’ım” dedi, ben Allah’ım demedi yine de kendini perdeledi Hakk Esması itibariyle varlığın hakikatini açtı, ama az önce de dediğimiz gibi tutucu sınırlı islamiyeti %10-20 düzeyinde kullanan kesim yukarıdan söylenen sözü kabul edemedi. Halbuki Hallac-ı Mansur için tam hakkını hakikatini söyledi. O zaman tabi taassuba daha ağır şeriat hukuku daha çok faaliyette olduğu için asılmasına karar verdiler. Tabi biz şimdi onun yargılayıcısı değiliz, bize lazım olan kendimizi bilelim şu devrede ne yaşıyor onu tesbit etmeye çalışalım.

Anlaşıldı mı لَا يَمْسُهُ إِلَّا الطَّهَوْنَ yani içimizdeki öz

hakikate ulaştığımız zaman tahir hükmünde batını taharatı meydana getirmiş oluyoruz. İşte o zaman biz Kur’an-ı Kerim’i tutuyoruz demektir, Kur’an-ı Kerim’in neyini tutuyoruz, manasıyla birlikte hem de zahirini tutuyoruz. Kur’an-ı Kerim’in üzerinde ilim adamları yüzlerce sene münakaşa etmişler Kur’an halıkmıdır mahluk mudur diye bazıları kağıdına bakarak mürekkebine bakarak mahluktur demişler, bazıları da içerisindeki manaya bakarak hayır haliktir demişler, hangisi tabi ki ikiside. Hem haliktir hem mahluktur. Biz O’nun dışında mıyız, bu hükmün dışında mıyız, biz de aynı şeyiz, eğer Kur’an benim kardeşimse kardeşim ne ise anam ne ise babam ne ise onun ki de o benimki de o ayırabilir miyiz, işte biz de hem halikiz hem mahlukuz. Hem aynıyız hem gayriyiz.

Ayrı ve gayri bulunduğu yerleri tesbit ederek pencereye baktığımızda işte o zaman tevhid ehli gerçek tevhid ehli o zaman olmuş oluyoruz. Kelime-i tevhid-i söylemekle ancak tevhid-i lafsi olur kişi lafis tevhidi olur, “La ilahe illallah Muhammedurrasulullah” bunu söyledik Müslüman olduk ama bu İslamiyet bizim etimizde kemiğimizde zahirimizde oluşan bir İslamiyet olur sadece. La ilahe illallah” dediğimiz zaman Hz Rasulullah ile Hz Kur’an ile Hz insanın aynı kaynaktan gelen

bir varlık olduğunu idrak edemezsek ona ulaşmamız da mümkün değildir. İnsanlık alemi bakın Kur'an-ı Kerim'in indiği kadir gecesı çok büyük bir oluşumla karşı karşıya oldu.

O güne kadar Allahu Teala Hz leri insanlık alemine öyle bir tecellide bulunmadı. Onun için diğer ümmetlerin kadir gecesı yok, Ümmet-i Muhammed'in kadir gecesı vardır. Kadir gecesı ne demek, kadrini bilmek Kadir-i Mutlakın gecesı mutlak kadir olma muktedir olma gecesidir. Yani Kur'an-ı Kerim'in sana bana ve bireylere indiği gece Kadir Gecesı kim ki İlahi hakikatleri idrak etti, o onun Kadir gecesidir. Şu anda belki her birerlerimizin Kadir gecesı olmakta bazı mevzular açısından anladığımız kadarıyla kadir Kâdir gecesı. Ama bu Kâdir gecesinin hakikati miraç gecesinden sonra oluşuyor burası ayrı bir gerçek, miraca çıkmadıkça kadir gecesinin hakikatini yaşamak mümkün olmaz. Ama insan hissetmez mi hisseder, belirli bir seviyede idrak eder mi eder.

Ama tabi daha kemalli hissetmesi idrak etmesi için o seyrı sürdürmesi lazımdır. Yani evvela Mevlut gecesı var ama o başka bir izah sıraya göre yapalım, evvela regaib gecesini idrak etmesi lazımdır kişinin regaib gecesı olduktan sonra doğum gecesı mevlut gecesı yani hakikat-ı Muhammedi'nin doğduğu gece veya zaman. Her kişide bu değişik zamanlarda olur, biz bunu hep birlikte genel olarak zahir olarak kullanıyoruz ama aslında herkesin Mevlut gecesı Regaib gecesı değişik tarihlerde dir. Kendi seyrinin gerektirdiği vakitlerde olur. Ondan sonra da berat gecesı Beratını aldıktan sonra ancak Mirac'a çıkar insan. Eline berat almadan makbuzunu almadan yükümlölükten kurtulabilir mi?

Ne diyorlar berat etti diyorlar, hakim beratına karar verdi deyip salınıyor. Eğer biz tutuklu isek nefsimizin tutuklusu isek Beraat hükmü bizde zuhura gelmemişse ne miraç yapmamız mümkün ne Kadir hepsi hayaldir. Ama ne yazık ki çoğunluğumuz nefsimizin tutuklusu hükmünde yaşıyoruz evvela bunu Berat ettirmemiz lazımdır. Kendimizi kurtarmamız lazımdır, nefsimizin tasallutundan kurtulmamız lazımdır. Nefsimize karşı koymamız ancak ilim ile mümkündür nefsin

hükmü hiçbir zaman bizde bitmez. Duygusallıkla maddi fiille nefsimize karşı koymamız mümkün değildir. Çünkü biz ne biliyorsak o da onu biliyor, bizimle beraber öğreniyor, bizden gayri değildir.

Burayı aşmış olan kimse bir daha bu raya düşmez düşse de düştüğünü anlar ve tedbirini alır, o refleksi kendine ulaştırmıştır, işte bunlar hep akıl idrak ve gönül muhabbet işidir. Biz islam dininin sadece suret yönünü kullanıyoruz yani et kemik ile ilgili bölümünü kullanıyoruz, gönül alemi dediğimiz batın iç alem dediğimiz akıl idrak feraset dediğimiz yönünü ki o sonsuz bir yöndür, orasını kapalı tutmuşuz, gafletteyiz, onun için yüklenemiyoruz, Allah'ın hamalı hamallık şeref vesilesidir, o hamallık hem dünyanın yükünü çekmek o malzemeyi sırtında taşımak, hele bu Kur'an'ın hamalıysanız ilahi hamalsanız bundan daha büyük bir mertebe düşünülemez.

Ne reis-i Cumhurluk ne paşalık ne zenginlik ne padişahlık bunun yanında hiç kalır, eğer siz Hakk'ı sırtınızda taşıyorsanız veya bu bedenin içinde Hakk'ın varlığını idrak ediyorsanız bundan daha güzel ne olabilir ki, gaye zaten aslına ulaşmak değil midir, kişinin aslına rücu etmesi değil midir, birçok ayette

وَاللّٰهُ تَجْعَلُ الْاٰمُوْر 2/210 Allah'a döndürüleceksiniz diyor,

istese de istemesek de نَاۤاَلَيْهٖ رَاجِعُوْنَ 2/215 bunu

bilenler de öyle diyorlar, biz Allah içiniz Allah'a döneceğiz bakın şuur ile biz dönücüyüz diyorlar. Ama diğerinde “döndürüleceksiniz” efendim kıblemiz Kabe “Allahuekber” dedik Kible'ye durduk hala bana döndürüleceksiniz diye ihtar geliyor, ne yapayım, zaten dönmüşüm demek ki dönmemişiz, suretimiz dönmüş şeklimiz dönmüş özümüz muhabbetimiz gönlümüz aklımız fikrimiz başka yerlerde dolaşıyor. İstedğim kadar benim yüzüm Kible tarafında olsun gönlüm sağda solda ise arkada ise işte böyle olduğu için bu ihtara muhatap oluyoruz. “Döndürüleceksiniz” istesiniz de istemesenizde o

zaman رَّبِّكَ ۝ ۱۸۹/۲۹ rabbine dön hükmünü alıp

burada bu hadiseyi bilmemiz gerekiyor. Öteki tarafa bırakırsak orada dönmek zordur. Yani orada o uygulamayı yapmak zordur. Şimdi düşünün ayağımıza bir ip bağlamışlar ipi serbest bırakmışlar biz ipin farkında değiliz biz merkezden uzaklaştıkça uzaklaşıp gidiyoruz, ama arada bir o ipi çekiyorlar, bize ikaz ediyorlar ama biz gene farkında olmuyoruz, çünkü çektiğimizde gene geliyor, ne kadar uzağa gitmişsek o kadar uzaklıktan sürüklenerek merkeze çekileceğiz. Sürüyerek bizi merkeze çekecekler.

İşte bu hadise başımıza gelmeden ikaz geldiğinde eyvallah efendim deyip hemen merkeze yani gönül alemine yönelmemiz gerekiyor. Bizim evvela zahirdeki %20 lik çalışmamızın hakkını vermemiz lazım aldığımız zahirdeki abdest olmazsa zahirdeki taharat temizlik olmazsa batındakine yaklaşmak mümkün değildir. Zahirdeki temizliği yapmak suretiyle batın temizliğine başlamak mümkün oluyor. Ve o da ayrı bir eğitimidir. Her mertebesi her mertebenin gerektirdiği taharat gerekiyor. Zahirdeki gusül ve namaz abdesti ile aldığımızda zahiri taharat bitiyor üstümüz de kirden pastan temiz ise bu efal aleminin temizliğidir, Esma aleminin bir taharata vardır, o bitti, arkadan Sıfat mertebesinin taharata vardır, ayrıca Zat mertebesinin taharata oluyor, ama efal mertebesindeki taharat meydana gelmeden onlara yaklaşmak yapmak mümkün değildir.

Siz abdest almadan namaz kılmaya kalkarsanız eğer o namazı kılmak bir bakıma batını taharata geçmektir. Namazda okunan dualar var, o dualerin hepsi ilimdir, bilgidir, neden bize o duaları okutuyorlar, onun bilgisini alalım diye sadece sevap kazanmak için değil yaşantımıza geçsin diye. Şimdi bakın küçücük bir şey sorayım, neden namazlar iki, üç ve dört rekattır, yedi ve on rekattı neden olmuyor, ama biz istersen nafile namaz on rekatta da selam verebiliriz o ayrıdır. Dört rekattı farz namazları ile sünnet namazları arasında ne fark vardır,

0- 6- TAHARAT

Biz islamiyeti %100 kapasite ile kullanmıyoruz, islamiyetin %20 si ef'al mertebesi % 20 si Esmâ mertebesi, %20 si sıfat mertebesi, % 20 si Zat mertebesi, % 20 si İnsan-ı Kamil mertebesine ayrılan kısımlar bunlar. Ama aynı zamanda her mertebenin içerisinde her mertebe de mevcuttur. Tabi ef'al mertebesinde bunların hepsi mevcuttur, Zat mertebesinde bütün bu ef'al, esma, Sıfat hepsi mevcut, yani biz bunları ayırırken bunlar birbirlerinden kopuk ayrı ayrı yerlerde ayrı ayrı şeyler değildir. Ama kendilerinin kendilerine ait yerleri var. Onun da bilinmesi gerekiyorki biz oraya geldiğimiz zaman ha biz İzmir'in Kordon boyundayız İzmir'in şurasındayız bilelim.

İzmir'in Kordon boyundan Fuarından, heykelinden ayırmak mümkün mü, İzmir dendiği zaman bunların hepsi birlikte hatırlanıyor, Kordon dendiği zaman bir özelliği var ama Kordon dendiği zaman İzmir'in içinde olduğunu yine anlıyoruz, yani birbirinden ayırmak mümkün değildir. ama hepsinin de ayrı bir yerleri vardır yine de her tarafı Kordon değil İzmir'in. İşte bizim de bütün varlığımız böyle bu mertebelerin hepsi bizde var, bizim fizik varlığımız sadece Zat'i varlığımız değildir, ama içinde o da mevcuttur.

Dört rekatlı sünnet namazı ile dört rekatlı farz namazının arasında ne fark vardır? Dört rekatlı sünnet namazlarının da birbirinden farkları var mesela İkinci Yatsı Cuma namazlarının ilk sünneti bir başka türlü, öğle namazının ilk sünneti bir başka türüdür, yani küçük bir farkları vardır. Öğle namazının ilk sünnetinde tahiyyatlar okunmuyor, yani salavat duaları okunmuyor, tahiyyatta, ama ikinci namazı yatsı namazı, erkekler için Cuma namazının ilk sünnetinde ikinci rekata oturulduğu zaman salavatların okunması lazım geliyor, yani onların aslı ikişer rekatlı olduğundan selam verilmesi için selavatların okunması gerekiyor. Ama selam vermeden kalkıldığı zaman bir şey lazım gelmiyor.

Ama yine Sübhanেকে okuyarak üçüncü rekata başlıyoruz. Ama öğlen namazında böyle değildir. Öğle namazının dört rekatlık ilk sünneti ile öğle namazının dört rekatlık farz namazının arasında ne farkı vardır, farzda üç ve dördüncü rekatta zam sureler okunmuyor. Neden okunmuyor, sünnette okunuyor da farzda neden okunmuyor, o da namaz Allah'ın huzurundayız, burada bir şey var ki orada zam-ı sureyi kabul etmiyor. Neden kabul etmiyor, peki bir başka şey cenaze namazında neden Fatiha okunmuyor, bakın bunlar daha ef'al aleminde yani fiil aleminde oluşan hadiseler daha burada sınıfta kalmışız kusura bakmayın kendim için söylüyorum.

Yani İslam aleminde bu kadar şeyleri ayıramamışız bir birinden daha hepsi birbirinin içine karışmış işte bir şeyler olmuş gidiyor böyle. Biz de İslamı temsil ettiğimizi zannediyoruz işte şu kadar örtersen eteklerin ayaklarını örterse, eşarbin şöyle olursa böyle olursa gibi ittika, sakınma diye bunlara kafamızı takmışız. Yanlış anlamayın bunlar İslamın bir gerçeğidir. Bunların yapılması lazımdır. İzmir'den yola çıkmışız Ankara'ya doğru geliyoruz, daha hala İzmir'de benim evimde şu mu vardı bu mu vardı diyoruz halbuki İzmir'i terk etmişiz gitmişiz bırak artık oradaki teferruatı onu vaktinde yapmışsın, ne yapmışsan yapmışsın olmuş, kimse buna karşı da gelmemiş, yani tabii gerektirdiği şekilde olmuş, daha hala biz Ankara'da iken gelir de yani Zat mertebesine Sıfat mertebesine gelmişken oraya ulaşmışken daha hala gel ef'al aleminde yok pantolonum ütülü müydü değil miydi, efendim erkekler için secdeye giderken pantolonu çekersen namaz bozulur diyor, niye bozulsun ki bizler nelere takılmışız.

Ama diğer taraftan efendimiz ne diyor, “La salate illa bi huzur-u kalp” bakın pantolondan bahsetmiyor, gömlektan bahsetmiyor, “La salate” salat yoktur olmaz, “illa “ olur ama “Huzur-u kalp” huzur-u kalp olmadıkça namaz olmaz. Pantolonunu çekersen namaz olmaz demiyor. Eğer ben oturduğum zaman pantolonumu çekmezsem o pantolon gerili kalıyorsa ayaklarımı dizlerimi beni rahatsız ediyorsa işte benim

huzur-u kalbim gitti o gideceğine pantolon gitsin yukarıya ne olur ki. Her şeyde mantık şuur gerekiyor.

Cenaze namazında neden Fatiha okunmuyor, çünkü orada Fatiha'nın hakikati yaşanıyor, Cenazenin önüne geldik, Hadis-i şerifte ne diyor, “ bu sizin için ibret levhasıdır “ diyor cenazenin önünüzde durması, “Elhamdülillahi Rabbil alemin” orada yaşanıyor, ya rabbi sana hamd olsun ki ben daha henüz orada yatmıyorum, hamdın en büyüğünü o cenazeyi karşımızda gördüğümüz zaman fiili olarak yapıyor. Lisana gerek yoktur, çünkü O'nun işi bitmiştir artık ne yaptıysa yapmış ne kazanmışsa kazanmış, ne kaybetmişse kaybetmiş, işi bitmiştir. Ama bizim daha bu imkanımız elimizdedir. Bundan büyük hamd olmaz, ne olur, o işte bizi bize hatırlatıyor.

Bir başka ifade ile o bizim fedaimiz olmuş orada o kalanların fedaisidir, ibret alalım kendisinden ibret alınsın diye ama aynı şey bizim için de vaki olduğunda biz de kalanların fedaisi olmuş olacağız.

“Errahmanirrahim” bu işi yapan Rahman ve Rahim olan Allah'tır, ister hareket ettirir ister sekine verir sükunet verir, yani sakın bırakır. Hareketlisi de sükuneti de Allah'tandır, bunun. İşte biz bunu vaktiyle bu hareketin bizde hangi şekilde yapıldığını bilir idrak edersek o zaman hamalı oluruz, Hakk'ın taşıyıcısı oluruz. Şimdi şu lamba yanıyor değil mi, anahtara bastık lamba yandı, bir daha bastık işi bitti, o madde olan şeyin ne değeri olur ki o aydınlatmaz ki onun kıymeti içindeki enerjisi ile muharrikiyle yani onu harekete getireni ile cereyanı ile değer kazanmaktadır.

İşte bizim de damarlarımızda bütün vücudumuzda sinirlerimizde ruhumuzda özelliğimizde her yerimizde Hakk'ın ruhani cereyanı dolaşmakta bizatihi hayatımız O'nun Hayatı, Hayat, İlim, İrade, Kudret, Kelam, Sem, Basar burada kimi anlatıyor, hepimizi anlatıyor. Hayatımız var, ilmimiz az veya çok var, dağ başındaki çobanın da bir ilmi vardır, koyunlar nasıl bakılacak, hangi mevsim yavrulayacak yavrulara nasıl bakılacak, hayvanlara su yiyecek nasıl temin edilecek bunlar

hep ilimlidir. İlmî yanında iradesi var bütün bu işleri irade ederek yapıyor, o koyunlarını kurttan muhafaza ediyor o kurttan muhafaza ederse biz ruhumuzu nefis kurdundan muhafaza etmiyelim mi?

Yusuf (as) ın kardeşleri gibi Yusuf'u kurtlara mı kaptıralım, bunlar hep gerçek hikayeler şeklinde bize sunulan gerçekler demetleridir. Yani ne kadar peygamber (as)ın hayat hikayeleri varsa Kur'an-ı Kerim'de onların hepsi bizim hayatımızdır, her birerlerimizin ayrı ayrı hayatlarıdır. Bu seyirden geçmedikçe Muhammedi olmak mümkün değildir. Mahbub, habib olmak mümkün değildir. Hakk'ın sevgilisi olmak Hakk'a ayna olmak mümkün değildir. Biz kendimizi kendim için söylüyorum beleşçi Muhammedi olarak görüyoruz, beleşçi olarak görüyoruz, neden Hz Rasulullah'tan sonra dünyaya geldiğimiz için fiziken ve fiilen Muhammedi zannediyoruz kendimizi.

Bizim asaleten Muhammedi olmamız gerekiyor. Bunlar vekaleten Muhammedidir. Bunu aldıkları zaman elimizden bunun Muhammediliği falan kalmıyor, ümmetliği kalmıyor, biz bunu ümmet-i Muhammed zannediyoruz, fiziken öyle ama asaleten biz ne zaman Muhammedi olacağız ki işte Muhammedi olmak için evvela Âdemi olmak lazım, Cennat'ten kovulduğumuzu biliyor muyuz acaba, biz bu dünyada Cennet'ten kovulmuş insanlar olarak veya tard edilmiş insanlar

olarak buradayız, ama bunun farkında mıyız, قَالَ رَبَّنَا ظَلَمْنَا

2/32 رَبَّنَا وَإِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ

ayetini cenab-ı Hakk bize gönderdi, cinlere göndermedi, meleklerle göndermedi, Melekler aczlerini ifade ettiler, قَالُوا

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا بِمَا عَصَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

2/32 ya rabbi bizim ilmimiz yoktur, sen bize ne öğretmişsen biz onu biliriz diye acizlerini ifade ettiler. Ama Âdem (as) a ya Âdem söyle bakalım bunların ismini dediği zaman Âdem (as)

bütün eşyanın o eşyadan kasıt Allah'ın Esmâ-ul Hüsnasıdır. Allah'ın isimlerini tıklar tıklar saydı Âdem (as) neden çünkü eğitimini aldı bunun işte insanlık A'dan z'ye eğitim işte beşikten mezara dediği eğitim budur. Ama "İlim ilim bilmektir, ilim kendin bilmektir kendini bilmezsen nice okumaktır " demiş büyüklerimiz vaktiyle.

İşte ilimden kasıt irfaniyet ilmidir, gökyüzü ilmi denizler altı ilmi değildir. Nefsini bilen rabbını bilir ilmidir. Bakın dağları denizleri bilen Allah'ı bilir demiyor, geçmiş tarihi bilen işte taş devri bilmem yontma taş devri cilalı taş devri şu devri bu devri bilen Allah'ı bilir demiyor, nefsinin bilen rabbını bilir orada da rabbını bilir diyor Allah'ı bilir demiyor. Yani daha henüz oraya uzanamıyor. Nefsini bilen rabbını bilir neden çünkü nefis rububiyet zatından meydana gelen bir hadisedir. Rububiyetin Zat'ından bizim nefsimiz kaynaklanıyor. Ama bizim varlığımız hakikatimiz Allah'ın Zat'ından meydana getirilmiştir. Özümüz hakikatimiz Allah'ın Zat'ından ruhumuz da diyebiliriz, özümüz yani hakikatimiz ruhumuzla beraber aklımız da var işin içinde Akl-ı Kül'de nefsimiz rububiyet hakikatinden zatından meydana getirilmiş, yani ne diyelim, bir avuç zeytin elimize aldık, onları sıktık zeytinyağı yaptık, işte o zeytinyağının bir damlası zeytinden meydana geldiği için bir damlayı tanıyan zeytinin tamamını tanır.

Veya bir zeytini tanıyan tonlarca zeytinyağını idrak eder. Denizden bir bardak su alıp onu incelemişseniz o bardak içerisindeki denizin ta kendisi olduğundan denizi görmenize gerek yok denize gitmenize gerek yok çünkü bütün orijinali özelliği o bardak içerisinde. Bardaktaki suyu tanıyan denizi tanıdı demektir, bir bardak su bu hangi kaynaktan gelmişse incelediğiniz zaman kaynağın tamamını yaşamış idrak etmiş olursunuz. İşte biz de İlâhi aleminden gelen ruhların kadehleriyiz. Mevlana Hz Leri bir teşbihinde " O kadehlerden ki içki içtiler haşre dek sarhoş oldular" diyor.

Allah'ın kadehlerinden içenler haşre dek hoş oldular. Allah'ın kadehleri kimlerdir, Allah'ın hamallarıdır. Allah'ın kaseleri insanlardır. İnsan-ı Kamillerdir. Kim ki İnsan-ı Kamil

lisanından سَقِيهِمْ رِيَهُمْ شَرَابًا طَهُورًا 76 /21 yı tattı işte

onlar ebedi hayata ulaştılar. Onlara ne mutlu ki bunlar işte bu alemin en şanslı insanlarıdır. Kim o kadehlerden yani o çeşmelerden akan o kadehten dökülene kadehni tutarsa ve o kadehden de kendisi içerse işte o suyu içmekle ancak tahir olabiliyor insan. “Tahharun” zümresine ulaşmış oluyor.

Şimdi farz namazına başladık önümüzde imam tekbir getiriyor, namaza devam ediliyor, الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

Hamd olsun ki daha hayatımız var, الرَّحْمَنُ الرَّحِيمِ Rahman

ve Rahıym olanın yaptığı işlere bakın hiç yoktu ortada geldi bir hayat sahibi oldu, bir ömrü boyu seyir sürdürdü, kimse onun ağlamasına acımasına arkada önde bıraktıklarına hiç birine bakılmadı göz yaşı tadılmadı, dinlenmedi, Cenab-ı Hakk'ın oradaki Kahhar ve Cabbar Esması öyle bir faaliyet gösterdi ki biz biliriz ki rabbımız çok merhametlidir, merhameti olduğu kadar gazabı da var, çünkü kuralları var, bizim göz yaşımıza bakacak da merhamete gelecek de annemizi almayacak babamızı götürmeyecek değil, sen istediğin kadar göz yaşı dök, benim iradem burada söz konusu olan diyor. Benim takdirim söz konusu diyor.

Yani benim muradım söz konusu senin ki değil diyor. Eğer bizim göz yaşımıza baksa kim annesini babasını oğlunu çocuğunu kızını damadını verir de gönderir öbür tarafa. Demek ki bizi dinleyen yok O sistemini kullanıyor, dilediği gibi kullanıyor, neden çünkü amirdir, çünkü mürid, irade eden, dervişlere Mürid ismini çektirirler, Dervişlere Mürid derler, biz bu kelimeyi basit kimse gibi tevazu sahibi gibi zannederiz Mürid ismini. Mürid irade eden demektir. İşte bir derviş de Hakk yolunda ben bu yolda gideceğim başımı koydum sonuna kadar gideceğim dediği için irade sahibi olan kişinin adıdır Mürid.

Yoksa derviş bir lokma bir hırka yat orada bir parça kalk orada bir parça ne bulursan onu ye böyle bir pejmürdelik değil dervişlik, dervişlik belki sanatların içerisinde en yüce ahlaka en yüce iradeye sahip olmak demek veya olan kimse demektir. Mesleklerin içerisinde en asaletli olan kimse demek derviş demek, neden Allah'ın talebesi oluyorsun, bakın diğer okullara gidildiği zaman o okul gerektirdiği önlüğü formayı istiyorlar okulun asaletini istiyorlar biz Allah okulunda okuyorsak onların hepsinin üstünde bir asalete sahip olmamız gerekiyor.

İşte biz hep yanlış anlamışız bir lokma bir hırka adamsen de derviştir vur tekme yi gitsin, İsa (as) incilde ne diyor, sana birisi yanağına bir tokat atarsa sen öteki yanağını da çevir ona diyor. O da bir mertebedir, işte burada mühim olan işin asaleti her şeyi yerinde kullanmaktır. kendi düzeyinde kullanmaktır. Bunun için de irfaniyet gerekiyor bilinç gerekiyor. Biz bunları birbirine karıştırıyoruz o zaman ne yemeğin tadını alabiliyoruz, ne yaptığımız ibadetin zevkini alabiliyoruz, ne de buradan bir ilerleme kayıt edebiliyoruz. Arabamız var benzinimiz var, sahada dönüp duruyoruz. Ve de gittiğimizi zannediyoruz. Halbuki Bakara Suresinde bakın insan şok oluyor Allah'ın Zat'ının kitabında ineğin, örümceğin incirin arının, karıncanın ne işi var diye düşünüyorsunuz ama sonra araştırınca bakıyorsunuz ki o da lazım olmuş ve yerli yerinde imiş.

Hız Musa'nın ineğinden orada bahsettiği için inek suresi "Bakara " Türkçeleştirecek bak ara içerisinde neler var, yani araştırmak gerekiyor. O inekten bahsederken "Ya Musa bu inek nasıl olacak diyorlar, Musa (as) onlara bir inek kesin diyor da bir hadise zuhura çıksın diye diyor ki "ne boyunduruğa koşulmuş olacak su arkına bağlanmış su çekmiş olacak" diyor. burada derviş anlatıyor, dervişin asaletini anlatıyor, biz de inekten bahsedildiğini zannediyoruz. O gün öyle bir hadise olmuş ama bu gün Beni İsrail'in o günlerde 3500 sene evvelinde köyün birinde yaşanan hadiseden bana ne, Yahudi olsam hadi dedelerimin başından böyle bir hadise geçmiş derim, bizim Orta asyadan Dede Korkut'tan hikayeler olsa neyse Yahudi neslinin hikayesinden bize ne.

Ama Cenab-ı Hakk Kur'an'ı sana gönderdim diyor, demek ki bizim ile ilgili bir tarafı var. Diyor ki bir inek kesin o ineğin bir uzvuyla dili veya kuyruğu ile ölüye vurun dirilsin diyor ayette. O kabilede birisini öldürmüşler de katili bilinmiyor dirilen ölü kendini kim öldürdüğünü söylesin diyor. Musa (as) bir inek kesin de dil ile veya kuyruğu ile ölüye vurun diyor, köylüler Musa (as) gelerek bu inek nasıl bir inek bunu bize söyle diyorlar, halbuki sadece inek dedi neden sorarsınız ki git her hangi bir ineği kes inek nasıl olursa olsun, sadece özelliği canlı olsun yeter, Musa (as) geliyorlar soruyorlar bu inek nasıl olacak diye Musa (as) da Rabbıma sorayım diyor, ertesi gün geliyorlar soruyorlar nasıl bir inek olacak diye Musa (as) da ne genç olacak ne ihtiyar diyor.

Böylece onların keseceği ineğe şart girmiş oldu. Gene soruyorlar ya musa biraz daha haber ver, Musa (as) gene rabbına soruyor, o zaman sapsarı olacak üzerinde bir tek benek siyahlık olmayacak diyor, işleri biraz daha zorlaşıyor, gene gidiyorlar ertesi gün gelip ya Musa biraz daha haber ver, gene Rabbına soruyor, o zaman diyor ki rabbi ne boyunduruğa koşulmuş olacak ne de su arkına bağlanmış olacak diyor. hemen aralarında karar veriyorlar o özellikteki ineği arayıp buluyorlar ve bir tane bulabiliyorlar o özellikteki inekten. Sahibi de mü'min bir delikanlı satmam ben bunu babamdan kaldı hatıra diyor. Genci derisi dolusu altına razı ediyorlar, kesiyorlar ücretini ödüyorlar.

Şimdi biz bunları hikaye olarak dinliyoruz, Beni İsrail'in bir köyünde geçen hadiseden Kur'an gibi Zat'i bir kitabın içinde ne işi var. Demek bir işi var ki orada yer almıştır. Bu okunuyor ve ezberleniyor da aynı zamanda bütün hafızlar tarafından bütün alimler tarafından da okunuyor. İşte biz de şimdi okuyoruz onu. Demek ki düşünmek gerekiyor, neden bir inek dememişte bir oğlak dememiş, at dememiş bir başka mahluktan bahsetmemiş, Cenab-ı Hakk o hadisede dervişin hakikatini anlatıyor, bize dolaylı olarak inekten bahsetmesi bir dervişin inek gibi olması lazımdır.

Bu tahkir bakımından değil yüceltme bakımından kullanılıyor, inek bakın o gün Beni İsrail’de tapılan bir varlık idi yani muhterem olan bir varlık idi. Buzağıya da taptılar ya Samiri’nin yaptığı altın buzağı heykeline de taptılar ya çünkü alışkanlıkları var. İkincisi bakın o hayvan çok az bir gıda ile o kadar çok iş görür ki o kadar çok şey verir ki o kadar çevresine faydalı olur ki hiçbir şeyi zayi olmaz. Tırnağından etine iç organlarına kadar derisi boynuzu hepsi kullanılır. Yani bir dervişin her yönüyle çevresine faydalı olması gerekir ve hiçbir şey beklemeden.

İneğe bir parça saman veriyorsunuz o samanı size süt olarak veriyor, saman nerede süt nerede yani derviş üretici ve çevresine ilim (süt) verir. Hz Rasulullah bir gün sahabe-i Kiram ile birlikte oturuyorlar iken sabah namazından sonra “içinizde rüya gören var mı” diye sormuş sahabe-i Kiram görmedik efendim demişler, “Ben bir rüya gördüm” demiş, anlatır mısınız demişler, ne gördünüz ya Rasulullah, bu akşam bana bir süt içirdiler diyor, okadar çok süt içtim içtim midem doldu bütün vücudum doldu nihayet parmaklarımdan çeşme gibi akmaya başladı diyor.

Bu rüyayı ne ile yorumladınız ya Rasulullah dedikleri zaman ilim ile diyor. Bakın süt ilimdir. İşte o hayvan yani derviş yediği kuru gıdalardan dahi bilgi üretmesi gerekiyor. Yani kendinde bir oluşum meydana getirip onu çevresine sunması ve ücretsiz karşılıksız sunması gerekiyor. bakın orada sığırın özelliklerinden ne genç olacak ne yaşlı olacak diye bir ölçü veriyor, tabi bu % 100 mutlaka böyle olacak diye değil ama genel olarak nice yaşlı insanlar var ki genç insanlardan daha pırıl pırıl zeka seviyesi idrakı yaşantısı fiziksel yaşı orada mühim değil, orada iç bünyedeki yaşlanma kişi 25-30 yaşlarındadır, ama 60 yaşındaki gibi bitkin tükenmiştir, kendisini öyle hisseder.

Fikir yapısı itibariyle genç olacak çok küçük olursa zaten bu mevzuları daha henüz anlayacak durumda olmaz, yani enaz bir 18-20 yaşlarına gelmiş olması lazımdır. Kişi dervişliğe daha küçük yaşlarda da başlayabilir ama ihatasının idrakının

oluşmasının o devrelerde yani kendine güveni olan saygınlığı o devrelerde oluşmaya başlar, bunlar hep ölçüdür. Üzerinde sarı renkten başka hiçbir renk olmayacak, sarı renk kemalattır Muhabbetullah her tarafını kaplamış olacak, bir tek tûv kadar Hakk muhabbetinin dışında sevgi olmayacak, şurada bir parça siyahlık var bir parça beyazlık var, tamamen sarılık olgunluktur bir yerde.

Yani yeşillikten sonra sarılık olgunluk, kemalattır. Bir bakıma da dervişin yüzünün sararmasıdır, Hakk muhabbeti ile sarması solmasıdır. Onun ifadesini veriyor, sarı renk bakanlara

rahatlık verir ayette de اِنَّهَا بِقُوَّةٍ صَفْرًا فَاقَعَ لَوْنَهَا تَسْرًا

النَّاطِقِينَ 2/79 buyurur. Yani bir dervişe de baktığımız zaman güven vermesi lazımdır, asaleti itibariyle dervişin hem fikren hem fiilen hem fiziken en düzgün en güzel şekilde üstünün başının kıyafetinin halinin ahlakının olması gerekiyor ki numune insan olsun. İçimiz ne kadar güzel olursa ne kadar büyük ilim sahibi olursak olalım, ne kadar muhabbetimiz olursa olsun, dışımızda pantolonumuz yırtıksa çorap şöyle ve böyle ise o içimizdekine perde olur, onu dışarı çıkartıp faydalandıramayız sadece bizde kalmış olur, gaye öğrenilen şeyin kişinin kendisinde haps olması değil aktarılmasıdır.

Şartlanmamış olacak boyunduruğa girmemiş olacak diyor boyunduruğa girmek demek nefis boyunduruğuna girip nefsin hükmü altında yaşamak demektir. Boyunduruğa koşulmuş bir hayvan ne yapar sahibi nozul adı verilen sivri değneği dürtünce başlar koşmaya, yani başkası tarafından biz koşturulmayalım bir boyunduruk altında. Sonra su arkına bağlanmamış olacak yani dolap beygirinin bir dolabı döndürerek su çektiği gibi aynı dairede su çekip dönmüş olmayacak, işte biz de gittiğimizi zannettiğimiz halde aynı yerde dönüp duruyoruz. Aynı yerde dönmemize ancak şu şekilde izin var, bu dönme helezon şeklinde olursa.

Bakın ikisi de aynı yol kat ediliyor ama birisi on defa döndüğü zaman yine yerde birisi on defa döndüğü zaman on metre yukarıya çıkıyor. Zaten islam dini miraç yükselme dini yerde yayılma dini değildir.

İşte dört rekat farz namazının birinci rekâtı ef'al mertebesi itibariyle kılınıyor. İkinci rekâtı Esmâ mertebesi itibariyle kılınıyor, Ef'al ve Esmâ mertebelerinde teferruat olduğundan Fatihadan sonra zamm-ı sure yani fazla bilgilere ihtiyaç vardır. Ama Sıfat mertebesine geçildiği zaman ef'al ve Esmâ yani teferruat kalkmış sadece Zat'î tecelli ortada kalmış olduğundan teferruat gerek olmadığından Hamd suresinin okunması orada yeterli oluyor, teferruat yok. Hele Zat mertebesinde hiç teferruat gerek kalmadığından farz namazlarında, farz namazları Allah için kılınan namaz sünnetler peygamber için kılınan namazdır, yani sünnetler ef'al aleminin namazı farzlar Zat aleminin namazıdır genel olarak. Onun için sünnetlerin dört rekâtında da zamm-ı sure vardır, çünkü orası faaliyet sahasıdır, ilim öğrenme sahasıdır. Ama sıfat ve Zat mertebelerinde bu oluşumlar aşıldığı için Zat'î tecelli orada olduğu için teferruat gerek yoktur. Onun için zamm-ı sure orada okunmaz. Bunlar tesadüfî öylece rast gele konan kurallardır.

Biz böyle bazı kimselerle rastlaşırız, ben araştırdım onları bu guruplardan bir tanesi İstanbul'da Gragoryan kilisesi mensuplarından bazı arkadaşlar edinmiştik, bir ara o Gragoryan kilisesi mensuplarıyla altı peygamber isimli bir sohbet serimiz vardı, bizim Tekirdağ'ında sürdürdüğümüz yani Âdem (as), Nuh (as), İbrahim (as), Musa (as), İsa (as) Muhammed (as) lar diye, İsa (as) mevzuunu yaparken dedim ki ben Hristiyan alimlerine gideyim, onların indinde İsa nedir Hristiyanlık nedir, onlardan duyayım diye onlarla görüşme taleb ettim.

Onlar da kabul ettiler onların kilisede görevli bir vaizi ile randevu aldık gittik görüştük ben de bizdeki İseviyet mertebesi ile ilgili bazı dökümanları aldım, bu kitabı da o zaman yeni yazıyordum, iseviyet mertebesini yazmıştım, aldım gittim

onlarla konuştuk, uzun süre konuştuk, baktım ki imanları ve meselelerine yaklaşımları samimiyetleri bizden çok çok ilerde. Fersah fersah ilerde. Ve de izahları bizim normal Müslümanın anlayacağını çok üstünde ulaştığının çok üstünde bir değere sahiptir. Teslisi anlatıyorlar ki hiç dışarıda anlatıldığı gibi değildir.

İsa'nın ne olduğunu anlatıyorlar, ki inanmamak mümkün değil, yani o kadar değişik psikoloji içerisinde reklam yapıyorlar yani izah yapıyorlar ki kendilerine göre bizim namaz abdes oruç diye bildiğimiz islam dininin hali onların yanında hiç kalıyor, sanki onların dini çok daha yüksekmış gibi kalıyor. Neden, işte biz İseviyet mertebesini yani Kur'an-ı Kerimin verdiği İseviyet mertebesini bilmediğimiz için aciz kalıyoruz onların yanında. Halbuki bizdeki bilgi onların çok üstünde İseviyet mertebesi mevcut. Bizde ayrıca O'nun üstünde Muhammediyet mertebesinin bilgisi var ama biz cebimizdeki paradan haberimiz yok gidiyoruz dışarıda dilenmeye çalışıyoruz.

Efendim Hıristiyanlardan Cennet ehli olacak mı: İman ehli olur Hz Peygamberi de kabul ederse onlardan da girecekler, dışlarından onların hıristiyan görünmeleri bazılarının mecburiyet karşısında oluyor, sosyal yaşantısı itibariyle Kur'an-ı Kerim'de de geçiyor "öyle kimseler var ki yaşantıları itibariyle imanlarını açıklayamazlar" diyor. Yani onların içinde de iman ehli vardır ama açıklayamıyorlar onlar da cennet ehli olurlar inşallah. Yalnız burada bir gerçek var tabi onların içlerinde de, hakiki hıristiyanlar var, hakiki Yahudiler var, Yahudilik mertebesinin hakikatini yaşayan o mertebeden Cennete girer. Burası ince bir konudur.

Şimdi bir kimse dışarıda Yahudi olarak görünebilir, Hıristiyan olarak görünebilir, ama bugünkü hıristiyanlar kendi hakikatlerini özlerini kayıp etmişler, o şekilde ama bunların içinde yine bir zümre var ki safiyetlerini sürdürüyorlar az da olsalar. Hakiki manada Hıristiyanlığı, İseviliği yaşıyorlar. Onlar da cennet ehli olur. Zaten onların Hz Muhammed'i inkarları diye bir şey söz konusu değildir, O'nu kabul etmeden de zaten

hakiki Hıristiyan da olamaz. Hakiki Yahudi de olamaz, inkarcı olur, onların Cennete girmesi tabi mümkün değildir.

İsa (as) kavimine tavsiyede bulundu “Ben Hz Peygambere iman ettim benden sonra gelecek olan bir kurtarıcıya iman ettim siz de iman edin “eğer ümmeti gerçekten İsa ümmeti ise zaten bunu dinlemek zorundadır. Başka yolu yoktur. Dinlemiyorsa onlar İsa ümmeti değildir. Kendi hayalinde kurduğu bir dinin peşinde olmuş oluyor. Allah kolaylık versin tabi bunlar kolay işler değil.

Onların dışında yahova şahitleri diye bir gurupla karşılaştık geldiler aradılar buldular bizi onlarla da uzun süre görüşmelerimiz oldu, hep konuştuklarımızı kasetlere aldım sekiz tane kaset dolusu onlarla görüşmemiz vardır, en sonunda dedim ki bakın arkadaşlar bu güne kadar konuştuk, ben şunu anladım ki siz ne Yahveyi anlamışsınız, yani Yahova’yı anlamışsınız, kendilerine Yahova şahitleri diyorlar, dedim sizin işiniz baştan sakat Yahova’nın neyine şahit oldunuz gördünüz mü, Yahova nedir, şahit olmak için görmek lazımdır, esas Şehadet ehli biziz, “Eşhedüenla ilahe illallah” diyoruz bakın şehadet bizim mertebemizdir, ama biz de bunun neresindeyiz o da ayrı bir acayip iş, “eşhedü” diyoruz ama neyin “eşhedü”sü. Allah selamet versin.

Ne Yahve’yi anlamışsınız, ne İsa’yı tanımışsınız, ne Musa’dan haberiniz var, ne de kendinizden haberiniz var, yani bu kadar konuşmanın neticesinde ben bunu çıkardım tabi söyleyecek bir şeyleri yok sonra dediler sen dediler cincisin mincisin galiba dediler, bu hususlar başka türlü olmaz dediler ben de gülmeye başladım, bir daha da sonra gelmediler, bir ihtilafımız da cennet bahsinde oldu, onlar Kur’an’ı da incelemişler Tevrat’ı da İncil’i de incelemişler, Kur’an da da diyor işte bakın bu meyvelere benzer meyveler var, diyor Kur’an-ı Kerim’de dünyadaki kişiler cennet’e gittikleri zaman biz bunları dünyada da yemiştik bunların benzerlerini diyecekler diyor, işte bakın Cennet dünyada olacak diyor.

Yani onların inancına göre Aden Cenneti Cenab-ı Hakk'ın Aden de kurmuş olduğu Âdem (as) a kurmuş olduğu cenneti insanlar kuracaklar ve yaklaşık olarak kendi hesaplarına göre on dönüm arsa düşecek yahova şahitlerine kim iman etmişse şu mantığa bakın on dönümlük arazi o kadar çok gıda verecek ki hiç bir şeye ihtiyacı olmayacak.

0-7- ÇEŞİTLİ SOHBETLER

Hadis-i Kudside “ben yere ve göklere sığmam mü'min kululum kalbine sığarım “ burada bahsedilen kalp, mukallip, dönme demektir, yani kalp makamı bir bakıma telvin makamıdır temkin makamı değildir. Telvin ile temkin arasında fark vardır, telvin renklenme dönme, temkin ise yerine oturma demektir. O işin hakikatine ulaşılma demektir. İşte kalp telvin makamıdır döner. Bir hadis-i şerifte ne diyordu, “Kalp Allah'ın iki parmağı arasındadır, Cemal ve Celal sıfatları arasındadır kah böyle çevirir, kah böyle çevirir” kalp telvin mertebesidir. Yani duyguların da kaynağı değişikliğe uğrayan bir mahaldir. Tabi bu da yaşamın bir gereğidir, işte mutmain olmuş bir kalp veya gönül artık o kalpten çıkıp gönül hükmüne giriyor, mutmain olmuş tatmin olmuş bakın

يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الطَّمَنَّةُ

89/ 27 Cenab-ı Hakk'ın orada bire bir hitabı vardır, اِجْعَلِي

89/28 Rabbine dön, hitaba bakın biraz düşündüğümüz

zaman nasıl bir şamar yiyoruz yüzümüze, ya rabbi bu kadar senedir nereye dönüktük, hep Kabe'ye dönmedik mi, daha hala burada “rabbına dön” hitabı geliyor, demek ki dönük değiliz. Eğer biz gerçekten rabbimize dönük olsaydık bize bu ayet bu ifade ile gelmezdi. “Rabbına dön” denmezdi, o kelime kullanılmazdı biz dönük olsaydık. Eğer senin yüzün bana dönükse ben sana bana dön der miyim, ama ben başka

yerlerde dolaşıyorsam veya arada sırada bakıyorsam o zaman bana dön sözüne ben muhatap olurum.

İşte Mutmainneye eren kimse artık rabbına gerçekten dönmüştür, onun hizmetindedir. İşte bu kalp kalplıktan artık çıkıyor, gönül haline geliyor, 94/1 اَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ

orada oluşmuş oluyor. İşte ben “yere göğe sığmam mı’mın kulumun kalbine sığarım” dediği bir bakıma ef’al mertebesinde olan kişinin kendi hayalinde var ettiği rabbi onun gönlüne sığar ancak. Rab-ul Erbab bu gönüle sığar mı, sığması için ne olması lazımdır, o gönülün genişlemesi lazımdır. Veya rabbın o gönül kadar küçülmesi lazımdır, ikisinden birisi Rabbi küçültemeyeceğimize göre yani Gerçek Rabbi küçültemeyeceğimize göre demek ki bizim hayalimizde ve vehmimizde “ya rabbi” diyerek ötelere baktığımız bir rab bizim halk ettiğimiz rab yani bizim tasvvurumuzdan meydana gelen rabbımız tabi ki bizim ihatamızda bizim kalbimize sıgmaktadır. Ama alemlerin rabbını bu beden itibariyle gönlümüze kalbimize sığdırmamız mümkün değildir bu mertebede. Ama insan yavaş yavaş kendi gerçeklerini idrak etmeye başladıkça hangi mertebeye ulaşmışsa o mertebedeki rabbın karşılığını kendisinde bulmaya başlar.

İşte burada gene önüne çıkan nefsini bilen rabbını bilir, yani nefsine arif olan rabbına arif olur. Neden çünkü nefs rububiyet hakikatinden var edilmiştir. Diyelim ki deryadan bir bardak su alındı, bu o bardağın nefsi oldu ama deryanın hakikatinden bardaktaki su ile deryadaki su arasında fark yoktur. Bardaktaki suyu incelediğin zaman deryadaki suyu bilmiş oldun. Bir avuç buğday aldığın zaman buğday tarlasının ne olduğunu bilmiş oldun. Arada ne farkı var ağırlık olarak ton farkı vardır, buğdayın birini idrak ettiğin zaman milyon tanesi de aynıdır.

İşte sen de kendini buğday tanesi olarak gördüğünde bunun hakikatini idrak ettiğin zaman rabbının hakikatini idrak etmiş oluyorsun. Yol kendinden geçiyor, en yakın kişinin yolu

kendinden herkesin en kestirme yolu kendinden öyle dağdan taştan gökyüzünden güneşten Hakk'a varmak mümkün değildir. Ancak bunlar misal olarak kullanılabilir, ifade tarzında yardımcı araç olarak ama rabba giden canlı dipdiri taptaze yol senden geçiyor. Senin yolun senden geçiyor, başkasından geçmez zaten.

Domates kendi domatesliğinden geçiyor, kendi sapından geliyor, kendini besliyor. İşte herkesin kaynağı kendinde oluşuyor. Kaynak kendinde tabi onu faaliyete geçirmek ayrı konudur.

Kişi Esmâ alemine ulaştığı zaman ef'aleminden aşipta uruc edip Esmâ alemine ulaştığı zaman kendini isimler aleminde bulduğu zaman tabi aynı derecede aynı genişlikte rabbını da o mertebede bulmuş oluyor. Dolayısı ile o mertebe itibariyle ihata etmiş oluyor, kalbine sığdırıyor. Diyelim ki Sıfat mertebesine biraz daha yukarıya çıktığı zmaan sıfat mertebesinde de gene aynı mertebenin idrakini kendinde buluyor yani kendinde genişleme oluyor, fizik beden olarak değil tabi bu bedene basınçlı hava ver genişlesin sonrada patlar daha fazla genişlemez.

Ama sen bu değilsin bu senin şimdilik geçici aracın senin esas Akl-ı Kül'den Akl-ı Evvelden gelen bir varlığın vardır. Hakikat-ı Muhammedi'yeden gelen bir oluşumun vardır. İşte onu bulur da onu geliştirmeye çalıştığın zaman bu olay olur. O zaman o mertebedeki rabbın senin gönlüne sığar. Çünkü sen o mertebe kadar genişlemiş, onu ihata edecek hale gelmiş oluyorsun. Daha yukarıya çıktığın zaman Zat mertebesinde Uluhiyet mertebesi Allah ve Cami Esmasıyla bütünü varlığa cami olduğundan zaten rububiyet mertebesinin içinde kalmış oluyor rabbını ihata etmiş oluyorsun.

Fiziki olarak değil, ama ilmi olarak bir hakikat yaşantısı olarak ihata etmen mümkün. Neden çünkü insanda bakın Allah esmasının zuhuru vardır, Cami Esmasının zuhuru vardır, Allah Esması ve Cami Esması Rububiyet mertebesinin hepsini içine almıştır kapsamına almıştır kendinde toplamıştır.

Hani bir şarkı vardır “gönül nedir diyene gönül veresim gelir, gönülden bilmeyene hissi diyesim gelir, aşk nedir sevda nedir bunu bilmek gerekir bunu bilen aşığı her gün göresim gelir” işte bu genişliğe ermiş olan kimselerden çıkan sözler bunlar.

İnsanda o kadar geniş kapsam alanı var ki telefonun kapsam alanı dışı var ama insanın kapsam alanı dışında hiçbir şey yoktur. Bütün alemleri ihata etmiş durumdadır, ama çalıştırır ama çalıştıramaz o konu ayrıdır, diğer varlıklara nispeten insanın üstünlüğü oradadır işte. Seyirini en uçtan en son uca kadar yapmış olması diğer mahlukatın bu alem içindeki seyiri sınırlıdır sınırlı olduğu için seyahatları da o şekilde sınırlıdır. Seyahat ne kadar geniş olursa bilgi de o kadar geniş olur. İşte insan bir uçtan bir uca kadar seyir yaptığından seyyahdır, ozanlardan birisi söylüyor ya “seyyah oldum bu alemleri gezerim” diye belki o dünya için seyyah oldum diyor ama biz ruhlar aleminden tarladan kesilip dünya alemine kamışlıktan kesilip dünya alemine getirildik buralarını seyir etmek için. Rabbimize ne kadar hamd-ı sena etsek azdır, ya bizi bir tarla başında ağaç olarak halk etseydi oraya dikseydi, ya bir ot yapsaydı, ya bir böcek karınca yapsaydı.

Bir gün Hz Rasulullah Efendimiz öyle demiş keşke şu ağaç gibi olsaydım ben, gerçi bir taraftan da “keşke” demeyin demiş ama, “keşke” yi olmuş bitmiş bir iş için diyorsun hiç faydası yok ama işte insanın beşeriyet kaynaklı yaşamında bazen böyle halleri olabiliyor, keşke şöyle olsaydım keşke böyle olsaydım.

15/98 rabbının
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَّهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَ أَيْدِيهِمْ وَلَا يُحِيطُ بِشَيْءٍ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ

hamdiyle tesbih et kendi hamdınla değil beşeriyetinle değil rabbının hamdiyle hamd et, onun olması için evvela rabbını tanıman lazımdır, rabbını tanıdıktan sonra ricada bulunman lazım nasıl hamd ediyorsun ya rabbi bana göster bu hamdı

bakın فَسَبِّحْ tesbih et zikret demiyor. Sen tesbih etmesen de

62/1 semavat يَسْبُحُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ zaten

ve arzda ne varsa O'nu tesbih ediyor, ama sana tesbih et diye özel olarak ikaz senin benliğine kimliğine alemde ne varsa onlar fitri tesbihlerini yapmaktalar, ama insana özel olarak tesbih et sen diyor. Çünkü bizim fırtı tesbihimiz var, yani fitratımızdan kaynaklanan elimizde olmayan istesek de istemesek de faaliyette olan bir tesbihimiz var, ama bir de özel olarak tesbihat yap yani şuurunla yap yani idrakinle yap. Biri senden irade dışı tesbih bir de iradi tesbih yani iraden ile yaptığın tesbihatin olsun. Onu nasıl yaparsın ancak örnek alarak yaparsın nedir o örnek, rububiyet mertebesi, işte rububiyet mertebesi de terbiye mertebesidir, Esmâ-ı İlahiye isimler mertebesi.

Bütün alemlerdeki faaliyetleri kontrol eden yer rububiyet mertebesi rablık mertebesi, işte bütün alemlerin her zerresi her an terbiye altında kontrol altındadır, o toprağın altına attığın tohum zannetme ki kendi kendine toprak içinde bir şeyler oluyor, kendi kendine hiçbir şey olmaz bir muharrik olmadan tesir edici hareket ettirici olmadan olmaz. İşte o Esmâ-ı İlahiye gerek Rezzak esması gerek Alim Esması, gerek Rahman Esması, hep o tanenin başında faaliyettedir. Taneyi terbiye etmektedirler. Aynı toprağa buğday tohumu koydun iki santim yanına nohut tohumu koydun, yanına fasulye ektin, toprak aynı neden fasulyeden buğday buğdaydan fasulye çıkmıyor biri birine karışmıyor, çünkü onların terbiye edeni vardır.

Orada kimyager var, orada eczacı var, eczacı onun cüzlerini çekiyor oradan, nohuta hangi kimyasal madde lazım hangilerinden oluşuyorsa toprağın içinden onu çekiyor, hangi vakumlama ile çekiyor, ne ile çekiyor, bilimsel izah ediliyor ama bu adeta bir mucize durumunda demek ki bunu yaptıran bir güç vardır. Hayatiyetini sağlayan başka oluşum vardır. Tabii ve fitriyat tesbihat üzerimizde oluşmaktadır, mesela nefes alıp verirken Hu, hu yapmamız bir tesbihtir, fitri tesbihtir, nefesi aldık veremezsek işimiz bitti, yahut verdik geriye alamazsak işimiz bitti demektir.

“Hu” Esması tesbihatta devamlıdır, biz bunu bilsek de bilmesek de kalbimiz çalışıyor, tık, tık, tık diye çalışırken “hak, Hak, hak diye fitri tesbihini yapıyor. Bizim bütün varlığımız tesbihattadır, bu fitri tesbihimizdir, bir de iradi tesbihatımız vardır, işte bu yaptığımız derslerimiz de iradi tesbihimizdir. Onun biraz daha şiddetlisine de zikir demişiz. İşte bu tesbihat neticesinde terbiye meydana geliyor. Nefs terbiyesi meydana geliyor. Nasıl o buğday tanesi nohut tanesi çimlenmeye başladığında güneşin terbiyesine giriyor, havanın terbiyesine giriyor, suyun terbiyesine giriyor, güneş altında o pişiyor, yanıyor, pişmesi de lazım ki olgunlaşsın onun tesbihatı sabrı bizde de o zikirlerin ilmiyle muhabbeti ile yolumuza devam ediyoruz. Mühim olan o tesbihatı faaliyete geçirebilmektir.

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ Hakikatini Faaliyete geçirebilmek bu ayetin bu bölümünü faaliyete geçirebilmek, işte böylece Hakk’a gidilmiş oluyor.

Hocam Zikir ile tesbih arasında ne fark vardır? Zikir ne demek, anmak demektir, hatırlamak demektir, zikir senin özünde zaten var olanı belirli sistemler içerisinde ortaya çıkarmaktır. Zikir dediğimiz şey Cenab-ı Hakk ezelde bizim varlığımıza komple olarak vermiş, esma-ı İlahiyenin sıfat-ı İlahiyenin tamamını yani benliğimizin ruhumuzun üstüne

işlemiş, ama biz farkında değiliz. ﴿٤١﴾ لَا يُلَاقِيهَا إِلَّا النَّاسُ مَرْجُوعًا

اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿٤٢﴾ وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا

33/41-42 Zikir kişinin kendinde mevcut olan zaten kendinde mevcut olanı işleyerek dışarıya çıkarmaktır. Yani toprak altında olan şeyi kazarak işleyerek ortaya çıkarmak kendimizde olmasa zaten açığa çıkmaz. Tesbihi alıpta bir Esma-ı ilahiyeyi işte şukar yüz defa çakmak değildir zikir. O bir bakıma tesbihtir, zikir ilmi olarak o esmanın zuhura çıkmasını sağlamaktır. Belirli adetlerde çok fazla çekmeye gerek yoktur, zikir çekerken yapılacak şey onun şuurunda olmaktır. Hangi esmayı çekiyorsa Ya Allah, Ya Hu, Ya Hakk gibi onu çekerken

onun şuurunda olmaktadır. Onu faaliyete geçirmektir. Sayı hükmüyle faaliyete geçirmek değildir, bilgi yoğunluğu ile faaliyete geçirmektir.

Sayı çokluğu ile yaptığın zaman zaman kayıbına neden olur. Hem bilgi şekliyle çekildiği zaman o kadar ortaya çıkmaz. Belirli nurani halleri oluşur, duygusal halleri oluşur, ama kendi aslına yerine cebine girmez kendi yerine oturmaz oturmadıkça da ayakta kalır. Duygu manzumesi oluşur.

TESBİH:

Kişinin temizlenmesini sağlayan bir oluşumdur. Hani melekler dediler ya “Ya rabbi biz seni tesbih ediyoruz, melaiki Kiram’ın Esması “Subbuh, Kuddüs” isimleridir. Melaike-i Kiram’ın kaynak isimleridir, dediler ya biz seni tesbih ediyoruz, yüceltiyoruz seni, daha başka insan gibi bir varlığı halk etmeye gerek var mı diye, işte tesbih çekmeye başladığı zaman kişi kendindeki beşeri ve nefsi emarenin hayvani güçlerini üzerinden bırakıp meleki sığara bürünmesi tesbih çekmesi, zikir çekmesi ise ilmi hakikatlere ulaşmasıdır. Yani bir bakıma tesbih daha yumuşak duygulara iyi duygulara götürmesi zikrin de bilgiye götürmesi ilime götürmesi arasındaki fark budur.

O da iki türdür tesbih biri fitri tesbih, o da vücudumuzun varlığımızın otomatik olarak kuruluşu, bir saati düşünün saate kimse bir şey öğretiyor mu sabahtan akşama kadar tik tak yapacaksın diye kuruluşu onun aynı zamanda tesbihidir. Her tik tak deyişinin tesbihidir. Zikir olması için şuurlu olması lazımdır. Zikir ona denir ki fikri açar, tefekkür işte zikrin sonunda olur. Ama tesbih bu fikri aşmaz, tesbih duyguları daha çok oluşturur, işte o duygular da zikre kaynak olur.

Tesbih sonunda onda Kuddüs ve Subbuh isimleri faaliyete geçer meleki hali artmış olur. Zikir ile de ilmi hali ilahi hali artmış olur. Bunları evvela kulak ile duyacağız, sonra gözümüzle müşahedeye çalışacağız sonra kalbimizle mutmain

olacağız, işte o zaman bize يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الطَّمَنَّةُ

89/27-28 rabbına ﴿٢٨﴾ اِجْعَالِي رَبِّكَ رَاضِيَةً مُضِيَّةً mutlak olarak dön sen ondan razı O da senden razı olarak rabbına dön. Ve ayet devam ediyor, فَادْخُلِي فِي عِبَادِي

89/29 işte benim gerçek abd'larımın arasına gir وَادْخُلِي جَنَّتِي

89/30 benim Zat cennetime dahil ol. Sıradan olan insanlara hitap değil, gözde olan insanlara hitap. اِشْرَبْ مِمَّا رَزَقْنَاهُ

kişi bu Esmâ-ı İlahiyenin hakikatini idrak etmeye başladığı zaman rabbının hamdının ne olduğunu da bilmeye başlar. Rabbının hamdıyla hamd et neden, zaten senin sana ait bir varlığın olmadığından sen kendini var zannettiğinden bu zannın dolayısı ile yaptığın tesbihi terk et artık. Gerçek kimliğini gerçek hüviyetini bul o hüviyetin de rabbından başka bir şey değildir. “nefsine arif olan Rabbına arif olur” senin hüviyetin Rabbının hüviyetinden başka bir şey değildir.

Sen o olduktan sonra yani ona inkılab ettikten sonra inkılabı da bırakın o olduğunu idrak ettikten sonra zaten sen o sun ama perdelenmişin kendi hakikatini beşer hüsnüyeti içerisinde zannetmişsin işte bu cüzziyetten beşerlikten kendi hayalini kurtardıktan sonra zaten sen hürsün rabbının varlığında var olan kendine ait var olmayan bir varlıksın o zaman tabi sen olmadığından hamd eden rabbın kendi hamdıyla hamd ediyor olacak senin lisanından.

Senden baktığımız zaman sen rabbının hamdıyla hamd ediyor olacaksın. Efendimiz bunu nasıl bildirdi bize hani, “ben seni sena edemem sen kendini nasıl sena ediyorsan ben de öyle sena ediyorum” diyor bize yolunu gösteriyor işte. O'nun burada acziyeti değil bize olan rahmetidir, ki bunun yolunu

وَكُنْ فُسَّحَ بِحَدِّ رَبِّكَ. açıyor bize. Bunu idrak ettiğin zaman

مِنَ السَّاجِدِينَ secde ehli ol onun şükranını yerine getirmek için secde ehli ol. Secde ehli olmak demek ne demektir, İseviyet Mertebesinin hakikatini yaşamaktır. Hakikat-ı İseviye, yani İnsan olmanın yolu açılmış oluyor gerçek insan Âdem'likten İnsanlığa yol olmuş oluyor, İseviyet Fenafillah mertebesi orası da secde yokluk mertebesi. وَكُنْ مِنْ

السَّاجِدِينَ Secde ednlerle birlikte secde et, yalnız secde yapamıyorsun, secde ediciler ile birlikte secde et, neden evvela onları kendine örnek al, evvela taklit et örnek al, ondan sonra prova yapa yapa hakiki secde edenlerden ol. وَاعْبُدْ

15/99 وَكَحَيْثُ يَأْتِيكَ إِلَى يَاقِينِ Ve Rabbına ibadet et. Ne zamana kadar, “Yakıyn” gelinceye kadar. Nasıl yakın mı yakıyn mi yakın dersek kurban der, kurban demiyor, yakıyn diyor. Yakın ile yakıyn çok ayrı şeydir. Yakıynın İlmel yakıyn, aynel yakıyn, Hakkal yakıyn gibi çeşitleri vardır. El yakıyn-i hüvekl Hakk “ demişlerdir. Yani yakıyn efaliyle, Esmasıyla, Sıfatıyla, Zatıyla Hakk’tır. Yani Hakk’ın tecellisidir yakıynın hakikati.

Hani Bakara Suresinin başındaki ilk beş ayetler var ya tekasür suresinde de ﴿٦﴾ لَتَوَّابٌ الْجَحِيمِ ﴿٧﴾ ثُمَّ لَتَوَّابٌ

102/6-7-8 عَيْنَ الْيَقِينِ ﴿٨﴾ لَتَسْأَلَنَّ يَوْمَ ذَٰلِكَ النَّعِيمِ

وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ Bakara süresinde orada عَيْنَ الْيَقِينِ

2/4 ahirete de Yakıyn olarak bakarlar. Yani yaşıyorlarmış gibi dikkatle ve şiddetle bakarlar.

وَاعْبُدْ رَبَّكَ Hangi rabbına, Rabb-ul Has'ına ibadet et

hatta ne zamana kadar yakıyn gelinceye kadar demek ki insan bu devre içerisinde rabbını tanıyınca kadar geçen devre içerisinde yaptığı hayalice olan ibadetler hoş görülür, ama yakıyn hasıl olduktan sonra artık bu tür ibadetin, terk et, bazıları diyorlar ki yakıyn geldi ibadeti terk et, bu o kadar yanlış bir anlayıştır ki, yakıyn geldi rabbına ulaştın Allah'a

ulaşmadın ki Allah'a ulaşsan da ibadeti kesemezsin ki وَاعْبُدْ

وَاقْبُلْ يَأْتِيكَ الْيَقِينُ geldikten sonra ibadeti terk et hükmü çıkarıyor bakın, eski yaptığın tür ibadette mazursun

demektir, hatta, şu zamana kadar ki, وَاعْبُدْ رَبَّكَ kendi özel

rabbına ibadet et ama ne zamana kadar, hatta şu zamana

kadar ki يَأْتِيكَ الْيَقِينُ yakıyn gelinceye kadar kendi rabbına

ibadet et (rabb-ı hasına) ibadet et. Yakıyn geldikten sonra gerçek rabbına ibadet et, hani Musa (as) a hitap vardı Tur dağında “Ya Musa va'budni” bana ibadet et diyor artık. Rabdan esmalardan onun bunun peşinden koşmaktan buzağılardan heykellerden artık bırak benim Zat'ıma ibadet et,

diyor bakın işte وَاعْبُدْ رَبَّكَ nin arkasından gelen odur. Yani

bana ibadet et, Allah'a ibadet et. Cenab-ı Hakk bu oluşumları Ümmet-i Muhammed'e vermiştir, vermiş de biz bunları bir hayli sağdan soldan dolaştırarak karıştırmışız içinden çıkılmaz hale getirmişiz. Birileri öyle demiş zaman seyri içerisinde birileri böyle demiş, öyle mi yapsak böyle mi yapsak demişler, birileri de demişler ki bu işi çorbaya karıştırdınız hepiniz bırakın bu işleri demiş tarikatı da kapat, şeriati da kapat, hepsini kapat okulunu da kapatmış eğer doğru dürüst yapsak kapatan olmazdı, şuçu biraz da kendimizde aramamız lazımdır.

Ayet-i Kerimede o süre geçersiz kayıp ettiniz demiyor, ayrıca bir teselli de vardır, mazur görülüyor ama o hakikat gerçekleştikten sonra artık eski tür ibadete dönme diyor. Dönersen yeni tür ibadete ulaşmamış olursun. İyi niyetle yapıldığı için hoş görülüyor, şartı şudur, yakın geldiyse eski ibadeti terk et neden zaten yakın gelince kişi kendiliğinden terk edecektir onu, ama yakın geldi mi gelmedi mi hangi mertebede ulaştı kendisi mutmain mi yakınının gelmesi en az mutmainne mertebesinde oluyor, emareden geçecek, levvameden geçecek, mülhmeden geçecek, az önceki ayete muhatap olacaktır.

Yalnız mutmainne bir yerde oluşan hadise değildir, kendine ait bir mutmainne mertebesi vardır seyirde ama her mertebenin kendi mutmainnesi var ayrıca, işte emareden mutmainneye kadar geldiğinde aşağı mertebelerde gaflet ile de yapmış olsa derslerini iyi niyeti ile yaptığı için oralara gelmesi bir başarıdır, tabi rabbına ulaşması ayrı bir başarıdır. O zaman ona ikaz ediliyor artık ibadetlerini böyle yap diye.

İşte Musa (as) in Mutmainnesi وَعَدْنَا مُوسَىٰ ثَلَاثِينَ لَيْلَةً

7/142 ve biz onunla ahidleştik Tur dağında buluşmak üzere ahidleştik, dediği O'nun mutmainnesidir. Kelim mertebesinde O'nun mutmain olmasıdır. Bakın Musa (as) da kendisine “Kelim” lafsı verilmezden evvel daha alt bir mertebede idi. Peygamber olur olmaz “kelim” mertebesinde değil, Tevrat'ı aldığı zaman “Kelam” mertebesinde yani kulak mertebesinde oldu. Onun için dedi “ya rabbi sesin o kadar yakından geldi ki sesin madem bu kadar yakındasın bana kendini de gösteriver dedi, ama aldığı cevap “len teraniy” oldu. Sen beni göremezsın koskoca Ulul azm peygamber Beni İsrail peygamberi “sen beni göremezsın” hitabına maruz kalıyor.

Ama Ümmet-i Muhammed'e ne diyor, فَأَيْنَاهُ تَوَلَّوْا فَتَمَّ وَجْهٌ

اللَّهِ 2/115 Ey ümmet-i Muhammed ey kullarım, nereye

bakarsanız bakın beni her yerde bulursunuz diyor. nereye bakarsanız benim veçhim oradadır, ne kadar geniş bir alan gözünün gördüğü kadar geniş alana bak rabbini müşahade et her yerde o kadar açık o kadar geniş bir lütuf, bakın koskoca bir peygambere sen beni göremezsin diyor, “ya rabbi kendini göster seni göreyim” diyor cevap sen beni göremezsin dir. Eğer beni görmek istiyorsan bak şu dağa dağa tecelli ettiği zaman dağ paramparça oldu Musa da düştü bayıldı.

Hallacı Mansur “Enel Hakk” dedi kestiler Allah ağaçtan “Ben ağacım der, ben Allah’ım der ağaçtan biz o ağaca nerede ise önünde tapınırsız Hak buradan seslendi diye. Ama o Musa’nın ağacı bu Muhammed’in ağacıdır.

Hız Rasulullah’ın Mirac’a çıkması ile ilgili olarak şöyle demiş; Renk aleminde mücerret olan Miraç kıssasını ben bidile vecde mustağrak olmuş bayılmış olan bana sorma, katre derya oldu yine ben bir katre iken derya oldum bilmem ki peygamber ne oldu. Yani ben garib birisi bu hadiseyi okudum yaşadım katre idim derya oldum o peygamber ne oldu diyo Onun için Muhammediyet mertebesi diğer mertebeler ile kıyas edilecek bir mertebe değildir. Her birerlerimizde onun bir şuunatı olduğundan şuası bir açılımı olduğundan kıymeti Musa’nın hali ümmet-i Muhammedin hali yanında hiç kalır. Nasıl ki Hz Muhammed’in yanında Musa (as) ın mertebesinin çok değişik olması, Hz Muhammed’in ümmetinin yanında da Musa (as) ın ümmetinin değeri ne kadar olur. Yani bizim değerimiz onların yanında ne kadar.

Musa (as) tur dağına çıkarken yanına her sınıftan altı kişi aldı, yani her sülaleden 12 sülale 72 kişi adam aldı yanlarına Tur dağına çıkarken şahit olsunlar kitabın alışına Musa bunu kendinden uydurdu da geldi demesinler diye şahit olarak aldı, yalnız bunlardan iki tanesi tekrar görevli olarak kaldı Yuşa ile Harun (as) onları kaviminin başında bıraktı 70 kişi Tur dağına gittiler, dağ eteklerinde yavaş yavaş yukarı doğru çıkmaya başladıkları zaman Musa (as) a dediler ki Ya Musa sen bize açık olarak Rabbini göstermezsen biz sana inanmayız dediler

Musa (as) ın kendinde rabbı görme arzusu var ümmetin de de görüş arzusu var ama ikisinin de aldığı cevap red oluyor.

Musa (as) “İlen terani” ümmetine de o bilir kişilere de bir saika geliyor bir yıldırım gürültü onların hepsinin canlarını alıyor çok az hayat emaresi kalıyor ölmüş hükmünde kalıyorlar Musa (as) niyaz ediyor ya rabbi onların canlarını iade et eğer bunların canlarını iade etmezsen işte bunlar Tevratı alamadı da şahitlik yapmasınlar diye onları öldürdü diye beni öldürürler diyor.

Mİ'RAC HADİSESİNDE

Efendimiz (sav) e “Dur Rabbin namazda” denmiştir bunu açarmısınız.

Şimdi ilmin içerisinde bazı şeyler misallerle anlatılıyor, teşbihlerle benzetmelerle Kur'an-ı Kerim'de iki anlatış tarzı vardır, birisi olmuş sahnelerin geçtiği yerlerdir, mesela firavunun Musa (as ile birlikte işte sihirbazların karşılıklı görüşmeleri asanın yere konunca yılan olması bir sahne ama yaşanmış bir sahne. Bunun yanında misaller vererek yaşanmamış kurgu sahneler var. Nasıl hani iki komşunun bahçesi vardır diyor birisine yağmur yağar birisine yıldırım çarpar o böbürleniyor gururlanıyor benim bahçeme bir şey olmaz gibilerden yıldırım yakup kavuruyor tarlasını bun gibi bir

لَوْ أَنزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ

خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ لَضَرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ

59/21 orada bir sahne var ama yaşanmış oluşan bir sahne değil, fiilen oluşan sahne değildir. Ama bir sahne vardır. Eğer biz bu Kur'an'ı dağ başlarına indirsek onun ağırlığından haşyetinden parça parça olur, burada bir sahne var ama

yaşanmış bir sahne değildir. İşte orada “Dur Rabbin namaz kılıyor” hükmü de böyle bir benzetme ile yapılmış gösterilen bir sahnedir. Yoksa rabbin gelecek de orada namaz kılacak değildir. O bir mertebeden bahsediyor ve bizim dikkatimizi çekiyor, birçok perdeler açıldı, nihayet bir perde kaldı ki Cebrail Kardeşime sordum diyor, “ya Cebrail bunun arkasında ne var açayım dedim Dur rabbin namazda dedi “ diyor. Allah namazda demiyor, kul namazda demiyor, “Rabbin namazda” diyor.

Rab nasıl namaz kılar, namaz kılması için evvela kendinin bir sülîyeti olması lazımdır o sülîyeti ile kıyam rükü secde olsun bir hareket yapsın namaz babında yahut bir fiil babında. Hz Rasulullahın kanalıyla Rububiyet mertebesinin dahi bir mahluk olduğu ama bizim anladığımız manada bireysel mahluk değil, Esmâ aleminin tamamının bir mahluk olduğu isimler aleminin O da neye bağlı, O da Allah Esmasına bağlı olduğu Rububiyet mertebesinin Allah Esmasına bağlı olduğu dolayısıyla kaynağının Allah Esması olduğundan Allah’a yönelmesi onun ibadeti namazı oluyor.

Nasıl bizim de kaynağımız Allah değil mi, biz de Allah’a ibadet ediyoruz, bütün varlıklar “Yusebbihi ma fissemavati vel ard” demiyor mu, bütün alemdeki varlıklar ne yaparlar tesbih etmektedirler işte “Dur rabbin namazda” demesi bütün mahlukatın tek yönlü olarak Hakk’a yönelmesi, tesbihat yapması Rabbin namazda olmasıdır. Çünkü dışarıdan baktığın zaman bir ağacın bir sürü dalı var, yaprağı var, çiçekleri meyveleri var, “Yusebbihi ma fissemavati vel ard” dediğin zaman o ağacın ferdi olarak hepsi birden zikirde ibadette ama bunları birleştirdiğimiz zaman tümü tek olarak ibadettedir.

Ağaç dediğimiz zaman ağaç tek olarak ibadette, bizim de varlığımız tüm olarakta ama her zerremiz ibadettedir. Fert fert ayrı ayrı cüz cüz yaptığımız zaman her cüzümüzde bir can var yani her zerremiz bir cüz her cüzümüz bir can her can da tesbih etmekte biz bilsek de bilmesek de varlığımızın her tarafı tesbihtedir, tesbihte olduğu için hayattadır. Hayatiyetini kayıp ettiği anda tesbihatı bitmiş oluyor, tesbihatı bittiği anda hayatı

bitmiş oluyor. Hayatı varsa tesbihi vardır biz bilsek de bilmesek de. Bu tesbihatta iki türlüdür, birisi fitri tabii tesbihatı bir de kelamî tesbihatı vardır tüm varlığın.

Ama siz onun tesbihlerini duyamazsınız diyor, duyulmaz eğer duymuş olsak biz yaşayamayız, tesbihatın azametinden alemde yapılan tesbihatın azametinden biz yaşayamayız, dayanamayız. Ama zaman zaman bazılarına bazı şeyler duyurur bir bilinç oluşsun diye o ayırıcıdır.

Mesela bir dergahta bir gün şeyh efendi demiş ki yeni gelenlerden bir derviş varmış onu pek çekemiyorlarmış, eskiler yeni geleni biraz kıskanıyorlar, herhalde çabuk yol aldığından bahar gelmiş çocuklar demiş hadi gidin çiçek kokusu özledim gidin bana çiçek getirin demiş. Herkes çayırlara yayılmışlar şu çiçek de güzel bu çiçek de güzel demet demet çiçekler toplamışlar buyurun efendim demişler, oh ne güzel çiçekler demiş aferin aferin demiş etrafı çiçek dolmuş, o garib olan da dolaşmış dolaşmış tarlalarda bayırlarda bir sapı kırık çiçek görmüş, kurumak üzere koparıp almış onu getirmiş efendim buyurun ben de bunu getirebildim demiş.

Yahu oğlum çayırdaki ormanda çiçek mi kalmadı demiş şeyh efendi, bak arkadaşların bir sürü çiçek getirdiler sen bula bula bunu mu buldun bunu mu layık gördün diyerek biraz da iğneliyor, o da efendim diyor kusura bakmayın başka getiremedim, neden getiremedin oğlum bak arkadaşların nasıl getirdiler, ama efendim hangi çiçeğin başına gitsem zikirdeydi, tesbihattaydı diyor onların tesbihlerini kesemedim diyor, koparıp ta tesbihlerini kesemedim ancak bunu getirdim bunun sapı kırık olduğu için tesbihatını artık yapamıyordu artık sizin yüzünüzden tesbihatı devam etsin diye huzuruza getirdim diyor. Yani tesbihatını sizin nurunuzdan alsın diye getirdim diyor.

O dinleyenler de baktıkları zaman ha şeyhin buna olan muhabbeti boşuna değilmiş, diyorlar. İşte bir şey kırılıp gittiği zaman tesbihatı bitmiş oluyor. Melaike-i kiramin arkadaşları öldüğünü nasıl anlıyorlar, tesbihatının kesildiğinden onun

öldüğünü anlıyorlar. Görülmüyorlar ya ama bir birlerinin tesbihatlarını hissediyorlar falan melaikenin tesbihatı kesildiği zaman onun görevinin bittiğini öldüğünü anlıyorlar. İşte bir bakıma tesbihat hayat yaşam demektir.

Rabbın namaz kılması (Allah değil) bütün mahlukatın toplu olarak Allah Esmasına yönelmesi demektir ihtiyaçlarını O'ndan talep etmesi demektir.

Fusus-ul Hikem'in baş taraflarında şöyle bir şey geçer, Hakikat-ı ilahiye Ruh-u İlahiyeyi halk ettiği zaman onda üç irfan ortaya getirdi. Yani üç Ariflik ortaya getirdi. Üç bilinç ortaya getirdi. Bunun bir tanesi marifet-i nefis yani nefisine arif olmak, yani kendi varlığını bilmek, ikincisi marifet-i mubdi, yani kaynağını tanıma, kendini meydana getireni tanımak, üçüncüsü de kendisini meydana getirene ihtiyaç ve zilletle olduğunu bilmesidir. Muhtaç olduğunu bilmesi. İşte Rab mertebesi kendisini meydana getiren Uluhiyet mertebesine muhtaçtır. İhtiyacı olduğundan da O'na yönelmesi ihtiyacını talep etmesi onun namazı onun ibadetidir yani secdesidir.

Buhakikati işte peygamber efendimiz bize böyle dur Rabbın namazdagibi benzetmeli bir fiil içerisinde sahne etmektedir. O perde dediği bizim gözümüzdeki perde Arş-ı Ala daki perde değildir. idrakimizdeki bizdeki perdedir. Bu perdeyi açmış olsa bizim dünyamız yanar gider. Dayanamayız onun için dur açma perdeyi diyor. Ancak kelam ile bunu ifade etmeye çalışıyor, eğer gerçekten varlığın hali gözümüz önünde açıkta olsa hani Risale-i Gavsiye'de belirtildiği gibi eğer kendi hakikatini idrak etmiş olsan dua ederdin "ya rabbi benim canımı al" diye bir an evvel sana kavuşayım diye yahut batın aleme kavuşayım diye canımı al diye dua ederdi.

Ama gerçekten bir Arif Arif olduğu zaman bu duayı da yapmaz, neden zaten burada kavuşmuş ayrı gayrı kalmamış kavuşmak için ahiret fiziki seneler içinde ahireti beklemez buradaki âhır olanı bulmuştur zaten âhırda olanı, âhiret demek senin zahir görüntünün batına dönüşmesi demektir. Zahir esmasının batın esmasına dönüşmesi demektir âhiret. Sen

burada Zahir esmanı Batın'a dönüştürmüşsen seni âhiretin burada zaten. Öteki âhireti ne yapacaksın hesabın kitabın bitmiş zaten. Cenab-ı Hakk'a ne kadar şükretsek azdır gerçekten. Zat'ı ile ilgili meseleleri burada konuşturuyor mevzu yaptırıyor. Kime açıyorsa gönlünün sırrını yahut nerede açılmayı murad ediyorsa orada açılımı kendisi yapıyor, her birerlerimize bu açılımı sahneleyen varlıklar zuhur mahali olmak için

İster söz mertebesinde olalım ister kelim mertebesinde ister semî mertebesinde, ister basar mertebesinde ol Zat'i bir konu olduğu için hepsi aynı şey tek vücudun değişik özellikleri sayılır. Yani ben şu mertebeyim, sen şu mertebedesin diye hiç kafanıza takmayın, aynı kazan içindeyiz hepimiz aynı deryadayız. Ama kimimiz kıyıda kimimiz biraz derinde, ama aynı derya içindeyiz. Deryada olmak seni iki karış su bile yıkanmana yeter. Yattığın zaman su üstünden geçiyor mu seni ihata ediyor mu tamam deryada mahf oldun mahf oldun öldün öldün değil vahi oldun.

Bir medresede bir molla Arab okuyormuş epey meraklı işte derken biraz da bir yerlere gelmiş, bir gün boğazdan karşıya geçecek kayığa binmiş o zaman böyle iskele yok yavaş yavaş karşıya geçiyorlar kayıkçının haline bakıyor işte yaka paça bir tarafta garib kolları kısa kan ter içerisinde molla da biraz denlik yapacak kayıkçıya soruyor sen diyor nahiy bilirmisin diyor, işte sen şunu bilirmisin garib bakıyor ne diyor bu diye bu neden bahsediyor diye bilmem kardeş bilmem diyor. neyse yol devam ediyor yavaş yavaş hava bozmaya başlıyor, bir fırtına bir yağmur, bizim kürk çeken kayıkçı sesleniyor, molla sen mahiy bilirmisin mahiy diyor cup diye kendini denize atıyor hadi bakalım sen nahiy ile kurtar bakalım kendini diyor.

Cenab-ı Hakk Mescid-il Haram'dan Mescid-i Aksa'ya yürüttü kulunu gecenin bir vaktinde. Şimdi Mescid-il Haram Zat mertebesidir, Akl-ı Evvel, Akl-ı Kûl, mescid-il Haram'dan Mescid-il Aksa'ya yürütülmesi Zat mertebesinden Sıfat mertebesine ve Esmâ mertebesine tenezzülü eğer Mirac-ı Şerif Hz Rasulullah Mescid-i Haram'da kalsaydı zaten Miraçta

olduğundan Miraç hadisesine gerek yoktu. Bu oluşumun belirtilmesine gerek yoktu. Şimdi biz bu odanın içinde iken bizim bu odanın dışına çıkmamız lazım ki buraya gelelim, Zat'ımızın yerine bulunduğumuz yere gelelim.

İşte Zat mertebesinden Sıfat mertebesine yani Mescid-i Aksa'ya Mescid-i Aksa uzak mescid, bir bakıma tecellinin sonu demektir. İlahi tenezzülün sonu demektir, Zat mertebesinden Sıfat mertebesine esma mertebesi aynı yerde Museviyet mertebesi olduğundan yani bu alem işte bu alemde faaliyette olan yaşam da ef'al mertebesidir. Yani Zat mertebesinden mana olarak bu aleme dünyaya tenezzül ediyor, mana olarak Sıfat mertebesine Esmâ mertebesine Esmâ mertebesinden de Ef'al mertebesine ki buradaki yaşam faaliyete geçmiş olur. Buradan tekrar dönüyor miracını yapıyor.

Gerçi efendimiz Sıfat mertebesinden Mirac'a çıktı ama ben kafanıza yerleşsin diye anlatmaya çalışıyorum. Bu alem bir bakıma Mescid-i Aksa yani mescid secde edilen yer, bir ibadet hane demektir, "Aksa" da en uzak demektir. Kabe-i Şerif'e göre en uzak mesafede olan mübarek ibadet yeridir Mescid-i Aksa. İşte Zat mertebesinden Sıfat sıfat mertebesinden Esmâ, Esmadan da Ef'al zuhuru burada Mescid-i Aksa hükmünde bu alem. Yani o kadar mübarek bir yerdir içinde bulunduğumuz yer bir bakıma. Bunun merkezi olan da Kabe-i şerif yani Zat mertebesi de yine bu alemde mevcuttur.

Şimdi bir yönüyle buraya baktığımız zaman ilahi tecelli yönüyle baktığımız zaman burası Mescid-i Aksa, ama bir yönüyle baktığımız zaman esfel-i safilin. Bakın aynı yer kullanımda yani istimalde burasını iyi olarak kullanabilirsek Mescid-i Aksa hatta Âla-i illiyn, yapabiliyoruz, ama yerinde kullanamadığımız zaman esfel-i safilin yapmış oluyoruz. Şimdi

tekrar gelelim, Tin Suresine وَالتِّينِ وَالزَّيْتُونِ ﴿٢﴾ وَطُورِ
سِينِينَ ﴿٣﴾ وَهَٰذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ ﴿٤﴾ لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ

95/1-2-3-4 insanı en güzel kıvamda en
أَحْسَنَ تَقْوِيمٍ

güzel biçimde halk ettik. Yani Zat mertebesinde halk ettik

Ama sonra أَهَّاهُ onu reddettik, nereye سَافِلِينَ işte

bakın Esfal-i safilin de bu dünyadır, Sıfat mertebesi olan Mescid-i Aksa da bu dünyadır. Yani iki değişik anlam bu dünyadan bahsediyor. İşte Âdem (as) ı Cenab-ı hakk Zat mertebesinde meydana getirdi, Zat'i sıfatlarıyla yani kendinde Zat'i sıfatlar olmakla birlikte ama bütün süfli sıfatlar da aynı bünyenin içerisinde bulunmak suretiyle bu aleme ayak bastı. Âdem'lik demek O'nun çocukluğu demektir bir bakıma neden vurmaya kırmaya daha ozaman çocukları birbirini öldürmeye daha o zaman başladılar bunları bilinç ile mi yaptılar hayır, daha evvel örnekleri yoktu ki öldürdüğü kardeşini nereye gömeceğini bilmiyordu bir kargayı gördü de sürekli kardeşinin cesedini sırtında taşıyordu sonra kargadan gördüğü şekilde toprağa gömdü yazıklar olsun bana bir karga kadar olamadım dedi. Bunlar bilinç ile yapılan şeyler değil içinde mevcut.

Neden mevcut bunlar, Esmâ-ı İlahiyenin bütün hepsinin faaliyetinde olması bakın Aziz, Cebbar, Mütekebbir, isimleri o çocukta da vardır, sende de var bende de var, peygamberde de var, hepsinde vardı hepsinde vardı İsa (as) da biraz yoktu O müstesna zaten Baba yönünden de müstesna bu vasıflar yoktu. Tabi o konu ayrıdır, anlatmak istediğim şudur, bir çocuk dünyaya geldiği zaman anne ve babadan veraset yoluyla geçen Kahhar Esması da var, ENEyeti de var, benliği de var, Cebbar Esması da var, bütün kötü fiiller diye bildiğimiz fiilleri meydana getiren Esmâ-ı İlahiyede varlığında mevcuttur. İşte zikir dediğimiz şey bunların iyilerini ortaya çıkarıp eksi olanlarını törpülemek zikrin bir başka özelliği de odur yani frenlemektir.

İşte bizim varlığımızla birlikte yani programımızda olmasıyla birlikte DNA larımızla birlikte hepsi bizde mevcut

onun için daha başlangıçtan beri fitri olarak bilimsel olarak değil çocukta bunlar eğitim ile değil fitri olarak meydana çıkmış oluyor. Eğitim ile bunlar düzenlenmeye çalışılıyor. İşte hayatımızı böyle eğitimsiz olarak sürdürdüğümüz zaman nefsi emmare ağırlıklı bir yapıya bürünmüş oluruz ve bu yaşam tarzı bizde ağırlık kazanıyor. Ama bunları frenlemeye çalıştığımız ve kontrol altına aldığımız zaman bizde tesbihat yönüyle meleki bir oluşum ortaya çıkmış oluyor.

İşte tesbihattan zikre yöneldiğimiz zaman insani oluşum başlıyor ondan sonra. İşte nefsi emmare dediğimiz şey o çocuğun kendi varlığında mevcut ve esfel-i safilin de bu mevcut olan bu yaşantı içerisinde kaldığı zaman burası esfel-i safilin olmuş olur. Yani tenezzülün mertebelerin aşağılığın aşağısı en alt düzeyi biz kendi karakteristik yapımla kendimizin burası esfel-i safilini oluyor o kişinin esfel-i safilini oluyor genel esfel-i safilin değil, o zaman herkes aynı durumda olması lazımdır. Herkes emmarede olması lazımdır, işte biz burasını kendi yaşantımıza göre kendimize ya esfel-i safilin yapıyoruz, ya mescid-i Aksa ve Mescid-i Haram veya vuslat hane Mevlana şeb-ü Aruz ölümüne dahi düğün gecesi diyor.

Onun için çocuklar dünyaya dönük yaşantı içinde olduklarından evvela kendilerinde bu nefsi emmare kaynaklı faaliyet ortaya çıkıyor. Fiiller ortaya çıkıyor. Benim olacak benim olacak onun elinden bunun elinden kapıyor, hep benim benim diye duygu kaynak buradan meydana geliyor. İşte bu yönlendirilirse Hakk'a doğru gidiyor, yönlendirilmezse nefsi emarenin içerisinde boğulup kalmış oluyor.

Düşündün mü hiç kardeşim
Bu alemde nedir işin
Dünyaya sebep-i gelişin
Âdem olmakmış meyer işin

Yani nefsi emmarede Levamede kalmak değil, ama buradan yola çıkarak buralara uğramadan da bir yerlere

gidemiyorsun, o zaman nefs-i emmaren olmasa dünyaya gelemiyorsun melek olarak kalıyorsun, melekut aleminde kalıyorsun. Dünyaya gelmen için bu vasıflarla vasıflanman lazımdır. Yani eksi ve artı vasıfların hepsiyle vasıflanman lazımdır. Ki o zaman bütün Esmâ-ı İlahiyenin zuhuru sende olsun. İşte Âdem'e isimleri öğretti bu hem müsbet denen isimleri hem de menfi denen isimleri aslına bakarsanız ne müsbet var ne menfi var, Hakk'ın huzurunda hepsi Hakk'ın isimleridir.

Ama bizim şartlanmış olduğumuz anlayış içerisinde müsbet menfi diye ayırmak zorundayız. Hepsî lazımdır, gece olmadan gündüz nereden anlaşılacak, gündüz olmazsa gece nereden anlaşılacak küffar yani perdeli olmazsa uyanıklar irfan ehli nasıl anlaşılacak. Hani sormuşlar meşhur hikayedir, kıyamet ne zaman kopacak diye Nasrettin Hoca'ya ne demiş herkes bir tarafa gittiği zaman tabi herkes bir tarafa giderse o sandal batır. Herkesi geminin bir tarafına topla gemi o tarafa yatar ve batır. Dengeli olacak yarısı bir tarafta diğer yarısı da diğer tarafta olacaktır.

Dünya'ya sebep-i gelişin
Âdem olmakmış meğer
İlim öğrenmekten gaye
Ulaşmak içinmiş yâre
İlmin sonunda paye
Ârif olmakmış.

Bakın burada Âlim olmakmış demiyor Ârif olmakmış diyor işte bütün insanın uğraşması irfan ehli evvela nefesine arif olması ondan sonra da rabbına arif olmasıdır. Daha daha sonra kendi gerçeğine arif olmasıdır.

Her yönüyle hep kemalde
Görünür varlık Cemalde
En güzel oluş her halde
İnsan olmakmış meğer.

Bakın Adem oldun Ârif oldun, İnsan oldun bakın sırayla gidiyor. İşte bunlar insanın vasıflarıdır, mertebeleridir meratipleridir.

Aç gönlünü Hakk'tan yana
Neler ulaşır bak san
En güzel şey Allah'a
Habib olmakmış meğer.

Necdetten dinle bu sözü
Haktan ayırma hiç özü
Bu dünyanın gerçek tadı
Ölmeden ölmekmiş meğer.

İşte bu dünyaya geldik çocuk olarak çocukluğumuzda bize dediler ki ay oğlumuz oldu ay kızımız oldu, işte Ali dediler Veli dediler, Zehra dediler, işte aa ben Ali' mişim ben Fatma imişim ben Hasan imişim diye şuur altı kabullendik. Ben şimdi Ben Necdet'mişim diyorum bana başka bir isim taksalardı aynen kabullenecektik, ama hiç aslı olmayan bir şeydir, sonradan uydurulan bir isimdir. Benzetilen yani yakıştırılan bir isim. İşte şu isim güzel bu isim güzel diye ebeveyn düşünüyor, kendi kulağına lisanına hoş gelen efendim diyor, benim kızın ismi, Füsün ne güzel isim diyor, kulağa güzel geliyor ama manasının ne olduğunu düşünmüyor, Füsün demek efsunlanmış demektir, bu ismi koyuyorsun kızına başka "Sanem" sanem put demek hiç olmazsa güzel manalı bir isim koy.

İşte bunlar isimler sonradan yaratıldı dediği budur. İsimler sonradan var ediliyor. sonradan var edilen bu isimler bizim aslımız değildir, bizim aslımız ezelidir, sonradan isim vermekle biz kendimizi bütünden ayırmış oluyoruz. Sanki müstakil kendi varlığımız varmış gibi, kendimizi halk etmişiz gibi Halıkımız gibi mahluka halıkımız gibi davranıyoruz. "Figen" feryat figan bağırma çağırma bunları isim olarak çocuklarımıza isim olarak düşünmeden takıyoruz.

Necm Suresinin başında نَفْسِ يَلْدَازِ ذَا هِی nefis yıldızı

sönmedikçe kişi nefis yıldızından aydınlandıkça Hakikat-ı Muhammedi'ye ulaşamaz. İhtiyaç göstermez çünkü, kendisindeki küçük ışık onun ufkunu kapatır bu ışık bana yeter

der, nefisinden gelen ışığa, işte نَفْسِ يَلْدَازِ ذَا هِی senin nefis

yıldızın söndüğü vakte yemin olsun ki, diyor burası senin için bir başlangıçtır demek istiyor. Nefis yıldızını hükümsüz hale getir, o sana aydınlık verdiği sürece bir yere gidemezsin. Nura, Kamer'in nuruna ulaşamazsın. İbrahim (as) çocukluğunda bu hadiseyi ne kadar güzel izah ediyor, İbrahim (as) yedi sene mağarada yaşamış, bir gece annesi O'nu dışarıya çıkarmış, artık Nemrut'un gazabı geçti diye annesi ona yemek getirmiş Cibrail (as) onu mağarada terbiye ediyor, eğitiyor, çocukluk devresinde işte hep karanlıkta mağaradan dışarıya çıkınca annesi onu gece çıkarmış başkaları görmesin diye nemrutun zulmuna uğramasın diye bir müddet gök yüzüne bakıyor yıldızları görüyor. Bakıyor bakıyor O'nun dünyasına göre şahane bir görünüm var.

Mağara içerisinde senelerce küçücük yerde yaşamış dışarı çıkınca sonsuz bir ufuk açılmış gece vaktinde yıldızları pırıl pırıl görünce bakıyor işte bu benim rabbim diyor, aradan bir müddet geçiyor, Kamer çıkmaya başlıyor bu sefer Ay çıkıyor bu daha büyük benim rabbim bu olmalı diyor, sabaha karşı güneş doğmaya başlıyor daha şaşalı daha aydınlık parlak benim rabbim bu olmalı diyor. Nihayet güneş de kavuşmaya doğru gittiği batmaya başladığı zaman böyle doğup batanlardan benim rabbim olmaz diyor, çocukluk aklıyla olsa olsa benim rabbim bunları var edendir diyor.

İşte bizim de evvela hayali Necm' imizi (nefs yıldızını) hükümsüz hale getirmemiz lazımdır. Kaynağımızı ışığımızı oradan almamamız lazımdır. Yani Nefs-i emaremiden akıl almamamız lazımdır. Veya onun yönetiminden çıkmamız

lazımdır. İşte وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ bunun söndüğü vakte yemin olsun ki bakın miracın başlangıcı o sönmezse miraca çıkmak mümkün değildir neden, önünde perde oluyor. Her bir peygamberin hayat hikayesi bize bir yol gösteriyor bir ışık tutuyor. Kur'an-ı Kerim'de "her peygamberde sizin için ibretler vardır" buyuruyor.

NEDİR KALACAK

Giyindim toprağı binbir naz ile
Çalıp oynadım türlü saz ile
Neler geldi söyleyecek dile
Geriye benden nedir kalacak

Bir çuval et ve kemiktir tulum
Kim bilir nasıldır benim yolum
Zorlama belki kırılır dalım
Geriye benden nedir kalacak

Kafeste öten bülbül kimindir
Gaflette olan nasıl emindir
Yaptıkların ancak senindir
Geriye benden ne kalacak

Sıvadılar üstümü deri ile
Zannettiler beni bu suret ile
Baktılar hep vücut iklimine
Geriye benden nedir kalacak

Sallanır üstümde el ayak baş kol
Dünyaya gelmeye maddedir yol
Aklın var ise sen de biraz ol

Geriyeye benden nedir kalacak

Yaşlanır tutmaz olur ayağım
Boş geçen günlere mi yanayım
Bırakmaz biraz daha kalayım
Geriyeye benden nedir kalacak

Küp kırılır serilir yere
Belki kanım olur dere
Allah bizi idrakine erdire
Geriyeye benden nedir kalacak

Yaşamıştı denilir birkaç gün
Unutulur kalmaz isim ve ün
Kıymet bilemediysen çok dövün
Geriyeye benden ne kalacak

Dikilir belki iki taş kabrime
Nereden varılır bilmem menzilime
Çekilir toprak yorgan üstüme
Geriyeye benden nedir kalacak

Girerim çukura çok karanlık
Dünyadan almamışsam aydınlık
Nasıl geçer mahşere dek ayrılık
Geriyeye benden nedir kalacak

Nesiller geçer hep sürat ile
Kim kimin peşindedir bilinmez bile
Ulaştığım da o sessiz ile
Geriyeye benden nedir kalacak

Hak ile geçirmişsem anımı
Uyandırırsam biraz yaranımı

Memnun etmişsem ecdadımız
Geriye benden budur kalacak

GELDİM

Ben ben dedim bu güne kadar
Hayel benliğim neye yarar
Hay yeter karar ver karar
Benliğini açmaya geldim

Gaflet oyalıyor gün be gün
Ne yaparsan senindir bu gün
Dün geçti yine çok hızlı dün
Perdeni açmaya geldim

Âdem'i bil önce adından
Neler ulaşır bak katından
Dinle haberleri batından
Sırr-ı Âdem'i açmaya geldim

İbrahim'i anla sözünden
Nasıl da yalvardı özünden
Tevhide bak onun gözünden
Kabe'ni yeniden kurmaya geldim

Tur'da Musa'ya ulaştınsa
Muhabbet nuruna bulaştınsa
Kızıl denizi bu gün aştınsa
Vadi-i Eymen' de buluşmaya geldim

Rabbına döndür de yüzünü
Görmek için kendi özünü
Kaçırmadan vuslat gününü

İrci'ye davete geldim

Açta gönlünü Hakk'tan yana
Ne lütuflar olur san
Kalmayasın ha sona
Venefahtü'den vermeye geldi

Nefs-i Meryem'den Ruh-u İsa'yı
Meydana getir bu harikayı
Tabir eyle şu ru'yayı
Fenafillah'ı yaşatmaya geldim

Muhammedi olmak istersen
Ne olur biraz gayret göstersen
Aç gönlünü hemen dilersen
Nur-u Muhammedi'den coşup taşmaya geldim

Bu aleme bakıp derinden
Oynat kendini yerinde
Dönemezsin bak seferinden
Semme vechullah'ı açmaya geldim

Mükerrem kıldı seni de Hakk
Tanı kendini ayağa kalk
Nasıl mübareksin bak da bak
Tac-ı Kerrmnayı takmaya geldim

Toplandı huzurda aşıklar
Ne sırlar aşılar ne sırıla
Epsi dostlarını buldular
Uşşaki dilden irşaya geldim

Necdet diye dinle biraz hafiften
Ne sırlar gelir sana garibden

Hakk'ın armağanı bu gaibden
Terzi baba'dan seyrana geldim

0-9-NAMAZ

2/238 حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَىٰ beş vakit
namaz ile yani vakitleri bildirilmiş namaz ile ara namazını
muhafaza edin, yani bunu da tatbik edin. Bu ayetten sonra
70/23 اَلَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ
salat halindedirler, namaz halindedirler, yani birçok kullar
vardır ki onlar devamlı salattedirler diye صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ
daimi salatı daimi namazı belirtiyor. Şimdi bu ne demektir?
Beş vakit namaz ef'al aleminin namazıdır, yani fiiller aleminin
namazıdır, صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ esma aleminin namazıdır, yani
rububiyet, “Dur rabbin namazda” dediği namazdır. صَلَاتِهِمْ
Ef'al aleminin namazıdır, صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ Sıfat mertebesinin namazıdır,
alemi ile Sıfat mertebesi arasındaki vasıta namazdır, ara
namazıdır. Araya yani صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ ulaşmadan
ulaşmak mümkün değildir. “Vusta” dediği budur yoksa
İkinci namazı dedikleri fiiliyatla ilgili izahlardır. İkinci
namazındaki ifadesi suretteki cevabıdır. Ama batındaki hakiki
cevabı Esma aleminde kılınan namazdır. Rububiyet
mertebesinde tatbik edilecek Vusta; ara namazdır. Yani

bağlantıyı kuruyor, Esmâ alemleri yaşanmadan sıfat alemine nereden çıkacaksın.

76/30 وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا

Sizin içinizden biri doğru yola gitmek istese gidemez ancak Allah dilerse gider. Onun için karşımıza gelen hiçbir kimseyi hakir veya eksi görmek yakışmaz. Ne haldedir hangi şartlar getirmişse onu o hale Allahualem Allah hidayet etsin diyelim, onlara iyi niyetle tavır takınıp yaklaşmak kendi hallerine terk etmek tenkit etmek aşağılamak yakışmaz. O'nun da Allah'ın isimlerinin zuhur mahali olduğunu bilirse zaten ortada sorun da kalmaz, işte insan mutmain olur huzurda olur insan, başkaları da onunla uğraşmaz gerçe dervişle uğraşanlar olur.

Meczublar da iki türdür, biri dışından belli olan biri de belli olmayanlardır. Dışından belli olan meczublar, makam-ı fenafillahta kalan dönemeyen meczublardır. Bunlar da mükellefiyetten kurtulmuş olanlardır, çünkü cazibelendiği için akılları gitmiştir, akli olmayanın da mükellefiyeti yoktur. Bunlar ayırdır bunlara bakıpta neden şöyle yapıyorlar böyle yapıyorlar diye sorgulama imkanımız yoktur.

Bir tür meczub da vardır ki bunun meczubluğu dışından belli olmaz. Meczub cazibe demektir. Çekim ortamı içinde olmak demektir. O dışından belli olanlar bu cazibeyi dışarıya vururlar, onu taşıyamazlar, yani dışarıya vururlar, işte bazı tabii hallerin dışında oluşumlar gösterirler bağırırlar çağırırlar, işte bir zaman gelir çok güzel bir söz söylerler, onu şöyle demişler,

Aşıkım deyu kimseyi hor görme sen

Kamus-u aşka sığmaz söz çıkar divaneden

Yani senin divane diye zannettiğin kişiden öyle bir söz çıkar ki aşk kitabında öyle bir söz bulamazsın. Öyle değerli söz bulamazsın. Zaman zaman bunlardan çıkar ama tutarlı değildir bir bakarsınız ta aşağılardan bahseder. Siccinden bahseder bir bakarsınız Âla-ı İliyyinden bahseder. İşte

Cazibenin tesirinden standardını oluşturamamıştır. Onun için onların hakkında karargar yok fazla yaklaşmak da olmaz, çünkü zarar da verirler, ama iyi niyetle yardım gerekirse yardım elinden tutmak gerekirse tutmak ayakkabısı yırtıksa neyse işte yardımda bulunmak yani onun reddedeceği fiil işlememek, kendi haline terk etmek, zaten onlar başka insanlarla ünsiyet edemezler giderler dolaşırlar.

İşte bir de dışarıdan belirtisi olmayan meczublar vardır, esas irfan ehli evliyaullah veliler onlardır. Onların dışarıdan hiç belirtileri olmaz. Sokakta gezer hiç bilemezsin ne olduğunu sıradan bir vatandaş zannedersin çünkü “Hak ehlinin olmaz nişanı” demişlerdir. Tanınması için nişanı olması lazımdır. General deniyor onun üniformasında nişanı vardır görenler o üniformadan onun general olduğunu hemen anlarlar. Ama irfan ehlinin Hakk ehlinin işareti yıldızı falan olmaz. Çünkü ne diyor; “Benim kullarım kubbelerimin altındadır onları benden başkası bilmez”

Teheccüd namazı da bir bakıma yapılması gereken ibadettir, onun dört rekat, sekiz rekat veya 12 rekat olması tavsiye ediliyor büyüklerimiz tarafından, bunun ilk dört rekatı kendi nefsinden temizlenmek için, ikinci dört rekatı kendi varlığında hakikatini bulmak için, son dört rekatı da şükür babından bütün bunları birlikte yaşama babından ama sadece dört rekat kılınsa da olur, sadece sekiz rekat da olur, sadece iki rekat kılınsa da olur maksat öyle bir fiil ortaya gelsin sayısı burada kesin değil, diğer namazlardaki sayı gibi. Ama inşeallah vaktimiz müsait olursa İsra suresinde geçiyor, o namaz 17/ 79 ayetinde geçiyor, göreceğiz inşeallah oradan

ama kısaca bahsedelim, وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَجَدَ بِهٖ زَافِلَةً لَّكَ عَمًى

اِنَّ يَبْغِيْكَ رَبُّكَ مَقَامًا مُّحْمَدًا gecenin bir vaktinde kalk

senin için nafile hükmünde olan teheccud namazını kıl, umulur ki Rabbin seni Makam-ı Mahmud’a çıkarır. Ne büyük bir müjde ne büyük bir iltifat diyelim Cenab-ı Hakk’ın iltifatı, ne büyük bir

lütü. “Umulur ki Rabbin seni Makam-ı Mahmud’a ulaştırır” Hamd makamına ulaştırır, hamd edilmiş makama ulaştırır diyor. Makam-ı Mahmud nedir, Hamd makamı nedir, ^{هو} ^{لا} ^{ان}

53/4 Hz Rasulullah’ın asaletinden vasfından ^{وحي} ^ي ^{وحي}

bahsederken Kur’an-ı Kerim Necm Suresinde “O kendi hevasından konuşmaz” diyor. Kendi bireysel nefsi varlığından konuşmaz, O’nun konuşması vahy’dir diyor, o halde sünnet diye söylenen şeyler de Kur’an’ın ta kendisidir, farzın ta kendisidir. Ama efendimizin ağzından çıkıyormuş gibi kolaylaştırılıyor. Bakın Farz yumşatılıyor, sünnet hükmüne geliyor aslı farz, neden çünkü Allah’ın Vahyi ile söylüyor. Neden yumuşatılıyor, gerektiği zaman yapamayabilirsin, mazeretin olur sünneti terk edebilirsin. Ama farz olursa terk edemezsin. Onun için sünnetlere bölünmüş bazı sünnetleri çaresiz olursak terk edebiliriz.

İslamiyetin tatbikatında iki şey var birisi ruhsat biri de azimet, ruhsatı da bize kolaylık olsun diye ümmete rahmet olsun diye ruhsatı vermiş, mesela Cuma namazının erkekler için ilk sünneti ikindi namazının ilk sünneti yatsı namazının ilk sünneti bunları terk edebilme imkanı vardır zorluk olduğu zaman terk edebilirsin. Ama öğlen namazının ilk sünnetini terk edemezsin. Sünnet-i müekkide, kuvvetli sünnet, mutlakiyeti olan sünnet zaten Efendimiz (sav) de hiç terk etmemiştir.

Peki öğle vakti camiye gittik, cemaat öğle namazı farzına başlamış, ne yapacağız, öğlenin ilk sünnetini ne yapacağız, önce farza gireceğiz, farz farzdır, hatta tahiyyata ulaşıp bile selam verip bir, iki, üç dört diye rekatları kendi başımıza kılacağız, farz namazını tamamlayacağız, ondan sonra son sünnet iki rekata tamamlayacağız ardından dört rekatlık ilk sünnetini kılacağız.

İkinci namazı için sünnet kılınmış bizim vardığımızda farz namazına başlanmış farz için hemen imama uyduk imam cemati ile birlikte selamını verecek bizim eksikimiz varsa ferdi

olarak tek olarak tamamlayacağız, farz bitti, ikindi namazının kaçırdığımız sünnetini kılamıyoruz neden çünkü sünnet-i gayri müekkede yani kuvvetli sünnet değil, yani orada ruhsat var, tabi vaktinde gidip sünneti ile eda etmek ayrıdır. Ama istediğiniz halde olmadı sünnet vakti geçti onun kazası yoktur. Yatsı namazı da böyledir, Cuma namazı da böyledir. Cuma namazının ilk sünneti, Cuma ilk sünneti ikindi sünneti, yatsı namazı ilk sünneti.

Bu üç namazın ilk sünnetine yetişemezseniz bunun tekrarı kazası yoktur. Ama öğlen namazına geldiğimiz zaman ezan-ı Muhammedi okundu, cemaat sünnetleri kıldı, İmam farz için tekbir aldı siz koşa koşa birinci rekata yetiştiniz, veya ikinci, üçüncü veya dördüncü rekata yetiştiniz, veya tahıyyatta otururken yetiştiniz, hemen çöktünüz imam selam verdi siz selam vermeden kalktınız eksik olan rekatları tamamladınız selam verdiniz, daha sonra sırası gereği iki rekat son sünnetini kılacağız, sonra uygun bir yerde niyet ederek öğle namazının ilk sünnetine başlanır dört rekat kılınır.

Cuma namazının ilk dört rekâtı, ikindi namazının dört rekât kıldığımız sünneti, yatsı namazının ilk kıldığımız dört rekât sünnetinin aslı ikişer rekettir, iki kılınması lazımdır onun için ilk oturuşta sallı barik de okunur. Kolaylıkolması için selam dört rekatta veriliyor. Bu sünnetlerde 3. Rekata kalkıldığı zaman euzu ile başlanır, selam vermiş hükmüyle bu yapılır. 3. Rekatta subhaneke okunuyor euzu besmele çekiliyor. Selam vermiş gibi o hüküm tatbik ediliyor. Ramazandaki terahvi namzlarında da her iki rekatta bir sübhaneke euzu besmele ile başlanıyor. her iki rekatta sübhaneke okunuyor. tahıyyatta da selavatlar okunuyor.

İşte öğle namzında böyle değildir. o dört rekattır, o doğrudan dört rekatta selam verilecektir. Diğerleri ikişer rekatta selam veriliyor.

Sünnet namazları yedek akçe gibidir, nafileler sünnetler kadar muhkem değildir, çünkü nafile namazları daha sonra

gelen evliyaullah tarafından uygulanmıştır, tavsiyede bulunmuşlardır. Efendimizin de tatbikatı var ama mutlak değil her geceye has değil ama sünnetler her vakite aittir. Onun için farzlar yetişmedi farzlardan sonra ilk sünnetler son sünnetler ne kadar varsa onlar da hesaba onlar da yetmedi nafileler de hesaba onlar da yetmedi, iyi niyetinizde hepsinin hesabı tamam ömrümüz olsa yapma niyetimiz azmimiz var mı, işte bu işi kurtarıyor.

Burada niyet önemlidir, “Ameller niyetlere göredir” istediğiniz kadar namaz hükmünde durun niyetiniz namaz olmadıktan sonra o namaz kabul edilmiyor. Yani namaz suretinde dışarıya görünün o fiili yapın okuyun da ama niyet olmadığı için orada namaz namaz hükmünde olmuyor.

Dinleyici Sorusu:

Sahabe-i Kiram'da 30 yaş, 40 yaş hatta 50 yaş sonrasında namaza başladılar bunlar acaba daha önceki yıllar için kaza namazı kılmışlar mıdır, Bunu araştırmak lazım

Namaz sadece bizim ümmetimize has bir ibadet değildir, Âdem (as) ın sünneti var, kıldığı namaz vardır, bu namazın şeklini de Hz Peygamber icad etmiş değildir, daha evvelden beri gelen bir tatbikat vardır. Bakın ne diyor Musa Kavimi için İsa Kavimi için secde edenler ile birlikte secde edin diyor, bir başka yerde de ruku edenler ile birlikte ruku edin diyor bakın namazın rükünleridir bunlar. Hz Peygamberden evvelki ümmetlerden bahsediyor, Musa (as) da namaz kılardı, İsa (as) da namaz kılardı onlarda da tahiyat vardı ama mertebesi onların değildir. Onlar sadece onun şeklini yapıyorlardı tahiyatın kemalatı miraçta ortaya çıktı. ondan sonra Müslümanlar iki vakit namaz kılıyorlardı zaten namaz farz olmazdan evvel iki rekat iki vakit namaz kılıyorlardı.

Müslümanlar daha evvelce namaz kılıyorlardı, sabah ve akşam namazı kılıyorlardı ikişer rekat olarak. Sonra beş vakit farz olunca beş vakte çıkarıldı Miraç gecesinde. Namaz fiili mutlaka yapılacak tabi ki günlük yaşantı içinde insanın haleti ruhiyesi değişken olur sevinç üzüntü sıkıntı keder bu gün

sıkıntıdayım kederliyim deyip bırakılmayacak bırakılırsa ipin ucu kaçır, istekli isteksiz muhabbetli muhabbetsiz de olsa onun tatbiki mutlaka yapılacaktır. Yani o oluşum ya da alışkanlık gaflete bazı şeyler sebep olmayacak. Ama ruhlu ama ruhsuz işte bu yapıldığı zaman o hüküm insanın üstünden düşmüş oluyor.

10-NAMAZ

Genel olarak biz sünneti Hz Rasulullah'ın sözü olarak O'nun tavsiyesi olarak biliyor ve öyle tatbik ediyoruz. Ama öze indiğimiz zaman o da Allah'ın farzından başka bir şey değildir,

neden **اِنْ هُوَ اِلَّا** 53/3 ayeti var, **مَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ**

53/4 yani Hz Peygamberin söylediği her söz

Allah'ın sözüdür, o zaman farz peki neden sünnet demişler, ümmete rahmet olsun diye, kolaylık olsun diye eğer bütün bunların hepsi Allah'ın Zat'ı tarafından farz olarak diğer farzlar gibi verilmiş olsaydı, bize azimet olurdu, ruhsat olmazdı, yani çok zorlanırdık, bize 50 vakit namaz farz oldu, işte Musa (as) a geldi geri gitti gel git en sonunda beş vakte düştü bunu da yapamazlar git dedi Musa (as) tekrar bunu indirt dedi, bunun üzerine Efendimiz gidemem dedi.

Şimdi bakın bu miraçta yaşanmış bir hadise olarak anlatılıyor, ki doğrudur, ama bu hadiseyi bu kadar kolayca yazıp yahut anlatıp yahut okuyup geçemeyiz, bunun üstünde mutlaka durmamız lazımdır, haşa Hz Rasulullah bilmiyor muydu, yahut Hz Allah kullarının ne kadar ibadet yapabileceğini bilmiyor muydu, Musa (as) mı onlardan daha akıllı idi, “hadi ya rasulullah yapamazlar edemezler vakti azalttır” veya Cenab-ı Hakk baştan beş farzı veremez miydi,

50 vakit farz diye. Bu uygulama o gece olmasaydı vay bizim halimize,

Neden İsa (as), Yunus (as) Nuh (as) çıkmadı da Musa (as) çıktı, evvela Musa (as) Ulul Azm peygamberlerinden bir tanesi ve şeriat ehli bir peygamberdir, yani şeriatı olan bir peygamberdir, şeriatı olmayan bir peygamber bu işi bilemez, zaten uygulaması yoktur, neden İsa (as) karşılamadı, İsa (as) ın mertebesi Musa (as) ın üstünde değil mi, üstünde ama İsa (as) ın şeriatı yok şeriat getirmedi, Tevrat'ın şeriatına uydular İsevilere. Geçmiş peygamberler arasında şeriatı en üstün olan Musa (as) idi. Cenab-ı Hakk; “eğer kendi kitabınızda bir hüküm bulamazsanız ehl-i kitaba bakın” diyor.

Neden çünkü daha o zaman Kur'an-ı Kerim'in hepsi gelmedi. Üçte biri geldi üçte ikisi gelmedi. Eğer bilmiyorsanız zikir ehline sorun ehl-i kitaba sorun diyor geçmiş peygamberlerin içerisinde en üst derecede olan ilmi konuda Musa (as) dır. Çünkü elinde Tevrat gibi şeriatı vardı, daha evvel gelen kitaplar suhuf olarak sahifelerden ibaretti yani üç sahife dört sahife on sahife yirmi sahife küçük kitaplardı. İşte Musa (as) ın O'nu karşılaması kendinin şeriat ehli olmasındandır.

Neden 50 vakit ile geldi, ilk defa 5 vakit ile gelebilirdi, Musa (as) da karşılasa da yeterli görülürdü iş bitirilirdi şimdi ortada iki rakam var, bunlar tesadüfi şeyler değildir. Bir elli var, bu Allah'ın farzıdır değişmez. Allah bunu 50 vakit olarak indirdi yeryüzüne nazil oldu indi bu 50 vakit. Bunu kimse kaldıramaz. Umumi olarak değil yalnız, özel olarak, hususi olarak aradaki fark budur. Evvela umumi olarak geldi, sonra hususiye dönüştü, umumi olarak beş vakte düşürüldü. Beş vakit namaz namazların asgarisidir, yapılması lazım gelen en az ibadet beş vakit namazdır. Eğer elli vakit gelmeseydi ümmetin hepsi beş vakitle sınırlandırılmış olacaktı ki bu ümmete çok büyük haksızlık olurdu.

Ümmet-i Muhammed'e yakışmayacak bir tatbikat olurdu, Ümmet-i Muhammed sınırlandırılmış olurdu. Elli vakit bize

rahmettir. Beş vakit namaz taban, elli vakit namaz tavandır. Hadi bakalım burada bir yanlışlık var desinler bakalım neden gitti geldi desinler, neden böyle oldu diye itiraz etsinler bakalım. Ama akli başında olmayan her şeye itiraz eder, o ayırıdır, ama mantık ile itiraz etsin bakalım. İşte beş vakit namaz ruhsat elli vakit namaz azimettir. Beş vakit namaz Kur'an-ı Kerim'de belirtilen işte mü'minler üzerine vakitlendirilmiş namazlardır, beş vakit namazla bu belirtilir, salat-ıl vusta 2/238 ayeti ile elli vakte erişilecek namazın yolu açılır, salatan daimeten 70/23 ayeti ile de elli vakit namaz kılınır.

Yalnız bu elli vakit namaz fiili bir namaz değildir. Çünkü buna ne bizim gücümüz yeter ne vaktimiz yeter hiçbir iş yapmamamız lazımdır, melaike-i kiram gibi sadece ibadet ehli namaz ehli oluruz. O da bu dünyada mümkün değildir. Ama fiili olarak yapılacak beş vakit namazdır, Cuma namazı ve diğer bazı nafil namazları.

Şimdi günde 24 saat var, onu iki ile çarparsanız 48 eder, bir kendi varlığın bir de ilahi varlık elli eder, işte elli vakit namaz budur. Yani her yarım saatte bir namaz üstümüze görev düşüyor, işte bunu fiili olarak yapmamız mümkün değildir, çünkü günlük işlerimiz var bunları karşılamamız vardır. Bunların karşılanması vardır. İşte irfaniyetimizle beş vakit namazı kıldığımız zaman fiili ve bilinçli olarak beş vakit namazı kıldığımız zaman bir namazdan diğer namaz arasındaki süreyi de Allah ile birlikte olduğumuzu düşünerek bu tefekkür içerisinde diğer işlerimizle birlikte yaparsak bir vakit namazdan bir vakit namazına namazlı geçmiş oluyoruz ibadetle geçirmiş uyanık olarak.

El işte gönül dostta demişler, elimiz işte olacak ama gönlümüz dostta olacak namazın özelliği nedir, Hakk'ın huzuruna çıkıp O'nu hatırlamak değil midir, biz başka iş yaparken de O'nu hatırladığımızda ibadet hükmündedir.

صَلَاتُهُمْ دَائِمٌ

70/23 bakın bağlanmış namaz daimi süren

bir namazdır. İkinci namazından akşam namazına, Akşam namazından Yatsı namazına, Yatsı namazından sabah namazına, yatsı namazından sonra abdesti ile uyuyan gece ibadet halindedir, bütün gece ibadet etmiştir sevabını alır deniyor, uyusa dahi onun uykusu dahi ibadettir muhabbet ehlinin, irfan ehlinin. Gönlü sakın salim olan kimse iyi niyet sahibi olan kimsenin uykusu da ibadettir.

İnsanın yapabileceği en büyük oluşum başkalarına faydalı olmaktır. Şimdi insan beş vakit namazı kılar kendi nefsi için kılar, yani kendisi içindir. Ama karşılık beklemeden bir başkasına yaptığınız iş işte o kendi nefsinize yaptığınız fiilden daha değerlidir. Çünkü bir şey gözetmeksizin başkasına faydalı oluyorsunuz. İşte o şahsi kılınan namazdan daha değerlidir. Namaz kıldığında kendin menfaatleniyorsun, şahsi menfaat oluyor, borcunu ödüyorsun veya sevabını alıyorsun.

Abdestli olmaya bakın bir günlük namaz bir birine bağlanan namaz olur tek namaz hükmüne girer. Yani 24 saat ibadet edilmiş hükmüne tek namaz hükmüne girer. Bunu daha çok yaydığınız zaman hep abdestli olduğumuzda ve vakti geldiğinde de ibadet ettiğinizde neticede bir ömür boyu kılınan namazların hepsi tek bir namaza ulaşır. Bütün bir tek namaz olur. İşte bir ömür boyu bütün ömür boyu ibadet eden kimse bir

tek namaz kıldığında صَلَاتُهُمْ دُحُونٌ dur. Bütün hayatını

kaplamış namazdır. Artık bundan sonra onun farzının sayısının miktarının hesabına bakmazlar hiç üzülmeyin o sayı hesap kitap şeriat ehlinde yaşayan kimseler içindir, muhabbet ehli için değildir, beni daha fazla konuşturmayın.

Aslında bir ömür boyu kılınan namazların hepsi iki rekat namaza dayanıyor, iki rekat namazı hakkıyla kılabilen insanın namaz hesabı yapılmaz. Çünkü beşeriyetinden kurtulmuş olur bu hesap kitap senin beşeriyetin olduğu sürecedir üstünde. Beşeriyetinden sıyrılmışsan hesabı kitabı kime soracaklar, kim kime hesap verecek, kimin hesabını arayacaklar.

İki rekat namaz nedir biri fenafillah biri de Bakabilihtir. Yüz binlerle rekat istemiyorlar, işte bu kadar çok namaz kılmaktan gaye iki rekat namazın hakikatine ulaşmak için yapılan tekrarlardır. Bazen hüznü olursun bazen sevinçli olursunuz ama namaz kılın, ama bu alışkanlık haline gelecek demek değildir, o tecelli gelmiş ağır bastırıyor, onun dışına çıkmak mümkün değil, ama namazı kılmamak da mümkün değildir.

Hocam fenafillah ve bakabilihtir dediniz bunu biraz açarmısınız, Ben fenafillah'ı açarsam sen ortada kalmazsın. Savaşının birisi güreşçinin birisi Çin'de çok meşhur bir güreşçi imiş, bütün çevrede çevre şehirlerde ne kadar pehlivan varsa hepsini aramış bulmuş ve hepsini güreşte yenmiş. Artık karşısına çıkacak pehlivan arıyor bulamıyor. Bir gün Çin düşünürlerinden Konfiçyus'la karşılaşmış, atına binmiş gidiyor, dur, dur ya efendi diyor, siz diyor alim insansınız bilginiz vardır ben güreşçiyim güreşmek istiyorum diyor bildiğiniz bir güreşçi var mı ama kalifiye güreşçi diyor.

O da var ama sen onunla güreşemezsin bildiğim bir güreşçi var ama sen onunla zor güreşirsin diyor, ben diyor hepsiyle güreşirim nasıl olursa olsun diyor güreşçi. İsrar edince o güreşçi senin içinde senin nefsidir diyor, sen evvela nefsinle güreş diyor. Başkalarını ondan sonra yenmeye bak diyor. Tabi insanın en büyük rakibi kendi nefsidir. Peki bu neden olmasa olmaz mı uğraştırmasa olmaz çünkü uğraşmak ile güç kazandırıyor, senin karşındaki ne kadar değerli ise senin değer o nisbetle artıyor.

Bir gün Hz Rasulullah (sav) Efendimiz bir latife yapıyor, bir gerçeği ortaya çıkarmak için ey sahabe-i kiram sahabem diyor, kim iki rekat namaz kılsa içinde dünya düşüncesi olmadan şu hırkamı ona hediye edeceğim diyor. Sahabe-i kiram hepsi bir tarafa çekiliyorlar başlıyorlar kılmaya neyse iki rekat kılıp namazdan çıkıyorlar en sonunda Hz Ali Efendimiz geliyor, kıldın mı ya Ali kıldım ama Efendim diyor, gene de aklıma bir şey geldi, yani en sonunda geldi, selam vereceğim zaman geldi diyor, ne geldi Ya Âli, Hırka-ı Şamîyi mi verecek, Hırka-ı Yemaniyi mi verecek diye düşündüm demiş.

Ama yine Hz Ali efendimizin şavaşıta ayağına ok batıyor, oku çıkaramıyorlar bir türlü, durun namaza durayım o zaman çıkarın diyor, namaza duruyor çekiyorlar oku namaz halinde iken hiç acı duymuyor neden çünkü o zaman bakabillahta oluyor da onun için. Yani kendisi orda yok yani acı duyacak kimse yok. Bu şimdi ne oluyor, Hz Ali efendimizin gençlik devrelerinde o baştaki o hatırına gelen kemal devresinde ise acıyı duymadığı namazdır. Herkesin bir seyir devresi var Hz Rasulullah'ın Da bir seyir devresi vardır, Hira Dağında başlayan tasavvuf eğitimi var, Tevhid eğitimi vardır.

Teheccüd namazı; وَمَنِ الْيُفْتَحُّ بِهِ زَافِلَةً لَّكَ عَمَى

17/79 “Ey Muhammed اَنْ يَبْغَلَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مُّحَمَّدًا

gecenin bir vaktinde kalk senin için nafile hükmünde olan Teheccüd namazını kıl umulur ki rabbin seni Makam-ı Mahmud'a övülen makama ulaştırır” buyurmuştur, “Hamd” mevzuunda bu ayet-i Kerimeye bir miktar temas etmiştik, hamdın mertebeleri vardır, 8 mertebesi vardır, orada bu mevzudan bahsedilmişti burada da aynı konuya kısaca göz atalım, “Gecenin ilerlemiş vaktine gelinceye kadar iyi bir hal ile namazla görevlerini yerine getiren kişi bu makamın namzetidir. Yani beş vakit namazını kılıyor, iyi hal ile yatıyor, o günkü işlerini de en güzel şekilde yapıyor kalbi mutmain ve huzur içerisinde yatıyor.

Vakti geldiği zaman kalkıyor görevini yerine getiren kişi bu makamın namzeti oluyor. Tabi ki kendi mertebesi itibariyle yani kim hangi mertebede ise teheccüd namazını o mertebede kılıyor. Teheccüd namazının gerçek mertebesinde değil, işte bunu kendi mertebesinde kıla kıla teheccüdün hakikatine ulaşıyor netice itibariyle. Dört, sekiz, 12 rekatlı bu gece namazına devam ettikçe kişinin iç gelişimi artmaya başlar böylece rabbinin indinde daha çok değerlenir ve övülmeye başlar. “övülen makama ulaşırsın” bu namaza devam edenler ulaşabildikleri mertebeden aldıkları haz ile yaşamlarına devam

ederler, Şimdi bakın “Hamd makamı öyle bir makam ki insana Allah’ın verdiği değeri göstermektedir.

Hamdın 8 mertebesi vardır, Şimdi “Elhamdllahi rabbil alemiyn” Fatihayı Şerifi okumaya baŐladıĐımız zaman birinci mertebede yani Şariat mertebesinde ya rabbi verdiğin nimetlere teşekkür ederim Şükür babında, işte Şunu Şunu verdin teşekkür ederim diye Şükür babında birinci hamd budur.

İkinci Hamd tarikat mertebesi itibariyle sena, övmek ya rabbi sen bana bunu verdin, buradaki ifade deĐiŐiyor, birincide al gülüm ver gülüm ya rabbi verdiğin nimetlere teşekkür ederim Şariat mertebesi itibariyle. Tarikat mertebesinde biraz muhabbet var, yani bir Şey bekleme yok, rabba övgü vardır, sena Hamdın karşılığı vgdr. Yani kelime karşılığı vgdr, teşekkür değildir, ama birinci mertebede yani Şariat mertebesinde verdiğin nimetlerine Őkrederim Şükür babında, birincisi budur teşekkür. İkincisi vg makamıdır, bu tarikat makamıdır, yani Cenab-ı Hakk ona bir Şey vermese de o kişi muhabbetinden O’nu övüyor. Yani karŐılıĐında bir Şey beklemeden övüyor, ikinci manada budur.

nc manada Hakikat mertebesine gelmeden daha tarikat ile Hakikat mertebesi arasında kişi bu hamdını yapmaya çalışıyor ama biraz daha Őuurlanınca hamdı yapamayacağını idrak ediyor. O zaman yine Efendimizin verdiği gösterdiği yol ile o hadis-i Şerif’i söylüyor. “Ben senin varlığını ihesa edemem senin yüceliğinin hangi yönünü anlatayım hangisini hesap edipte veyim seni, sen kendi nefsini nasıl vyorsan kendi kendini sen nasıl yceltiyorsan nasıl sena etmiŐsen ben de öyle sena ederim“ aczini belirtiyor tarikat mertebesi ile Hakikat mertebesi arasında.

Birinci hamdda kulun kulluğu var, ikinci de de kulun kulluğu var, üçüncü de de kulun kulluğu vardır. Burası abdiyet mertebesinden bakış ya ni ef’al aleminden bakış alttan yukarıya doğru bakıŐtır. Ama bunlar bireysel alemde beşeriyetin bakıŐlarıdır. Ama Hamdın hakikati ise yukarıdan aşağıya yani Allah’tan Kuluna burada bakın 1-2-3 kuldan

Allah'a olan Hamd'dır, üçüncüde kul aczini anlatıyor. Ben hamd edemem yani seni övmekten acizim bakın şu televizyonu biz övemeyiz, dışarıdan söyleriz, çok güzel televizyon ama hakkıyla onun ne olduğunu bilemediğimiz için değerini bilemeyiz yani tüm bağlantılarını çalışma sistemini bilmemiz lazım ki bir başkasına övelim. Yani anlatalım, şu şu işte şu bağlantısı var şöyle yapıyor böyle yapıyor görüntüyü şuradan alıyor, şöyle oluyor da burada görüntü meydana geliyor diyebilelim, bunları bilmediğimizden bunu gereği gibi övemeyiz ve de anlayamayız.

İşte Tv yi anlayamadığımız övemediğimiz gibi Allah'ı hakkıyla anlamamız mümkün değildir. peki ne olacak tıkandık kaldık o zaman Ayet gerçek lafsıyla ortaya çıkacak **الْحَمْدُ لِلَّهِ**

رَبِّ الْعَالَمِينَ peki bunun “Elhamdu ilarabbil alemiyn”

arasında ne fark vardır, Elhamdu ila Allah ile elhamdu lillahi arasında ne fark vardır, “ila” intiha sonuç demektir, yani hedef “Elhamdu ila Allahu” dersek Hamd Allah'a doğru istikamet Allah olarak yapılır demektir. Yani kuldan Allah'a doğru hamd yapılır demektir. Eğer elhamd ilallahı dese, ama orada “Elhamdu ila Allah” değil “elhamdu lillah” var, bakın bir takı mevzuları nereden alıp nereye götürüyor.

Mesela bir benzerini daha söyleyeyim, **يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ**

bakın “Yu'minunel gaybi” değil bakın gaybiyle diyor hangi gaybiyle kendindeki gayb ile alemdeki gayba iman eder, ayette vardır. Kendindeki gaybı bilmezsen alemdeki gaybı bilmen ve iman etmen lafta kalır. Yani kendindeki tatbikatı bilmeden dışarıdaki tatbikatı bilmek uygulamak mümkün olmaz. Uyguluyorum zannında olur ancak. İşte islamiyetin içine düştüğü hadise budur. Kelamlara takılıp suretinede kalmışsınız bütün ayetlerin de hadislerinde % 20 nin içerisinde ki onun da % kaç % 20 nin 5 kaçını kullanmışsınız. % 20 nin tamamını

kullansak % 40 olana yolumuz açılacak zaten orayı atlayabileceğiz.

İşte Cenab-ı Hakka ne kadar şükretsek azdır, O bizi yukarıya çekmeye çalışıyor, kendi indine yani kendi yanına çekmeye çalışıyor, اِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللّٰهِ الْاِسْلَامُ 3/19 bakın

İslam dini Allah'ın Yanında İslam dini kulun yanında değildir, " اِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللّٰهِ الْاِسْلَامُ innel dine indel kul" değil bakın

ama biz bunu nasıl tercüme ediyoruz, Allah İslam dinini kabul etmiştir bundan başka din kabul etmez diye tercüme etmişiz hiç ilgisi yok tabi dolaylı olarak vardır, dolaylı olarak var, kolaycılık yönünden vardır. Ama gerçek yönünden hiç ilgisi yoktur.

"Elhamdu lillahi" Hamd Allah'a mahsustur. Hamd hakikati Allah içindir, hamdı ancak Allah yapar, kul tarafından hamd yapılmış olsa "Elhamdu ilallahi" denmesi lazımdır. Çünkü "İla" karşıyadır hani "İla nihaye" derler ya sonuna kadar demektir. "İla" dediğimiz zaman bizden Hakk'a doğru bir gidiş vardır. Eğer "Elhamdu ilallahi" denmiş olsaydı, kulun hamdı olacaktı. Mutlak kulun hamdı olacaktı. Ama "Elhamdu lillahi" diyor bakın yani hamd Allah'a mahsustur. Kul hamd edemez, hamd eder kulluk mertebesinde hamd eder, ham edemez demek etmez demek demek değildir. Hakkıyla edemezdemektir.

Ama kendi bulunduğu mertebede bu hakikati daha henüz yaşayamadığı için tarikat mertebesinde de hamd eder, şariat mertebesinde de aradaki mertebede de hamd eder şükür eder اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ama o anlayış içerisinde hamd eder.

Ya rabbi verdiğin nimetlerine teşekkür ederim işte ahiret gününün sahibi sensin sana inanırım sana güvenirim senden başka kimseye güvenmem sen bizi doğru yola ulaştır, diye bu nu böyle söyledik, yanlış mı değil dosdoğru, ama o mertebenin doğrusudur, yukarki mertebeye göre de yanlış değildir, idrak farkı vardır, mertebeleri vardır, katmanları vardır, Beyazıt

kulesinden İstanbul görüşü başka kule dibinden önümüzdeki yolu duvarı arabaları görmek başkadır. Her katın görüşü kendi mertebesinde. Yükseldikçe ihata genişliyor.

İşte Kur'an-ı Kerim öyle bir görüş alanına sahip ki ayetlerin getirdiği görüş ile ama biz % 20 ye sıkışmışız bir türlü o katın üzerine çıkıp ta geniş alana sonsuzluğa açamıyoruz. Kendimizde açılmadığımız için dışarıya da açamıyoruz.

﴿مَنْ يُؤْتِ بِالْغَيْبِ﴾ "Yu'minunel gayba" demiş olsaydı

gayba iman ederler olacak, ﴿مَنْ يُؤْتِ بِالْغَيْبِ﴾ deyince "ile" yani

kendilerindeki gayb alemleri ile bizim bir şahadet alemimiz var bir gayb alemimiz var, yani bir etten kemikten görünen zuhurdaki olan maddi alemimiz var, beden bir alemdir, hem de nasıl bir alem sonsuz bir alem ama bunun içerisinde ruhani gaybi gözle göremediğimiz ele tutamadığımız, müşahade edemediğimiz yani dokunma suretiyle göremediğimiz bir alemimiz vardır. Ama bu da bir gerçektir. İşte bunu böyle idrak edersek kendi varlığımızın hakikatini idrak edersek alemdeki varlığı ancak ispatlı olarak bilmiş yaşamış oluruz. Hani nefsinin bilen rabbını bilir dediği gibi kendi gaybını bilen alemdeki gaybı da bilir. Kendi nefsinin bilen Rabbının nefsinin de bilir. Rabbını da bilir, yani neticede bütün iş kendini tanımaya geliyor. Hani kişi kendini bilmek kadar irfan olamaz diyorlar ya

Şimdi ne oldu dördüncü Hamd'a geldiği zaman kul iflas etti, yani aczini itiraf etti, sustu sukut etti, söyleyecek bir şeyi kalmadı, yani kelam bitti, aczini anladı, "Be nseni sena edemem " dedi, Rabbına devretti yani sahibine devretti. Yani makamına devretti Hamd'ı ondan sonra Rabb-ul Alemin kulunu hamd etmeye başladı. Kuluna hamd etmeye başladı. İşte Kur'an-ı Kerim'de bütün bunlar Rabbının kuluna hamdıdır, ama beşeriyet yönünden anladığımız Hamd emek yönüyle değildir. Kulunu tanıtmaya yönüyle övme yönüyle yani biz Allah'ı övme yönünden aciziz ama Allah bizi övmekten aciz değildir.

Çünkü bu beden makinelerini var eden O'dur, bunu en çok öven hakkıyla öven onu meydana getirendir, en güzel anlatandır, işte Allah bizi övüyor neden kendisi bütün sstemlerimizi bildiği için kendisi halk ettiği için ve ne kadar bir muazam bir yapıda halk ettiği için bize bizi anlatıyor. Bize bizi övüyor. Cuma günü Cuma namazlarında imam vaaza

çıkmadan evvel müezzin bir ayet okur اِنَّ اللّٰهَ كَوْنَهُ يُصَلُّونَ

عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا

33/56 bu ayet iki defa okunuyor bir de imam hutbe içinde okur, birincisi ilan edilerek çok sesli olarak okunur, diğeri de daha imam kendi duyabileceği şekilde okunur. Neden aynı ayet iki defa okunuyor, diğerleri teker teker okunuyor,

11- HAMD

بَاكِنْ مُهَآكَكْ كِي آلَآهْ وَ مَلَكَهْ

نَبِيْنِ عَلَیْهِ صَلَٰتٌ وَسَلَامٌ

ü Teala diyor ki “Ben kulumun üstüne salat-ı selam getiriyorum, melaikem de getiriyor diyor, ey mü'minler siz de böyle yapın tam bir teslimiyetle tam bir bağlılıkla Cuma namazında bunu iki defa okutuyor. Birincide müezzinin okuduğunda ilan ediyor, kafamıza vura vura bağıra bağıra imam hutbeden aşağıya inerken de unutmayın diye tekrar yavaşça okuyor. Hutbenin en büyük kısmı budur, başka hiçbir şey söylenmese bile bu ayet hutbe için yeterlidir. Namaz dahi kılınmasa sadece bu ayet okunsa da cemaat dışarıya çıksa bunun şerefi yeter.

Allah kulu için bakın Allah ve melekleri nebisi üzerine salat ve selam getirirler, peki bu gün rasulu fiili olarak yok bu ayet düştü mü, nasuh mu oldu, mensuh mu oldu, olmadı, bu cematın hepsine söyleniyor, orada müezzin okuyor ama

muhabatı dinleyenlerdir, duyanlar yahut duyabilenlerdir. İnsan olduğu sürece bu ayet devam edecek, işte bu Allah'ın hamdıdır. Yani Allah'ın kullarını övmesidir. İnsanı kemalat yönünden. Ve terakki yönünde olanlara da işte bunu böyle samimiyetle yapın da siz de o öğülen mertebeye ulaşın diyor.

Baştan ne diyor, öven olacak ki sonra övülen olacaktır. هو

الَّذِي يُصَلِّيْ عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَةٌ لِّهُ تُخْرِجُكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا 33/43 işte bu ayet 33/ 56

ayetinin devamıdır. “O öyle bir Allah ki sizin üzerinize salat-ı selam getirir ve melaikeler de sizin üzerinize salat-ı selam

getirirler” niçin النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ

nura çıkarmak için yani “Mudil” isminden “Hadi” ismine veya “kesir” isminden “Latif “ ismine ulaştırmak için Allah'ın rahmetine bakın işte burada cenab-ı Hakk'ın Hakikat mertebesindeki Hamd'ı ne oldu şimdi 1., 2., 3. Hamd kuldaki hakk'a doğru ama kul yokluğunu aczini idrak edince bu sefer Hamd gerçek yönünü aldı. Hamd Hakk'a mahsustur, Hakk içindir, gerçek yerini buldu. İşte bu makamda söylediğimiz zaman “Elhamdülillahi Rabbil alemin” gerçek yerine oturmuş oluyor. Öteki türlü kulluk makamından söylenmiş oluyor. O da doğru o da geçerlidir, yanlış bir şey yoktur, her ayetin hem şariat hem tarikat hem Hakikat hem marifet mertebelerinden yaşamı vardır, yaşantısı vardır. Kim nerede ise oradan buluyor

Kur'an'ı işte bu gün 14/14 kitabını oku dediği de

budur. Neye kadar okuyabiliyorsan gücün yetiyorsa hangi derinliğe kadar inebiliyorsan orada yüzüyor dalgıçlar, yüz metre, elli metre de yüzen dalgıçlar vardır. Makine kullanarak daha da derinlere dalıyorlar deniz altı ile vasıtalı olarak daha da derinlere dalıyorlar. Mesele oraya inebilmektir ister vasıtalı ister vasıtasız. İndiği zaman yine onun penceresinden o

manzarayı seyrediyor, mesele görmek olduğuna göre nasıl inerse insan. Yani şartlara göre uyarlaması gerekiyor.

Geldik Hakikat mertebesine Hakikat mertebesinde ismi üstünde ayetin de hakikati ortaya çıkıyor. Yani gerçek faaliyet sahası ortaya çıkıyor işte orada Allah kullarını övüyor, kullarına hamd ediyor, bunu derken işte kulum san bana şu ibadeti yaptın sağ olun eksik olmayın ihtiyacımı gidredin manasında değildir, orada zaten ibadet falan söz konusu değildir. İbadet daha alt mertebelerdedir, Kuldan Hakk'a, orada Hakk'tan kula yani kuldan ibadet sormuyor o mertebe ayırdır, abdiyyet mertebesi ayırdır, ama o mertebede ibadet yok mu tabi orada da vardır, ama kulluğu yönüyle değildir oradaki ibadet, oradaki ibadet Ubudet oluyor, abdiyyeti yönüyle olan bir ibadet değildir.

Dördüncüye geldik dördüncü Hakikat mertebesinde gerçik Hakikat mertebesi üçüncü ama Tarikat ile Hakikat arasında aczini idrak edememe hali var oraya bir mertebe daha giriyor, bu Şariat, Tarikat, Hakikat, üçüncü mertebe hamdın dördüncü

mertebesidir. اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ Hamdı Alemlerin

rabbı olan Allah yapar, Hamd O'na mahsustur. Başka bir varlık hamd edemez, ona tahsis edilmez hamd.

Hamdın beşincisine geldiğimiz zaman mertebenin dördüncüsüne yani Marifet mertebesine geldiğimiz zaman işte her ne kadar dördüncü mertebede Hamdı Allah yapıyorsa da Alemlerin Rabbı yapıyorsa da O'nun Hamdı itibariyle kulda bir bilinç ortaya geliyor. Bir irade bir şuur bir yükseliş ortaya geliyor çünkü yeni bir ufuk açılmış oluyor önünde rabbı ona verdiği nimetle rahmetle özellikle kendisinde yeni bir ufuk açılıyor. "Ey kulum kendine bak kendini tanı ben sende varım sende tecelli ediyorum" övdüğü bu yöndedir. Aslında kulundaki kendini övüyor, kulun kulluğunu değil.

وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَّكَ عَمَّى إِنَّ
O zaman işte

يَبْغِيكَ رَبُّكَ فَاقَامَا مُحْمَدًا 17/79 işte burası O'nun

mertebesidir, bakın “umulur ki” diyor yani bu böyledir diyor, her mertebede olan insan oraya bir muhabbeti olsun ümidi olsun umulur ki herkesin yolu açık olduğunu bilsin herkese oranın yolunun açık olduğunu bilsin her mü'min ve tevhid ehli kişinin yolunun oraya açık olduğunu bilsin diye “Umulur ki” diyor. bazı terimleri hangi yönde kime ait olduğunu bilmemiz gerekiyor, bir

daha okuyalım; وَمِنَ اللَّيْلِ gecenin bir vakti kalk gecenin bir

vakti ne demektir, gece fenafillah mertebesi demektir. Hakk'ın övdüğü kimse fenafillah mertebesindedir, Gecenin bir vakti kalk yani fenafillah mertebesinde kalma, demek istiyor. Gece uyursak Fenafillah mertebesinde sabahladın demektir, yani orasını mekan tuttu demektir, Gecenin bir vaktinde kalk yani geceden kasıt bütün varlığın görünmez olduğu her şeyin bir olduğu zaman değil midir, gölgelerin kayıp olduğu varlıkların kayıp olduğu işte fenafillah Hakk'ta fani olduğunuz zaman senin beşeriyet gözün bir varlık görmez artık. Cenab-ı Hakk

bunu ayet-i Kerime'de nasıl açıklıyor, كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا

وَجْهَهُ 28/88 her şey helak olacak

onun veçhi baki kalacaktır. İşte eşya gözünden gittiği zaman senin gözünde kalan Hakk'ın veçhinden başka bir şey değildir.

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَثَمَّ وَجْهُ اللَّهِ 15/21 Her nereye baksan Hakk'ın

veçhini görürsün, eşya eşyalığını kayıp eder gözünde. Eşya yine ortada vardır ama evvelce baktığın eşya o eşya değildir, işte bu gecedir, gündüz de olabilir de ibadeti gecedir. Eşyanın yani mahlukatın gözünde yok olması, işte böyle bir gecede öyle bir halde gündüz de olabilir aslında ama normalde gece fiili olarak da geceye tefsir edilmiştir. Yaşanması da o zaman

daha münasip zaten, dışarıya da baktığınız zaman yine fenafillah halidir, yokluk halidir, çünkü eşya gözünü artık almıyor, meşkul etmiyor, karanlıkta meşkul etmiyor, yokluk halidir.

İşte böyle bir halde gecenin bir vakti gecenin en güzel hali “selasi ahır”, yani gecenin son üçte biri, gecenin son üçte biri gecenin kalbidir demiş, efendimiz. Yasin Suresi de Kur’an’ın kalbidir, gecenin kalbi de insanın kalbi, işte bu üç kalp içtima ettiği vakit fetih futuatlar olur yani açılımlar olur o gecenin o saatinde. Yasin de okusak Teheccüd de kılsak kendi gönlün de açık olursa tabi ne olmaz o saatte. İşimizi samimi de

yaparsak. **فَتَهَجَّدْ بِهِ** Gecenin bir vaktinde kalk **وَمِنَ اللَّيْلِ** senin için ayeti kim okuyorsa odur bakın senin için diyor,

(Dinletici sorusu cevabı:

İşte bir kimse nefsanियeti yönünden “ene” derse o şeytandandır, ama Uluhiyeti yönünden “Ben” derse o Hakk’tandır. Ama Uluhiyeti yönünden dediği “Ben” o dediği bende değildir. çünkü Hakk der ondan Hakk der. Ama şeytani yönden dediğin zaman orası doğru, sen söylersin nefsinden ve Hakk’ın karşısında en büyük şirki işlemiş olursun “ben” demek suretiyle. Şeytanın elbisesini giymiş olursun. O’nun rolünü oynamış olursun.)

فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَّكَ Senin için nafile hükmünde olan teheccüd namazını kıl 4-8-12 dir bu ne demek, 4; şeriat, tarikat, Hakikat, Marifet. Yani dört rekat da kılabilirsin, 8 rekat da kılabilirsin, slamiyetin zahiri ve batını olarak 8 cennet mertebesi olarak kılabilirsin 12 rekat kılsan bütün mertebeleri içine alarak 12 mertebenin karşılığı olarak kılabilirsin. **فَتَهَجَّدْ**

عَسَىٰ أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا **نَافِلَةً لَّكَ** **Bunu** yaparsan

مُحَمَّدًا umulur ki rabbın seni makam-ı Mahmud'a ulaştırır. Peki

“Makam-ı Mahmud” nedir, ulaştırır diye vaad edilen o makam nedir, Elhamdü diye okuduk binlerce defa, ama o bir makam “hamd” makamı o “Makam-ı Mahmud” övülen makam nerededir, işte Allah'ın Makam-ı Mahmud'u dünyadaki itibariyle hakikat-ı Muhammedi'nin zuhur yeri olan Muhammed (sav) dir. Makam-ı Mahmud kendisidir. Ama dünyadaki mertebesi itibariyle bizlere olan yakınlığı itibariyle, eğer o makam bizlerin arasına inmemiş olsaydı, bizim bu işlerin hiç birisinden haberimiz olmayacaktı.

إِنَّ اللَّهَ كَوَّمَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ

dediği O'ndaki o makamı övmektedir. Nebi üzerine diyor, o gün için ama sonra varisleri üzerinedir, ondan da ümmeti üzerinedir. Yani her bir kişinin hangi mertebede ise o mertebeden bu mertebede hissesi vardır. Yani bu ayetten bu makamdan hissesi vardır. Her bir varlığın hissesi vardır, sadece insanların değildir. Yani sadece bir yere mahsus değildir, tabi bir merkez itibariyle özü vardır, ama güneşin nasıl bir özü vardır, ama güneş sadece kendince bir varlık değildir, bütün şuaları alemini aydınlatıyor. İşte Makam-ı mahmud'un da şuaları her birerlerimizde mevcut ve bizleri aydınlatıyor. Ama biz ona camımızı kapatmışsak ona karşı o dışarıda kalıyor, bize ulaşmıyor.

Yapılması lazım olan şey perdeyi yırtıp açmaktır, perdeni açtığın zaman hani karagöz perdesi vardır, karagöz oyununda öyle hakikatler vardır ki zaten o oyunu kuran da Şeyh Şebisteri'dir,

Allah'ın bu şekilde övmesi ve bu hali idrak etmenin bu gece namazı içerisinde kişi وَمَنِ الْإِلَهِ فَتَهَجَّدْ بِهِ زَافِلَةً لَكَ عَسَى

يُبَغِّضَ لَكَ رَبُّكَ فَقَامًا مُحَمَّدًا umulur ki rabbın seni makam-ı

Mahmuda ulaştırır, gecenin bir vaktinde kalk şunu şunu yap bunun neticesinde Makam-ı Mahmud'a ulaştırsın. şimdi kulun ulaşması lazım gelen bir makam var, ulaşması lazım gelen makam da aslında ötelerde olan makam değildir. Kendinde var olan yani az önce dediğimiz gibi Hakikat-ı Muhammedi nin şuaları sende bir makam bir varlık ortaya getiriyor, perdeni aştığında onunla karşı karşıya kaldığında o seninle aynanda yansıdığı zaman güneş oldun sen şimdi aynanın içerisinde görünen sliyet ondan ayrı mı, aynısı değil mi, yani aynaya baktığımız zaman kimi görüyoruz, kendimizi görüyoruz, ama gördüğümüzün bizimle hiç ilgisi yoktur.

Bu mevzular hakikat mevzulardır bunların hepsinin aılması lazımdır ki bunlar bir örnek olsun bize bu örneklerle başka şeylere de ulaşabilelim, ufkumuz açılsın. şimdi sen diyorsun ki aynada gördüğüm benim diyorsun ve bunun için yemin ediyorsun, ben de gördüğün sen değilsin diye yemin ediyorum, peki hangimiz haklıdır. Sen de haklısın ben de haklıyım. Neden çünkü bir yönüyle ama neden haklı neden haksız onun da bilinmesi lazımdır. Bir yönüyle dediğin doğru, aynaya baktığın zaman tabi ki kendini görüyorsun, o sensin başkası değildir, ama diğeri de diyor ki o sen değilsin.

Aynayı kırıdığın zaman sen nerede oluyorsun, sen gene buradasın, aynada değilsin. Demek ki oradaki olan aynı zamanda sen değilsin. Ama senden başkası da değildir. Buradan nereye geçiyoruz, işte gönlünü pasdan lekeden kirden temizler berrak hale getirirsen ayna haline getirirsen Allah'ın varlığı sende cilalanmış yansımaya başlar. İşte o senin gönül aynanda görünen Allah'ın ta kendisidir. Kendinde bulduğun Allah'ın ta kendisidir. Ama yine bilmen lazım ki sen kendinin ta kendisisin.

Bakin gönlünü temizlediğin zaman beşeriyetinden arındığın zaman sen pırıl pırıl bir ayna hükmünde oluyorsun. Cilalanmış ter temiz pak bir varlık oluyorsun. Kendinin şekli ortadan gitmiş oluyor, yani sen yok olmuş oluyorsun, ortadan çekilmiş oluyorsun, ama orada bir varlık var, parladığın için yansıma alıyorsun, aynayı nereye koyarsan koy aynanın içine mutlaka

bir şey akseder, aynada mutlaka bir şey görürsün, havaya da koysan bulutları gösterir. İşte sen de ayna gibi pırıl pırıl olduğun zaman istiğfar selavat tevhid bunlar içindir, varlıkları üzerimizden izole etmek için aşındırmak içindir, aynayı parlatmak içindir.

İşte o aynada akseden Hakk'ın varlığından başka bir şey değildir artık. Çünkü alemde Hakk'ın varlığından başka bir şey yoktur. Başka bir şeyin de sana yansması mümkün değildir, yeter ki sen ayna ol, yansıyacak olan Hakk'ın ta kendisidir. Başka şey yansıyamaz, ama yine sen senden başkası da değilsin aynı zamanda. Şimdi bunu biraz daha açalım, gönül aynamızı temizlediğimiz zaman cenab-ı Hakk'ın bizdeki zuhuru her varlıkta var sadece bizde değildir, ama bizim gene kendimize ait olan bir varlığımız vardır. Bunu inkar etmemiz mümkün değildir. Eğer bunu inkar edersek biz ortadan kalkarız, biz diye bir şey kalmaz zaten. Biz diye bir şey varsa bizim kendimize ait bir programımız bir şifremiz bir varlığımız vardır.

Çünkü Cenab-ı Hakk bize “ey kulum” diye hitab ediyor, her ne kadar her ne kadar kendi orada zuhurda olsa da bize hitabı vardır. İşte bu iki mertebenin hakikatini özelliğini birlikte yaşamak durumundayız. Biz bunların birini hep üste getirerek birini perdeliyoruz, dolayısıyla da dengeyi kayıp ediyoruz. Ya uçlara gidiyoruz “Ben Hakk'ım” diye ilan ediyoruz, beşeriyetimizi unutuyoruz, veya beşeriyet kalıpları içerisinde Uluhiyetimizi unutuyoruz. Yani aynalık vazifesini yapamıyoruz. Veya tamamen ayna olup kendimizi ortadan kaçırıyoruz. İkisi de hatalıdır.

Ama zaman içerisinde mertebe itibariyle bazen kulluğunu unutursun kulluğunu kaçırsın ama bu belirli bir süredir, devamlı olmaz, işte fenafillah'a geldiğin zaman kulluğun elinden kaçır, bir hadis-i kudside “eğer siz günah işlemeyen bir ümmet olsaydınız ben sizi yeryüzünden kaldırır günah işleyen ümmet getirirdim” diyor. Burasını fazla açmayalım, zaten bunu söylerler de ne olduğunu bilmezler. Sadece lafsını yaparlar, bu hadisin izahı da çok zordur tehlikelidir de.

İnsanları da ibadetten uzaklaştırır, madem ki Cenab-ı Hakk günah işlememizi istiyorsa onlar fiziki günahı zanneder, yani beden yönünden yapılan günahları zannederler, halbuki orada bahsedilen o günah değildir, isim benzerliği vardır. Oradaki iş başka iştir, o Pazar bu kadar ucuz değildir.

Bizim mutlak olan kulluğumuz var, Cenab-ı Hakk “Kulum” diyor bunun yanında da “benim sizde zuhurum var “, “Sana şah damarından yakınım”, diyor ne demektir bu bakın ifadeye dikkat edelim “Ben senin şah damarınım” demiyor, “Şah damarınım” dese bu beden yönüyle ben sendeyim diyecek, bakın “şah damarından daha yakınım” yani ben sana bedeninden daha yakınım demek istiyor. şah damarı bedeni ifade ediyor, şah damarından daha yakınım diyor bu ne demektir, ben senin bedende senden daha çok varım demektir. Ve nereye baksan senin gözünlede benim gözümlede baksan gene beni görürsün başkasını göremezsin

diyor, çünkü alemde benden başkası yoktur, وَلِلَّهِ الْمَشْرِقُ

وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُولُوْا فَثَمَّ وَجْهُهُ ۗ إِنَّ اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

2/115 doğu da onun batı da onundur, her nereye baksanız Allah'ın veçhini görürsünüz.

Bu hakikatler içerisinde Hz Rasulullah'ın (sav) ifadesi ne ile belirtiliyor, “La ilahe illallah Muhammedürresulullah”, “Eşhedüenlal ilahe illallah ve eşhedü enne Muhammeder rasulullah” bakın iki özelliği var, Hz Rasulullah'ın “Abduhu ve Rasuluhu” yani hem abdiyet tarafı var hem risalet tarafı vardır. İşte O'nun öyle olduğu gibi hepimizin de öyledir. Sadece O'na mahsus değildir. Ama O en büyük pehlivan, en büyük sanatkar, en büyük alim, bu işin mucidi, en ileri derecede olanı ama biz de O'nun çıraqlarıyız, örneği odur, biz talebeleriyiz, örnek o olduğuna göre biz de O'nun gibi olmaya çalışırız.

Bir ustanın yanında çırak neden senelerce uğraşüyor, tabi ki mesleği için işte senin bu abdiyetin sende umulur ki Uluhiyetine yükselirsin. Muhammede ulaşırsın, Makam-ı

Mahmuduna ulaşırsın sana verdiğim benim hakikatlerimi ortaya çıkarırsın bu tür çalışmalarla ancak diyor. Onun yolunu gösteriyor. İşte her birerlerimizde bir Makam-ı Mahmud mevcut iken bir de alemlerin merkezi olarak yani bütün alemlerin yöneldiği Makam-ı Mahmud vardır. Yani her birerlerimizde bir çekirdek öz olarak var, bir de onun çuvalı ile ambarı ile olanı vardır. Yani bir de merkezde olanı vardır. İşte bu merkeze de bütün mahlukat yönelmektedir. Sayısını bilemediğimiz kadar meleşinden hayvanından insanında her türünden tutun, ^{سُبْحَ} يَسْبَحُ

62/1 لِّلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ semavat ve arzda ne kadar varlık varsa bunların hepsi tesbih etmekteledir yani övmekteledir, yani makam-ı Mahmud'a yönelmekteledir, çünkü varlık sebepleri Makam-ı Mahmud'dur, o Makam-ı mahmud'a yönelinsin diye o mahlukat dediğimiz varlıklar ortaya getiriliyor. Varlık sebepleri Makam-ı Mahmud, bizlerin de öyledir. Ne oldu 6. Oldu, yani bütün alemdeki mevcut varlığın külli olarak hamdı var yani şükranesi var, bu yine halktan Hakk'a doğru, bu ifadesi. Uluhiyet makamı bu varlıkları zuhura getirdi, işte mucidi icat edenine yönelmeleri varlıklarını ortaya getirdiği için yahut şükretmeleri, övmeleri o makamı övmeleri var, toplu halde.

Sonra Makam-ı Mahmud'u ahirette görüyoruz, hangisi Müslümanlar nerede toplanacak "Hamd" mertebesinin altında o makam sana gölge yapacak bayrak değil, orada mana var, "Liva" sancak, bayrak demektir, o bayrak bizim anladığımız sopaya asılan bayrak değildir, tabi orası bir merkez olarak öyle de belirgin hali olacak, ama bu suri olan şeydir. Ama manası o bayrak değildir. nasıl senin suri bir cesedin varsa ama manan çok başka ise surette görünen şeyin Makam-ı Mahmud'un oradaki faaliyeti olacaktır. Sancak-ı Hamd bakın onun gölgesinde olacağım diyor, düşünsene güneş gölgesi değil, tabi o da var ama onun gölgesi demek Makam-ı Mahmud'un koruması altında olacaksın demektir.

Bundan daha büyük lütuf olur mu hiç, Cenab-ı Hakk isterse Cennet'e koymasın, zaten Makam-ı Mahmud oradasın Hz peygamber'in yanındasın dizinin yanındasın, Cenneti ne yapacaksın, Cehennem ile işin yok zaten cehennemi dünyada geçmişsin zaten işte bu mü'minlere Cehennem "Çabuk çabuk geç üstümden senin nurun benim ateşimi söndürecek" diye mü'mine ricada bulunuyor. Ne oldu 7. Hamd mı oldu?

Gelelim sonuncuya; Ekmeli zikir La ilahe illallah ekmeli dua elhamdülillah. En güzel zikir kelime-i tevhid, la ilahe illallah, en güzel dua da elhamdülillahlr. Allah'ın hamdının senin üzerine olmasıdır. Bizim gayretimiz ne kadar ise o Hamd mertebelerinde o kadar yükselebiliyoruz, yani ipten yukarıya kendi gayretimizle ne kadar tırmanabiliyorsak bir de yukarıdan şuraya da tutun hadi şunu da yap hadi bak şurada da tutunacak yer var, sıkı tut diye tutunacağın yerleri sana gösteriyorsa ama çıkacak olan sensin, hani "dede himmet" demiş, o da "Evlat gayret" demiş.

Allah hazmını vesin en büyük duada budur bir yemeği yersin de hazmedemezsen o insanı daha da zorlar zarar verir.

NEDİR BU

Duyar gönöl derun içre muamma-ı cihandır bu
Uyan kardeş hemen sen de gaflethane değildir bu
Âdem'i kendinde ara kendine merhamettir bu
Her gördüğün Âdem değil surete aldanmaktır bu

Âdem'in gönlüdür aslı muammayı beşerdir bu
Sen Âdem olmaya çalış bildiğin Âdem değildir bu
Hakk'a seyran eyle yürü çün kendine seferdir bu
Günler geçer üçer beşer durmak yeri değildir bu

Bütün gördüklerin yok bil Hakikat-ı illadır bu
Alem var sen dahi varsan dediğin la değildir bu
İnsanı sanma ki beşer muamma-ı zuhurdur bu
Sureti küçüktür amma bil alem-i ekberdir bu

Kendin kendine kur saray miras almak değildir bu
Eğer gönlün titremezse pişmek olmak değildir bu
Mustafam cihan ışığı muammayı Rasuldür bu
Bütün aleme rahmettir sandığın rasul değildir bu

Kur'an'da övdü hep mevlam Rasul-u kibriyadır bu
Sende git yolundan hemen ziyan etmek değildir bu
Can ve canan nedir diyen muammayı cemaldir bu
Her surette gördüğün can siret-i canan değildir bu

Zaman içre zaman vardır muammayı zamandır bu
Zaman denilen bir andır gelir geçer değildir bu
Zaman bakidir hep sende Vel Asr'i de yemindir bu
Aslına vardınsa eğer geçmek göçmek değildir bu

Marifet ben diyebilmek muammayı bendir bu
Eğer benlik ile dersin dediğin ben değildir bu
Bu zamiri ancak O der suretten gelen değildir bu
Sen de O olursan eğer söyleyen sen değildir bu

NEDİR DEDİM

Varlık nedir dedim yokluktur dedi
Yokluk nedir dedim varlıktır dedi
Her ikisi nedir dedim Uluhiyettir dedi
Peki kulluk nedir dedim Rabba yönelmektir dedi
Rab nedir dedim terbiye edendir dedi
Her ikisi nedir dedim O'dur dedi
Peki O nedir dedim kendini seyretmektir dedi
Biz nedir dedim latifeli yakınlıktır dedi
Peki siz nedir dedim latifeli uzaklıktır dedi

Ya ben nedir dedim basar nedir dedim zahir görmektir dedi
Basiret nedir dedim batın görmektir dedi
Her ikisi nedir dedim tek görüştür dedi
Hac nedir dedim seyr-i İlallah'tır dedi (Allah'a doğru seyr)
Miraç nedir dedim seyr-i fillahtır dedi (Allahta seyr)
Her ikisi nedir dedim Zat'i seyrandır dedi
Hayat nedir dedim yaşamaktır dedi
Yaşamak nedir dedim duymaktır dedi
Duymak nedir dedim ikiliktir dedi
İkilik nedir dedim çokluktur dedi
Çokluk nedir dedim öyle bir şey yoktur dedi
Can nedir dedim canandır dedi
Canan nedir dedim cihandır dedi
Cihan nedir dedim İlahi cemal dedi
İlahi Cemal nedir dedim Zat'i Kemaldır dedi
Zat'i Kemal nedir dedim nüzul ve urucdur dedi (iniş ve çıkıştır)
Onlar nedir dedim Zat'i keyiftir dedi
Zat'i keyif nedir dedim bende üzüntü sende sevinçtir dedi
Ben sen nedir dedim içim ben dışım sen dedi
İç dış var mı dedim itibaridir dedi
İtibari nedir dedim vehm etmektir dedi
Vehim nedir dedim değişik zuhurdur dedi
Zuhur nedir dedim kendini sevmektir dedi
Kendini sevmek nedir dedim başkası olmadığı için dedi
Âdem nedir dedim ilk neş'edir dedi

İlk neşe nedir dedim venefahtü dedi
Venefahtü nedir dedim küntü kenzen dir dedi (gizli hazine)
Küntü kenzen nedir dedim Â mâ'nın görüşüdür zuhura
çıkmahtır dedi
O nasıl iş dedim ehli bilir dedi
Ehil nedir dedim yakınlıktır dedi
Yakınlık nedir dedim idrake gelmektir dedi
Gitme var mı ki gelme olsun dedim onu sen anla dedi
Yerin neresidir dedim her yer dedi
Her yer var mı dedim yok
Öyleyse dedim ya böyleyse dedi
Latife yapma dedim onu da severim dedi
Peki neyi sevmezsin dedim bazen sevmemeyi dedi
Haydi yürüyelim artık dedim nereye dedi
Dilediğin veya dilemediğin yere dedim o nasıl iştir dedi
Hangi iş dedim o sadece bir emirdir dedi
Ziyaretin nedir dediler tafsilde aramaktır dedim
Mekke'n nedir dediler Zat'î tecellimin şerhidir dedim
Haremin nedir dediler Zat'ımın şerhidir dedim
Zen zem'in nedir dediler batını pınarımdır dedim
Tavaf yerin nedir dediler Ef'al alemimdir dedim

*Bütün mertebeler orada var, efal alemi , Esmâ alemi, sıfat
alemi, zat alemi İnsan-ı Kamil orada mevcut yani bütün
alemler orada simgeleşmiş halde Kabe alemlerin simgelenmiş
halidir kabeî Muazzamanın sistemi kuruluşu, tavaf edilen yer
bu dünya alemi efal alemi, fiiller alemi, birkaç merdivenle
yukarıya çıkılan birinci kat direkli olan Esmâ alemi, ikinci kat*

sıfat alemi, üçüncü kat yani teras üst kat Zat alemidir. Sonsuz bir alem teras ortadaki Kabe de İnsan-ı kamildir. Bütün alemler orada minyetür olarak mevcuttur. Burada onu biraz anlatıyor.

Direklerin nedir dediler Sıfat Esmâ ef'al tecellilerimdir dedim

Biz baktığımız zaman direkler yukarısını tutuyor görüyoruz zahirde öyledir, ama aslında o direkler Zat aleminden Uluhiyetten aşağıya nüfuz eden yani tecelli eden Esmâ-ı ilahiye onlar hepsi yağmur yukarıdan yağar sütun halinde onlar yukarıdan aşağıya tecellidir onlar her ne kadar aşağıdan yukarıya doğru tutuyormuş gibi zahiren anlaşılrsa da ama aslı yukarıdan aşağıyadır. Nasıl hani Mevleviler dönerken haktan alıyoruz halka veriyoruz diye bir elini aşağıya uzatırlar bir elini yukarıya doğru

Birinci sıra direklerin nedir dediler 99 Esmâ tecellileridir dedim

Öndeki sıra direkler 95 tanedir, o direklerin kemerleri var ya sütun bastığı yerde her direğin üstünde bir ism-i Celal var, yuvarlak yuvarlak onlar 95 tane ism-i Celal var, 99 olması lazımdır diye araştırdım baktım o kubbelerin üstünde hilal şeklinde ism-i Celal yazmışlar, boşta havada dört tane de onlar var 99 tane işte her bir sütun 99 Esmâ-ı ilahiye'nin bir ispatı var orada. Arkadaki direkler de diğer esma-ı ilahiye ya da Sıfatların zuhurlarıdır.

Arka direklerin nedir dedim esma tecellilerimin tafsilidir dedim

İkinci kat nedir dediler, Sıfat tecellilerin tafsilidir dedim.

Terasın nedir dediler Uluhiyet tecellilerinin tafsilidir dedim

Kaben nedir dediler Zat'î tecellimin Cem'idir dedim.

Tavaf nedir dediler Zat'ıma gelen yoldur dedim

Birinci dönüşün nedir dediler Hayat sıfatının kazanılması

İkinci ilim sıfatının, üçüncü irade sıfatını dördüncü Kudret

Beşinci kelim altıncı sem yedinci basar sıfatının kazanılmasıdır dedim

Tavaf sıfat-ı subutiye'nin kazanılmasıdır bu hakikat mertebesi itibariyledir tarikat mertebesi itibariyle daha başkadır.

Hacer-ül Esved'in nedir dediler Zat'ımdan ef al alemine bakan gözümdür dedim

İlk selamın nedir dediler Hakikatime giriştir

İkinci selamın nedir dediler Marifetime giriş Zat'ımı selamlamaktır dedim

Hani o siyah çizgiye gelmeden bir evvelki köşede selam veriliyor ya sonra başlangıç selamı veriliyor, onlardan bahsediyor.

Siyah çizgi nedir dediler Uluhiyete giriş Sıratullahtır dedim

Birinci köşen Rük-n-i Iraki nedir dediler umumi şeriatımdır dedim

İkinci köşen rük-n-ü şami nedir dediler gerçek tarikatımdır deim

Üçüncü köşen rük-n-ü yemani nedir dediler gerçek hakikatimdir dedim

Dördüncü köşen rük-n-ü Hacer-ül esved nedir dediler gerçek marifetimdir dedim

Altın oluşun nedir dediler rahmetin Şeriat ve Tarikat ehline aktığı yerdur dedim

Arkada hicr denilen yer var ya işte oranın yarısı şeriat mertebesi yarısı tarikat mertebesidir. Neden bakın kabe'nin dışında Zat'ının dışında çünkü. Ama Kabe'nin içi gibi hükümlenmiştir.

Tavaf niçin soldan döner dediler sağ akl-ı Kûl'ümdür her şeyi ihata eder dedim

Sola döndüğümüz zaman solu merkez yaptığımız zaman sağ dışarıda kalıyor, ihata etmiş oluyor, sağın içinde kalmış oluyor, sağ cenahın dışta kalması akl-ı Kül'ün nefs-i Kül'ü ihata etmesidir. Eğer biz sağa doğru dönmüş olsak o zaman nefs-i kül olan sol taraf bizi ihata etmiş olacak ki nefساني bir hal, rahmani hal sağın ihata etmesidir.

Ya örtün nedir dediler Ahadiyetin gizlenmesidir dedim

Ya kapın nedir dediler Zat'ımın girişidir dedim

İçinde ne vardır dediler üç direk ilmel, aynel hakkal yakıyndır dedim

Şu anda içindeki direkleri kaldırmışlar beton yapmışlar ama kaldırsalar da binlerce yıldan beri orada varlıkları vardır. Yani ifadeleri vardır.

Hicr'in nedir dediler Zat'ımın açık yanıdır dedim

Hatim'in nedir dediler Şariat tarikat mertebesinde sınıırımdır dedim

Makma-ı ibrahimin nedir dediler dostluk hullet mertebemdir dedim.

Enin neden 11 metre dir dediler biri sen biri de benim dedim

Peki boyun neden 12 metre dediler Zat'ıma gelen mertebelerimdir dedim

Yüksekliğin neden 13 m dediler Rasulumun şifresiidir dedim

Çocuk sesleri niye dediler İsmail'in o günden yankısıdır dedim

Çocuk sesleri olmazsa olmaz orada namaza duruyorsunuz dünyanın en güzel Kur'an'ı en güzel lafsı en güzel sesi en güzel sahne en güzel coğrafya işte en güzel yaşanan hadise siz de en güzel halinizdesiniz "el hamdu" hamdı 7-8 mertebesiyle dinliyorsunuz o arada çocuk sesleri ortalığı

dolduruyor, öyle bir çocuk sesleri geliyor ki Kur'an sesi ile çocuk sesi karışıyor. Kur'an'ı takip edemiyorsun Sonra dediler ki çocuk ları sokmayın demişler çocukları sokmamışlar sonra da kapıları açamamışlar. Mecbur olmuşlar çocukları bırakmaya Hacer valide iki dağ arasında (Safa Merve) gidip geliyorken İsmail (as) ağlamaya başlıyor o zaman çocuk sesi olmazsa o sahne eksik kalır orada. Sahneyi o tamamlıyor, ama ne zaman "esselam-ı Aleyküm" deniyor, çocukların sesi gidiyor neden anneler kucaklarına alıyorlar çocukları namaz kılarken yere bırakıyor çocuk başlıyor feryada terk edilmiş zannediyor,

Mültezemin nedir dediler kapımın yanıdır bekleme yeridir dedim

Dokuz minaren nedir dediler dördü şariat tarikat Hakikat Marifet beşi hazarat-ı hamsedir

İki şerefelerin nedir dediler zahir ve batın davetimidir dedim

Dış kapıların nedir dediler Ulul Elbablarımin giriş yeridir dedim

"Say" ın nedir dediler Zat'ıma gelen yoldur zaman tünelidir dostu aramaktır dedim

Sefa'n nedir dediler Akl-ı Kül'ün zuhurudur dedim

Merve'n nedir dediler Nefs-i Kül'ün zuhurudur dedim

Birinci giriş nedir dediler Akl-ı Kül'den nefs-i Kül'e nüzul iniştir dedim

Geriye dönüş nedir dediler Nefs-i Kül'den Akl-ı Kül'e Uruc tur çıkıştır dedim

Üçüncü yürüyüş ibrehimiyet tevhidi dördüncü yürüyüş Museviyet tenzihi beşinci yürüyüş İseviyet teşbihi altıncı yürüyüş Habibinin gerçek tevhidi, yedinci yürüyüş zat'ımla halkım arasına girmektir dedim

Saç kesmek nedir dediler beşeri fiillerimi kesmektir dedim

İhram nedir dediler insandaki örtümdür dedim
Neden beyazdır dediler renksiz olmak için dedim
Rıda nedir dediler azemetimdir dedim
İzarın nedir dediler kibriyamdır dedim
İhramdan çıkmak nedir dediler renklere boyanmak içindir
beşeriyetime dönmek içindir
Omuz açmak nedir dediler kudretimi göstermektir
Hervele yapmak nedir dediler Azameti göstermektir dedim
Haccın nedir dediler hakikatimde cemalimi seyirdir dedim
Umren nedir dediler hakikat-ı Muhammedide Habibini
seyirdir dedim
Vedan nedir dediler izafidir birlikte olanın vedası olmaz
Bunları soran kim dediler soran da söyleye de benim
Peki tavaf edenler kim dediler hepsi suretlerimdir
Kapıların neden 95 dediler birisi yıldız kapısıdır diğerleri
toplamı 13 eder o da habibimin şifresidir ondan habersiz
girilmez dedim

95 tane kapısı var bir tanesi fazla dedim aradık taradık 95
tane kapı çıktı Kabe-i şerif'in 95 tane kapısı var baktık hesap
tutmuyor, $9+5 = 14$ yapıyor sonra biraz araştırınca baktık bir
tane yukarıda bir kapı var 94. Kapı merdivenle yukarıya
çıkılıyor star diyor yani yıldız kapısı o ayrı kapı geriye kaldı 94
kapı asli olarak o zaman hesap uydu $9+4 = 13$ oluyor 13 de
Efendimizin şifre rakamıdır.

BAYRAM ETTİLER

İnsanlar çoğalınca dünyada

Azaldı hep ibadet niyazda
Tufanla aldı götürdü dalgalar
Nuh ile ümmeti kurtulunca Bayram ettiler

İsmail Kurban olsun denildi
İbrahim'e bu görev verildi
Mina yerine geldiler
Gökten inince koç bayram ettiler

Musa kavimini çıkardı Mısır'dan
Geçtiler Kızıl denizi çöl sahradan
Müjde aldılar Tur-u Sina'dan
Gelince Tevrat Bayram ettiler

Havariler inandılar İsa'ya
Bir gece oturdular Masaya
Rablarından istendi yemekler
Maide gelince bayram ettiler

İsa'ya o gün kurdular tuzak
Müşrikler oldular O'ndan uzak
Düşmanları canına kasd ettiler
İsa göğ'e çıkınca bayram ettiler

Din-i İslam gelince dünyaya
Şakka! Kamer denince Ay'a
Bu olayı açık seçik gördüler
Sahabe-i Kiram bayram ettiler

Üzülmüştü o gün peygamber
Geldi Cebrail verdi de haber
Hazırlandı bütün yer ve gökler
Muhammed (as) göğ'e çıkınca bayram ettiler

Bin aydan hayırlıdır dedi Mevla
Bu gece ne güzeldir ne âlâ
Ehl-i İman muhabbete geldiler
Kadir gecesi bayram ettiler

Üç aylar ramazan da geçince
İbadet özüne işleyince
Oruçlar sıra sıra gittiler
Mü'minler bayramda bayram ettiler

Beşeriyetlerinden kurtulanlar
Hakk'ı varlıklarında bulanlar
Kana kana muhabbete dalanlar
Venefahtü gelince bayram ettiler

En yakında olanı kendinde
Onu her bir yerde benliğinde
Gerçekten özünde kimliğinde
Şah damarında bulunca bayram ettiler

Mevla diledi zuhurun görsün
Kendi varlığında Hakk'a ersin
Bu cism-i harikayı gördüler
İnsandır deyince bayram ettiler

Baktılar aleme Hakk'ın zuhuru
Böylece buldular hep huzuru
Büütün alemde sevgi buldular
Semme vechullah ile bayram ettiler

Necdet bu alemde bir garib kuldu
Gönlüne Hakk muhabbeti doldu

Elinden benliğini aldılar
Necdetle Ruhu bayram ettiler

GELME BANA.

Dünyada yaşamak istersen eğer
Hayatını sürdürmek nefsinle
Vaz geç bu sevdadan beni dinle
Gelme bana gelme sakın gelme ne olur

Varlığını tüm sarınca arzular
Dostun olunca bütün arz'lılar
Böyle geçip giderken hep sancılar
Gelme bana gelme sakın ne olur

Yaşın gelir durur filan seneye
Hep bağlanmışsın durmadan "ENE" ye
Çekmişken dünyayı bir güzel sineye
Gelme bana gelme sakın ne olur

Vardır sende sıhhat zaman para pul
Hep bunlara olduğunda gerçek kul
Meşrebine uygun gelenleri bul
Gelme bana gelme sakın ne olur

Var git bir güzel hayatını yaşa
Koş önüne gelen her türlü aş
Geçirdiğinde yıllarını boşa
Gelme bana gelme sakın gelme ne olur

Eğer Hakk'a olmak istersen yar
Bu işte vardır dersin gerçek kar
Ağlarsan durmadan zar-ı zar

Gelme bana gelme sakın gelme ne olur

Nefsini tanımak için dünyada
Ruhunu bulmak için ukbada
Bunları kaybedersin hemen sonunda
Gelme bana gelme sakın gelme ne olur

Aşık olmak için sen de mevlaya
Uğrarsın bin bir türlü belaya
Sonunda sıran gelir salaya
Gelme bana gelme sakın gelme ne olur

Sevgin coşunca yakar dünyayı
Kalmaz geçmişinden güzel bir anı
Kaçırırsın dünyadaki dervanı
Gelme bana gelme sakın gelme ne olur

Var git hayatını benliğin ile yaşa
Vurursun başını yaklaşma taşla
Sen sen ol vakitsiz olma haşa
Gelme bana gelme sakın gelme ne olur

İstersin amma Hakk'a varmak
Tez elden bu işlere soyundun mu ezelden
Nasib almak can vermektir güzelden
Gelme bana gelme sakın gelme ne olur

Dalmak istersin bir derin deryaya
Boğulurken başlarsın bir uzun feryada
Kalmaz varlığından bir çöp deryada
Gelme bana gelme sakın gelme ne olur

Atarsın kendini aşkın seline
Ne geçer bilmem ki nefsinin eline

Sövüp sayarsın geleni diline
Gelme bana gelme sakın gelme ne olur

Rabbını bulmak için bir yerde
Perdeler kalmayınca ara yerde
Kafir olursun rabbi görünce her yerde
Gelme bana gelme sakın gelme ne olur

Sanki olmuşsun Hakk'a bir güzel kul
Yürü git uygun dostlarını bul
Rahat edersin böylece ol bir güzel kul
Gelme bana gelme sakın gelme ne olur

Hayatını sürdür zahirinle
Gönlünü avut her dem benliğine
Yaşa durma her zaman senliğine
Gelme bana gelme sakın gelme ne olur

Pervaneyi ibret alma sakın
Yanarsın pek bana olma da yakın
Hele geçmişlerin haline bakın
Gelme bana gelme sakın gelme ne olur

Bir gün yaklaşayım dersin nefsinle
Bu işler olmaz öyle beni dinle
Daldığında gaflete sen seninle
Gelme bana gelme sakın gelme ne olur

Göze alamazsın ölmeyi bu gün
Geçen geçti geride kaldı dün
Kapalı durum açılmadıysa gözün
Gelme bana gelme sakın gelme ne olur

Bana yaklaşıpta beni göremezsen

Gönlümdeki gerçeğe eremezsen
Bu bilmeceyi hemen çözezsensin
Gelme bana gelme sakın gelme ne olur

Mevlana dedi ne olursan ol da gel
Bizim sözlerimiz imadır bunu bil
Mutlak varlığına hemen eğil
Gel bana kalma sakın kalma ne olur.

Muhammed ismi ism-i Azam'dır, yani en büyük isimdir. Alemlere rahmet olarak gönderilmiş kişinin varlığı en büyük varlık olduğundan O'nun ismi de en büyük isimdir. İsimlerin arasında İsm-i Azam'dır. İşte bu İsm-i Azam'ın İsa'ya zerk edilmesi dir o yönden zaten kendinde Hakk'ın varlığını bulabildi. Kaynağı Muhammedi kaynak olduğundan yoksa başka türlü bulması mümkün değildir.

Huzur-u kalp olmazsa namaz tam olmaz demiş efendimiz (sav) kalp huzurunu bozan ne varsa onu ortadan kaldırmak gerekir. Ziyet sözünü iyi anlamamız lazımdır. "ziynetlerinizi takınız" diyor hangi ziyetler, biz hep maddi ziyete elbiseye takıyoruz, benim karşıma çıkarken irfaniyetle sevgi ziyeti ile çıkın muhabbet ziyeti ile çıkın ben sizin suretlerinize bakmam diyor, kalplerinize bakarım diyor Cenab-ı Hakk bunun pijama ile namaz kılınmasında uzun etek ile namaz kılınmasında hiçbir beis yoktur. Hakikat mertebesine ulaştıktan sonra benim bu suretim ortadan kalkmış suretimi perdeleyen elbise kalksa ne olacak ki kalksadan maksat şu veya bu elbiseyi giysem ne olacak ki, çarşıda piyasada zaten insanlara görüldüğümüz gibi en güzel şekilde mümkün olduğu kadar temiz pak ütülü o haliyle namaz kılıyoruz, onu da yapıyoruz insanların içinde ama evimize gittiğimiz zaman pijamayı giyiyorum oturuyorum, evde de rahat oturamazsa insan nerede oturacaktır ki. En rahat kıyafetiniz ne ise onun la kılabilirsiniz.

Bakın benlikler nasıl ortaya geliyor, "efendim ben kravatsız pantolonsuz namaz kılmam şimdiye kadar da ben kılmadım"

işte o benlik yaptı gitti, ne yapalım ben pijama ile kıldım Rabbim af etsin demekle tevazuyu ortaya getiriyor benliğini ortadan kaldırıyor.

Örtünme belirli bir şekil değil midir, eskiden kravat mı vardı, eskiden gömlek mi vardı, Rasul (sav) kravatla mı, ütülü pantolon ile mi namaz kıldı, elbise ile namaz kıldı, oranın kıyafeti odur, bizim anlatmaya çalıştığımız gerektiğinde pijama ile de namaz kılınır, uzun entari elbisesi ile de namaz kılınır, yani mutlaka namaz böyle kılınır diye kılmayın ben böyle kılıyorum diye kılın o doğru o zaman ama gerektiğinde pijama ile de kılmasını başarmamız lazımdır. Pijama ile de kıldığımızda bir eksiklik hissetmememiz lazımdır. Oda bir tabii oluşumdur.

Pijama ile kılmak “elhamdülillahi rabbil alemin” okumanın aslına bir zarar vermez. Yani üzerimizde etek de olsa okuyacağımız kelam aynı kelimedir. Namazın aslı da bu kelimelerdir, hareketlerdir bunlar tamamsa diğerleri de tamamdır.

13-KENDİNİ TANIMA

Cenab-ı hakk ötelere ötesinde olduğu gibi buraların da burasındadır, akılcıca yapılması gelen iş ötelere ötesinde olan rabbı aramak değil, buralardakini aramaktır. Çünkü burası bize daha yakındır. Ötelere ulaşmamız mümkün değil çünkü ötelere çok uzaktır. Fizikçiler hesap ediyorlar saniyede 300 bin Km/s hızla giden bir gemi bir saat yol almış olsa nereye kadar gider. Bu kadar yola bile ulaşmamız mümkün değildir daha ilerilere nasıl ulaşacağız. Sonsuz bu feza içerisinde biz de bu feza içerisinde dönüyoruz, sonsuz bu alemde sonsuz bir gidişimiz vardır.

Sonsuz gidişi sonsuz yerlere kadar düşünürsek ulaşmamız mümkün değil ömrümüz yetmiyor. Ama bunu “ne var alemde o var Âdem’de” sözü içerisinde kısaltırsak kendimize

döndürürsek nasıl bu feza aleminin içerisinde yıldızlar güneşler gökler aylar var, bizim varlığımızda da yıldızlar var, güneş var ay var, kalbi güneşe benzetmişler, işte böbrekleri yıldızlara benzetmişler damarlarımızı nehirlerle benzetmişler ormanları saçlarımıza benzetmişler, dağları omuzlarımıza dirseklerimize dizlerimize benzetmişler, bu sonsuz alem içerisinde zahir mana itibariyle bizim bu dış bedenimiz bu maddi varlığın içerisinde ne varsa hepsi bizde mevcuttur.

Dereleriyle nehirleriyle denizleriyle midemiz deniz hükmündedir, işte bu alemin ne kadar sonsuz genişliği varsa dışarıdan bakan olarak bu alemin dışına göre insanın dışı ne kadar sınırlı ise ama insanın özü içi yani ruh alemi bu alemin sonsuzluğunun daha üstünde bir sonsuzluğa sahiptir. Yani insanın iç bünyesi alemin daha fazla genişliğindedir. Ama insanın dış bünyesi bu alemin bir varlığıdır, bu alemin cüzlerinden bir cüzdür. Ama hakikati ruhaniyeti bütün bu alemlerden daha geniştir ruhaniyeti.

Bu dediğimiz insan süliyetinde meydana gelen bu mananın ismine ne diyorlar, İnsan-ı Kamil diyorlar. Yani Kamil insan da da cenab-ı Hakk böylece sonsuz olarak mevcuttur. Ama insan bunun farkında olmadığı için kendisindeki dış şartlara bakarak kendisini küçük bir varlık olarak görmektedir. Hz Âli efendimiz işte bunu bize açık olarak belirtmek için “ Sen kendini küçük bir cirim zannedersin halbuki alem-i ekbersin” diyor. Yani sen kendini küçük bir cisim zannedersin halbuki alemin dürülmüş şekli sendedir diyor. Yani sen büyük alemsin diyor.

Hangi yönümüzle büyük ruh yönümüzle büyüğüz. İç bünyemiz olarak alem-i ekbersin diyor. büyüklerimiz bunu başka bir şekilde de belirtmişler, “Ne var alemde o var Âdem’de” demişlerdir. Hem zahir olarak hem de batın olarak. Şu gördüğümüz beden dediğimiz sagir, küçük varlık aslında incelendiği zaman bu varlık dahi alemleri kapsayacak genişlikte bir malzemeye sahiptir. Organlarımızı incelediğimiz zaman bütün gökyüzü ve semavattaki varlıklar vardır. Biz yıldızları Ay’ı ve Güneş’i gökyüzüne astık ve onlarla süsledik

اِنَّا زَيْنَا لَلْهَمَّ الدُّنْيَا بِزِينَةٍ
ve onlarla nurlandırdık diyor.

37/6 الْكَوَاكِبِ “Biz, yakın göğü, bir süsle, yıldızlarla süsledik.” İşte güneşin bizdeki karşılığı kalbimizdir, bizi nurlandırmış oluyor. Gerçi daha sonra kalp Gönül’e dönüşüyor, ki esas varlığı orasıdır, ama yine de zahir bakıldığında da bir ifadesi var, karşılığı var az önce dediğimiz gibi vücuttaki kan damarları dereler nehirlerdir.

Sinirlerimiz bakın o kadar çok sinirlerimiz vardır ki her birini uç uca eklese buradan Ay’a kadar ulaşacak uzunluk eder. İşte dışarıdan baktığımızda bu beden küçük gibi gözüküyor ama aslında bu beden muazzam bir varlıktır, tıp ilmi ne kadar ilerledi ama daha henüz bunun sırlarını tam olarak çözemediler. Yani zahiren gerçek yapısına ulaşamadı batinen iç dünya olarak ulaşması da zaten söz konusu değildir. İşte psikoloji, psikiyatri uzmanları çıkıyor, ama bunlar bakın burası mühim bir meseledir ruh doktoru diyorlar ya onlar ruh doktoru değildir. terim yanlışlığı var orada.

Onların bilgisi nefsi oluşumları düzenlemeye ait bir bilgidir onların bilgileri, nefsi derken nefs-i emmare yönüyle nefsi değil hani bir insanda ne vardı, Akıl, Ruh, Nefs, ve Beden işte insanı oluşturan bu dört unsurdan sadece Nefsteki düzenlemeyi latif bedendeki düzenlemeyi yapmaya çalışıyorlar. Ruhla ilgileri yoktur, onların Ruhtan bilgileri yoktur. Ruhtan bilgileri olması için İslami ilmleri öğrenmesi ve bu yönde de tasavvuf çalışmaları yapması lazımdır. Tasavvuf çalışması yapmayan kimselerin Ruh ilmini bilmesi mümkün değildir. Çünkü o elle tutulur, tatbik edilir bilgi değildir, ancak müşahade ile yaşanan bir ilimdir.

O psikiyatri uzmanları sizin kimyasal yapınızda bazen fazla üretimler varsa veya eksik üretimler varsa o üretimleri azaltıp veya çoğaltıp fiziki dengeyi korumak için çalışıyorlar ki tabi hepsinden Allah razı olsun hepsinin ayrı görevleri vardır, ama faydalı oluyorlar ama bazılarına faydalı olamıyorlar o tabi ayrı

konudur, burada Cenab-ı Hakk'ın takdiri de ortaya geliyor, eğer cenab-ı Hakk takdir etmezse hiçbir ilaç şifa vermez. Eğer ceneb-ı Hakk takdir etmezse kimseye hiçbir hastalık musallat olamaz.

Buraya gelmişken daha ziyade dine dönük kimselerde veya din dışı içe dönük kimselerde bazı istenmeyen tesirler hasıl oluyor, işte insan eğer kendi gerçek hüviyetini tanımış olsa ben kimim sözünün hakikatini tanımış olsa kolay kolay onun ne içten ne dıştan hiçbir yabancı tesir edemez. Yani ne latif varlıklar ne kesif varlıklar hiçbir varlık tesir edemez. İşte o varlıkların zaman zaman insanlara tesir etmeleri kendini tanıyamamalarından yani kendindeki gerçek gücü üretememelerinden ve bu kalkanı hazırlayamamalarından olmaktadır.

Şimdi burada anlamaya çalıştığımız şey insanın özelliği yani insanın güzelliği insanın varlığı işte dışarıdan baktığımız zaman kendimizi küçük bir varlık görüyoruz ama o küçük varlığı incelediğimiz zaman dahi ne kadar muazzam bir varlık olduğunu anlamamız zor olmuyor. batın yönden baktığımız zaman sonsuz bir alemin içerisinde sonsuz bir alemi dahi ihata edecek bir gücü olduğunu görüyoruz. Çünkü Cenab-ı Hakk'ın İnsan-ı kamil'de bütün insanlarda mevcut ama faaliyette değil ama İnsan-ı Kamil'de faaliyette olan Allah Esması zaten bütün kainatı sarmış vaziyette Cami esması bütün kainatı sarmış vaziyette. İnsan-ı Kamil'in özelliği bütün insanlarda mevcut olmazsa haksızlık olur, yalnız bunu faaliyete geçirme veya geçirememesi hadisesi oluşmuş oluyor.

İnsan-ı Kamil'de bu faaliyete geçince yani Cami ismi faaliyete geçince ve Allah Esması ile birlikte faaliyete geçince bütün esmalar bu Esmanın kapsamındadır, Muhiddin-i Arabi Hz leri zaman zaman söze gelir ya Allah Esmasını izah ederken "İsm-i Zat cemi-i Sıfat Esma-ı müteakabile ve Sıfat-ı Zatiye, cemisinin ehadiyetine Allah denir" işte Allah'ı öyle tarif ediyor. İsm-i Zat, evvela Zat'ının ismi Allah Zat'ının ismi, Cemi-ul sıfat bütün sıfatları da bünyesinde topluyor, Esma-ı müteakabile; yani zıt isimleri de bünyesinde topluyor, ve sıfat-ı

Zatiye, isimleri, Zati sıfatları, subuti sıfatları hepsini birlikte topluyor Ceminin birliğine ceminin Ehadiyetine yani bunların hepsinin toplamının birliğine Allah ismi denir.

İşte İnsan-ı Kamil'de bu isim zuhurda olduğundan dolayısıyla iç bünyesi bütün bu alemi ihata etmiş ve bütün bu alemde olan hadiseler de İnsan-ı Kamil'in fiillerinden başka bir şey değildir. Ve İnsan-ı Kamil her bir varlıkta mevcuttur. Bütün insanlarda mevcuttur, İnsan-ı Kamil bütün Esmâ-ı ilahiyeyi kendi bünyesinde topladığından ve her varlıkta da değişik terkiplerde de Esmâ-ı İlahiye zuhur ettiğinden dolayısıyla İnsan-ı Kamilin fiilleri bütün insanlarda zuhura gelmektedir. Dolayısıyla Allah'ın fiilleri zuhura gelmektedir. Ama İnsan-ı Kamil kanalından meydana gelmektedir.

Bir insan bin insan gibidir, bin insan bir insan yani Esmâ, Sıfat Zat mertebelerinden bakıldığı zaman bütün insanlar bir insandır. Nasıl ki Âdem (as) başlangıçta bir insan idi sonra biz onun zuhurları olduk kopyaları olduk, ama biz kopyayız aslında merkez olan Âdem'dir. Gerçi merkez Muhammed (sav) de ama başlangıç Âdem (as) olduğu için Muhammedi hakikatler Âdem'de dahi mevcuttur. Ama peyder pey zuhura çıktı. İşte Nuh dediler, İdris dediler, İbrahim dediler, Musa dediler, İsa dediler Muhammed dediler ama Âdem (as) ın bünyesinde bunların hepsi mevcuttu Cenab-ı Hakk böyle onu düzenledi.

Eğer orada mevcut olmasaydı bu çıkmazdı zaten. Ama çıkması Hakikat-ı Muhammedi yönünden yani Hakikat-ı Muhammedide var olan bütün ahlak ve kabiliyetler Âdem (as) a yüklendi ama bu ahlak ve kabiliyetler vakti geldikçe kendi mahallerinden zuhura çıktı. Musa'dan Museviyet zuhura çıktı, İsa'dan İseviyet zuhura çıktı, Muhammed (as) da Muhammediyetin kemalatı ortaya çıktı. Ama bu kemalat Âdem (as) a yüklenmeseydi, yani verilmeseydi dışarıya çıkamazdı. Olmayan bir şey nasıl çıkacaktır ki, bir çiçek tohumun içinde ne var sa o çıkar eğer yoksa çıkmaz çiçeğin bütün özellikleri tohumun içinde mevcuttur.

İşte bir çekirdeğin içerisinde kaç tane üzüm salkımı olacaksa o çekirdeğin DNA larında mevcuttur. Ama hava şartlarının durumuna göre değişmeler olabilir, onlar ayrıdır. Her kopya aslının aynısı olmakla birlikte kendisine has bir özelliği de vardır, eğer her bir varlık Âdem aslı olarak her yönüyle zerre aslı ile aynı olsaydı o zaman onlara ‘Adem denirdi, hepsi Âdem aynı Âdem, fotoğraf makinesinde bir kareyi bir sahneyi çoğaltıp çoğaltıp binlerce yapın bakarsınız bakarsınız bıcarsınız. Daha neyine bakacaksınız hepsi aynıdır. Ama onlarda yavaş yavaş kaymak suretiyle farklılıklar ortaya çıktığında o zaman Tv de veya sinemada hareketler hareketlerden hayat olacak.

Bazı varlıklar geliyor ki insan suretinde dahi ne deniyor erken doğum spastik çocuk deniyor insan suretinde olduğu halde davranışları insanca olmuyor kabiliyeti eksik oluyor. Duyu organı göz ayak el gibi bunlar eksik oluyor, işte orada eksiklik var, kopyanın kopyalanmasında bir eksiklik var, ama bu da o kopyalamanın bir başka yönüdür. Düzgün kopyalananlara diyorlar ki bakın ben böyle de kopyalarım kendi düzgünlüğünün kıymetini bil, kendi kuvvelerini benim yolumda biraz harcamaya çalış ki kendini tanıyasın. Biz Hakk yolunda gidiyorsak Allah’a ne, ne olacak ne yazar ki yani bütün alem ibadet ehli olsa veya bütün alem isyan ehli olsa sabahtan akşama kadar bu caddeden geçerken davullar zurnalar içki şişeleri elinde her türlü kötülük yapsınlar Allah’a ne zararları olacak ki.

Bunun gibi herkes ibadet ehli olsun Allah’a ne olacak O’na bir şey olmaz, bütün olan bize oluyor, bütün bu vasıflar bizim üstümüzde. İlk İnsan-ı Kamil Efendimiz (sav) dir gaye Hz Rasulullah’ın hakikatini ortaya çıkarmaktı, işte bu Âdem’e yüklenmemiş olsaydı, bu Hakikat-ı Muhammediye Hz Rasulullah’a ulaşmazdı. Hz Rasulullah’a gelen bu Hakikat-ı İlahiye sonradan üzerine gelmiş değildir, sonradan giydirilmiş değildir, zaten Aslında mevcuttur, işte zikir dediği budur, Hira dağına boşuna mı gidiyordu, nereden o duyguları o hissiyatları o bilgileri o değerlendirmeleri alıyordu, özünde zaten mevcut

olandan alıyordu, ama daha evvel hiçbir kimse o özde olanı dışarıya çıkaramadığından ki O'na mahsus bir şey yani o kaynaktan çıkacak o başka kaynaktan çıkmaz.

Ama o kaynaktan çıkan o kaliteli su diğer kaynaklara benzemediği için acaba bu su zararlı su mu faydalı su mu diye farkında olamıyordu Efendimiz tereddüdde idi, bakın burası çok mühim bir hadisedir, çünkü Hz Rasulullah'ta hiç alemlerde yani bizim Âdemimizden ibaren gelen bizim neslimizdeki insanlarda daha evvelce hiçbir şekilde çıkmamış olan hakikatlerdi. Bunlar neydi, Allah'ın varlığını her tarafta müşahede etmesiydi, kendinde müşahede etmesiydi, Tevhid hakikatleriydi, fakat bunlar daha başka kitaplarda yazılı olmadığından misalleri ve benzerleri de olmadığından (asv) Efendimiz şüphede tereddüdde idi.

Acaba benim düşündüğüm bunlar doğru mu yanlış mı daha evvelce bir tasdiki yok, daha evvelce benzerleri yok, olmazdı çünkü (asv) efendimize ait olan esrar-ı ilahiye idi. Yani O'nun ortaya getirmesi lazım gelen şeyler ki işte buna makam-ı Mahammedi deniyor. Makam-ı İseviyet'ten sonra meydana gelen Makam-ı Muhammediye. Peki bunlar ne yani fiziki anlamda ve manevi anlamda tatbikatı nedir, İsa (as) kendinde "Ben Allah'ın oğluyum" gibi işte ben göklerin krallığından geldim, gene oraya gideceğim baba oğul biz zaten biriz, gibi ifadeler Allah'ın varlığını sadece kendi bireysel varlığında müşahede etmesiydi. Ki bu tenzih mertebesine yani Museviyet mertebesine göre çok ileri bir mertebe idi.

Yahudiler ve ondan evvel nesiller Allah'ı ötelerde aradılar, aman ya Rabbi diye gökyüzünde aradılar. Gerçi bu ayrı bir konu daha evvelkiler taşlarda topraklarda aradılar işte bu Allah'tır, şu Allah'tır diye putperestlik öyle çıktı ortaya. Tenzih te buna karşılık olarak çıktı, Cenab-ı Hak dedi ki Musa (as) a sen kavimine söyle onlar buzağıya ineğe şuna buna tapmasınlar, ben göklerdeyim dedi. Neden bunu dedi bakın burası insanlık seyrinde değişik bir aşamadır. Neden böyle dedi işte taştan topraktan puttan madde kalıbından kurtarsın diye ötelerdedir dedi.

Ve insanlık alemi işte Beni İsrail başta başlarını göğe doğru kaldırdı, sizin Rabbiniz Yahova'dır dedi yani Yahve dir, Beni İsrail'in Rabbi Yahve'dir. Sonra Yahova oluyor harf değişikliği ile ama harfler aynıdır yani Y, H, V harflerinden oluşur. Onların Rabbinin şifresi budur," Y " yakınlık hali, "H " hüviyet hali, "V" ile birlikte yani birbirine bağlayan yani Ahmed ve Mehmed gibi ve o mertebedeki Varidad-ı ilahiye. İşte Yahova'nın idraki yani Beni İsrail'in idraki budur, ana teması budur. "Y " yakın hali idi ama burada ilmel yakın halidir, Aynel ve Hakkal yakın hali değildir. Neden eskilerin, geçmiş olan ümmetlerin belirli bazı maddeyi Allah olarak kabullenmeleri dışında Allah'ın latif olduğunun madde olmadığına Latif olduğunun yakın olarak bilincine varmaları ve O'nu da tenzih olarak göğe atmaları göğe yükseltmeleri.

Şurası bir gerçek yeri gelmişken o notu da alalım, islamiyetin zahiri Museviyet itikadı üzeredir. Yani tenzih üzeredir. Yani ötelede olan bir Allah'a yönelmektir. O devirde insanlığın buna ihtiyacı vardı, çünkü putlara tapıyordu madde de maddeye takılıp kalıyordu, bundan kurtarmak için Cenab-ı Hakk Musa (as) a "Ben göklerdeyim" tenzih et beni dedi. İşte Allah'ın latifliği yönünde ilk idrak etmesi Yahve ile yakın halini yani tenzihe yakın halinin Yahve'nin "Y" si ile anlaşılır. Oradaki "H" o mertebedeki hüviyeti, "Vav" da o mertebedeki varidatı yani Cenab-ı Hakk'ın o mertebedeki verdiği sermayesidir.

Ama kevserdeki varidat değildir. "Kevser" derken orada bir "Vav" varidat-ı ilahiye o Muhammed (as) a ve O'nun ümmetine verilen varidad-ı ilahiye ötekinin Museviyet mertebesinin varidatıdır varlığıdır yani sermayesidir. İkisi de varidat ikisi de Hakk'tan geliyor ama birinde kendi mertebesi kadar diğerinde de kendi mertebesi kadardır. İkisi isim olarak aynı oluşum olarak aynı ama miktar olarak nicelik olarak değişiktir.

Hız Rasulullah'a verilen yani İslam ümmetine verilen iki özellik yani insanlık seyirinden sonra İsa (as) a geldiğinde İsa (as) a verilen bir özellik oldu, yani bu tenzihten sonra İsa (as) a verilen bir özellik oldu, insanlık alemi buna neden ihtiyaç

hissetti, putlardan kurtardıktan sonra beni İsraili bu sefer Beni İsrail hayal, Rablara dalmaya başladılar. Kendi hayellerinde rablar, bir sülîyet olmadığı için Allah gökte diyor, ama Allah nasıl Allah ne şekilde hangi vasıflara sahip işte gök yüzünde tahtında oturur, efendim saltanatında oturur, diye böyle kendi bireyler kendilerinden uyarılama yaptı rablıklar meydana geldi.

Bu da hayali artırdı, insanlık için bu da tehlike oldu, işte Cenab-ı Hakk insanlara yeni bir yol açsın diye İsa (as) ı gönderdi “ey İsa de ki ben sendeyim onlara söyle “yani ben sadece göklerde değilim bir ara insanlar taşlara topraklara takıldılar ondan kurtarmak için göktedir sizin rabbınız dediler insanlara bu sefer insanlar kendi hayellerinde hayali rablar ürettiler. Hani Cennetde Cenab-ı Hakk diyecek “Ben sizin Rabbınız değilmiyim” diye hayır diyecekler neden çünkü kendi hayalinde bir rab var etti, işte bu bilimlerin bu yaşantıların hepsi islamiyetin içinde mevcuttur, Adem (as) dan Muhammed (as) a kadar itikad varsa bunların hepsini biz yaşamaktayız. Çünkü bu ümmet Cami bir ümmet hepsini yaşamaktayız.

Yalnız burada farklılık Âdem (as) dan Hz Rasulullah’a kadar olan seyri tamamlayıp Muhammediyu meşreb olarak yaşamak gerekiyor. Ama bunu oluşturamadığımızdan kimimiz Adem-ül meşreb kimimiz İdris meşrebi, kimimiz Nuh meşrebinde, kimimiz İsa, kimimiz Musa kimimiz İbrahim meşrebinde yaşıyoruz. Yani o düzeylerin islamını yaşıyoruz. Bunlar islamın dışındamı değil, hepsi içindedir, ama bizim gerçek mertebemiz Muhammediyul meşreptir. İşte benim varislerim dediği bunlardır.

İsa (as) bakın O’nu harflerini incelersek “Ayn” ve “Sin” ve “Elif” var. Zaten her isim kendi manasını yüklenmiştir, bunlar hiç boşuna rast gele yerleştirilmiş, serpilmiştir harflerden meydana gelmiş değildir. İsa “Ayn” göz demektir, kaynak demektir, “Ayn” şeklide göz gibidir, büyük yazıldığı zaman üst taraftaki yuvarlak göz ile vücut mertebesini seyir etmesidir. Alt bölümü onu vücut mertebesidir. Kelime arasında ise bir küçük göz olarak ama orada kapalı göz olarak o da işte oraya girmek zor demektir. O göz bakın biraz kapalı durur, o göz kendi

kendini perdeler, göz kapaklarımız niye gözümüzü perdelemek için yani kendi kendimizi perdelemek için.

Bakın gözümüzü kapattığımız zaman kapalı “Ayn” oluyoruz. Ama içeride göz faaliyettedir. Dışarıya karşı kendi kendini perdeliyor. O perdelemesi aslında dışarıyı görmemesi değildir. dışarıdan onu görmemesi içindir. Yani her hangi bir mikrobun zararlı bir şeyin içeri girmemesi içindir. Yani göz kendini koruyor. Yani kendi şuuru ile kendini perdeliyor. Ama dilediği zaman perdelemeyi bildiği gibi açmasını da biliyor. Kendini neden perdeliyor, eğer kendini devamlı olarak tutsa “Ayn” göz, “Sin” insan demektir. Onun uzantısı olan “Elif” harfi de bakın orada “Elif” olmasa harf dolmayacak mana zayıf kalacaktır.

“Elif” Ahadiyet mertebesine doğru onu dolduruyor, yani güçlendiriyor, o Elif de biliyorsunuz 12 noktadan meydana geliyor, “İsa” derken nefes-i Rahmani veya “Ve eyyednahu ruh-ul kuds” Ruh-ul Kuds’ün tenfüsü nefesi İnsan’ın karşısında olan o çıkışın onuncu mertebesine kadar çıkarıyor onun tenfisi, ama yukarıda daha iki mertebe var, Museviyet dokuza kadar çıkarıyor, çünkü dokuz Levh verildi ya bakın yedi mertebe nefis mertebeleri, 8. İbrahimiyyet mertebesi, 9. Museviyyet mertebesi, 10. İseviyyet mertebesi, 11. Muhammediyyet Mertebesi, 12. İnsan-ı Kamil Mertebesi, ki son iki Mertebe efendimize aittir.

Yani Hem İnsan-ı Kamil Mertebesi hem Hakikat-ı Muhammedi Mertebesi ikisi de Efendimize aittir. İşte Hz Rasulullah Efendimizin getirdiği bu son iki mertebedir. Hristiyanlarda ve diğer dinlerde bu yoktur. Bu iki mertebe Allah’a ulaştırıyor, bakın bir den on’a kadar geldi ve koptu, ama Allah daha yukarıda yani manen bağlantısı yok, işte bir aşama yapıyor, kendi kemalatının bir aşama daha yapıyor o on iki aşama miraç değil nüzuldür.

Mertebeler 11’e kadardır Hakikat-ı Muhammedi mertebesi 11 ama İnsan-ı Kamil mertebesi 12, neden çünkü 12. Mertebe insanlığın içine dönüş mertebesidir. Hep yükseliş değildir,

şimdi diyelim ki 12'ye kadar yükseldi, o zaman 13 lazım 15 lazım, ki geriye dönüş olsun yani oradaki haberleri getirip dünya ehline indirsin anlatsın işte o mertebe ile yüklü olarak tekrar dönmesidir o 12. Mertebe. O İnsan-ı Kamil mertebesidir. İşte bu vasıflarla gidip de dönen yoktur, onun için İslam dininden başka Miraç hadisesi yok diğer ümmetlerde.

İşte bu vasıflarla inen kadir gecesini yaşar, kadir gecesini budur. Yani kendi kadrini idrak etmiş olarak, ama ne ile dönüyor bu sefer bütün bu mertebeleri cami olarak havi olarak insanlık alemine tekrar beşeriyetine dönüyor, beşerce yaşamaya devam ediyor, işte o zaman diyorlar “Sen ona korkma de Kur'an-ı Natık” yani o hale gelmiş kişiye “sen ona, korkma, de Kur'an-ı Natık” yani ona Konuşan Kur'an de.

Sen ona korkma de Kur'an-ı Natık
Gönül Kabe'sine gir ol mutabık
Devre ile ol Kabe'nin etrafını
Devrederler gelir bir gün Şems-i Zat'ını

Yukarıya çıkıpta orada kalındığı zaman yukarıda kalmak İsa (as) mertebesidir, meczub olarak orada kalmak ama onların insanlığa faydası olmaz, işte kemal kendi ürettiğini başkalarına da verebilmek. Şimdi bunlar yaşam olarak geliyor işte bu DNA ları çözdükçe bunlar ilim olarak da çözülecektir. Yani şimdi bunların her hangi bir maddi olarak tasdiki yoktur, gözle görülen bir hali yoktur, ancak yaşam hali vardır, müşahede hali vardır, soyut olarak madde bilgisi yoktur ama bu gün ilim de soyut olarak madde arıyor karşısında arasınlar kime ne bizim o kadar vaktimiz yok, biz latif olana ulaşmaya çalışıyoruz. Maddesini de onlar bulsunlar.

İşte İsa (as) ın bu insanlara getirmiş olduğu yani o mertebenin getirmiş olduğu en büyük özellik Allah'ı teşbih mertebesine indirmesidir. Yani Museviyette tenzihte olan Allah yani ötelerde olan bir Allah inancı ki o zaman hayale dönüşen bir Allah inancı meydana gelmiş oluyor, bu sefer Cenab-ı Hakk kendini daha bariz olarak belli etsin diye “Ben sizin aranızda

da varım ben sadece ötelerde değilim buralarda da yım” diye İsa (as) in şahsında zuhura geldi. İlk defa bir insan varlığında Zat’i tecellisi oldu. Allah oradan meydana geldi demek değildir, o Allah oldu demek değildir, bunlar hep yanlış anlaşılan şeylerdir.

İsa Allah’tır diyorlar yahut Allah’ın oğludur diyorlar, tabi iki bin sene evvelki sosyal yaşama göre baba oğul biliyorsunuz baba en yüksek marifet gibi bir hal olarak biliniyorken o da ancak onu öyle izah edebilirdi “Ben babadan geliyorum” yahut “Göklerin krallığından geliyorum” yahut “biz baba oğul aynı şeyiz” sonra “Ben babama gidiyorum” falan gibilerden.

Bir gün Tekirdağ’ında Yohova şahitleri gelmişler biz zamanlar, büro açmışlar, işte bunlar duymuşlar bizimde biraz dinile ilgil, biraz yanından ilgilendiğimizi geliyorlar bize hararetle Yahova’lığı anlatmaya başlıyorlar buyrun gelin dedik, onlar anlatıyorlar İsa şöyle, İsaya inanırsan şöyle işte Tevrat şöyle Tevrat’ta şu yazar İncil’de bu yazar, tamam kardeşim de Kur’an’da da bu yazıyor, ona göre, tabi onların anlayışına tam ters düşüyor, bozuluyorlar ama gayeleri davasına sadıklar illa bir şeyler verecekler bir yerlere getirmeye çalışıyorlar, bizi Yahova yapmaya çalışıyorlar.

Nihayet bir gün öyle bir hale geldi ki Cennet bahçesinde çok büyük farklılık oldu aramızda onlar diyorlar ki Cennet dünyada olacak ahirette başka cennet yok, ölüm de yok dünyada olacak Cennet bu Cennet’in de büyüklüğü on dönüm olacak bir kişiye ama bu on dönüm o kadar çok verimli olacak ki daha büyük arazilerin getirdiği getirileri getirecek işte kurd ile kuş koyun ile kurt bir arada yaşayacak dünyada sükun olacak diye, ben de dedim sizin rabbınız biraz fakirmiş, kusura bakmayın bize belirtilen bilgilere göre cehennemden en son çıkacak olan kişiye yani günahı en fazla olan insan ismiyle de kabilesiyle de belirtilmiş, falan kabileden Cehennemden çıkacak olan en son kişi budur diyor, bakın islam içerisinde ne kadar büyük bilgiler vardır, efendimiz Hadis-i Şeriflerinde diyor ki Cenab-ı Hakk O’na soracak işte ya filan kişi sana bir dünya

büyükliğünde Cennet versem razı gelirmisin gelirim ya rabbi diyecek diyor.

En günahlı ve en son çıkan bir dünya büyüklüğünde arkadan Cenab-ı Hakk bir mislini daha versem başka bir şey istemez misin istemem ya rabbi bir mislini daha versem istemem ya rabbi diyor ama verirsen memnun olurum diyor. Bakın bu 10'a kadar çıkacak diyor, on dünya büyüklüğünde cennet en günahkar insana bizim Rabbımız her halde sizinkinden daha zengin dedim bizim rabbımız on dünya büyüklüğünde Cennet vaad ediyor sen ise on dönümden bahsediyorsun.

İşte o cennette şu meyveler olacak şunlar şunlar olacak bak diyor Kur'an'da da böyle yazıyor, benzerleri işte elma olacak armut olacak incir olacak hurma olacak bak Kur'an da bunlardan bahsediyor diyor, evet bahsediyor, biraz o ayetin altını da oku bakalım orada nelerden bahsediyor, hayır sen orasını karıştırma diyor. Hem kendine Kur'an'dan mesned alıyorsun kendi bilgine peki altını da oku bakalım.

Neyse gelmek istediğim yer orası değildir, bir gün onlar bizi davet ettiler, bir Cumartesi akşamı İsa (as) ın doğum gününün kutlanması var dediler, Yahova merkezinde, orası da bize yakın, bizi güya öğleden sonra gelip alacaklar, fakat ben o akşam mana aleminde gerçek olan İncil'i gösterdiler, hakikisini, yine bu ellerindeki gibi ortadan bölük iki bölüm halinde geliyor ve İsa (as) ın yakarışı bölümü vardı, "Zahol, zahol, şeklinde bir ses ile "beni al artık bu insanların arasından" diyor, mana öyle geliyor, zorlanıyorum artık, babasına yalvarır gibi "baba baba al beni artık bunların arasından" diye bir ifadesi vardı.

İşte o baba oğul meselesi vardı ya o bölümü öylece ? yani İsa (as) da Cenab-ı Hakk'ın Zat'ı zuhuru oldu. İlk defa bütün insanlığın öncüsü O'dur. Yani Allah'ın Zat'ı zuhuru ilk defa İsa (as) da meydana geldi. Yani bütün alemde Allah'ın ef'al zuhuru var, Esmâ zuhuru var, Sıfat Zuhuru var, ama Zat zuhuru yani insan boyutundaki zuhuru insan manasındaki

zuhuru İsa (as) da işte buna da “teşbih” diyorlar, benzetme misal, işte İsa (as) ın getirdiği kaidenin anlayışın islamiyete en yakın olduğu yer burasıdır. Veya hristiyanlığın islamiyete en yakın din olduğu bu kanaldan çıkıyor.

İseviyet İslam dinine en yakın bir dindir neden çünkü içinde Teşbih olduğu içindir. Teşbih ile de Hz Allah'ın İsa (as) da mevcudiyetini bildirdiği için peki Hz Rasulullah ne yaptı, onun yanında Hz Rasulullah'a gelen Kur'an-ı Kerim'de ise وَنَحْنُ

أَقْبَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَلِ الْوَيْدِ 50/16 “ben size şah damarınızdan

yakınım” buna benzer وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ 57/4 O sizinle

beraberdi siz neredeydiniz, diye bakın bunu geniş yaydı. Bakın aradaki fark budur. Bu hadise sadece bir peygamber üzerinde zuhurda iken İseviyet mertebesinde muhammediyet mertebesinde o şırınga dediğimiz o renkli su yahut termometrenin sıcaklığı on'da iken 11'e yükseldi. Bakın bir derece daha yukarıya çıktı. O da işte İsa (as) da sadece kendinde Allah'ın varlığını buluyorken İslamdaki Rahmete vasiliğe ve genişliğe bakın ki afrikanın en ucra köşesinde olan bir siyahiye Afrika'nın Amerika'nın en ucra köşesinde olan kızıl derili dahi Allah'ın varlığını müjdelemesi oldu.

Bakın arada ne kadar muazzam fark vardır. O zaman ne esmer vatandaş ne siyah vatandaş ne de kırmızı ne sarı vatandaşı ayırmamız mümkün değildir bu yönüyle. Ama fiilleri yönüyle o ayırdır. Bizim işimiz onlarla değildir. Bizim işimiz genel sistemin anlaşılmasıyla. Birisini yermek istiyorsan O'nu fiili yönünden yer özü yönünden değil haşri yönünden değildir. O zaman hatalı oluruz. İşte bu ve buna benzer ayetler

وَنَحْنُ أَقْبَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَلِ الْوَيْدِ veya وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ

şah damarınızdan yakınım ve benzeri ayetler. Allah insanları her yönüyle ihata etmiştir, nefsinizi ihata etmiştir gibi bu hususta pek çok ayet vardır. İşte islam dininin iki bölümünden

birincisi yani Hz Rasulullah'a gelen iki mertebeden birinci mertebesi İseviyet mertebesinin şahsa mahsus olan bölümünün genele yaymasıdır. Bakın aynı idrak bir kişiye izafe edilirken bir kişiye tanınırken İslamiyet bunu bütün insanlara tanıyor. Ayrıca bütün varlıklara da tanıyor. Bakın arada ne kadar fark vardır.

Ama bu hadisenin ilk mucidi isa (as) dır. O yönden de O'nun hakkını yemeyiz. Bu birincisidir, ikincisi yani İslam mertebesinin ikincisi 15 bu da تَوَلَّوْا فَتَمَّ وَجْهُ اللَّهِ

ikinci bölümdür, gerçi bunların ikisi de aynı şeymiş gibi zannedilir ama değildir. Neden, şimdi bakın “Ben seninle birlikteydin sen neredeydin” , “sana şah damarından yakınım” gibi ifadeler iç bünyeyi tanıtıcı ifadelerdir. Yani içe bakıcı kendine yöneltici yani benim varlığım bütün mevcudata mevcuttur. Bilincini vermesi kulağa hitap ediyor ama ikinci göze hitap ediyor. İşte bu 12. Mertebedir. “Nereye bakarsanız Hakk'ın veçhini orada görürsünüz” bakın biri kendinde bütün alemde insanlarda diğeri de bunun seyirini ortaya getiriyor.

Ve 11 mertebenin tamamıyla birlikte 12. Mertebeyi vererek dünyaya döndürüyor, İnsan-ı Kamil olarak. Bu 12 ve mertebelerinde en yükseği eğer 11. Mertebede yukarıda kalınmış olursa bu mertebelerin yine hiç biri bilinmez ancak oraya çıkan kişi bilir, orada kalır ve o hakikatlerden hiç bir varlığın da haberi olmaz. İşte İnsan-ı Kamil mertebesi bütün bu mertebelere cami olarak geriye red olunur yani döndürülür. Yani beşeriyetine döndürülür tekrar. Adem (as) dan beri seyri yapmaya çalışan artık bunların hepsi mevcut İsa (as) zamanında değiliz şimdi biz O'nun zamanında değiliz, Muhammediyet zamanı içerisinde yaşıyoruz, bu mertebelerin hepsi mevcut ve bir seyir de tamamlanıyor.

İşte bu bir seyir, bakın Ademiyet'ten Muhammediyete İnsan-ı Kamil'e kadar olan bir seyir, diyelim 20 senede hasıl oldu, 10 senede hasıl oldu, bazen 5 senede hasıl olur, kişinin kabiliyetine göre bazen 40 senede hasıl olur, hani birisine

demişler 40 senede kemale ermiş, “neden bu kadar erken geldin be oğlum” demişler, onun yapısına göre erken ama birisi 40 günde olmuş ona da “ Neden geç kaldın bu kadar ” demişler. Tabi bunlarda biraz abartma var ama bir gerçeği ortaya koyuyor. Tabi bunlar kırk günde olacak işler değildir.

İşte efendim rüyada pirleri gördü de ehl-i kemal oldu, o biraz kolay iş değildir, ama Cenab-ı Hakk yapmaz mı yapar, ayrı ama o istisna olur, bize lazım olan yapılma ihtimali kuvvetli olan biraz uzun da sürse mantıki olanıdır, bu bir eğitim meselesidir. Tohumu ekseniz ertesi gün hemen oradan bir hasıla beklemek mümkün müdür, mümkün değildir, ama cenab-ı Hakk dilerse Hacı Bayram veli Hz lerine yaptığı gibi alt başta bostanları ekiyormuş, tarlanın üst başına eke eke çıkıncaya kadarlık süre sonunda alt taraftaki aynı gün ektiği çekirdeğin olgunlaşmış bostanını kesiyor yiyormuş.

Bunlar istisna şeylerdir, mucizevi durumlardır, bize mucize değil de tabi seyir gerekiyor. Ama her zaman bu mucizelere güvenilmez, neye güvenilir, tabii seyre güvenilir. Tohumu torağın altına bıraktınız mı onun bir tabii seyiri vardır, istesenez de istemesenez de o çıkacaktır, ama şartlarını yerine getirince çıkacaktır. İşte mesele o şartları yerine getirip tabii seyirinde bırakmaktır. İşi zorlamamak yemeği çabuk pişsin diye alt ateşini çok açarsanız yemeğin suyu buharlaşır uçar gider suyu kalmaz yemek gene de pişmez tekrar su koyman lazım yanmaması için boşuna enerji kaybıdır.

İşte insanlığın Âdem (as) dan beri başlayan İnsanlığın seyiri genel seyiri bir insanda yaşanmış oluyor. Bu da bize ait bir meseledir. Yani Muhammediyul Meşreb’e ait bir meseledir, O’na lütfedilen bir meseledir. O’ndan evvelki insan ne kadar çok ibadet ehli olursa olsun İsa meşrebi ise ümmeti ise ancak Musevilik mertebesinde, İsevilik mertebesinde kalır, çünkü tavanı o dur, yukarıya yolu yoktur. Bu bize ait olan  mmet-i Muhammed’e ait olan bir şereftir, bir lütuf, bir güzelliktir. İşte onun için  mmet-i Muhammed diğer ümmetlerin şahidi olacaktır, bu yüzden. Neden, çünkü tüm mertebeleri geçmiş

olduğu için eski ümmetlerin yaptıklarına şahit tutacaklar bu yaptıkları doğru muydu, yanlış mıydı diye.

Ümmet-i Muhammed o yapılan fiiller doğrudur derse kabul edilecek, aynı zamanda Hz Peygamber diğer peygamberlere şahit olacaktır. Onların şahitçisi olacaktır. Bu yaptığı doğru muydu, mesela Yunus (as) a mahkemede diyecekler ki sen denize atladın Hz Rasulullah'a soracaklar bunun haklı bir sebebi var mıydı diye, Hz Rasulullah vardı derse tamam olacak yoktu derse o bile ceza görecek. Hakim şahitin ifadesi ile hükmediyor, karar veriyor. Ümmet-i Muhammed ümmetlere şahit Hz Peygamber de peygamberlere şahit onların şahid, olacak doğrudur diye eksiktir diye.

Şimdi bu seyir bir insan yaşantısı içerisinde oluşması gerekiyor, bunun ismi de bu yaşantıdan sonra alan ismi de o kişinin Asr-ı Saadet'i oluyor. Kişinin bu seyir hakikatini yaşadıkten sonraki bölümü o kişi için Asr-ı Saadet oluyor. Çünkü bütün mertebeleri kendinde bulmuş o mertebelerin hakikati ile yaşadığı için saadet asrında oluyor. İşte ne oluyor Hz Peygamber Efendimiz de Hira dağında İseviyet mertebesinden sonraki mertebeleri idrak etmeye çalışıyor ken bu hakikatleri bütün aleme yayılmış olarak idrak ediyorken fakat bunun daha evvel bir tasdiki olmadığından tereddütte kalıyor idi tam kalbi mutmain olmuyordu.

Ya rabbi ben seni her yerde müşahede ediyorum senin varlığını ilim olarak içinde buluyordu, neden çünkü o özünde çekirdeğinde vardı daha başlangıçta içine konan bir bilgi sayar gibi vardı, fakat dışarıdan tasdiki olmadığından şüphede idi. İşte Ona Cebriil (as) öyle bir anda geldi, "İKRA" dedi. İkra demekle ne dedi, "Oku" dedi ama neyi okuyacaktı, bakın sizin elinize kimse hiçbir şey vermese ve "oku" dese siz bakıp neyi okuyayım elimde okuyacak bir şey yok ki sonra devam ediyor, "Rabbının ismi ile oku" diyor. Ama elde bir şey yok ki neyi Rabbin ismi ile okuyacak, bakın islamiyetin hakikatlerinde neler var.

Neler var da biz hep bunları göz ardı ediyoruz işte “Oku” dedi tamam da niye dedi hangi oluşum niçin hangi psikolojik yaşantı içinde hangi mertebeden söyledi, o zaman işte Cebrail (as) Akl-ı Kül hüviyetine bürünerek, Cebrail Aklın yoğunlaşmış şeklidir, yani Akl-ı Kül’ün yoğunlaşmış şeklidir, Akl-ı Kül bir tek noktada olan bir hadise değildir, bütün alemleri kaplamış bir hadisedir. Ama O’nun yoğunlaşmış zuhur mahali Cebrail ismini alıyor. İşte Hz Rasulullah’ın Akl-ı Şerifleri kendisine Cebrail suretinde görünerek kendi kendini tasdik etti. Akli gönlünü tasdik etti.

Tabi orada hiçbir şey tek yönlü değildir yine de Cebrail (as) ın kendine has bir süliyeti vardır, Hz Rasulullah’ın Akl-ı Şerifleri olduğu halde ama kendine ait bir vasfı da vardır. Ama ayrı değildir, o bilgiler geliyor ama tasdik eden olmadığı için tereddüde kalıyor, şüphede kalıyor, işte bunun üzerine düşündüklerin doğrudur diye tasdik geliyor, “İKRA” kraat et, söyle, demek yani “OKU” içindekini oku artık demektir. Evvela Hz Rasulullah’ın gezdiği dolaştığı yerlerde dinledi gönlünü dinledi, evvela kulak faaliyete geçti, sonra gözü ile bunu etrafta müşahade etmeye başladı, kalbi mutmain oluyordu olamıyordu, ama ne zaman ki “OKU” sözü geldi kalbi mutmain oldu ve dil lisan faaliyete başladı dördüncü aşamayı yaşadı.

Kulağı ile duydu, gözü ile müşahade etti, kalbi ile mutmain olmaya çalıştı olamıyordu, ama dışarıdan bir destek gelince tasdik gelince, o zaman dil lisan konuşmaya başladı. Efendimiz “okuyamam” dedi orada tabi orada kolay bir şey değil kadir değilim okuyamam dedi, biz de şeriat alimleri olarak diyoruz ki işte Hz Muhammed (sav) okuma yazma bilmiyordu da onun için okuyamadı diyoruz, okuyamadı olur mu önünde yazılı bir metin ayet yoktu ki neyi okusun. Oku demesi için daha evvel bir sure getirmesi lazımdır ki bu sureyi oku desin yani elinde bir metin olsun da bunu oku desin.

Metin getirmiyor ki sadece lisanen “Oku” diyor, nasıl okuyayım, “Rabbının ismiyle oku” diyor. okumayı tarif ediyor, eline okunacak bir metin vermemiş metin kendinde diyor yani, onu şu şu şu vasıflarla okuyabilirsin diye yolunu açıyor. Peki

neden Allah'ın ismiyle, besmele ile oku demiyor, da Rabbın ismiyle oku diyor, bu hakikatleri yani İlahi hakikatleri Muhammedi hakikatleri Uluhiyet hakikatlerini Rububiyet mertebesinde başlayarak anlat yani Esmâ mertebesi ile izaha başla bu hakikatleri isimlerin hakikatlerini ortaya getirerek izahına başla diyor.

Kur'an da bütün Esmâ-ı ilahiyenin camisi değil mi, peki bu ne demektir, "Rabbın ismi ile oku" bu şu demek ki Museviyet mertebesinde izaha başla demektir. Museviyet mertebesi ne mertebesi idi, Esmâ mertebesi tenzih mertebesidir, eğer doğrudan doğruya Muhammediyet mertebesinde Hz Rasulullah izaha başlasaydı red olunurdu kabul edilmezdi. İnsanlığın daha evvel kendine yakın olan itikadlar yönünden yani onların kafalarına uygun itikadlar yönünden izaha başladı.

Cebrail (as) bunu tavsiye etti, işte onun için İslamiyetin zahiri yani dışı Museviyet itikadı üzeredir. Yani Museviyet itikadı üzere sohbet etmek daha İslamiyetin ilk sohbet mertebesidir ki onun üstüyle ilgili sahadır, ama biz ne yapıyoruz onun altı ile ilgili sahada kalıyoruz daha o sahaya bile girmeden maddi yönüyle kalıyoruz, yani fıkıh yönüyle, İslamın ilahi manada bir ilmiyle değil, cesedin münasebetleri yönüyle ilimde kalıyoruz. Cesedin sosyal yaşamdaki düzenlemesini sağlayan bilgiyle kalıyoruz, buna ilim de denmez, yani fıkıh bilgisi içinde tutuyoruz İslam dini. %10-20 hükmünde tutuyoruz buna da İslam dini adını veriyoruz.

Herkes dilediği gibi kimseyi suçlamıyoruz, Cenab-ı Hakk herkesi hür bırakmış kim nereye kadar dilerse kimseye mani de yok yeter ki biraz gayret gösterebilir herkesin içinde bu Muhammediyul meşreb Muhammedi bilgisi biz O'nun ümmetiyiz bizde olmayacak da kimde olacaktır, ama aradaki fark bunu faaliyete geçirip veya geçirememek sizin cebinizde bin dolar varsa siz gitmişsiniz Amerika'ya ve cebinizdeki dolardan haberiniz yoksa araştırıp da bakmamışsanız gidiyorsunuz oraya doların geçtiği yerlere eyvah hiçbir para yok biraz araştırırsan her şey var,

İşte insan kendini gerçek islami hakikatlerle bütün her şeyi aşmış oluyor ne şüphe tereddüt ne herhangi bir şey içerisinde kalmamış oluyor. İşte 11. Mertebede kendini bulan Bakabillah olan insan Cenab-ı Hakk tarafından gönderiliyor, yalnız burada bir mesele çıkıyor ortaya artık o kişi oraya çıkan kişi değildir. Suret olarak cesed olarak hücre yapısı olarak o giden kişiye benziyor ama sureti benziyor ama sireti yani iç bünyesi öyle değildir. O bitti gitti o bitti, ama o isimle tanındığı için gene aynı isimle seyrini sürdürüyor, hayatını yaşantısını sürdürüyor, ama buradaki yaşantı Seyr-i Fillah yaşantısıdır.

Yani Allah ile beraber olan bir seyir yaşantısı işte bu seyrin de sonu yoktur. O'nu diğer insanlardan ayırmak da mümkün değildir, çünkü ne demişler “İrfan ehlinin olmaz nişanı” demişlerdir. Hakk'ın vasıfları ile vasıflanmış olan bir insan tek vasıfla vasıflanmaz Bir arif gerçekten Arif olduğu zaman bir tek kayıt ile kayıtlanmaz. Ama bu kayıtsız demek değildir, bütün kayıtları kendinde toplar bir itikadla kayıtlanmaz, tüm itikadları kendinde toplar onun için işte o hale gelenlere derler ki “hangi meshebdensin?” diye sorulduğu zaman “Hüda meshebidenim” diye cevap verir. Artık onlara imamların şu şunu demiş bu bunu demiş diye o bilgilere ihtiyacı kalmaz.

Ama suret olarak onlardan yararlanır o ayrı, ama onların düşüncelerinin tesiri altında kalmaz. Çünkü onların sahasının zaten üstüne çıkmıştır. Artık gönlünden al fetvayı derler ya yani fetvayı müftüden değil, fetvayı gönlünden al. İşte bunlara Allah'ın casusları diyorlar, ama yıkıcı manada casus değil, yapıcı manada casus yani tanınmayan varlıklar. Bir elbisesi yok ki yani kendine has derviş elbisesi gibi bir elbisesi yok ki bilesin, sokakta gezerken sarığı yok ki cübbesi yok bilesin, işte onun için diyorlar bu mertebede “Ne bu şu aba cem ol ne bu şu aba fakr ol bir bilinmez suret ise ama padişah-ı alem ol” ne öyle süslü süslü elbiseler ile gez göze batacak ol ne de hırpani vaziyette gez işte ben kalenderim ben dervişim ben bilmem neyim bir lokma bir hırka gibi bunu da yapma ama ne bir halde ol seni hiç kimse tanımasın ama sen bir padişah ol alemlerin padişahı ol.

Alemlerin padişahı oldun da ne oldun, olunan hiçbir şey yok, sen sensin olunacak bir şey yok zaten ama kendini böyle bil, dışarıdan sen aleme ne padişah olabilirsin kendi çocuğunun hakimi olamıyorsun da bu kadar alemin padişahı mı olacaksın olamazsın ama bunun batınında böyle olduğunu bil. Batında da o doğrudur geçerlidir. Bir kayıtlı kayıtlı değildir bütün kayıtlarla da birliktedir, her itikadla birliktedir, onun için tanınmaz. Bakarsın zaman gelir Musevi olur, gider havraya orada Haham ile beraber dua eder, bakarsın gider, keşiş ile dua eder, vaftiz yapar, gider camide de namaz kılar, bakın “Camide meyhanede hanede viranede Kabe’de Puthanede çağırırım dost dost “ bütün mekanlar onun.

Bütün mekanlar Allah’ın değil mi, biz onları bu bunların, şu şunların o onların diye biz fırkalaştırıyoruz fark ehli oluyoruz. İşte biz tevhid ehli olursak hiçbir ibadethaneyi birbrinden ayırmayız. Ama onlar kendi inançlarına göre tenzihte, teşbihte kalmışlardır, işte islamiyetin kemali Musaviyet tenzihi ile İseviyet teşbihini birleştirip tevhid etmektir. Yani bizim Allah’ımız hem ötelerdedir, hem buralardadır, tenzihte ötelere atılan Allah sadece ötelere olan Allah anlayışı, İseviyette de teşbihte yani burada sadece burada olan Allah, İslamiyette hem ötelere hem buralarda, işte onun için Ayet-el Kürsi’de

وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ 2/255 O’nun kürsüsü onun

varlığı bütün alemleri içten ve dıştan kaplamıştır. هُوَ الْوَلُّ

57/3 demiyor وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ هُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

mu, bir şeyin evveli O ise ahırı O ise Zahirî O ise, Batını O ise bu alem de bu dört şeyin dışında değilse o zaman bütün varlıkta Hakk’ın zuhuru vardır. İşte bu Muhammedi ayetlerdendir, İseviyet ayetinden sonra gelen mertebesinden

sonra gelen نُونُ بَرَكَةٍ izahıdır. فَأَيْنَمَا تُولُوا فَتَحْمِلْهُمُ اللَّهُ

2/115 ayetinin bir başka izahıdır. 2/255 ayeti Ayet-el Kürsü adı

verilir bu ayet adını وَسِعَ كُرْسِيُّهُ buradan alır, yani bu ayet

Kürsi ayetidir, لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ kaysyum olan

Allah'tır وَلَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ O'nu uyku ve gaflet tutmaz

biz uyuruz o bekler O uyumaz, Onu ne gaflet tutar ne uyur, Nüsret babam derdi ki "Oğlum gündüz sen onu bekle gece O seni bekler" derdi. Yani gündüz sen onu bekle derken şunu demek istiyor gündüz sen O'nu zikret işte o zaman O'nu beklemiş oluyorsun. Yani O'nun nöbetçisi olmuş oluyorsun. Allah Esmasının nöbetçisi olmuş oluyorsun. Ama uyuduğun zaman da O senin nöbetini tutar o seni bekler der. Zaten de öyledir, çünkü O uyumuyor, madem ki insanda Allah tecelli ediyor, zuhur ediyor, insan uyuduğu zaman nasıl oluyor, bu iş sanki yanlışlık var gibi, hayır yanlışlık yok uyuyan cesedir,

Efendimiz ne diyor, kalb uyumaz diyor. وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ

وَالْأَرْضِ O'nun kürsüsü semavat ve arzı ihata etmiştir. Bu ne

demektir, "Kürsü" dediği sandalyedir, oturulan yerdir, yani padişahların tahtına "Kürsü" diyorlar, yani oturma yeridir, şu benim oturduğum yer benim kürsümdür. Sizin oturduğunuz yer sizin kürsünüzdür. Hani "taht" diyorlar ya "Taht" alt demektir, "Tahtun" altındaki demektir. İşte biz bunları Allah'lık kelimesi yanında duyduğumuz için hep "Kürsi" yi bir başka şey zannediyoruz. Tahtı bir başka şey zannediyoruz. Halbuki kelime manası oturanın altındaki tahta parçası demektir.

Tenekeden olsun tahtadan olsun pamuktan yünden neden olursa olsun üstünde oturduğumuz şey bizim tahtımızdır. Ama padişahın tahtı altından gümüşten sedefli daha değişik daha değerli bizimkisi taştan topraktan ağaçtan tenekeden o da oturuyor biz de oturuyoruz, ne farkı var ki, gerçek manada hiçbir farkı yok yani oturma yeridir. Kürsi de aynen böyledir. Demek ki taht veya kürsü oturan yer, oturulan yerde huzur

bulunulan yer manasınadır. Ayrı ifade ile oturulan yer sakın olunan yer yani kişinin şükûnet halinde olduğu yerdir.

Bakın yürümek hareket oturduğumuz zaman sakın halimiz vardır ve bu bizim yükümüzü çekmektedir, oturduğumuz yer kürsü bizim yükümüzü çekmektedir. Bütün alemde ne kadar varlık varsa bunların hepsi kürsidir. Bunların hepsi bir bakıma bireysel olarak oturdukları yer onların kürsisi, her varlık bir yere oturuyor, bir bakıma her varlığın kendi oturduğu yer kürsisi, ama genel ve geniş manada her varlık Allah'ın kürsüsüdür. İşte bu hakikatı idrak edersek o ayetteki gerçeği anlamış oluruz ancak yoksa diğer şekliyle **وَسِعَ كُرْسِيُّهُ** okur okur geçeriz.

Her varlık kendi bulunduğu mertebede Allah'ın kürsüsüdür. Yani Allah'ın oturduğu yerdir. Bir başka ifade ile zuhur ettiği yerdir. Ama o mertebe itibariyledir. Bu alemde madde mertebesinde yani madeniyat mertebesinde madeni ruh var, nebatat mertebesinde bitkisel ruh var, nebati ruh var, hayvanlarda "Hay" Esmasının zuhuru olan "Hay" ruhu var, İnsanlarda insani ruh var, İnsan-ı Kamil'de **وَنَزَّ فَتَحَتْ فِي يَمِينِهِ**

وَيَا يَدْنَاهُ بِرُوحِ الْقَلَسِ ve **رُوحِي** yani kudsi ruh var, bunların hepsi ruh ve bu ruhların hepsi de Allah'ın ruh'udur. Dolayısıyla bu varlıkların ruhu olmazsa yok olurlar, varlıklar olmaz. Bir varlık varsa onda mutlaka ruh vardır. O ruh da Allah'ın ruhu olduğundan işte o Ruh ile birlikte o madde o malzeme her ne olursa olsun alemde ne varsa bakın en küçük zerresinden hücrelerinden tutun bunların hepsi Allah'ın kürsüsüdür yani zuhur mahalıdır.

Bu işin böyle olduğunu bilen bir insan yani kendi varlığı da Allah'a kürsü olmuş olan bir insan Allah bizde **وَنَزَّ فَتَحَتْ فِي يَمِينِهِ**

روحی ile mevcut ise bizde oturuyor demektir, biz de onun kürsüsüyüz demektir. İşte bu insana cindi şeytandı mahluktı suydı buydu bir şey girebilir mi, ara yok ki nereye girsin işte o Ayet-el Kürsi bunun için okutuyorlar o tür mahlukata karşı gerçekten samimi olarak bunu okuyan bir kimseye kıyametlere kadar ömrü olsa o şeytan denen şey musallat olsa ona giremez boşluk yok ki girsin.

Onlar insana nasıl giriyorlar, kapıları boş buldukları için neden, kendini nefis zannettiği için Allah'ın dışında ayrı bir varlık zannettiği için Allah'ı kendinden ayırdığı için o boşluktan giriyorlar. Tabi o zaman tesirli oluyor, neden çünkü o zayıf kalıyor zaten kendini Hakk'tan ayırdığı için zaten güçsüz kalıyor, nefsiyle baş başa kalıyor, o da o nefsinin üzerine hayalini vehmini arttırıyor, arttırıyor, onu şişiriyor, sabahlara kadar hiç olmayan bir yükün altına giriyor bu sefer o cin'in kürsüsü oluyor. وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَّوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ

işte bu alemleri muhafaza وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ

O yüce ve azametlidir, ki hakikatte O yüce ve azametlidir, sadece kelimedeki azamet değildir, varlıktaki azamet.

Rahman لَهُ مَا فِي السَّمَّوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ Gelelim şimdi

Ey cin ve insan سَفَرُكُمْ لَكُمْ أَيُّهَا الثَّقَلَانِ suresinin 31. Ayeti

toplulukları yakında sizin de hesabınızı göreceğiz. Hesabınızı ela alacağız, yani mahşerden bahsediyor. Yani kıyamet koptuğu zaman sizin varlıklarınızdan boşalacağız manası vardır. Yani insanlık alemi artık sona erdiği için bu tecellilerle uğraşmayacağız artık yani dünya yönündeki tecellileri ile

uğraşmayacağız artık. Ama ahiret yönündeki tecellilerimizi başlatacağız. Ki o başka tecellidir tabi,

Bu ayeti zahirde çevirirlerken tefsirde yakında sizin hesabınızı göreceğiz diye yuvarlak olarak veriyorlar, sizden boşalacağız, fariğ olacağız sizden boşalacağız demektir. Yani sizin tecellilerinizle artık uğraşmayacağız bu devre bitti gitti demek istiyor. Bakın ne kadar fark var arada. Ve cin ve insan toplulukları diyor, ayrıca cinlere de insanlara da hayvanlar demiyor melekler de demiyor, demek ki sorumlu ve sorunlu olan cinler ve insanlardır. **فَبَيِّتْ آلَ رِجْمًا كَذَّبَ بَانَ** Hadi

bakalım inkar et bakalım bunun böyle olacağını hayır olmayacak de yapamazsın edemezsin de bakalım diyebilecek misin. **يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنَّ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ**

أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْفُذُوا لَا تَنْفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَانٍ

55/33Ey insan ve cin toplulukları gücünüz yeterse semavat ve arzın kutrunun dışına çıkmanız mümkün mü, yani dünyanın dışına çıkmanız mümkün mü, çıkabilir misiniz, buna gücünüz yeter mi, diye bir ikazda bulunuyor, **لَا تَنْفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَانٍ**

çıkamazsınız ama ancak bir sultan gücü ile çıkarsınız. Bu ayet-i kerime'yi okuyan hoca efendi kürsüye vuruyor, "Aya gidemezler, Merih'e gidemezler çıkamazsınız hadi çıkın bakalım" diyor, bakın her işte bir hikmet var, 11. Uçuşta Ay'a ulaştılar ilk ayak basan Neil Armstrong oldu ve bu benim için küçük bir adım ama insanlık için büyük aşama dedi. Aya gidildiğini görünce gidemez diyenler susup kaldılar.

Peki o insanlar oraya nasıl çıktılar, bakın ayet-i Kerime çıkamazsınız ancak bir sultan güç gerekir diyor, demek ki o devletler o sultan gücüne maddi olarak ulaşmışlar, o sultan gücü içine bindikleri aracın ilmidir, o ilim olmazsa o araç yapılamaz aracın yapılmasına sebep o ilim işte o ilim Allah'ın sultan gücüdür. Onlara verdiği yardım gücüdür. Neden onu

onlar talep ettiler onlar da Allah'ın kuludur ister Yahudi olsun ister hristiyan olsun, meseleye kimlik kişilik yönünden bakmamak lazımdır. Allah ne hristiyan kulundan geçer, ne Musevi kulundan geçer, ne esmer vatandaşından geçer ne sarısından ne kızılından onların hepsi Ayet-el Kürsi içindir. İşte Allah'ın kitabını böyle okumak lazımdır. “

Kitab-ı Hakk'tır hep eşya sandığın
Ol okur kim seyr-i evtan eylemiş

Yani alemde gördüğün ne varsa bunların hepsi Hakk'ın kitabıdır. “Ol okur kim” onu ancak kim okur “seyr-i evtan”vatanları seyretmiş, yani mertebeleri seyr ederek yukarılara çıkmış olan ancak bu kitabı okur diyor. lisede okuyan üniversitede okuyamaz, ama mertebe mertebe okur, ama üniversitede okuyan liseyi de ilk okulu da orta okulda hepsini okur oradaki derslerin hepsini okur. İşte İnsan-ı Kamil de bütün bu alemleri okuya okuya yukarıya çıktığından aşağıda ne varsa hepsini okur ve de bu Hakk'ın kitabıdır,

سُرِّيَهُمْ اَيَاتِنَا فِي الْاَفَاقِ وَفِي اَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ

bütün alemler. 1753 bu kitabın Hakk olduğu yakında sana

hemen yakın gelecekte göstereceğiz diyor yani bu kitap Hakk'tır ama senin idrakine açacağız bunu diye mertebe-i ibrahimiyete yapılan büyük lütfu anlatıyor. Kitap okumak

orada başlıyor ve 14/17 kendi kitabını oku diyor.

o zaman bakın ne oluyor Hakikat-ı Muhammediye'ye giriş yaparken daha O'nun başında “OKU” , İkra , öldüğümüz zaman yani öleceğimiz zaman da yine “OKU” diyor, bakın başta Oku, sonda Oku. Başta Oku derse, sonda Oku derse bu ikisi arasında da devamlı OKU demektir. Zaten hep eğitimle geçiyor o da okumaktır. Okumaktan kasıt;

İlim ilim bilmektir,
İlim kendin bilmektir
Sen kendin bilmezsen
Bu nice okumaktır

Eğer biz kendi varlığımızda kendi nefsanîyetimizde kendi kendimize iken Hakikat-ı İlahîyenin bütünlüğünden kendimizi sıyırmış koparmış kendi başımıza bu alemde uzaklıkta iken ayrılıkta iken tabi ki ne dünya kutrunun dışına çıkmak mümkün ne de kendi beden kutrunumuzun dışına çıkmak mümkündür. Neden, çünkü bu bedenle kendimizi kayıtlamış oluyoruz. Ama daha evvel de bahsedildiği gibi biz sadece bedenden meydana gelmiş varlık değiliz, bir de ruhanîyetimiz vardır.

İşte kim ki bu hakikatleri idrak eder bu hakikatleri idrak ederken yaptığı çalışmalar neticesinde kendisinde İlahî güçler meydana gelir, ilahî güçlerden kastım oraya nazar etti orasını yaktı buradaki sehpayı uzaktan kaldırdı, güçler manasına değildir, ilmi güçler irfan düzeyinde güçler mertib-i İlahîye kendisinde meydana gelmeye başlar işte ondan sonra onda sultani güç meydana gelir. Yani Allah'ın gücü Allah Esmasının, Cami esmasının gücü oluşmaya başlar bu oluşuktan sonra da evvela kendinin dışına taşar, yani kendi kutrunu aşar, sonra da dünyanın kutrunu aşar. Sonra da semavatın kutrunu aşar.

Neden aşmasın çünkü hepsi zaten kendindedir, ama kendinde mevcudiyetini bilmediğinden kendisini bu alemlerin içinde bir varlık gördüğünden bu düşünce ile o kutudan çıkıp ta onları aşmak mümkün olmaz.

0-1- MERTEBELER. SOHBET-A-S-CD-2-

Kişinin Zat mertebesine yükseldiği zaman füze ile gitmesi artık düşünün bir insan ömrü diyelim 60 sene, 60 senede 25 Km hızdan hesap edersek günde şu kadar yol alır, füze onu bir saatte alır. Bakın araç arttıkça sürat ne kadar ilerlemiş oluyor.

İşte Hakk yolu da bir hayli uzun olduğundan mümkün olduğu kadar süratli vasıtalar ile gitmemiz gerekiyor. Yani gönlümüzde bu hızı oluşturmamız gerekiyor. Zaten tarikat ismi üzerinde olduğu gibi yol demektir yol boşu boşuna duruyorsa üzerinde giden yoksa o yol bir işe yaramıyor, ama o yol hem var hem de gidiliyorsa işte o yol yapılmasının da yolcunun da hakkını vermiş olması oluyor.

İşte o zaman kişinin bir program dahilinde çalışması yolunu daha kısaltıyor, daha evvel oralardan geçen birileri alıyor sizi işte bu kavşak burası şu köşe burası şu yokuş burası diye yolda tereddüt etmeden aynı yerlerde dolanmadan hızla geçiriyor.

Acaba hakikaten tarikat mertebesine geldik mi, çünkü tarikat mertebesinin tavanı Hakikat mertebesinin tabanıdır, yani tarikat mertebesi ile Hakikat mertebesi bir noktada birleşir, yani Tarikat'ın kemali Hakikatın başlangıcıdır, bağlantısı vardır. Eğer Tarikatın kemaline ulaşmışsak Hakikatın zeminine basmışız demektir. Fiil yönünü ortaya getirmek baş şartıdır. Ama bir gün hasta oldunuz yapamadınız o ayrı konudur. Burada mühim olan iyi niyettir, iyi niyetle onları sapa sağlam sıkıştığınız zaman nefsinizin kafasına vurduğunuz zaman ben bu işi yapacağım diye o da kendini alçalttı mı isyan etmedi mi, seni inkar etmedi mi, ayağına bağ olmadı mı, tamam ondan sonra yolun hızlanır.

Yalnız burada siyasi bir nokta vardır, siyaset sadece dışarıda olacak değil, siyaset içimizde de olması lazımdır. Nefsimizi ikna etmemiz gerekir, öldürmek değil de hep beraber, ikna etmemiz gerekmektedir. Nefs-i emmare dediğimiz de bir varlıktır, bedenlerimizde yeri olan bir varlıktır, onun öldürülmesi mümkün değildir, kaldırılması sukut ettirilmesi mümkün değil ancak terbiyesi mümkün, ona eğer anlatabilirsek “ey nefsim bu yaptığım işler aynı zamanda senin menfaatin içindir” deyip onu ikna edebilirsek ondan sonra o bize yardımcı olmaya çalışır.

Çünkü şu cesed cehenneme girmiş olsa nefs-i emmare cehenneme girmeyecek mi, girecek onun da aleyhi nedir, kısa bir süre geçici zevkleri için nefs-i emarenin hayatını feda etmesi gelecekte Cehennemi olacaktır. Buna o makul olarak anlatılırsa o zaman o sizi geriye çekmekten vaz geçecek sizi itmeye başlayacak kendisi de o vadiden çıksın diye. O zaman ne olacak kişi hızlanacak, arkadan çeken birisi olmazsa ne olur, o araba daha hızlı gider. Yüz Km/saat hızla giden bir arabayı 50 Km/ saat hızla geri çekersen ne olur, hızı 50 Km/saat a düşer. O geri çekmeyi bırakıp yüz Km/saat hızla gidene bir de aynı yönde diğeri kuvvet uygularsa bu sefer hızı 150 Km Saat olur.

Ef'al mertebesi dediğimiz Şeriat mertebesinde salavatlar var tövbe istiğfarlar var kelime-i tevhidler var, bu mertebenin iyi bilinmesi lazımdır, Şeriat mertebesini biz yanlış anlıyoruz, sadece suri ve fiziksel oluşumlar olarak zannediyoruz, halbuki şeriat mertebesi Hz Rasulullah'ın getirdiği bütün sistemdir, Şeriat, Tarikat, Hakikat, Marifet bunların hepsini içine almaktadır. Şeriat dediğimiz zaman sen daha Şeriati yaşamıyorsun diyor, kardeşim nereden biliyorsun yaşayıp yaşamadığımı şeriatın ne olduğunu sen gerçekten biliyor musun, ölçülerin nedir, Şeriat, Tarikat, Hakikat, Mertebesini birlikte yaşayan kimseye söylenen söz bu şeriati yaşıyor diye.

Biz de sadece namaz kılan abdes oruç tutana ha, şeriati yaşıyor diyoruz. Bu şeriatın zahiri manası zahir mertebesidir. Daha doğrusu et ve kemiğin şeriatıdır, yani parmağın arasında kuru kalmayacak işte tırnağını şöyle keseceksin ayağını şöyle yıkayacaksın şöyle abdes alacaksın böyle namaz kılacaksın namazın rükünleri şunlardır, sünnetleri farzları müstehabları biz bunu şeriat zannediyoruz. Bu şeriatın sadece fizik mertebesindeki kısmıdır.

Bakın şeriat islamın tamamını içine alan bir sistemdir. Sadece bir düzey değildir, buna da Şeriat-ı Muhammedi diyorlar, başka ifade ile Hakikat-ı Muhammedi diyorlar. Evvela bunun tam bilinip oturtulması lazımdır, bu ahkâmın mümkün olduğu kadar sağlam bir şekilde tatbik edilmesi lazımdır,

sıhhatli olarak ve muhabbetli olarak sıra ondan sonra geliyor
tarikât mertebesine işte orası **فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ**

الحِ رَامِ 2/144 çevirebildik mi Mescid-il Haram'a çeviremedik mi başımızı orası işte aydınlığa çıkması lazımdır. Eğer gerçek Kabe'ye gönlümüzü döndürebildikse eğer, onda olmayacak diye bir şey yoktur. Ama hayalimizde çevirmişsek sadece hayal ve zannımızda veçhimizi Kabe-i Şerif'e çevirirsek o zaman bizim dinimiz hayalimizde olduğu kadardır. Seyirimizde öyle olacaktır.

Hakikat mertebesinde yine oraya dönüyorsun, Marifet mertebesinde Kabe'nin içine giriyorsun, orada nereye dönüp namazı kılacaksın hangi yöne dönerek namazı kılacaksın, Hakikat mertebesinde kişinin yapacağı faaliyetler kendini tanıma faaliyetleridir, yani "Men arafe nefsehu fakat arefe Rabbehu" faaliyeti buradadır. Kendini tanıdıktan sonra Marifetullah'ı Allah'ı tanıma ondan sonradır. Şeriat ve tarikatta bu bedenle çalışma vardır, yani birinde yürüyerek gidersin birinde araba ile gidersin ama hakikat mertebesinde uçağa binmen lazımdır çünkü oranın sahası hayli genişir.

Yani bu vasıtalarla orada yol almak mümkün değildir. Yani buradaki vasıtalar çok ilkel vasıtalarlardır hakikat mertebesindeki seyirde. Tabi Uluhiyet mertebesindeki seyirde Marifet mertebesindeki seyirde de uçaktan da vaz geçersin neden, uçak fezaaya açılmıyor sadece dünyanın alt atmosferinden

uçabilir, ayet-i Kerimede Rahman suresinde **السَّمَوَاتِ**

55/33 Ey ins ve cin **فَإِنفِذُوا لَا تَفْضَحُوا وَلَا تَنْفُذُوا**

toplulukları hadi bakalım bu varlıktan dışarı çıkın bakalım çıkabilecek misiniz diye ihtar ediyor, çıkarsınız ama bir sultani güç gerekir. İşte bu güç nedir, Marifetullah'tır, Hakikatullah'tır, yani Marifet bilgisidir, Hakikat bilgisidir bununla ancak çıkmak mümkündür. Aksi halde şeriat ve tarikât mertebeleriyle

gökyüzüne fezaya Mirac'a çıkmak mümkün değil insan çıktığını zanneder hayali bir oluşumlar olur, muhabbet meydana gelir, ama muhabbet gerçek bilgi ile desteklenmezse sönme durumundadır. Azalmak zorundadır. Yani ilimle desteklenmezse.

Neticede tükenir, kişinin ne kadar muhabbeti fazla olursa olsun onu belirli bir ilimle güçlendirmezse o muhabbet söner tükenir. Ateşin altını beslemezseniz bir süre sonunda soğur söner. Ama ilim ile onu desteklerseniz ilimden gaye yakıtının devamlı halidir, birden çok yakıt verip onu harlı yanması değil belirli bir sistem içerisinde yürütmektir. Nasıl ki dünyada her şeyin bir sistemi var, tabi Muhabbetullah'ın da bir sistemi vardır. Ne fazla çok kullanıp kendinizi yakacaksınız, yani ne kendimizi yakacağız ne de az verip donduracağız. İkisi de zararlıdır orta yol takip edilecek

Hani bazen Halk arasında da konuşulur falan tarikata girdi de dengesini kayıp etti gibi olan şeyler aslında boş şeyler değildir, onlar da bir hakikate dayanıyor, neden çünkü ona çekemeyeceği kadar yük verilmiş, yahut bir başka şekilde yüklerler, yüklerler onu o kişi kaldıramaz, kapasitesi yetmez, kaldıramaz. Çocuğa süt verilirken yarı süt yarı su karıştırılarak mutedil hale getiriliyor. Ama çocuk belirli bir yaşa geldikten sonra o sütü karışimsız alabiliyor, sonra da diğer yemekler verilebiliyor. Eğer bunlar verilmezse çocuğu hep süt ile beslersek gelişmesini sağlayamıyoruz.

İşte her şeyin kendi hakikati yönünden hakkı ile yapılması gerekmektedir, bir iş yapacağız diye şeriat mertebesinden de olmayalım. Şimdi bakın tarikata girdim de şöyle ettim böyle etti de ırak kardeşim sen kendi şeriatını kendi kafandan yürüt o daha sağlıklı oluyor bazı kişilere göre o kadar yanlış işler oluyor ki Allah etmesin işte şunu yaparsan bu olur şunu yaparsan şu olur diye sistemsiz yerleşmemiş bir şekilde hayatını sürdüren böyle yapacağına kişinin kendi başına Hz Rasulullah'ın gösterdiği gibi zahirde de olsa onu tatbik etmesi daha sağlıklıdır.

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿١﴾ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ
الرَّحِيمِ

2- ZİKİR HAKKINDA

Bu yolda ilahiler okumak zikrin belirli bir kısımlarını yapmak tarikat mertebesi işleridir. Yani Tarikat düzeyinin faaliyetleridir. Bunlarsız olmaz, ama ömrünün sonuna kadar bunlar ile oyalanırsa insan orada kalmış olur, bunların da aşılması lazımdır. Bakın zikirlerden evvel yaptığımız sohbetin bir kısmı içinde mevcut Şeriat, Tarikat, Hakikat, Marifet mertebeleri vardır içerisinde, değişik konular vardır. Çünkü hep Marifet mertebesinden bahsedemezsin çünkü onu anlayacak kişilerin hepsi orada olması lazım ki onu orada konuşulsun.

Şeriatte duygular vardır bilinmez, yani kişi duygularını kontrol edemez farkında da değildir, hayali bir hayat yaşamıştır, yani yeniden namazına başlıyorsun gençlikte veya orta yaşlarda iyi bir niyetle Hakk'a doğru yöneliyorsun ama daha şuur oturmuş olmadığı için yapılanlar sadece düşüncede, hayaldedir faaliyetler. Tarikat mertebesine geçildiği zaman eğer kişinin böyle bir seçeneği olabilirse orada da duygusallık artmaya başlar. Tarikat mertebesinin özelliği kişideki duyguları açığa çıkarmaktır, onları arttırmaktır. Eğer o duygular artırılmazsa daha ileriye gidemez, enerjisi yetmez.

Yani şeriat mertebesindeki duygular Hakikat mertebesine ulaştırmaya yetmez. O enerji kafi gelmez, az da olsa içerideki muhabbet olsa ama geliştirilmediği için yüzeysel kalır, işte Tarikat mertebesindeki çalışmalar yani zikirler İlahiler, biraz topluluk psikolojisi ve şeyh muhabbeti gibi şeyler orada enerjiyi artırır. Yani duygusal enerjiyi artırır. İşte bu enerji Hakk'a

gitmen için gereklidir. Bu enerjiyi yerine kanalizasyon etmen gerekiyor, bulunduğu yerde bırakırsan belirli hoş bir vakit geçirmiş olursun, o zikir anında hoş bir zaman geçirmiş olursun.

Ama o duygular Hakikat ilmiyle hakikat bilgisi ile desteklenmezse ölmeye mahkumdur, süreklilik kazanmaz. Çünkü biter yakıt yandığı zaman biter külü kalır altında. İşte bu ilahilerin zikirlerin faydası bundandır. Sonra bu zikirin insanda çok büyük fiziksel faydaları da vardır, bakın insanda yediği yiyeceklerden gazlar oluşuyor, nasıl ki o maden ocaklarında hani grizü diye gazlar oluşur yanıcıdır kıvılcımla patlar, insan da toprak kaynaklı yiyecekleri yediğimiz zaman başka yolumuz yok mutlaka onları yiyoruz, o yediğimiz yiyecekler hazım oluyorken orada bir gaz oluşumu oluyor, o toprak tan alınanlar gaz olarak çıkmaya başlıyor, o gazlar mide boşluğuna yayılmaya başlıyor, işte çok yemeyin denmekteki kaskın biri de budur.

Ne kadar çok yersek o kadar gaz da üretmiş oluyoruz. O gazlar göğüs boşluğumuzu dolduruyor, ondan sonra oradan kalbe sirayet ediyor, kalbe girdikten sonra çünkü kana karışıyor, kan ile birlikte o gazdaki ahlak bizim beyinimize kadar gidiyor, beyinimizdeki düşünce yapısı o gazın istikametinde oluyor yani gaz ağırlıklı düşünce yapısı oluşuyor. Kafamızda ne varsa bizim fiillerimiz neticesinde de o oluşuyor. İşte bu gazın izale edilmesi lazımdır, yani yeinden kaydırılması

lazımdır, Bahsedilen 94/1 aynı $\text{اَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ}$ zamanda bize bunu da bildirmiş oluyor. Bakın Musa (as) $\text{اَشْرَحْ لِي صَدْرِي}$ ﴿۲۶﴾ قَالَ رَبِّ duasında diyor ki

$\text{وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي}$ 20/25-26 Ya rabbi benim göğsümü genişlet, işimi kolaylaştır, Firavun yanına gittiğim zaman sıkılamayayım yani ondan korkmayayım, bende azemet tecellisi ortaya getir,

diye duada bulunuyor. Bakın koskoca Ulul Azm peygamberi “Ya rabbi benim göğsümü genişlet “ diye dua ederken Ümmet-i

Muhammed’in tamamına ve en küçük ferdine اَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ

صَدِّكَ

Ey Ümmet-i Muhammed! Yani Ey kullarım sizin

göğsünüzü yarmadık mı daha baştan bize daha önceden vermiş zaten, ama biz kullanamazsak onu takdir edemezsek

لَكَ

نَشْرَحْ

اَلَمْ

صَدِّكَ

biz senin göğsünü yarmadık mı diyor. Koskoca Ulul

Azm peygamber göğüs, göğüs yarılması temizlenmesi için dua ediyor ken Ümet-i Muhammede “Biz sana vermedik mi bunu daha baştan” diyor. Bakın ne kadar büyük bir ihtişamlı bir nimettir. Ne oluyor biz bunu kullanmadığımız için taleb etmeye çalışıyoruz var olanı taleb etmeye çalışıyoruz, O da diyor ki biz sana bunu zaten verdik diyor, faaliyete geçir diye ikaz ediyor, tabi ki Peygamberimizin şahsında sadece ayetler O’na ait değildir, bize de var oradan nasib.

İşte zikir esnasında nefes alış veriş var ya zikir iki türlüdür biri ağızdan biri de boğazdan ta içerilerden çıkan işte bu zikri yapıyorken sesli cehri zikir yapıyorsak tabi zikrin ikisi de makbuldür yerine göre kalabalık olursa kafa dengi kimseler olmazsa zikri kesecekmişin zikre inkıta yok yani zikri kesmeye hiçbir sebep yoktur, nerede olursan olun zikri daimidir. Lavobada da olsanız yalnız hürmeten gizli hafif zikir yapmak gerekir, hiçbir şey zikrin kesilmesine mani değildir. Kur’an Okumaya bazı mani şeyler vardır ama zikrin kesilmesine yoktur. Namazın kılınmasına bazı fiziki haller vardır, ama şartları zikrin yoktur, ne halde olursanız olun.

İşte o zikir esnasında Hz Ömer’e sormuşlar, “ Ya Ömer Kur’an-ı Kerim’i neden sesli okumayı seversin” Hz Ömer sesli hızlı okumayı severmiş, yani Cehri zikir Kur’an’da zikirdir, cehri okumayı neden seversin dediklerinde faydası vardır

diyor. Birisi gafletteki olanları uyandırır diyor, Kur'an'ı başkalarına ulaştırır, yani okumayanlara ulaştırır, onlar da dinlemiş olurlar. sesli zikri yaparken yani nefes alıp verirken bu insanda bir sistem oluşturuyor, bir ritm oluşturuyor, evvela irade gücünü ortaya çıkarıyor,

Nefes alıp verdiğimiz zaman akciğerlerin en uca köşelerine kadar normalde çalıştıramadığımız alveoller (baloncuklar) faaliyete geçer. Nefes alıyorken bildiğiniz gibi en ücra köşelerine kadar oksijen artırılması oluyor. İşte güzel zikir yapan kimseye ciğer hastalıkları diye bir şeyin uğraması söz konusu değildir, olsa da çok istisna olur. Çünkü devamlı oksijen ile beslenmiş oluyor, oradaki kaslar çalışır vaziyette devamlı sağlıklı antramanlı oluyor. Yani birincisi bu oksijen dolaşımını daha iyi temin ediyor.

İkincisi vücudu ısıttığından kanın incelmesine sebep oluyor, incelen kan da beynin en ince damarlarına kadar nüfuz ediyor, oksijen kan içinde bol olduğundan neticede temiz düşünce hasıl oluyor. Yani bazı beynimize kan gitmediği yerlerde hayali vehmi şeyler daha çok ağır basmaya başlar, bunun için işte oraya temiz kan gitmediği için temiz düşünce oraya ulaşamadığı için eksik düşünceler beynimize hakim olmaya başlar. İkincisi de odur. Yani birincisi solunun sistemini düzenliyor, ikincisi kan dolaşımını düzenliyor, üçüncüsü sinir sistemini düzenliyor.

Tabi insan böyle bir nefes alıp verdikten sonra ruhen de huzur bulmuş oluyor, sinir sistemi de gerek kan dolaşımı gerek oksijen vasıtasıyla o sitresini atmış oluyor. Zikir her hangi bir şekilde dini bir oluşum gibi zannetsek de ama aynı zamanda fiziksel de çok büyük faydaları vardır. Tabi sevabı ayrı biz sadece beden ile ilgili bölümü anlattık. Eğer güzel zikir yapan kimse bir de aldığı ilmi yol düzgünse bunu hayatta psikolojik bir sıkıntıya girmesi gibi şeyler öyle yanlış yönlere gitmesi gibi şeyler hiç mümkün değildir, çok huzurlu bir kişi olur.

Zikir nedir? Peki Zikir ile tesbih arasında ne fark vardır? Birisi ben zikir çekiyorum diyor, birisi ben tesbih çekiyorum

diyor, baktığımızda aynı şeyi yapıyor zaten. Aynı şeymiş gibi düşünüyoruz, eğer aynı şey olsa isimleri ayı olmaz, tesbih: tenzih etmek yüceltmek gibi yani bir şeyi. Tesbih hani elimize tesbihi alıyoruz ya o tesbih çekmek onun zikir olarak hakikatini tam anlayamadığımızdan tesbihata da zikriyat diyoruz.

Zikir: hatırlamak demektir, neyi hatırlamak demektir, bizim zaten içimizde var olan bazı özelliklerimizi o tesbihleri çekmek suretiyle yani o sözleri söylemek suretiyle onu dışarıya çıkarmaktır. Hani çocuklar kuş tutarlar ağ ile işte o kuşun orada olduğunu gören kuşlar orada kuş var zannıyla oraya toplanırlar işte bizim o zikirleri çekmek bizdeki gerçek o zikirleri oraya toplamaktır. Yani ortaya çıkmasını temin etmektir. Nasıl o kuşlar tek tek sağda solda dolaşıyorlarken orada yem gibi kendi içerisinden bir şey varmış gibi zannederek gelip toplanıyorlar ve yakalanmasına sebep oluyorlar işte bizim yaptığımız zikirler de mesela kelime-i tevhid çekiyoruz “La ilahe illallah” ne demek, bunu hep vird edilmişiz ağızımızda söylüyoruz, ama bunun hakikati nedir?

Ne veriyor bize sözleri çok güzel ritmi çok güzel musiki yönü de var, ne kadar dengeli bir hece kuruluşu vardır, ama bunun aslı nedir, söylediğimiz zaman ne demek istiyoruz, zikrin en faziletlisidir, işte “La” dediğimiz zaman inkar ediyoruz yok diyoruz, yok ama ne yok “İlahe” ilahlar yok “İlla” var bir şeyler ortada ama nedir bu İlahi varlık ” Allah” tır, Allah’ın varlığını düşünürsek be bunu böyle de çektiğimiz zaman bir çok açılımlar olur. Ama bunu çok ezbere çekersek bir muhabbet oluşur sevap kazanırız ama aklımızda bir ilim yerine oturtamayız.

İşte zikir zaten sende mevcut olanın ortaya çıkmasıdır. Sabahlara kadar istediğin kadar zikir yap ölünceye kadar aynı esmayı çek sende onun zikri yoksa onu hakikati ortaya çıkamaz. Buğdayı toprağa ekelim kıyamete kadar dua edlim “ya rabbi bundan bize fasulye çıkar” diye buğday ek fasulye çıksın diye dua et çıkamaz. Çünkü fasulyelik vasfı onun özünde yoktur, bakın burada mühim olan nedir, özünde buğday olanın buğdayın çıkmasına yardımcı olması, o buğdayın çıkmasına

yardımcı olmazsak o buğdayı kurtlar kuşlar yer yahut çürür gider, yahut kurur gider, çıkaramayız.

İşte bizim rolümüz budur, var olanın çıkmasına yardımcı olmak, yoksa yeni bir şey üretmek değildir. İşte Zikir budur. Şimdi şurada lamba var diyelim bu lamba yanıyor, diyelim ki bu duvar arkasında bir oda daha vardır, ama biz farkında değiliz, yahut kullanmıyoruz, zikri yapmak bulunduğu yerin ışmasına sebep olmak yani oraya bir nurun gitmesi ve onun yanındakini de aydınlanmaya başlaması yani, buradan bir kolay işle hemen buradan öteki tarafa bir lamba yakmak gibi zikrin manası budur. Yani bizim beynimizde atıl kalmış birkaç tane bölgeyi daha açıp faaliyete sokmak genişletmek.

Bir otelimiz var diyelim on bin tane odası varsa ama biz onun on tanesini kullanıyoruz yüz tanesini kullanıyoruz gelen geri dönüyor, biz yoksulluktan şikayet ediyoruz halbuki zenginin zenginiyiz, işte orasını biraz araştırınca sıvanın altında kalmış yahut kağıt kaplamanın altında halmış kapıları bulup açıp içeriye kullanıma alma, ne kadar çok odamızı açarsak yani hücre yapısını faaliyete geçirirsek yani o odaları kullanıma alırsak müşteriler geriye dönmez. M. Arabi Hz leri öyle diyor, “Gönül kapısında nöbetçi olun içeriye yabancıyı sokmayın” yani hayal vehim gibi nefsanî şeyleri dünyalık şeyleri sokmayın çünkü gönül bir kütüphanedir, oraya kitap yerleşmesi lazımdır.

Başkası da diyor ki Hakk’tan gelen ilhamlar misafir-i gaybi, yani gaybdan gelen misafirlerdir, misafir geldiği yerde güzel karşılanmazsa bir daha gelmez diyor, buna da misafirlik hukuku deniyor. Ama misafir gelir de ev sahibini evde bulamazsa kapı kilitli ise bir gelir iki gelir, bir daha gelmez. Onun için öyle derler “Senin İsa’n (Ruh-ul Kuds) gelir gider de senin haberin bile olmaz” ne acı bir hadisedir, gönül kapısında nöbetçi yoksan kapıyı kapatıp çıkmışsan hayel ve hevada dolaşıyorsan misafir gelince seni bulamıyor ki, bir daha gelmez hangi kapı açıksa oraya gider.

İhlas-ı Şerif'i çekmek uygun mudur? Anacığım İhlas-ı Şerif ağırdır O'nu herkes kaldıramaz onun yerine Fatiha'yı okusanız daha iyi olur çünkü Fatiha hem kul hem Hakk arasında bölünmüş beşeriyet yönü de vardır İlahiyet yönü de vardır, ama İhlas hep yukarıdan bahseder, ama O'nu da okuyun da çok fazla ağırlık vermeyin. Ruhani varlığımızı da değişik şekillerde beslememiz lazımdır tıpkı zahiri bedende olduğu gibi dengeli beslememiz lazımdır.

62/1 hiçbir يَسْبِيحُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ

varlık yoktur ki O'nun tesbihini çekmesin ve O'nun hamdı ile hamd etmesin, ne kadar varlık varsa bunların hepsi Hakk'ı tesbih etmektedirler. Bakın zikretmektedirler demiyor tesbih etmektedirler diyor. Şu halde zikir hadisesi insana ait bir oluşumdur, tesbih de bütün genel varlığa ait olan bir oluşumdur. Ancak insan hem tesbih hem de zikir yapma özelliğine sahiptir.

Diğerleri ancak tesbihat yapabiliyorlar, ama insan hem tesbih hem zikir yapıyor. Bu varlığın tesbihi iki türdür birisi lisani tesbih, birisi de hali teşbihtir. Hali ile tesbihatı, lisani tesbih kendi lisanları ile yaptığı tesbihatları vardır. Tesbih: Hakk'ı yüceltmek, tenzih etmek, bir varlığın fiili ve tabii tesbihatı ise o varlığın ne iş için halk edildi o halk ediliş sebebini ortaya koyması onun teşbihidir, fiili tesbihatıdır. Yani Cenab-ı Hakk bir çiçeği çiçek olarak halk etmişse çiçek olarak onun varlığının zuhura gelmesi onun tesbihatıdır. Fiziki tesbihatıdır.

Bir de lisani tesbihatı vardır, ayrıca o çiçeğin renginin kırmızı sarı olması çiçeğin kendine ait bakın hiç birisi bir

başkasına benzemiyor, كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ 55/29 o her

değişik zuhurlardadır, işte bütün bu alemdeki varlıkların var oluş hakikatleri ve bu hakikatlerin içerisindeki şekilleri onların tesbihatıdır. Yani Hakk'ı zuhura getirmeleri tesbihten maksat Hakk'ı söylemek değil mi, işte onlar kendi varlıkları ile Hakk'ı

zuhura getirdiklerinden varlıkları tesbihattır. Tabi insan da bu yönüyle bakıldığında bizim de varlığımız aynen tesbihattır. Ama insan şuurlu bir varlık olduğundan

Zikir ile tesbih bir iradi olan zikir biri gayri iradi olan elinde olmadan yapılan fitratı üzere yapılandır, ama diğeri insan iradesi ile yapılandır zikir. Kur'an'dan bahsedilirken “O alemlerin zikridir o” diyor, yani اِنَّ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ

81/27 Kur'an alemlerin zikridir. Alemleri zikreder demiyor, alemlerin zikridir diyor, yani Kur'an'ın içinde Alemlerin varlığı vardır. Alemlerin ifşası vardır, zuhura çıkması da zikir olarak ifade ediliyor. يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اذْكُرْ مَا كُنْتَ تَدْعُوهُ ۚ كَثِيرٌ مِّنْ آيَاتِنَا تَرَاهَا غَافِلًا

33/41-42 “Ey iman edenler ذْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ بـُكْرَةً وَأَصِيلًا

Allah'ı çok çok zikredin, ve O'nu tesbih edin “ diyor bakın hem zikir hem tesbih insanda bunun ikisi de vardır. İşte onun için tarikat işlerinin başında zikri koymuşlar bundan gaye de hem fiziksel lafsi zikir hem de düşüncedeki zikir kendi hakikatının ortaya çıkmasıdır zuhura çıkmasıdır. وَمِنْ أَعْضَاءِ ذِكْرِي

فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى ﴿١٢٥﴾
20/124-125 “Kim لَمْ يَحْشُرْنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ بِصِيرًا

ki benim zikrimden uzaklaştı yani şuurla beni bilmekten uzaklaştı ve gaflette kaldı, muhakkak onun için maişet darlığı vardır, Allah'ın zikrinden kim uzaklaşırsa onun için mutlaka maişet darlığı vardır. İşte efendim bir kimse zikir etmiyor ama işte şu kadar zengin bu kadar zengin yatları katları var, tamam var sen onu dışarıdan zengin gibi görüyorsun sor bakalım ihtirası yüzünden daha ne kadar çok fakirdir, yani maişet sıkıntısı çekiyor, ne diyor işte bu gün 2 milyar senedim var, beş milyar yarın senedim var, şu kadar şuna bu kadar buna borcum var, gidin sorun fakir vatandaştan daha fakirdir kendi

oluşumuna göre. Yani mutlaka maişet darlığı çeker. Ya alacakları vardır alamaz, **يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى**

daha da beter “Kıyamet gününde biz onu ama olarak haşr ederiz” bakın Allah’ın zikrinden uzak duran kimse Kıyamet gününde ama olacak ama olarak haşr edilecek ve diyecek ki

قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِيْ اَعْمَى rabbi beni niçin ama halk ettin

ahirette benim gözlerim vardı görüyordum, ben dünyada görüyorken beni neden ahirette ama halk ettin” bakın bu ayetten de anlıyoruz ki dünyadaki şeklimizin bazı değişikliklere uğrayacağı ahirette kesindir. Bazı uzuvlarımızın değişik olacağı kesindir. Amellerimize göre kendi iç durumumuza göre. Neden beni ama halk ettin ben görüyordum yeryüzünde dediği zaman Cenab-ı Hakk diyecek ki sen bizi nasıl unutmuştun dünyada biz de bu gün seni unuttuk, böylece halk ettik diye cevap alacak.

Burada rızık iki yönlü tabi birisi maddi rızık olduğu gibi birisi de manevi rızık “Kim ki Allah’ın zikrinden uzaklaşırsa manevi

rızık olmaz” Bakara suresinde **فَاذْكُرُونِيْ اَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي**

وَلَا تَكْفُرُوْنَ 27152 “siz beni zikredn ben de sizi zikredeyim”

diyor Cenab-ı Hakk **اَللّٰمِنِ يَذْكُرِ اللّٰهَ فَاِيَّ اَمَّا وَقَعُوْا عَلٰى**

جُجُوْهُمْ وَيَتَفَكَّرُوْنَ فِيْ خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ 3/191 Onlar

ayakta iken oturken yanları üzere yatarken Allah’ı zikreder gökler ve yere bakarak Allah’ım sen bunları boşuna halk etmedin derler.

يَذْكُرُونَ اللّٰهَ فَاِيَّ اَمَّا وَقَعُوْا عَلٰى جُجُوْهُمْ وَيَتَفَكَّرُونَ

Allah’ı ayakta anın oturken yanına yatarken de anın bunun içinde namaz da vardır zaten namaz da zikirdir. Şartları neyi

gerektiriyorsa ayakta ise ayakta ayakta duramıyorsanız otururken oturamıyorsanız yatarken hatta onun daha ilerisi var yatarken bile yapamıyorsanız göz ucu ile ima ile yapın.

فَاذْكُرْنِي بِذِكْرِكَ اذْكُرْكُمْ Burada emir var beni zikret diye Allah

emredecek de kul yapmayacak bu çok büyük gaflet olur. Ama ne oluyor iradi zikrimiz devamlı değilse de fiili tabii zikrimiz yani teşbihimiz devam etmektedir.

Hakikat-ı Muhammediye bu alemin kaynağı olduğundan dolayısıyla bütün ne kadar adet varlık varsa sıfat mertebesinde o kadar tecellisi vardır, onların, kaynağı orasıdır. “Ve ala kulubihim” bütün kalplerdeki isim tecellisi hepsi O’na dönecek onların zuhur yeri Hakikat-ı Muhammediyedir. Bütün bu tecelliler Sıfat tecellisi Esmâ tecellisi ef’al tecellisi ilim tecellisi irade tecellisi Celal tecellisi Şuunat-ı İlahiye Kemal tecellisi Cemal tecellisi Samed tecellisi evveline de ahırına da ondan bu dua Musa Kazım Efendi duasıdır burası ondan alıntıdır.

Namazda ayakta durduğumuz zaman “Elif”, rükuya vardığımız zaman da “Dal”, secdeye vardığımız zaman “mim” bunları yan yana getirirsek “Adem” olur. Biz bakın lisanen desek de demesek de istersen namazda hiçbir şey okuma. Ayakta durduğumuz zaman Nebat durumunda oluyoruz, nebatlar bir ömür boyu kıyamdalar, onlardan yediğimiz gıdalar ile hayatımızı sürdürüyoruz, onlara şükran borcumuz vardır, hayvanat da rükudadır, onlar namazın bir bölümünü ruku halinde hayatları boyu geçiriyorlar. Madenler de secdelerdir. O zaman ne oluyor, madenler hayvanlar nebatlardan biz geçindiğimiz için namaz ikinci bölümü bakın bizim onlara şükran borcumuz vardır. Şimdi gittik bir Kg çarşıdan patates aldık parasını ödedik borcumuzu ödedik zannediyoruz hal bu ki bizim verdiğimiz para hizmet parasıdır, bize kadar gelen sürede ekim bakım sulama gübreleme, taşıma pazarlama verdiğimiz para bize ulaşana kadar yapılan masraf içindir. Bir ömür boyu bu patatesin borcunu ödeyemeyiz, mümkün değil çünkü o kadar kıymetlidir.

Ama biz bunları çok kolay elde ettiğimizden öyle değersiz gibi görüyoruz. Bir patatesin senin olabilmesi için sana ait bir toprağın olması lazımdır, o toprak senin değildir, sana verilen kullanma hakkıdır da geçicidir. Ayrıca bir de sana ait bir güneşin olması lazımdır. Sana ait suyun havanın olması lazımdır. Nihayet bir güneş sistemin olması lazımdır bir patatesin olması için. Bakın ne kadar büyük borcumuz vardır. Şimdi ayakta durduğumuz zaman “Elhamdülillahi Rabbil alemin” dedik mi, bunu ne ile yaptık yediğimiz gıdalarla yaptık, onu hazm ettik ve bizde kan oldu, kan beynimize gitti daha latif oldu, düşünceye dönüştü, ilme dönüştü, yediğimiz patates kafamızda ilim oldu, işte biz “elhamdülillahi rabbil alemin” dediğimiz zaman o patates bizim kanamızdan Hakk’a Uruç etti Mirac etti, insan bu alemin miraç kanalıdır.

Allah’a miraç ile geçiş insandandır. Onlar (maden, bitki, hayvan) doğrudan doğru Allah’a ulaşamıyorlar, ancak insan ulaştırıyor, ama ne kadar bak incele incele çıkıyorlar Hakk’ın huzuruna. Evvela topraktan bir malzeme oluyorlar, insanlar üzerinde işlem yapıyor bakın hep ıslahat geçiriyorlar, yanıyorlar boğuluyorlar, onların halleri de dervişin halleri gibidir. Nihayet bizim içimize giriyorlar, karanlık bir yerde enzimlerle asitlerle su ile boğuluyorlar. Ondan sonra ayrışmaya başlıyorlar tadı bir tarafa tuzu bir tarafa şekeri bir tarafa ayırıyorlar, ondan sonra biz hareket ettiğimiz zaman bize hareket kabiliyeti veriyorlar.

Vücutta enerji, ısı yağ kan protein oluyorlar, bizim varlığımıza geçiyorlar yani insanlık mertebesinde oluyorlar, bir saat yediklerimizi bizim varlığımızdan ayırmak mümkün müdür, artık o yediklerimiz bizim ile özdeşleşti, kim ne yemiştir artık o besinler o oldu. Ondan ayrılması söz konusu değildir. Bunun fazlası vücuda yaramayan kısımları devre dışı bırakılıyor, ama onlar sonra tekrar devreye giriyor, tekrar yeni oluşumlar sağlıyor. Bizim kötü, eksi dışkı dediklerimiz bir yıl sonra bizim önümüze patates portakal olarak geliyor. Yani ziyan olarak bir şey yoktur. İşte ayakta durduğumuz süre nebatlardan yediğimiz gıdalardan aldığımız güç ile ayakta

duruyoruz, dilimizden lisanımızdan çıkan dualar bir müddet portakal olan o varlık orda kalıp içindeki latif ruh bizim ağzımızdan ilim olarak lisan olarak Hakk'ın huzuruna çıkıyor, işte biz miraç yaptırıyoruz ona.

Onun için bütün yiyecekler insana arzulu beni bir insan yese de miracımı yapsam diye dua ediyor, onun için eski büyüklerimiz kırıntıyı ziyan etmezlerdi, çünkü o kırıntı yere düştüğü zaman bir daha kaç sene sonra insanın önüne gelebilir. O kırıntı toprak olduktan sonra bir meyve ve sebzeye geçmesi için asırlar geçecektir, insanın önüne gelen yiyecekler de bir şanstalardır. İşte bu ayakta durduğumuz sürede onlardan aldığımız gıdanın borcunu ödeme süresidir. Ayakta durmalar onları ödediğimiz zamandır. İki namaz arasında yediğimiz gıdalar sonraki namazda onun borcunu ödemiş oluyoruz gönül borcunu ödemiş oluyoruz.

Rüküda iken de hayvanlardan aldığımız gıdaların borcunu öduyoruz, “Sübhanе Rabbiyel azim” dediğimiz zaman o bizden yediğimiz gıdalardan aldığımız enerjiden Hakk'ın huzuruna çıkıyoruz. Lisan ile çıkıyoruz Ruh olarak Nur olarak çıkıyoruz, secdeye vardığımız zaman işte su, tuzlar, mineraller atomlar aldığımız şeyler de onlar Hakk'ın huzuruna çıkıyor, bunlar nebatlara gitti bunlar hayvanlara gitti şunlar madenlere gitti bize ne kaldı, bize namazda tahıyyat kaldı. Ama namazın namaz yeri burasıdır. İnsan-ı Kamil'in yeri burasıdır.

Bakın bunların hepsi haldir, yani değişen burası makamdır. Namazın aslı hakikati tahıyyattır. Yukarıya çıktığımız zaman Kıyamda duruş mertebesi İbrahimiyyet mertebesidir, mana yönü itibariyle İbrahimiyyeti anlatır. Birinci yönüyle baktığımız zaman bizim Âdem'liğimizi anlatıyor, bu yazı şeklinde “Elif” ayakta durma, “dal” rükü, “mim” de secdedir, yani yanyana getirdiğimiz zaman “Edem” oluyor. Yani namazın birinci şekli Âdem'liğimizi ispat etmemiz oluyor hallerimiz ile istersek lisanen bir şey okumayalım yine de biz Âdem'iz. Hiç bilmeyelim lisan bilmeyelim yahut sağır olalım dilimiz lisan bilmesek şekli yaptığımız zaman dahi namazımız namaz olur.

Çünkü Âdem'im ben diyoruz ya lisanen söylemesek de hal ile söylemiş oluyoruz.

Şimdi diyelim ki ben şu gözlüğün sapını kırdım ben bu gözlüğün sapını kırdım demeye gerek kaldı mı, zaten gören onun benim tarafımdan kırıldığını görüyor zaten. İşte bunu yaptığımız zaman zaten biz Âdem'liğimizi ispat etmiş oluyoruz. Başka yazıya kelama gerek kalmıyor, ama bir de bunu manaları ile birlikte söyledığımız zaman o zaman kemalin kemali oluyor.

Bakın hepsinin başında “Elif” var, Allah Esmasının aslı “Ellah” dır, Ahadiyetde “Ehad” dır, Elem, Edem bakın hepsinin başında “Elif” vardır. Neden Elif var, Elif Ahadiyet mertebesini ifade ediyor, bir Elif de 12 noktadan meydana geliyor. Şurada düz gördüğümüz çizgi aslında noktalardan meydana geliyor, 7+5 gurup noktalardan meydana geliyor, 12 nokta oluyor. 7 tanesi nefis mertebeleri, Emmare, levvame, Mülhime, Mutmaine, Radiye, Merdiye, Safiye, 5 tanesi de ef'al Alemleri, Esmâ alemleri, sıfat alemleri, Zat alemleri, İnsan-ı Kamil.

Bütün harfler eliften oluşuyor, Elif tekne gibi kıvrılıp altına bir nokta konduğu zaman “Be” oluyor ama aslında eliftir. Diğer harfler de hep elifin kıvrılması ile meydana geliyor. O zaman ne anlıyoruz, bütün bu alemler Ahadiyet mertebesinin zuhurundan başka bir şey değildir. Değişik şekillerde meydana gelişinden başka bir şey değildir. Yani birle birin birlikteki çokluk halinde görülmesidir. Şimdi gördüğümüz bu varlık çokluk gibi görülüyor ama biz gene hepimiz tekiz biriz, yani alemde ne kadar varlık varsa hepsi Bir'dır. Çokluk halinde görünen bir'leriz biz.

Namazda ayaktaki duruş, Kıyam İbrahimiyyet mertebesidir. Rukuya eğildiğimiz zaman Museviyyet mertebesidir, biz Musa ümmeti olmuş oluyoruz, o mertebeyi yaşıyoruz zahirdeki Yahudiler değil, secde yaptığımız zaman İseviyyet çünkü İseviyyet teşbih, Ruhullah fenafillah mertebesidir burası. Museviyyet tenzih mertebesi, Kelimullah, Ef'al tevhidi Halilullah, mertebesi, ama Muhammedür rasulullah, Muhammed

Habibullah tevhid Vahdet oluşmuş oluyor. Ef'al, Esma, Sıfat, Zat yani bunlar namazın içindeki mertebelerdir.

“Bir” rakamından nasıl bütün rakamlar çıkıyor, iki tane 1’i yan yana koy 2, üç tene koyarsan 3, ama hepsi 1’in tekrarından ibarettir. Kendilerine ait bir varlıkları yoktur. “Elif” de öyledir rakamlar da böyle olduğu gibi, sayılar harfler de öyledir. Bakın oturan kişinin şekli Muhammed yazıyor, baş “Mim” dir ayak kıvrımı “Ha” dır, iki topuklar “Mim” dir kolumuz da “Dal” dır oturan kişinin yazdığı yazı “Muhammed” dir. Bakın üstünde hiç durmadığımız şeylerde ne işler vardır. Bu namazdaki tahiyatta oturuştur, başka türlü oturuşlarda bu oluşum gerçekleşmez.

Düşündün mü kardeşim
Bu alemde nedir işin
Dünyaya sebeb-i gelişin
Âdem olmakmış meğer

İlim öğrenmekten gaye
Ulaşmak içinmiş yâre
İlmin sonunda paye
Ârif olmakmış meğer

Her yönüyle hep kemalde
Görünür varlık Cemalde
En güzel oluş her halde
İnsan olmakmış meğer

Aç gönlünü Hak’tan yana
Neler ulaşır bak sana
En güzel şey Allah’a
Habib olmakmış meğer

Necded’den dinle bu sözü

Haktan ayırma hiç özü
Bu dünyanın gerçek tadı
Ölmeden ölmekmiş meğer

İşte bakın namazda “Mim” başı, “Ha” oturuşu, “Mim” ve “Dal” Muhammed yazmaktadır.

Sağ taraf Akl-ı Kül'dür, külli aklın temsil ettiği sol tarafta nefs-i Kül'dür yani nefs-i Kül'ün temsil ettiğidir, sağ taraf hakikat-ı Âdemiye, sol taraf ta Hakikat-ı Havva'ıye eğer biz sağ merkez olsa sola doğru yani soldan sağa doğru gitmiş olsak bizi ihata eden nefs-i Kül olur. Kabe'de sağdan sola doğru dönüyoruz, sağ taraf hükmü altına almış oluyor bütün alemini. Aksi halde sol taraf hükmü altına alır, o zaman nefs-i Kül'ün hükmü altına girmiş olur bu alem o da olmaz.

Dünyanın en muazzam mekanı dünyanın en ruhlu, ruhaniyetli yeri dünyanın hafızlarını en güzel seslerinin okuduğu Kur'an okuduğu yer, tam farz namazına duruyorsunuz, orada muazzam bir güzellik, bir Fatiha başlıyor ki sanki kendinizi bir fanusun içerisinde zannediyorsunuz gökyüzünde bu dünyanın dışında ayrı bir dünyada hemen orada bir çocuğ ağlaması hemen insanı dünyaya çekiveriyor, imam efendi selam veriyor, çocuk sesleri bitti, namaz kılarken susun da sonra nasıl bağırıcaksanız bağırın yok neden böyle. Bir ara düşünmüşler oradan çocuk seslerini kaldıralım çocuk sesleri çok yoğun diye ve karar vermişler çocukları içeriye almayacağız diye çocukları almayınca Kabe'nin kapıları açılmamış, hiç birisi.

Düşünmüşler bu neden böyle oluyor diye, ondan sonra tahmin etmişler çocukları almadığımızdandır diye tekrar çocukları almaya karar vermişler kapılar açılmıştır. Onu ben de çok düşündüm, orada neden bu çocuk sesleri burad böyle diye, durduramazlar mı bunu bunlar diye çocuğu ile geliyor üç beş aylık bir yaşında iki yaşında kahvaltısını da alıyor Kabe içinde piknik yapıyor, ailece yatıp uzanıyorlar, dinleniyorlar, bir bakıma da o kadar özelleşmiş orası. Yani orasını evleri olarak

kabul etmişler, tabi bunu hac zamanı yapamaz kalabalıkta mümkün değildir.

Ama hac zamanı çocuklar ağlamasını sürdürüyor. Belki daha az oluyor ama oluyor, kalabalık olduğu için pek getiremiyorlar, eğer orada çocuk sesleri olmasaydı Rabbim dedi ki o iş tamam olmazdı. O sahne tamam olmazdı eksik kalırdı, çünkü o sahnede Âdem (as dan Hz Rasulullah'a kadar geçmiş bütün peygamberan hazaratının hayatları orada yaşanmaktadır. Hepsi yaşanmakta, gözlerinizi bir kapayın Âdem (as) ın ayak seslerini duyarsınız, orada yalnız dolaşmasını görürsünüz, Hz Rasulullah'ın orasını nasıl feth ettiğini görürsünüz, o zamanki insanların orada nasıl dolaştıklarını görürsünüz, orada bütün hayat yaşanmaktadır, vaktiyle orada ne yaşanmışsa hepsi resm edilmektedir.

Eğer orada çocuk sesleri olmasa İbrahim (as) ın hakikati orada yok olmuş olurdu, İsmail (as) ın çocuk iken o sesleri yok olmuş olurdu. İsmail (as) ın o günden gelen yankılanması oradaki çocuk sesleri. Hadi bakalım bunu çıkarmak mümkün mü oradan dışarıya, değil onu kimse çıkaramaz, zaten kimsenin de gücü yetmez, çünkü o Allah'ın kanunudur. Orada o yaşanmazsa insanlar orada Umre yaptığını Hac yaptığını tam anlayamaz bu çocuk sesleri içini yakmazsa. Anneler Farz namazına durduğunda Hakk'ın huzurunda el bağlıyorlar Hakk'a teslim oluyorlar çocuğu yere bırakıyorlar, çocuk terk edildiğini zannediyor, anne Hacer Valide'nin hayatını yaşıyor, Cemaat de İsmail (as) ın hayatının yankılanmasını sesini duyuyor. İşte onun için çocuk sesleri orada var İsmail (as) ın tepinmesi orada çıkardığı sesler ağlayışının sesleri bu günkü çocukların çıkardığı seslerdir. Anneler de o çocuğu bırakmanın acısını çekiyorlar tıpkı Hacer validenin çektiği gibi. Ne zaman selam veriliyor tabi anneler çocukları kucağına alınca çocuk sesleri de kesiliyor.

Peygamberlerin kıssaları Kur'an-ı Kerim'de değişik surelerde anlatılmaktadır ama Yusuf (as) sadece Yusuf Suresinde anlatılmaktadır. İşte orada da Tarikat hakikatinin özelliklerinden bahsediyor, yani bir insanın seyirini anlatıyor,

Musa (as) ın hayatı Tarikatı anlatır, tamamı Musa (as) ın hayat hikayesi gerçek tarikattır. İsa (as) ın hayatı Hakikattir, Hz Rasulullah'ın hayatı Marifettir. Geçmiş kitapların hepsi Kur'an içinde mevcuttur, İncil de var, Tevrat da var, Zebur da var suhuf lar da var, İsa'dan bahsettiği yerler İncili ayetlerdir, İncil'dir, Musa (as) dan bahsettiği yerler Tevrat ayetleridir, bozulmamış Tevrat ayetleridir, Hz Rasulullahtan, Ümmet-i Muhammed'ten Allah'tan bahseden yerler Kur'an ayetleridir.

Onun için “Furkan” demişler her mertebeyi Hakkıyla ayırarak veren fark ama Cem'de olan fark bütünlüğün özellikleri kendine ait ayrı ayrı şeyler değildir, mesela bina dediğimiz zaman bina bir bütündür, Kur'an da bir bütündür ama katları itibariyle Furkan, İncil gibi ifadeler ile belirtiliyor. Ama bu binadan ne camı ne de kapıyı ayırmak mümkün ne de kilidini ayırmak mümkün değildir.

Bakın dönüşte hayat vardır, Arş'in etrafında melekler nasıl dönüyor, dervişler nasıl dönüyor hakk'ın etrafında bakın dönüşte hayat vardır, ama dervişler aralarında konuşuyorlarmış, ne yaparsınız demiş o da “Biz Allah der döneriz” peki siz ne yaparsınız demiş, biz Allah der dönmeyiz demiş. Ama ikisi de değişik yönlerden bakmış ama bakış yönü itibariyle ikisi de haklıdır. Yani biz Allah deriz devran yaparız döneriz, o da biz Allah deriz sözümüzden dönmeyiz diyor.

Bakın o da devran yapıyor dönüyor, dönmekte hayat buluyor, yani dönerek hayat buluyor, işte o içindeki sakladığı sırlarını dönerek açıyor, tesbihatını dönerek yapıyor, eğer o düz bir şerit halinde olsa beş yüz metre yola gitmen lazım ama dönünce küçücük bir alan içinde büyük şey sığıyor. Yani dönmenin sırrı budur. Yalnız Musa (as) ın Bakara- İnek hikayesinde olduğu gibi su arkına bağlanmamış olacak, yani bu dönüyor ama her döndüğünde yeni bir bilgi kayıt ediyor, dönüşüyle aslında o dönüş değil uzunlamasına gidiştir o.

Açıldığı zaman her safatı başkadır, ama su arkına su çeken (dolap beygiri gibi) mahluklar hep aynı işi yapar hep aynı dairede döner. İşte bir dervişin özelliklerinden birisi olması

lazım gelen şey boyunduruğa koşulmamış olacak, ve su arkına bağlanıp bir dairede dönerek su çekmemiş olacak. Yani derviş şartlanmamış olacaktır. Hep aynı yönde gitmemiş olacaktır. Şimdi diyelim ki bir dönüş 25 metrede tamamlanıyor, yani döndüğü dairenin çevresi 25 metre o görevli hayvan 25 metre bir dönüşte yol almış oluyor. Onu daire dışına çıkarırsak bir dönüşte 25 m ileri yol alacak, dört dönüş yaptığı zaman yüz metre yol almış olacaktır.

Ama burada dört döndüğü zaman yine aynı yerde 25 m yol gidecek yüz döndüğü zaman yine aynı dairede kalacaktır. Orada daha başka bir tehlike vardır, yürüye yürüye orası aşınıyor, çukurlaşıyor, bir daha oradan dışarı çıkması hiç mümkün olmuyor. Tarikatın ismi nedir, yol demektir peki bu yol asfalt yol karşıda duruyorsa üstünden geçecek yoksa onun ismi yol olsa ne olacak saha olsa ne olacaktır. Yol üstünde yolcusu varsa değer kazanıyor, yolcu da yolda giderse değer kazanıyor. Yolun dışında bir ağaç altında kalırsa bir şey kazanmıyor.

Tabi ağaç altında da oturulur ama yeri geldiğinde yorulduğunda kendini koruma gerektiğinde ve yeni yakıt almak için su deposu gibi işte güç almak için ağaç altında durulur, ama bir ömür boyu ağaç altında yan gelip yatarsa ona ne yol denir ne tarikat denir ne yolcu denir. Ancak kendini eğlendirmek denir, işte ben sinamaya gitmedim kahveye gitmedim de yolda ağaç altında oturdum. İşte bir ağaç altı bulmuşsak gölgenin hepsinin o olduğu yolun o olduğunu zannediyoruz, hayatın orada geçtiğini zannetmişiz ama biraz daha ileri gittiğimiz zaman bakıyoruz ki bir ağaç var koskoca bir ağaç biraz ileriye gittiğimizde bakıyoruz ki küçük koruluğa rastlamışız, bakıyorsunuz kuşlar ötüyor, çiçekler kokuyor, suları akıyor deresinde yol ehli tabi bunları görecektir, orada da kalamazsınız çünkü yolcusunuz ne kadar güzel olursa olsun orada kalınmaz, orasını da terk etmesi lazımdır, işte bazen insanda çok güzel duygular oluşuyor, orası rahat geliyor, güzel geliyor, orada kalıyor işte bu da ona perde oluyor. Bunların hepsinin aşılması lazımdır.

Kişi öyle hale gelecek ki artık kendisinde ne duyguları kalacak ne bağlantıları kalacak ne de bir şey kalacak, sırf Ruh olarak kalacak tüy gibi kalacak, o zaman arayacak ya eskiden benim şu kadar güzel düşüncelerim vardı, değerlerim vardı duygularım vardı, diye onları bulamayacak, zaten bulmasına da gerek yok ama bunun karşısında aklını iradesini idrakini bulmuş olacaktır. Çünkü o duygular bir yerde lazımken onlarda perde oluyor daha ileride, duygular şeriat mertebesinden Tarikat mertebesine geçişte çok lazımdır onlar olmadan tarikat mertebesine geçilmez ama hakikat mertebesine geçerken de duyguları teslim etmeden yani orayı terk etmeden oraya geçilmez.

Duyguların varsa bu duygular ister eksi mahiyette olsun ister artı mahiyette olsun, o senin varlığının açık ifadesidir. Duygu varsa sen varsin, sen varsan vahdet alemine geçemezsin, duygu dediğin şey beden dediğin şey sana ait olan şeyler yani her bireyin kendine ait bazı şeyleri vardır, eşi vardır işi vardır, işte ayakkabısı vardır, çorabı vardır, bunların hepsi benim benim derse biraz işimiz zor demektir. Ama bunlar benim değil dersen o da yanlış o zaman kimin hem senin hem senin değil, eğer ikisini birlikte yaşayabiliyorsan, senin çünkü muhafazana vermişler, onları korumak zorundasın, eşin çocuğun çocuğun evin, araban hadi bakalım araba benim değil diye onu terket bakalım onu sana korumaya vermişlerdir, onu koruyacaksın işlerinde kullanacaksın.

Onu koruyacaksın ama bu benim demeyeceksin, gerektiğinde anahtarı çıkarıp ehline verebileceksin, hem senin hem senin değildir. *Şeriatta duygular vardır, bilinmez, Tarikatta duygular vardır bilinir, hakim olunamaz, Hakikat'ta duygular vardır bilinir, hakim olunur, Marifette ister duygu ihya edersin ister imha edersin.* Yani yeni duyguları sen oluşturursun veya var olan duyguları öldürürsün.

10/11/2000 CUMA AKŞAMI

İşte bu oluşum ile hayatımızı takip edersek şeriatta bakın duygular var ama bilinmiyor, neden çünkü şuur yok, Tarikatta duygular var, ki zaten tarikat duyguları meydana getirme yeridir, duygu oluşturma yeridir, muhabbet oluşturma yeridir, çünkü o muhabbet olmazsa tarikat olmaz. Yani Tarikat enerjisi meydana gelmez o zaman da çalışmaların olmaz. Bir enerji olacak ki yeni bir faaliyet sahası açılsın. Burası işte çok mühim bir meseledir, çünkü kişinin hayatında yaşantısında değişik bir hayata geçmiş oluyoruz tarikat ile ilgilendiği zaman burası gerçekten bir şanstır.

Biz gelen arkadaşlara şöyle deriz, yeniler olsun eskiler olsun bak kardeşim her tarafa git gez, yani bütün guruplara gir, cematlere git araştır yönlerini derken aralarına gir aralarında bulun cematlara git tarikatlara git ne kadar islami gurup altında guruplar varsa hepsine git araştır, gönlün nereye yatıyorsa orada çalışmaya başla oraya da sımsıkı sarıl bir daha da vaz geçme neresini istersen bize gel şuraya git buraya git ben demem zaten gereği de yoktur, kişi bunu kendisi kendi hür iradesiyle seçmesi lazımdır ki kendim ettim kendim buldum desin neticede şöyle yaptım böyle yaptım desin.

Bir gün şeyh efendinin bir tanesi talebeleri toplamış demiş ki çocuklar çay demliği kaynarken ses çıkarır bu ses ne diyor, onu bana söyler misiniz yani çaydanlıkta çay suyu kaynarken çıkan ses fokur fokur çıkan ses ne demek istiyor, size yarına kadar müsaade diyor, yarına kadar düşünün diyor. O dergahta da Mehmet isminde bir çocuk varmış, kafası biraz hafif gibi ama muhabbet ehli seviliyor da etraftan ama kafası fazla çalışmıyor, dergahın müdavimlerindenmiş, ve şeyh efendinin evine girer çıkarmış evin hizmetlerini de görmüş, demiş benim kafam fazla çalışmıyor ama gideyim şu anneme sorayım bakayım diyor, belki onun bir bilgisi vardır diyor, ama şeyh efendinin de bir sözü olmuş çevresine kim bunu bilirse kızımı ona vereceğim demiş. Sabah geliyor “anne be şeyh

babam bir şey sordu diyor bize (ama hanımın haberi yok şeyh efendinin böyle bir soru sorduğundan) acaba sizin bir fikriniz var mı diyor, neydi oğlum söyle bakalım diyor, “çaydanlıkta su kaynarken çıkardığı ses ile bize ne diyor acaba “ diyor, oğlum diyor kendim ettim, kendim ettim kendim ettim kendim buldum der o çaydanlık diyor, öyle mi sağ ol anacığım diyor.

Neyse namaz kılınıyor sohbet vakti geliyor, şeyh efendi soruyor oğlum ne diyor o çaydanlık işte fıkır fıkır tıkır tıkır diyor, hepsi bir şeyler söylüyor, sıra Mehmet’e gelince “Oğlum sen bir şey buldun mu” buldum efendim diyor ne diyor, kendim ettim kendim buldum, kendim ettim kendim buldum diyor diyor. Şeyh efendi de tüh be diyor şimdi ben de kendim ettim kendim buldum diyor. Yani kızını öyle bir müride verimker olmuş olunca kendi etti kendi buldu.

Yani dervişin başına bir iş geldiğinde hiç başkasına takaza etmemesi lazımdır hür iradesi ile kararını vermesi lazımdır. Tarikatlar ne yazık ki bazı kişilerin de dedikleri gibi iyi ahlak dernekleri hükmüne girmiş o düzeyde kalmış, kahveye gitme, kumar oynama, içki içme haramlardan sakın ibadetlerini yap, gibilerden böyle bir oluşumda kalmış, bu da kötü bir şey değildir, o da güzel bir şey ama Tarikatın işi o değildir, görevi o kadar değildir. tabi onlar da iyi ahlak Tarikatın içerisinde ama neticesi değildir.

İşte şeriat mertebesinde yaşayan kimse ben burada rahatım diyor bundan başka zaten bana bir görev yoktur diyor, beş farz neyse ben zaten yapıyorum diyor, ben tarikat marikat hakikat falan bilmem diyor, öyle bir şey de söylememişler zaten diye ya kendini kurtarmak için öyle diyor veya gafletinden yada duygusuz bir hayat yaşamasından ama korkarak da namazını kılıyor, yani cehenneme gitmeyeyim diye burada nasılsa fakir yaşıyoruz ahirette bari zengin olalım diye, rahat olalım diye, ahirete yönelik güya çalışma yapıyor, buradaki yapılan çalışma işte tamamen nefsine gelecekte menfaat temini üzere kurulmuş bir çalışmadır.

Cehennemden kaçması nefsi için cennete gitmesi için ama hak ehli için 36/ 55 onlar meyvelerle meşkuldürler, bakın kelimeye dikket edelim meyvelerle meşkuldürler, هُمْ وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلَالٍ عَلَى الْأَعْنَابِ مُتَّكِئُونَ

36/56 onlar ve zevceleri tahtlar üzerine oturmuş rahat etmektedirler. Yalnız bu ayet zahiren bakıldığı zaman taltif gibi görünür se de altında yerme vardır. Bakın meyveyle meşkul, bizim orada da meyve ile değil Rabbımızla meşkul olmamız

lazımdır. 36/58 tabi onlar orada سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ

bunlarla meşkul olurlar ama Rablarından da selam vardır. İşte rabbımızdan bize selam tabi çok güzel bir şey nadide bir şey ama rabbımızın selamını biz rabbımızla karşılıklı selamlaşsak daha iyi olmaz mı? Dolaylı Rabbanî ikram sadece selam olarak geliyor. Cennette Rabbi ile karşılıklı konuşabilmek ben Rabbıma ulaştım diyebilisin, işte burada ulaşırsak orada da ulaşılabileceğiz burada ulaşamazsak orada neyi bulacağız ki, orası bu alemden çok daha geniştir, burası oraya göre çok küçük bir yerdir, biz bu küçük yerde rabbımızı bulamazsak geniş yerde hiç bulamayız.

Neyi buluruz cenneti buluruz, ama “Cennet Cennet dedikleri birkaç gılman birkaç huri” demişler, şöyle bir düşünsük bizden görme duyusunu alsalar o cennetin o güzelliklerini yeşilliklerini görmedikten sonra karşımızda olsa ne olacaktır ki, duyma duyusunu alsalar oradaki güzel kuş seslerini su seslerini duyamazsak neye yarayacak, dilimizdeki tat alma duyusunu alsak en nadide şeyleri de yesek hepsi aynı olur aynı tatsızlık olur, tat alamadıktan sonra neye yarar. Kısaca yani Cennet bizim duyularımıza hitap ediyor, duygularımıza hitap ediyor, duygularımızın elimizden alındığı var saydığımızda cennetin hiçbir değeri olmaz. Tüy kadar bir değeri olmaz. Dilin lezzeti ayıramıyorsa en nadide yiyecekler olsun sabahtan akşama kadar ye hiç farkı olmaz. Gözün renkleri ayırma özelliği olmazsa o cennet güzellikleri neye

yarar, işte biz öyle bir şeye sahip olmalıyız ki ne duygularımızla ne herhangi bir şey bizden eksikliği ile kayıp olmasın sadece aklımız başımızda olsun.

Çünkü din aklımıza geldi, bedenimize değil, aklımıza şuurumuza geldi, yeter ki o olsun. İşte bu da ilahi Cemali müşahede edip bütün bu alemde öyle bu dünyadan gitmek, ahirette de onun la hep birlikte olmak hani Metin Milli'nin bir şarkısı vardı, “seninle beraber olunca Cehennem ödöldür bana

sensiz cennet sürgün sayılır” يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الطَّمَنَّةُ

﴿٢٨﴾ 89/28-29 ey اَيُّهَا لِي رَبِّكَ رَاضِيَةً مُضِيَّةً

Mutmainneye ulaşmış kişi şimdi bakın sıradan sayarız Emmare, Levvame, Mülhime, Mutmainne. Şunu şununla geçtim bunu bununla geçtim, oraya geldiğimizde rabbimizin o ayetini duyabiliyor muyuz? Bakın Rabbımız Mutmainne mertebesinde olan kişiye hitap ediyor, bire bir bakın burası çok enteresan bir yerdir. Oraya gelmeyen kimselere genel olaraktır

hitabı, يَا أَيُّهَا Ey iman edenler gibi, اَلَّذِينَ آمَنُوا

اَلْكَافِرُونَ 109/1 ey kafirler gibi yuvarlak genel olarak var

ama oraya gelindiğinde bire bir hitap vardır. “ey nefsi-

Mutmainneye ulaşmış olan kişi اَرْجِعْ اِلَى رَبِّكَ Rabbine dön

bakın şu hitaptaki inceliğe bakın, peki diyelim ki on sene dervişlik yaptık ondan evvel 15 sene şeriat ehli yaptık, yaşıımız 40-50 oldu, neyse Mutmainneye geldik, diyelim “rabbına dön” diyor, hay Allah ben nereye dönmüşüm, Rabbına dön diyor bu kadar sene ben nereye dönmüşüm ki, Kabe'ye döndük dönüyoruz ya, daha hala Rabb'ına dön diyor, ayette ayetlerin yerleri o kadar dehşet verici ki, ama işte bunu anlamak için bir şuur gerekiyor ve bakış açısını değiştirmek gerekiyor.

Zaman zaman söylediğimiz bir şey vardır, evvela yapılması lazım gelen şey kulak ayarıdır. Sonra göz ayarıdır, eğer bizim gözümüz ayarsızsa bizim karşımıza neyi çıkarırlarsa çıkarsınlar onu hakkıyla değerlendiremeyiz. Bakın ben bir zamanlar gözlük kullanmıyordum, kumaşları keserken elimde mezura 10cm lik bölümü aşağı yukarı 100cm lik bölümü baktığım zaman şurası 50cm , 60 cm diye gözümüz alışmıştı, ama gözlük kullanmaya başlayınca ben ölçülerini şaşırdım. Neden, çünkü 10cm in beynimde belirli bir ölçüsü vardı, gözlüğü takınca 10 cm büyüdü, 12 cm oldu, ben kendimi yeniden adapta etmeye çalıştım 12cm nin 10 cm olduğuna gözlüğü takıyorum böyle bakıyorum kafamdaki eski boyuttan uzun ama mezurada 10cm yazıyor, ama beynimdeki ölçülere göre uzun hissediliyor

Yani göz ayarı çok mühimdir ama bu göz ayarı da ilim ile oluyor onun ayarı. Onun tornavida ayarı ilimdir, ilim de gerçek olmalı yalnız sonra da Kalp ayarı lazımdır. İşte ondan sonra efendimize buyurulduğu 53/11 gibi مَا كَذَبَ الْفُؤَاءُ أَدَمًا رَأَى

gözünün gördüğünü gönlü yalanlamaz. Gözünün gördüğünü gönlünün yalanlamaması gerekir. İşte biz daha baştan Rabbimize dönük bir faaliyet içine girmiş isek bu ayetin “Dön” hükmü bizde faaliyetini bulmaz. Ona biz muhatap olmayız, o فَادْخُلِي فِي عِبَادِي

89/29-30 ﴿٣٠﴾ وَادْخُلِي جَنَّتِي benim özel kullarım arasına gir, onlarla birlikte benim cennetime gir. O zaman o cennete girilir. Ama evvela O'nun kullarının arasına girmek, Onlarla birlikte O'nun Cennetine gir. Orada bahsedilen Cennet de tabi Naim Cennet, Firdevs Cenneti, Huld Cenneti, Adn cenneti, değil Zat cennetidir. Yani Zat'ının Cennetidir. Yani Âdem (as) ın çıktığı Cennettir, Zat'i Cennet.

Bu tasavvuf gerçekten de bir kişi oturacak da bir sürü konuşulacak şey gibi değil yeri gelince öyle de olur ama kişi

nin özü kendisi teke tekdir esas eğitim. Derunidir herkesin teke tektir sabırla yavaş yavaş olacaktır. Ne demişler “Sabır ile koruk helva olur” dut yaprağı atlas olur, Atlas ile dut yaprağı ne alakadır, demek ki sabırla olabiliyor. Sabır ile ne güzellikler olur. اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الصّٰبِرِيْنَ 2/153 Allah sabredenlerle beraberdir.

Şeriat mertebesinde sonra geline Tarikat mertebesinde duyguların oluşması lazım bu duygular şeriatın üstünde yapılan zikirlerle nafil namazlarla kitap okumalarla, tevhitlerle sohbetlerle şeyh muhabbetleriyle oluşur. Ama buradaki tehlike de bu muhabbetin döngüsü altında kalmak burada kalmak, tehlikesi de odur. Oranın da aşılması lazımdır, uzaya füzeler gönderiliyor ya füzenin altında evvela bir yakıtı oluyor, o yakıtı kullanıyor, o yakıtı kullanıyor, sonra o yakıt deposu atılıyor, sonra ikinci bölüm yakıtı devreye giriyor, bitince o depo da atılıyor, onlardan kurtuluyor füze, onlar görevlerini tamamlayıp füzeden ayrılıyorlar.

Yer çekiminden kurtulabilmek için o sultan güce ihtiyaç vardır. Yani bu duygulara ihtiyaç vardır. Ama o görevini yaptıktan sonra artık o ne yakıtı ne de depoya ihtiyaç kalmadığından fezaya sadece kapsül çıkıyor, diğer donanımlardan soyunmuş olarak kapsül yalnız çıkıyor fezaya. İşte biz de fezaya çıkarken sadece böyle akıl şuur olarak bu depolarımızı yakıtlarımızı bırakmamız lazımdır. En büyük perdelerimizden bir tanesi vehmimiz ve hayelimizdir, musavvire, fikir, bunlar hep perdedir, vehim daha baştan perdedir, o perde kontrol etmezsen devam ediyorsun.

Şimdi bakın Vehim fikri üretiyor, fikir hayali üretiyor, hayel musevvireyi üretiyor, yani şekillendirme tasvir etmeyi üretiyor, şekillendirme de kendi şeklini ortaya çıkarmayı üretiyor. Vehim Celal tecellisinden kaynağını aldığından çok kuvvetlidir, ilim olmadıkça kişinin iyi niyeti onu yenemez. Sen ringe çok iyi niyetle çık ama karşındaki hazırlanmış bir boksörse senin

niyetin istediğın kadar imanın sağlam olsun niyetin ihlas olsun bir vurdu mu devirir atar gider, hiç dinlemez.

Vehim ve hayel gücünü yenmek için insanın önce insanda vehim ve hayel gücü var diye şuurlanması lazımdır. Bakın şurası mühimdir, vehmi tanımak için vehmin en büyük özelliğı insanda varı yok, yoku da var göstermesidir. En büyük aldatması budur. Şimdi bu alemlerin tümünde var olan Allah'ı yok diye tenzih ettirerek öteye attırır. En büyük silahlarından bir tanesi budur. İşte burada var olan Allah'ın mevcudiyetini ötelere attırarak yok diye zan ettirir. Yok olan aslında bu alemi de zannına hitab ederek var olarak gösterir. Aslında yok olan bu dünyayı zannettirerek var olarak gösterir.

O zaman sen dünyaya bir varlık vermiş olursun Hakk'ı bir tarafa göndermiş olursun, işte o zaman da en büyük hataya düşmüş olursun. Bu anlayış içinde hayata baktığın sürece Allah'ı bulman mümkün değildir. Çünkü baştan yolu kesiyor. Hani ariflerden bir tanesi ne demiş, “senin varlığın sende olduğu sürece ibadet bile etsen Kabe meyhaneye döner” gönül kaben meyhaneye döner. İyi niyet çok güzel bir şey, ama ihtiyatı elden bırakmamak lazımdır.

Şeytan Âdem (as) hakkında nasıl dedi, Cenab-ı Hakk O'na neden secde etmedin dediğı zaman orada hayel ve vehim arasında bir yaşamın neticesi oluştu, “O topraktan ben ateşten halk edildi” dedi. Ben O'ndan daha üstünüm dedi, ateş yandığı zaman toprağın üstüne çıkar, hep kendi hayaline kendisi aldandı, Adem'de var olan Hakk'ın varlığını göremedi, var olanı göremedi yok olanı gördü, yani Âdem'in ademliğini göremedi yok olan toprağını gördü adem yokluk manasınadır, “ayn” ile yazıldığında adem yokluk manasınadır, “elif” ile yazılırsa “Âdem” olur. İşte Âdem'in aslı ademdir, yani yokluktur.

Ama o Âdem'in çamurunu gördüğü için onu var zannetti, bakın evvela kendi yanıldı, neden kendi varlığı vehmi zaten kendisi vehimdir. Ama onun hakikati ona anlatıldığı halde vehmine kapılarak gururuna benliğine kapılarak evvela kendi

kendini aldattı, sonrada cenab-ı Hakk onu kovduktan sonra müddet istedi, kıyamete kadar sen müddet verilenlerdensin dedi, işte ondan sonra ben onların önlerinden geleceğim, arkalarından sağlarından sollarından geleceğim onları senin yolundan saptıracağım dedi. Neyle saptıracak işte hayal ve vehim ile hayali düşüncelere daldırarak hakiki düşüncelerden saptırmak suretiyle, orada başarılı çünkü hali o olduğu için hayalde vehimde başarılıdır.

İşte bizim ondan daha başarılı olmamız için onun silahını bilmemiz lazımdır, o mücadeleyi yapabilmemiz için vehim ve hayel ile olan mücadelemizi yapabilmemiz için kendimizin gerçek Âdem olduğu şuuruna ermemiz lazımdır. Gerçek Âdem’lik şuuruna eremezsek onunla mücadele edecek gücü oluşturamayız. Onu yok edecek ona karşı gelecek güç Âdemiyettedir. Yani bizim gerçek kendimizi bulmamız Âdemliğimiz ile. Bu kıssayı şuurlu olarak düşünersek Âdem (as) ın bütün mesele O’nun üzerinde döndüğü halde hiç kelamının çıkmadığını görüyoruz.

Melekler konuştular “ya rabbi sen kan dökecek bozgunculuk yapacak birisini mi Halk edeceksiniz” dediler, Âdem sustu Âdem hakkında konuşuldu, Âdem sustu, sonra meleklerle Âdem’e secde edin dedi, melekler Âdem’e secde ettiler, Âdem’e iblis secde etmedi, neden secde etmediğini sorunca işte o çamurdan ben ateşten yarattın ben daha üstünüm dedi. Orada şeytan da cin de konuştu, iblis de konuştu fikrini söyledi. Melekler konuştu Cenab-ı Hakk da konuştu, Rab mertebesinden ama Âdem’in hiç sesi çıkmadı, bütün iş Âdem’in üstünde döndüğü halde Âdem de diyebilirdi “Ya Âdem bu meyveyi” neden yedin dendiği zaman o sabretti ve istiğfar etti.

İşte beni şeytan aldattı Havva aldattı da şundan oldu da bundan oldu diye kendini müdafa yoluna gidebilirdi, hiç gitmedi Hakk’a teslim oldu.

Âdem’in Cennetten yeryüzüne inme hadisesini başlangıçta çok iyi bilmemiz lazımdır, bu dervişliğin ana hatlarından bir

tanesi başlıcasıdır. Eğer bizim Âdem'imiz Cennette geziyor iken dünyaya inmemiş iken bizim burada yaşam özelliğimiz diye bir şey olmaz. Yani bizim dünyada yaşamamızın bir ifadesi olmaz. Bizim Âdemimiz Cennette yaşıyorken fizik olarak burada yaşıyoruz ama Âdem daha Cennetten buraya indirilmemişse biz elli bin yıl dünyada zikir çeksek elli bin yıl dervişlik yapsak daha hiç işin başında bile olmamış sayılırız. Ancak sevabımız artar başka bir şey olmaz irfanımız artmaz.

Âdem Cennette bir ceset olarak burada yaşıyorken kendimizi bulamamışken yani 50 bin yıl dervişlik yapsak gene kendimizi bulamayız. Sevap kazanırız kötü bir şey değil tabi, İslamiyet sadece sevap günah cetveli değildir, biz işi ona döndürmüştük, şu kadar şey yaparsam bu kadar sevabı olur, bu kadar günah olursa şöyle olur, peki bu kadar sevabın ölçüsü nedir, diyelim bin tane sevap kazandın karşılık ölçüsü nedir kilogram mı gün mü yıl mı, Âdem'in Cennetten dünyaya ayak basması demek bu hakikatleri idrak etmeden evvel biz hayel aleminde yaşıyoruz. Bu bizim toprağa basmamız bizim yeryüzünde yaşamamız değildir.

Yani toprak ayaklarımızın toprağa basması bedenın yer yüzünde olması bizim yeryüzünde olmamız değildir. Neden değil çünkü çocukluktan beri o günlere kadar hep bize yanlış aktarmalar olmuştur, şartlanmış bilgiler kanaatlar gelmiş biz kendimizi bu bedenle var zannetmişiz, esas ölçülerimiz bu olmuş işte vehmin bize vermiş olduğu düşünce ile yok olan bu varlığımızı var olarak içinde mevcut olan ruhumuzu da var olan ruhumuzu da yok olarak yani ilgilenmeden boşta bırakmışız. İşte bu vehmin oyunudur. Genelde çevre de böyle düşündüğünden düşüncelerimiz uymuş hep böyle kendimizi kabul ettirmişiz.

Yani şu yok olan bedenimizi var olarak kabul etmişiz. Ama içinde gerçek olan biz ilahi kimliğimizi bulamadığımızdan var olanı yok olarak kanatı vermişiz öyle yaşamışız. O zaman ne olmuş ortaya çıkan hadise biz hayali bir varlıklardan öte geçememişiz. Zandan ve hayelden ibaret birer varlık olmuşuz. Ve de hayel aleminde yaşar hale gelmişiz. Yani ötelede

yaşıyoruz, işte burası o kadar önemli bir meseledir ki yaşamın başlangıcı için yani ikinci hayatının başlangıcı için yani ruhsal gerçek hayatın başlangıcı için. İşte bizim gök yüzünde olan Âdemimizi hayel aleminden alıp artık bu beden toprağına yani yer yüzüne indirmemiz lazımdır şuurda düşüncede.

Zaten bu şuurda olacak bir hadisedir, şuur hadisesidir, toprak bedenimiz gelmiş ev olarak yani ruhun mekanı olarak gelmiş, ama mekanın içine yani bu toprağımızın bu dünyamızın içine daha henüz Âdemi hakikati indirememişiz. Âdemi hakikat bu mekanın içine inmedikçe senin seni bulman mümkün değildir. yüz sene bin sene ömrün olsa bu düşüncede yaşadığın sürece sadece suri bir Müslüman sadece suri bir şeyler yapan kişi hükmünde kalırsın. Ne derviş olabilir bu halde insan ne de alim olabilir ne de hiçbir şey olamaz, ama bir şeyler bildiğini zanneder profösör de olduğunu zanneder, ama hep hayelde ve vehimde ve insanların verdiği payeler olarak kalır. Allah'ın payesi olarak oluşamaz.

İsmimiz ister Ahmed, Ali, Veli, Muhammed olsun lafsi şeylerde kalır. Evvela bu işi çok iyi anlamak lazımdır, Âdemiyet mertebesini ve yeryüzüne inme hadisesinin ne olduğunu çok iyi anlamak lazımdır. Nasıl ki dünyadaki hayat Âdem ile başladı dünyadaki hayat Âdem esması ile başladı, işte bizim kendi özel hayatımız da mertebe-i Âdemiyeti idrak etmekle başlar. Buna genelde “Veld-i Kalp” de derler, tarikatlarda “Kalbin oğlu” demektir, şeyh ile müridin muhabbetinden meydana gelen bu muhabbeti “Veled-i Kalb” gönül evladı derler.

İşte bu eğer irfaniyet yoluyla gidilmezse sadece bir muhabbet meydana gelir o çocuk büyümaz öylece kalır, gider. O çocuğun büyümesi kemale ermesi ilim ile irfaniyet ile mümkün olur. İşte Regaib gecesi dediklerinin aslı budur, rağbet etmek bir şeyin olmasına rağbet etmek mevlut da o rağbet edilen şeyin zuhura gelmesi, dünyaya gelmesidir, faaliyete geçmesidir. Bu gece kutladığımız Berat gecesi de işte o dünyaya gelen Veled-i Kalb'in belirli bir hallere ulaşmış olması beşeriyetinden kurtulmuş olmasını ifade eder. Ondan

sonra Miraca yükselmesi o çocuğun miraç ehli olması, sonra da Kadir gecesi kadrini bilmesi sonra da Bayram etmesidir. Tabi o bayram etmez de kim bayram eder.

Bu hakikatleri anlayan işte Hacı Bayram Veli;

Bayramım imdi, bayramım imdi

Yar ile bayram ederler şimdi

Diye o güzel hali yaşar. Ramazan bayramı kendi hilafetinin olduğu bayramdır, yani kişinin kendi hakikatinin yaşadığı bayramdır. Kurban bayramı da mürşitlik bayramıdır. Yani kişi Ramazan Bayramı hakikati ile kendi hakikatini idrak eder kendi bünyesinde kendi varlığında, Kurban Bayramının ifadesi de kişilerde kudret oluşumunu ortaya çıkartmaya başlayacak güçte olması, yani onları yöneltmesi ve kişilere kendi kurbanlarını kestirecek hale gelmiş olması demektir. Yani Kurban Bayramı mürşitlik bayramıdır.

Kurban Bayramını idrak etmeyen kişi mürşid olamaz. Mübarek geceler adlı kitapta da bir senelik seyir-i suluk var, işte kim o sene içerisinde derslerini bitirmişse tamamlamışsa Ramazan bayramını onlar yapar, diğerleri bizlerde sureta benzediğimiz için benzer bayram yaparız, suret bayramını yaparız gene de bayramdır.

Adet olmuş cümle alem yılda bir Kurban keser

An be an saat be saat kurbanım sana

Demiş ehlullahdan bir tanesi. Hani birisi demiş hırsız tuttum bıraksam gitmiyor, kal desem kalmıyor, dedenin bir tanesi oturmuş elinde tesbih varmış oynuyormuş tesbih ile birisi de geçiyormuş onun yanından “Ne o erenler Hakk’ı mı arıyorsun” demiş ona o da yok be demiş neden Hakk’ı arıyacağım gafleti arıyorum demiş. Yani o kadar gafleti bile özlemiş o kadar Hakk ile Hak olmuş ki artık biraz da kafam dinlensin diye yani dünya işi yapayım diyor. Tabi bunlar kolay işler değildir, zor işler de değildir, her kişinin işi değil er kişinin işidir diye boşuna dememişlerdir.

İnletirler insanı ağlatırlar insanı halden hale sokarlar insanı hani Dabbah güzel bulduğu deriyi nasıl yerden yere vurmuş, deri temizleyicisi çünkü onun altında bir parça yağ tabakası kalır, o zamanlar çürüme yapar, kurtlanır bozulur, üstündeki tüylerin hepsi dökülür, işte onu yerden yere vurmuş cenabı Hakk da sevdiği kullarını böyle bir yerlere topluyor, özel eğitimi içine alıyor, özel, özel, özel sonunda da güzel şeyler çıkıyor.

Yapılacak şey özümüzü samimi olarak kullanabilmek sonuna kadar kullanabilmek kazanmak veya kazanmamak olmak veya olmamak değil o O'nun bileceği iştir, ama bizim yapacağımız iş bize verilen gücü kullanmak, sonuna kadar iyi niyetle kullanmak iyi niyetli deyipte bir yerlere yan gelipte değil araştırarak araştırmak suretiyle, bakın dünyada yaşadığımız vaktimiz o kadar değerlidir ki, bu dünyadan giderken adeta onu tırnaklarımızla kazıyarak yani bugün buradan geçmek istiyor ya vakit geçmek istiyor biz o vakti tutarak kopararak göndermemeye çalışmamız gerekiyor.

Yani o dakikalardan anlardan çok faydalanmamız gerekiyor, dikkatle geçirmemiz gerekiyor. Biz istemesek de o geçiyor da o ayrı da biri var öylesine hemen geçirmek hemen meşkul olmadan gafletle geçirmek bir de üzerinde işte meşkuliyetle geçirmek var, işte günler geçiyor hem de çok çabuk geçiyor. Hele ahır zaman da bu günlerde, öyle derler ya ahır zamanda seneler ay gibi olacak, aylar hafta gibi haftalar gün gibi günler saat gibi biz de öyle diyoruz çok seneler evveli işe geliyoruz Pazartesi, Cumartesi ne çabuk geçti, aradaki günler yok haftayı ikiye indirmiştin ben Pazartesi Cumartesi aradaki günler yok, hafta geçmiş.

Bizim bazı arkadaşlar takıldılar bize yahu gene Âdem'den mi başladın falan gibilerde ama kurtulamazsın ki Âdemden, Âdem'siz bir şey olmuyor, 30 dan fazla kaset var 90 lık hep Âdem'den bahsediyor, bir tek Âdem'den bahsediyor, daha da konular bitmez, "Ya Âdem şu ağaca yaklaşma yiyiniz içiniz dolaşınız ama şu ağaca yaklaşmayınız diyor. Biz şimdi düşünüyoruz tefsirlerde bir sürü yorumlar elma ağacı mıydı armut ağacı mıydı üzüm müydü buğday mıydı, incir mıydı,

orada sana meyvesini sana sormuyor ki Cenab-ı Hakk ağaca yaklaşma diyor.

Meyveli ağaç da var meyvesiz ağaç da var, orada kasıt ağaçtır. Ağacın meyvesi değildir. öyle olsaydı, Kur'an-ı Kerim'de cennetten bahsederken orada bir sürü şu meyveden bu meyveden üzümler var elmalar var diyor incirler var diyor, "vettini vezzeytunu.." bakın yemin ediyor ismi ile söylüyor, eğer gerekseydi orada veya bir meyve ismi söylemesi gerekseydi şu meyveye yaklaşma derdi, ağaca yaklaşma diyor. Biz sonra bir sürü yorum yapıyoruz, işte incir miydi armut muydu, elma mıydı, biz olmayan şeyleri tefsir içine sokuyoruz. Veya ayeti açıyoruz izah ediyoruz diye.

Kur'an'da iki ağaçtan bahsediyor, شَجَرَةٌ مُبَارَكَةٌ 24/35

mübarek ağaç ve الْمَلْعُونَةُ 60 lanetlenmiş ağaç,

Âdem (as) ın iblise o kadar büyük rahmeti oldu ki, iblis onu anlayamadı kendisini zahmete soktu, İblis daha evvelce Âdem yok iken yeryüzünde meleklerin hocası idi.

0-5 MEVLÛD HAKKINDA

Orada yazılanların hepsi bizim kendi üstümüzde tahakkuk etmesi lazımdır, orada bahsettiği aslında işte bizim Mevlûtumuz gecemizdir doğduğu saatte tarihte değil, Hakikat-i Muhammedi bizim varlığımızda doğduğu zaman bizdeki semavat ve zemin yani bedenimiz de ruhumuz da dışarısını bırakalım Nur'a gark olması yani nurlanması Hakikat-i Muhammedinin Nur'u ile dolması lazımdır O'nu belirtiyor orada. Yoksa dışarıdaki semavat değildir. Tabi anlayan öyle de anlar o da doğrudur, ama dışarıdaki semavat Nur'a gark olsa ne olacak, olmasa ne olacak bir de bunun şuurla olması gerekir.

Bir kelami olarak duygusal duygu mertebesinde oluşması vardır, bir de ilim ile birlikte oluşması var, o o zaman yaşanması gerekiyor, işte o kişinin Mevlut gecesi oluyor, kişinin Mevlut kandili o zaman olmuş oluyor. Yoksa o tarihi bekleyelim de Mevlut kandili olsun değildir herkesin Mevlut Kandili bir başka zamanda olur, işte onun mevlut gecesi o gecedir. Ama hiç dışarda kutladığımız Mevlut gecesi ile ilgili olmayabilir. Hz Peygamberin Mevlut gecesi çünkü doğum gecesi. Bunun olması için Regaibin olması lazım yani rağbetin olması lazımdır, rağbet olursa doğum olur, doğum olursa Berat olur, Berat olduktan sonra Miraç olur, sonra Kadir olur sonra bayramlar olur.

Bu birin devamı 10' a kadar sürer, yani bir haneli sene on'a kadar sürer 11 de yani 2011 de rakam dört olur, 2011 de İslamiyet biraz daha anlaşılır İslamiyet üste çıkmaya başlar, her işi akışına bırakalım biz bunları düzeltecek halimiz yok eğer Cenab-ı Hakk bütün insanların gönüllerine "Hadî" ismini zuhura çıkartırsa o insanlar ne devlet dinler ne diyanet dinler alır başını giderler. Tarihte de olduğu gibi Osmanlı'nın şahlanması neden oldu, bir kişinin sebebiyle değildir, o anda bütün gönüllerde muhabbet meydana geldiğinden Avrupa'yı sildi süpürdü. Tabi bunun bir gerilemesi olacak, çıkışın bir de inişi olacak, biz iniş kaydetmekteyiz ama bu iniş tekrar bir çıkışı getirecek dünyadaki tecelliler böyledir devam eder gider.

Cenab-ı Hakk'ın bütün bu olanlardan haberi yok mu, var onun için biz mülkünü O'na iade edelim biz kendi mülkümüzü kurtarmaya bakalım, bu bencillik olmaz kendi nefsinin sadece düşünme olmaz tabi ilk fırsatta genele yardımcı olmamız gerekiyor, yaptığımız işler kendi şeyimizde dahi olsa yani bir faydalanmak yardımda bulunmak ama biz zahir şeklinde bir çalışma değil de batın şeklinde çalışma yapıyoruz, işte bu da hep alış verıştır, tabi kolay değil, herkes ile birlikte bir yere koşmak rahattır ama herkes bir aksi istikamete koşuyorsa koştuğu sebebin doğru olduğunu biliyorsanız tabi zorlayacaklar çelme takacaklar kendi istikametinde gidecek.

Kasabanın birinde bir ilan yapmışlar demişler ki çok alim bir imam gelecek falan gün vaaz edecek ve bu vaazında da Cenab-ı Hakk'ı 1001 şekilde varlığını ispat edecek demişler, herkes ne büyük bir imammış ne büyük alimmiş, Cenab-ı Hakk'ın varlığını 1001 çeşit şekilde ispatlayacak falan diye belirtilen tarihte saatte millet oluk oluk oraya doğru gitmeye başlıyor, İrfan ehlinen birisi de o gidenlerin ters istikametinde koşmaya başlamış kaçmaya başlamış O'nu tanıyanlar "Dur nereye gidiyorsun bak biz vaaza gidiyoruz Allah'ın varlığını 1001 şekilde ispatlayacakmış" falan diye ben de ondan kaçıyorum ya zaten demiş, peki neden kaçyorsun, "O'nun Allah'ın varlığından 1001 türlü şüphesi varmış ki ispatlamaya çalışıyor biz bunları geçtik" diyor.

İşte millet turmuş bir tarafa doğru gidiyor, ama ne gittiği yeri biliyor, ne istikameti var. İrfan ehlinin güzel sözü var genelde; İrfan ehlinin genelde dört tane tacı vardır, padişahların bir tane tacı vardır, ama ehl-i İrfan'ın dört tane tacı vardır. "Ve kerremne beni ademe.." Allah'ın taktığı tac vardır, insanı kerem sahibi olarak halk etti, bu tacların bir tanesi terk-i dünya, dünyayı terk etmesi, dünyayı terk etmekle başına bir tac giymiş oluyor, terk-i Ukba, ahireti terk etmekle bir tac koymuş oluyor, Terk-i Hesti yani varlığını nefsinin terk etmekle de bir tac giymiş oluyor, ve terk ettiklerini de terk etmek.

Şimdi biz aklımızda bir şeyi terk ettik deriz ben bu radyoyu terk ettim derim veririm birisine o daha kafamda ise ben onu vermedim demektir, cisim olarak verdim de kafamdakini veremedim işte terk ettiğini de terk edecek onun için yapmamız lazım gelen şey eğer gerçekten sıratullah üzere gitmek istiyorsak sırat-ı mustakiym değil, iki yol var sırat-ı mustakiym ondan sonra sıratullah, eğer sıratullah Allah yolunun ehli isek bunları artık terk etmek lazımdır. Yapsınlar yapacaklarını eğer bize bir şey sorarlarsa o zaman söylemeye çalışırız. Sormazlarsa hadi Allah selamet versin deriz tak sepeti koluna herkes kendi yoluna.

Bu dünyada müşterek yaşıyoruz, hani ya elinle ya dilinle ya da buğuz ederek olumsuzlukları kaldırmaya çalışacaksın,

elinle kaldıramazsan lisanınla kaldıracaksın, onunla da kaldıramazsa buğuz edeceksin, daha başka yapacağımız iş yok hayatımızı oraya veripte onları düzeltmeye çalışırsak geriye kalan zaman bize yetmez kendimize yetmez, kendimizi kayıp ederiz, bir gerçek daha vardır, biz kendimizi tam yetiştirmedikten sonra yetiştiremyiz de evvela kendimizin yetişmesi lazımdır, yani evvela kendimizi eğitmemiz lazımdır. İşte bildiğimiz birkaç şeylerle başkalarını eğitmeğe çalışıyorsak o zaten eksik olan bir şey olur.

Hani “Küçük savaştan büyük savaşa gidiyoruz” diyor ya, Bedir savaşından çıktıktan sonra eve giderlerken Efendimiz “Şimdi küçük savaştan büyük savaşa gidiyoruz” diyor. Sahabe-i Kiram soruyorlar nasıl bu savaş diye bizim yaptığımız savaş en büyük savaş değil mi, 300 500 kişi toplandı ki o güne kadar en büyük rakamdır düşmanların o sayıya ulaşması Efendimiz (sav) de diyor ki bu yaptığımız savaş üç gün sürer beş gün sürer, neyse ama nefsimizle savaşımız her an devam etmekte ömür boyu devam etmekte işte büyük savaş nefsimizle olan savaşımızdır.

Evvela bizim nefsimizin ne olduğunu kendimizin ne olduğunu bilmemiz lazımdır, evvela kendimizi eğitmemiz lazımdır. İşte bu da bir savaştır, hem bu savaş dışarıda yapılan savaştan çok daha ince ayarlı ve hassas olan bir savaştır. İnsanları gönüle, Hakk’a, Hakikate davet etmek onları oraya götürmesine sebep olmak işte bu şeriat ehlinin verdiği gayret ama Tarikat ehli, Hakikat ehli, Marifet ehlinin savaşları başka başka bölümlerde yapılıyor. Dışarıda yapacağımız savaşta fazla bir şey yok.

Yedi zayıf inek yedi semiz ineği yiyor, yedi dolgun başak yedi cılız başağı yiyorlar, burada yedi semiz ineğin çıkması nefs-i emarenin nefs-i Levvamenin ne kadar şişkin olduğunu gösteriyor ve yine nefs-i levamede bulunan nefs-i levamenin eğitilmiş yönü de zayıf ineklerdir. Eğer biz nefs-i emmareyi beslemiş olursak o zaman o zayıf inekler şişman inekleri yiyorlar. Bu sefer onlar da şişmanlamış oluyorlar, ama ne

oluyor öndeki şişmanlar ortadan kalkmış oluyor. Yani nefs-i levvamenin $7+7 = 14$ olan sayısı azalmış yediye inmiş oluyor.

Başaklar daha ileriki mertebeyi bildiriyor, ondaki hadise de yine aynıdır, yedi şişman başak yedi zayıf başak tarafından yenmiş oluyor. Yani orada yedi zayıf başak o mertebenin zayıf halini belirtiyor. Ama o zayıf haller dolu başakları yediği zaman onlar da güçlenmiş oluyor. Yani o kadar tür ilmin o kişide güçlenmesini gösteriyor. Levvamede ise yani hayvanlık mertebesinde ise 14 tane den yediye düşürülmüş oluyor. Sonra o yedi tanesinin de imha edilmesi gerekiyor ki onlar da aslında bakın şöyle oluyor, rüyada bu hayvan ve bitki olarak gözüküyor, ama tahakkukta bakın hayvanlar çıkmıyor, buğdaylar çıkıyor.

Yani görülen rüyanın ikinci kısmı sahaya geçiyor. Yani nefsi emmare, nefs-i levvame rüyada gözükmediği halde batında gözüküyor çünkü artık o izale edilmiş oluyor. Buğdaylık mertebesine çıkmış oluyor, ki o buğday mertebesi de şimdi söyleyemeyeceğim daha yukarılarda olan hadisedir. Bakın buğday üstünde duruyor bütün sistem, rüyada semiz inek, zayıf inek görüyor, semiz buğday zayıf buğday görüyor, ama tahakkukta inek yetiştirilmiyor buğdayın çok olarak yetiştirildiği gibi, ineklerden bahsedilmiyor yani inek hasadı yapılmıyor, yani onların üretilmesi yapılmıyor.

Çünkü onların ürememesi lazımdır, onların o mertebede atılması lazımdır. Ama simge olması dolayısıyla orada belirtilmiş oluyor. Levvame mertebesinin kişide doğuşunu anlatıyor, nasıl imha edileceğini anlatıyor. Onu orada bırakıyor, çünkü o zaten o yolun ikinci mertebesinde, onların terk edilmesi lazımdır, onun için buğdayla hep işaret ediliyor. Buğday da Ahadiyet Vahadiyet Mertebelerindeki hadiselerdir, onların bolluğu var onların dağıtımı var, bakın dışarıdan onların oradan rızık almak için gelenler var, işte bu uzak yerlerden dervişlerin o gönüldeki sermayeye talepleri vardır.

Bakın rüyada iki cins varlık var, fakat tahakkuk sahasında buğday var sadece, bitki var çünkü buğday insan gıdasıdır, hakikat gıdasıdır, yani ana gıdadır. Ama hayvanlar daha ikinci mertebededirler, insan yükseldikçe tabi onların geride kalması gerekiyor ve de onlar tabi olanlar hükmündedir.

Yusuf'un kardeşi de sevgi idi, işte onlar sevgi ile gönül buluştular, sonra Yusuf (as) onu yanında bıraktı ya, bakın sevgiyi artık yanından ayıramadı, yani artık muhabbetsiz yaşamak istemedi, diğer kardeşlerine siz gidin dedi. Ama kardeşlerinden bir tanesi dedi ki ben burada kalacağım ben bu işi kontrol edeceğim dedi siz gidin dedi diğer kardeşlerine, ben O'nu kurtarıncaya kadar burada kalacağım dedi o kalan kardeşi müslim olan kardeşidir, hani 11 kardeşinden birisi müslim olan kardeşidir.

Bünyamin olan sevgi idi, yani gönlün en büyük yardımcısı sevgidir, Yakub (as) da onların başında Akl-ı Kül dür. Akl-ı Kül dünya'ya bakın insanları gönderiyor, her birerlerimiz bu dünya zindanına atılıyor, Akl-ı Kül'den ayrılıyor, babamızdan ayrılıyor, işte yakub orada ama o mertebenin Akl-ı Kül'üdür. Hakikat-ı Muhammedi'deki Akl-ı Kül değildir. Her mertebenin kendi düzeyinde Akl-ı Kül'ü vardır. Ama bir de genel Akl-ı kül vardır. Yakub (as) ın işte oradaki baba rolü Akl-ı Kül'dür. Akl-ı Kül Nefs-i Kül'ü meydana getiriyor ya, yani Akl-ı Kül ile Nefs-i Kül'ün izdivacından bütün bu alemler meydana geliyor.

Dolayısıyla Akl-ı Kül'den ayrılan biz insanlar yani bu varlıklar Dünya'da gurbete düşmüş oluyoruz. Yani dünya hapishanesine girmiş oluyoruz, Akl-ı Kül de bizden ayrılmış oluyor. Veya biz Akl-ı Kül'den ayrılmış oluyoruz. O'nun üzüntüsü o dur, yani Yakub'un üzüntüsü odur. Ve Yakub kardeşleri vasıtasıyla bu ayrılığa sebep olduğu halde yani kendi oğulları ayrılığa sebep olduğu halde bakın onları hiç

suçlamıyor. قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْ 12/83 size bu işi

nefsiniz yaptırttı diyor, şimdi insanların fiilleri ik türlü ortaya çıkıyor, bir tanesi Cenab-ı Hakk'ın iradesiyle oluşan fiiller, ona

bağlanıyor ki burada bizim buna müdahilimiz yok buna mutlak kader deniyor, bir tanesi de yani bizden çıkan fiillerin bir kısmını da bizim nefsimizden kaynaklanıyor, neticede nefsimize bağlanıyor. Nezaketen şöyle diyelim, güzel fiiller, Allah'ın hükmüyle bizden çıkıyor, eksi dediğimiz fiiller de nefsimizden çıkıyor yani kaynağı nefsimize bağlanıyor. İşte her ne kadar Allah'ın fiili de bizim fiilimizde neticede Allah'ın fiili

olduğundan hepsi Allah'a bağlanır aslınad ^{وَإِنْ تَصِيبَهُمْ حَسَنَةٌ}
^{يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَإِنْ تَصِيبَهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ}
^{عِنْدِكَ قُلْ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ} 4/78 hepsi Allahtandır. Ama bizim

varlığımız da bir gerçek olduğundan yani nefsi varlığımız da bir gerçek olduğundan eksi çıkan fiilleri biz nefsimize bağlıyoruz.

Kur'an-ı Kerim de de öyle bildiriliyor. ^{مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ}

^{فَحِنَّةٌ وَلَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ} 4/79 “Sana bir

iyilik isabet ederse o Allah'tandır bir kötülük isabet ederse nefsindendir” gerçi bunların hepsi Allah'tandır 4/78 ama nezaket olarak sen bunu kendine bağla. İşte yakub (as) da bu sırrı bildiği için Allah'a değil, bunu çocuklarının nefesine bağlıyor. Çocuklarının üzerinde Allah'ın tecellisine değil, nefsinin tecellisine bağlıyor. Nefsinden kaynaklandığına bağlıyor. Onların Zat'larına hiçbir suçlamada bulunmuyor. Aynı şekilde kardeşleri Yusuf (as) ın yanlarına geldiklerinde de

Yusuf (as) onlara aynı yönde muamele ediyor, ^{قَالَ لَا تَثْرِبَ}

^{عَلَيْكُمْ الْيَوْمَ} 12/92 bu gün size kötülenme yoktur, sizi alçaltıcı

sizi küçük düşürücü tahkir edici haller yoktur” aynı şeyi O da söylüyor, nefsiniz size bu işi yaptırttı diyor. bakın kardeşleri ona o kadar büyük kötülük yaptığı halde onların Zat'ı yönlerini mazur görüyor ve nefslerine yüklüyor o suç.

Nihayet Akl-ı Kül belirli süre bekledikten sonra Yani Yusuf (as) ın Akl-ı Kül'ü, babası yani belirli bir süre bekledikten sonra yani program neticeye erdikten sonra tahakkuk ettikten sonra program Yusuf (as) Mısır'a aziz olunca yani beden mülkünün mutlak sahibi olunca ve sevgi olan kardeşi ile birleşince hayatlarını muhabbet ve sevgi gönül olarak devam ettirmeye başladıkları zaman o mülke de sahip olduklarından bakın Yusuf (as) gönül olarak hem kendi beden mülküne sahip olmuş oluyor, hem de Dünya mülküne sahip olmuş oluyor, iki mülke birden sahip olmuş oluyor.

İşte o zaman Akl-ı Kül'ün orada yaşayacağı yeri hazırlamış oluyor. Yani babalarının yerini hazırlamış oluyor. Akl-ı Kül'den zuhura geldiği halde Yusuf (as) Cenab-ı Hakk ona kendi vücudunda kendi varlığında ve de dünya meydanında dünya sahasında bir mülk verdiğinden yani eski babalarının mülkünden daha bereketli bir mülke sahip olduğundan babalarını ve ailesini annesini kardeşlerini torunları gelinlerini kimleri varsa akrabaları da dahil 72 kadar aile efradı var o gün itibariyle işte 12 tane çocuğundan bu kadar kişi oluşmuş. Bunların hepsi birlikte geliyorlar bütün ailesi Beni İsrail olarak.

Yusuf (as) ile birlikte Mısır'a dahil oluyorlar, orada 400 sene kadar kalıyorlar, bu dört yüz sene içerisinde 400 bin kişiye ulaşıyorlar. Yalnız Yusuf (as) dan sonra Mısır'da onların dereceleri düşüyor, Yusuf (as) da hep amirken, belirli mertebelerde iken kendi ve akrabaları Yusuf (as) hayattan geçtikten sonra yavaş yavaş onları köle hükmüne düşüyorlar, ikinci sıra vatandaş olarak görmeye başlıyorlar, çocuklarını öldürüyorlar, doğan erkek çocukları öldürüyorlar Firavun kuvvetleri sadece kızlarını bırakıyorlar, onları da köle hizmetçi olarak evlerde kullanıyorlar.

İşte Musa (as) devri gelince Musa (as) İsrail oğullarını oradan çıkartıyor, Yakub (as) ın memleketine götürüyor. Şimdi gelelim tekrar Yusuf (as) ın haline Yusuf (as) oraya gidince yani Gönül bu dünya hanesinde kendisine güzel bir yer hazırlamış oluyor, bu sefer Akl-ı Kül'ü de yanına davet ediyor. Yani Gönül ile Akl-ı Kül yine orada birleşmiş oluyor. İşte bizler

de aynen böyle bu dervişlik serüvenini yaşamadan evvel Akl-ı Kül den ayrılmış durumdayız. Yani baba olan Akl-ı Kül'den yeryüzünde bir zindana girmek suretiyle yani bir cesedin içine girmek suretiyle Akl-ı Kül'den ayrılmış durumdayız.

Tabi Akl-ı Kül de bu işte muzdarib, Yusuf da muzdarib ama işte Yusuf'un kendini başka türlü bulması mümkün değildir. Eğer kardeşleri ile birlikte Yusuf Kenan da kalmış olsaydı, Yusuf ne olacaktı, onlar gibi ya çobanlık yapacaktı, işçilik yapacaktı, onlardan ayrı rolü olmayacaktı, bakın bu kadar zindan hayatı bir sürü imtihanlar geçirmesi seyr-i sulukta bir dervişin yahut Hakk yolcusunun neler kazandığını neticede gösteriyor. Eğer biz derviş olmasaydık kardeşlerimiz gibi kendi köyümüzde kalacaktık, ama derviş olmak suretiyle kervana iltihak etmek suretiyle Mısır mülküne yani baş şehre ve oranın baş şehrinin de başına yani dünya mülkümüzün beden mülkümüzün başına geçiyor, oranın amiri oluyor, Kral oluyor.

Sonra Akl-ı Kül bizi ziyarete geliyor tekrar, yani bizim varlığımızda Akl-ı Kül ile birleşmiş oluyoruz, eğer bu seyiri yapmamış olsak Akl-ı Kül'den ebedi ayrı kalmış olacağız. Hakikatimizi bu seyir içerisinde yapıyoruz eğer bu seyiri yapmasak Akl-ı Kül bir tarafta biz bir tarafta zindanda ayrı firak içinde kalmış olacağız. Ne dünyada ne ahirette ne de Akl-ı Kül yani Hakikat-ı İlahiyi bulmamız mümkün değildir. İşte bu kadar kıssayı bu kadar hikayeyi Cenab-ı Hakk bizlere boşuna anlatmıyor.

Şimdi orada mühim olan Yusuf (as) in daha çocukluk devresinde 7-8 yaşlarında gördüğü rüyanın seneler sonra zuhura çıkması hakikat olarak sahnede oynaması tahakkuk etmesi, diyor ki “ben on bir tane yıldız Ay ve Güneşi bana secde eder halde gördüm” diyor. Demek ki gönül Ay'dan da Güneş'den de Yıldızlardan da üstün bir varlıktır. Hani Cenab-ı

Hakk melaike-i Kirama nasıl dedi, وَإِذْ قُلْنَا لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ اسْجُدُوا

لَا دَمَ فَوْقَهُمْ إِلَّا بِإِذْنِ أَبِي وَاسْتَكْبَرُوا كَانُوا مِنَ الْكَافِرِينَ

2/34 Âdem'e secde edin dedi, onlarda secde ettiler, ancak iblis secde etmedi ve inkar edicilerden oldu. İşte o secde etmeyen bizim içimizdeki nefs-i emaredir. Biz onun başından tutup zorla secde ettirmek durumundayız. O secdeyi yaptırmazsak zaten bu derslerle hiç ilgimiz olmaz. İlk yapılacak iş onun üzerimizde olan ağırlığını tasarrufunu ortadan kaldırmaktır. Çünkü o bizi hep prangalamış hep ayaklarımızdan bizi hep geriye çekiyor, biz ileri gittiğimizi zannediyoruz ama o bizi hep geriye çekiyor. Neden, dünya altımızdan dönüyor ya palet kayıyor, ileriye de gittiğimizi zannetsek palet bizi geriye ittiriyor, farkında olmadan.

Çünkü ömrümüz gidiyor, zaman kayıp oluyor. Bunu aşmak için kişinin kendini tanıması lazım geliyor. “ben kimim, ben neyim, buraya nereden geldim, buraya bizi ne diye getirdiler, buradaki işimiz, görevimiz nedir, bunu daha gerçekçi anlayabilmek için kendimize dışarıdan bakmamız gerekiyor, içimizden değil de dışarıdan başka birisinin gözü ile kendisini kontrol etmesi gerekiyor. Bakıyorsun bu Mehmet ne yapıyor bu Mehmet, çık biraz Mehmet'in dışına, Mehmet'i seyretsin yahut Ali'yi, Veli'yi seyretsin seyret bakalım işte bugün şu saatte yattı bu saatte kalktı şu saatte işe gitti bu saatte araba kullandı.

Böyle kendimize dışarıdan bakarsak daha gerçekçi tesbitler yapmış oluruz, yalnız bu tesbitleri gerçekten açık kalplilikle yaptığımız aleyhimize de olsa yaptığımız bu tesbit bunu gerçek olarak kabul etmemiz lazımdır. Bakıyorsun ki burada yanlış var, Mehmet'i dışarıdan seyre diyorsun Mehmet'in burada yanlış var, olsun o Mehmet'tir, kaydır gitsin, öyle şey yok. İşte bakın bu arada Yusuf (as) in zindan arkadaşlarına söylediği söz çok mühimdir, اَوَّاهَیْءُ نَفْسِی

اِنَّ النَّفْسَ لَا مَآرَءَ بِالسُّوْءِ ؕ اِلَّا مَا رَحِمَ بِّیْ اِنَّ بِّیْ غَفُوْرٍ حَیْمٍ

12/53 biz kendimizi haklı gördüğümüz yerde aynı hataya düşmüş oluruz. Bu hataya düşmeyelim diye o ayeti oraya koyuyorlar, yoksa Yusuf (as) kendisini çoktan kurtarmış, biz

bakalım bu Yusuf'ları kurtarmaya, yani bu gönülleri kurtarmaya, bu dünya zindanından.

Yusuf (as) yani gönül, belirli bir kemalata ulaştıktan sonra hani denildi ya güzelliğin onda dokuzu onun üstünde işte o güzellik sadece kendinde çehre güzelliği değildir, genel alemdeki gönül tecellisinin güzelliğidir. Sadece bir mahalde değildir bütün alem böyledir. Biz bu alemin hakikatini gönül mertebesinden bakar görürsek o güzellikle ve hakikaten yer yüzünde çirkinlik diye bir şey çok az bir şey bulabiliriz. O çirkinliği de iyi niyetimizle onun hakikatine duhul ederek onu da kaldırırız oradan %100 güzellik olarak görürüz bütün alemini.

Çünkü zaten aslında bütün alem güzel neden Allah'ın varlığı ile ortada olduğu için güzeldir. "Allah güzeldir güzeli sever" Bu alemde çirkin diye bir şey yoktur. Çirkin dediğimiz şeylerin hepsi izafidir. Hani hep tasavvuf kitaplarında misal verirler, pis koku, temiz koku gibi, o pislik içinde böcekler vardır, alır oradan bir topaç yuvarlanır yuvarlanır götürür sonra onu saklar yemek için, hayatı onun içerisinde ona göre orası cennettir, bize göre kerih ama onun Cenneti orasıdır, rızkı da o yediği de odur, her şeyi de odur. işte orası onun Cennetidir. Demek ki bu şeyler göreceli oluyor, mutlak değildir.

Yani her yönüyle mutlak değildir, görecelidir. Mesela domuz, pislik yiyor her şeyi yiyor, ona göre o onun rızkıdır, onun doğrusu odur, bizim eğrimiz ayrı işte o, o zaman görece oluyor, eğer o pislik dediğimiz şey domuza da pislik olsa o böceğe de pislik olsa biz onları ağaçların altına gübre olarak kullanmasak da mutlak pislik olsa o zaman o mutlak eksidir. Ama bir taraftan kötü ama bir taraftan da onu sevenler var onlara göre de iyidir. O kerih gördüğümüz şeyler neticede bize elma tertemiz gıda maddesi olarak dönüşüm yapıyor. Eğer onun özünde o armut portakal olmasa o portakalı vermez, kerih dediğimiz şeyin özünde bütün yiyeceklerin hepsi gizlidir.

Gizli olduğu için belirli istihareden sonra belirli süreden sonra belirli karışımlardan sonra batınında olan portakal zahirine çıkmış oluyor. Batınında olmasa zahirine çıkar mıydı,

şu lambanın batınında yani içinde cereyan olmasa ışık oluşur mu, istediğin kadar buraya ampul doldur, batında bir şey yoksa ışık vermez. İşte Akl-ı Kül'ün, annesi Nefs-i Kül'ün ve diğer yıldızların, yani kardeşi olan yıldızların bakın yıldızlar Ay ve Güneş, ne demektir, bunlar gök cisimleridir, gökyüzünün malzemesidir. Yani gönlün malzemesidir. İşte Yusuf da bu gönlün kralı olduğuna göre, bu gönülde ne varsa yani gökyüzünde ne varsa hepsi ona boyun bükler, O'nun emrine tabi olurlar.

Yalnız burada baba oğula secde eder mi, o meselenin çözülmesi lazımdır. Bir oğlan yani bir çocuk veya bir kız ne kadar ileri derecede olursa olsun, babasına hürmet etmek zorundadır. Babanın yine de bir babalık yönü vardır. Ama bu beşeriyet kuralları içerisinde olan bir hükümdür, Adem (as) nasıl ki bütün insanların babası olması suretiyle en büyüğü olması gerekiyorken, O'ndan en sonda gelen Peygamber O'nun torunu olduğu halde Adem (as) da büyüktür. İşte o zaman işin içine mertebeler giriyor, beşeriyet anlamında fiziksel büyüklük değil mana anlamındaki hakiki büyüklük söz konusudur.

İşte Yusuf (as) her ne kadar fizik olarak Yakub (as) ın küçüğü ise de yani Yakub (as) dan meydana gelmiş ise de ama Yusuf'luk mertebesi Yakub'luk mertebesinden üstündür. İşte babası da bunu bildiği için çünkü bak peygamberan silsilesinde son gelen peygamber hepsinin üstünde bir mertebe ile geliyor. İşte efendimiz en son geldiği halde yani en küçük olması gerekiyorken tam tersine çevriliyor, en son geldiği halde büyüklüğü oluyor, işte Yusuf (as) ın babasının ona secde etmesi bu şeye dayanıyor, bu hakikate dayanıyor.

Babası peygamber olduğundan O'nda da peygamberlik kemalatı ve bilgisi olduğundan oğluna secde etmeden imtina etmiyor. Ama bu dünyalık baba oğul şeklinde olduğundan bu iş mümkün olmaz. Ama onlar fizik babalıktan öteye gerçek hakikat-ı İlahiyeyi idrak ettikleri için ayetin ifadesi ile 11 tane yıldız, Ay ve Güneş gönlün önüne secde ettiler. Yani O'nun büyüklüğünü kabul ettiler. O da O'nları yanına çıkardı, burası

da bir hayli mühim bazı şeylerin de bilinmesi lazımdır, siz burada artık emin olarak kalın diyerek gönül onları himayesi altına aldı.

Mevlananın mertebesi daha ileridedir çünkü Hakikat-ı Muhammedi'nin zuhuru vardır, Papazda İseviyet mertebesinin zuhuru vardır, ama Mevlana daki zuhur tabi Papadaki zuhurdan daha üsttedir. Çünkü Papaz İseviyet mertebesi Mevlana Muhammediyet mertebesinin temsilcisidir. Papaz karşılaştıkları zaman Papaz O'nun önünde eğiliyor yani ona bir hürmet çünkü O Muhammedi mertebesi nedeniyle evvela Papazın ona selam vermesi gerekiyor. Papaz ile Mevlana yolda karşılaşmışlar papaz eğilerek selam veriyor hürmet gösteriyor.

Mevlana Hz Leri O'nun eğilişinden daha fazla eğiliyor, O da O'na hürmet ederek İseviyet mertebesine hürmet ederek fakat Papaz daha eğildiğini görünce Mevlana'ya hürmetinden biraz daha fazla eğiliyor yani Mevlana mertebesi daha üstte olduğu halde tevazu göstererek papazın eğilmesinden daha fazla eğilince Papaz bakıyor ki bizden daha üstün olduğu halde nasıl tevazu gösterdi diye papaz da arif insanmış, sıradan bir papaz değilmiş. Sıradan bir papaz olsa zaten çeker giderdi, papaz bu sefer Mevlana'dan daha fazla eğiliyor, Mevlana Hz. Leri bunu görünce kalır mı, O daha çok eğiliyor.

Eğilmeler böyle devam ediyor, artık o hale geliyor ki eğilecek yer kalmıyor, Mevlana Papazın karşısında secde ediyor, yere secde ediyor, papazın yapacak bir şeyi yok ve kalktıktan sonra "elhamdülillah tevazuda da Papazı geçtik" diyor, bakın ne ince mesele. İşte buradaki secde oradaki secdeden daha farklıdır, oradaki secde o mertebeye göre bir secdenin hakikatini gösteriyor, buradaki secde Muhammediye mertebesinin hem nezaketini hem hakikatini tevazuunu hakikatini gösteriyor.

Bizim Akl-ı Kül'ümüz yukarıda kaldı biz Akl-ı Kül'den ayrıldık, yani babamızdan aslımızdan ayrıldık burada gurbetteyiz, dervişlikten gaye yani İslam dininin hakikatinden

gaye ayrıca dervişlik diye bir şey yok kendi başına İslam dininin bir sistemi olan içinde özünde bir sistem olan bu eğitim ile aslımıza ulaşmamız gerekmektedir.

Bu hususta birkaç dize söyleyelim

Bir nefes ayrılısam ona yanarım
Mecnunun yine kalmadı kararım
Gönlümdesin de neden ararım
Boş çevirme ellerim ya Rasulullah

Seni anmak hayat verir bana
İçeyim aşkını kana kana
Eylerim niyaz kalmasın sona
Boş çevirme ellerimi ya Rasulullah

Davetinle Ravzan'a geldim
Layık değil iken selam verdim
Zahir de olsa lütfuna erdim
Boş çevirme ellerimi ya Rasulullah

Sensin alemde varlığa sebep
Ey gönül darılma edeb edeb
Düşer sende bir gün gaflet edip
Boş çevirme ellerimi ya Rasulullah

Medine'den ayrıldığımız o son gün hoşça kal ya Rsulullah
1982 de yazılan şiir.

Duyurabildikse sesimizi
Kıyamette arat izimizi
Nurun ile aç gözümüzü
Hoşça kal ya Rasulullah

Hoş gör gafletlerimizi
Coştı içimizde aşk denizi
Bağışla sen bu çaresizi
Hoşça kal ya Rasulullah

Gaflet ile geçti gündüzler
Uyku ile geçti geceler
Gönül ismini heceler
Hoşça kal ya Rasulullah

Ayrılmak istemez gönül yardan
Vakt-i firaktır ne gelir elden
Hasret başladı daha bu günden
Hoşça kal ya Rasulullah

Uzağında bulunsak bile
Bize her dem himmet eyle
Bizleri zaman zaman yad eyle
Hoşça kal ya Rasulullah

Boşalıyor ravza yavaş yavaş
Nasıl kalabalık müsim kardaş
Hepsi Muhammedi yoldaş
Hoşça kal ya Rasulullah

Oturdum seyr için son defa
Suçum oldu ise bağışla
Biraz geri kaldım yarıшта
Hoşça kal ya Rasulullah

Günahım çok yüzüm kara
Hatırla beni ara sıra
Hoş gör bizi bakma kusura

Hoşça kal ya Rasulullah

Son defa yine geçtim önünden
Göz yaşı sel oldu gözümde
Ayrılamadım huzurundan
Hoşça kal ya rasulullah

Sanki ravza geldi benimlen
Belki ben kaldım O'nunlan
Ayrılamadım huzurundan
Hoşça kal ya Rasulullah

Bundan evvel ki şiiri yazdım çıktım dolaştım otobüs
kalkacak hadi bir daha o şiiri de bir yazdım alamadım hızımı
işte huzurundan ayrılamadım ben ne yapayım.

Bakın tavafın aslını hakikatini gösteriyor burada,
Bin vecd ile döner tavaf
Görmek istersen bir harika
Kabe'de çık hemen terasa
Görürsün alemde ne varsa
Bin vecd ile döner tavaf
Derler ya rab of of

Bir harika-ı mıferdir o
Azemet-i kibriyadır o
Saltanat-ı İlahidir o
Bin vecd ile döner tavaf derler ya rab of of

Nasıl neden başladı bu iş
Nereden nereyedir bu dönüş
Niye nereye bu sonsuz gidiş
Bin vecd ile döner tavaf derler ya rab of of

Görmeyenler O'nu bilemez
Varmayanlar O'na dönemez
Bilmeyenler de O'na söz edemez
Bin vecd ile döner tavaf derler ya rab of of

Öyle sonsuz kaç milyar dönüş
Nelere değer bunu görüş
Fezalara değer bu gidiş
Bin vecd ile döner tavaf derler ya rab of of

Bir sahne var büyük ortada
Bir maşuk nazlı en ortada
Siyah giymiş durur ayakta
Bin vecd ile döner tavaf derler ya rab of of

Yavaş yavaş dönüşe doğru
Girenlerin hep yanık bağı
Sanki herkes bir kalmaz gayrı
Bin vecd ile döner tavaf derler ya rab of of

Nasıl müthiş dönen seldir
Sanki döndüren bir eldir
Dalga dalga esen yeldir
Bin vecd ile döner tavaf derler ya rab of of

Başlangıçtan beri o dönüş
O'nda olmamıştır hiç duruş
Gece gündüz su gibi akış
Bin vecd ile döner tavaf derler ya rab of of

KABE'DE SEYİR

Kabe'yi seyrettim bir nice zaman

Zuhur eden hakikatler çok yaman
Can mıdır yoksa canan mıdır yanan
Siyah örtü neyi örter bilir misin

Eskin bir bak kapı yönünden
Haber verir sırrın ama halinden
Her şey konuşur Rabbin dilinden
Siyah örtü neyi örter bilir misin

Salınır beyaz giymiş gelinler gibi
Örtüsü yazılmış inciler gibi
Seni gören göz olur sevgili
Siyah örtü neyi örter bilir misin

Tavaf başlar Hacer-ul esvadden
Yavaş yavaş geçilir makam-ı İbrahmiden
Durulmaz orada insan selinden
Siyah örtü neyi örter bilir misin

Belirir rük-ü İraki kuzey köşede
Gelinir rükn-ü Şamiye batı köşede
Daha sonra rükn-ü Yemani güney köşede
Siyah örtü neyi örter bilir misin

Dört köşededir dört işaret
Şeriat, Tarikat, hakikattır, Marifet
Boşa geçirme vaktini kendini arif et
Siyah örtü neyi örter bilir misin

Yedi tavaf derler etvar-ı seba dır
Menziline varma Hakikat yoludur
İnsan mihverinde dönmeye koyulur
Siyah örtü neyi örter bilir misin

Birinci tur nefs-i emareden geçilir
İkinci tur nefs-i levvameden geçilir
Üçüncü tur nefs-i mülhimedden geçilir
Siyah örtü neyi örter bilir misin

Dördüncü turda başlar mutmaine hali
Beşinci turda radiyeye denir beli
Altıncı turda olursun merdiyeli
Siyah örtü neyi örter bilir misin

Yedinci turda safiye zuhur eder
Kalmaz gönülde üzüntü keder
Rabbin seni de örtüde gizler
Siyah örtü neyi örter bilir misin

Hücca döner tam bir vecd ile
Beyazlar giymiş kefenler ile
Bu hale hayret eder melekler bile
Siyah örtü neyi örter bilir misin

Bir zaman ezan okunur durur tavaf
Az sonra sakinleşir etraf
Fevellu vecheke şetrel Mescid-el Haram
Siyah örtü neyi örter bilir misin

Namazda bütün Kabe'ye döner hacılar
Kalmaz hatırdaki akraba dost ana bacılar
Kendi varlıklarından yeni doğanlar
Siyah örtü neyi örter bilir misin

Sen de gir o örtünün hemen içine
Seyret alemini koy biçimden biçime
Mahrem ol seni nefsinden çekene
Siyah örtü neyi örter bilir misin

Kabe'dedir insan hakikati Vahdet sırrı
Bu öyle bir duygudur zahirden ayrı
Nasıl açılır sırrı bundan gayrı
Siyah örtü neyi örter bilir misin

Kabe'nin baş harfi Kef dir ortası ayn
Sonunda ba vardır iyi anlayın
Dikkat edin gaflete dalmayın
Siyah örtü neyi örter bilir misin

Kef kün den gelir kelim den gelir
Ayn aynından gelir, gözden gelir
Ba ise birlikten beraberlikten gelir
Siyah örtü neyi örter bilir misin

Vahidiyetten kudrete geçti hem ol dedi
Hemen ayn oldu göz le gördü
Ba ile de hemen birliğini anladı
Siyah örtü neyi örter bilir misin

Kimi ağızdan ağlar kimi gözden bakar
Gönüllerin hepsinden coşarak akar
Kimi aşık kimi maşuk rol yapar
Siyah örtü neyi örter bilir misin

Ortada durmuş naz eder sevgili
Bu iş yeni değildir ezeldir ezeli
Kendi varlığımızı bildik bileli
Siyah örtü neyi örter bilir misin

EY ADEM OĞLU

Ey Âdem oğlu nereden gelirsin
Geçmekte ömrün her dem erirsin
İdrak edersen sen bir emirsin
Durmaz gidersin kemale doğru

Sahilde bir gün sabah edersen
Gafil görünme mihrabdasın sen
Dağlar denizler tekbir okurken
Tut şeyhin elinden git Hakk'a doğru

Yokluktur evvelşart-ı kemalin
Elbet gizler dilber cemalin
Bir gün tadarsın zevkin misalin
Sanma gidersin hevaya doğru

Kendin mi mahsun yârin mi bilmem
Kalbin okur hu ey nur-u didem
Alem kema kan devrinde her dem
Çık Arş'a bir an bak ferşe doğru

Dalma derinden bahr-ı sıfata
Düşsen mukabil mir'at-ı Zat'a
Hakk görbakarken şeh-ü gedayı
Gönlün açılsın Mevlaya doğru

Her nokta cevval her zerre raksan
Her katre-i can aşkı ile handan
Cennet m, bilmem her babe bostan
Meydan senindir devrane doğru

İdrakın noksan olduysa merdin
Kemale seyrini bilmezse ferdin
Koşup dururlar peşinde dehrin
Elbet giderler hayele doğru

İnsan isen gel maşuku seyret
Fani vucud-u bakiye devret
Mahbub-u Hakk'sın ilminde zevket
Yorulma gitme Celal'e doğru

Coştum giyindim meydana geldim
Uşşaki dilden seyrana geldim
Ey dertli etfal dermane geldim
Mert ol soyun ummana doğru

Ey vech-i baki maşuk-u canan
Bak cismi fani hasretle nalan
Âdem ile Havva gurbette giryan
Elbet giderler misale doğru

Manen büyüksün yoktur sana eş
Gönülde durma boş durma eş
Ufk-u ezelden doğan bir güneş
Gider mi aceb zevale doğru

Ölmezden evvel ölmek gerekmiş
Canana can-ı kurban gerekmiş
Uşşak içinde Nusret bilinmiş
Çevir yüzünü cemale doğru

Mutlak gayb ile gayb alemin başka şeylerdir, gayb alemini yakaza halinde rüyada ^{الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ} 59/22 bunlar bir alemdir, zuhurda olan şeylerdir ama mutlak gayb zuhurda değildir, bilinmez. Amaiyette hiçbir kelam yoktur, yani hiçbir ifade yok, tam meçhuldür. Ne diyorlar Zat-ül Baht, Sevad-ül Azam diyorlar, Mutlak gayb dendiği zaman bir ifade çıkıyor gene ortaya, ama bilinmiyor ne olduğu.

Muhalefetü lilhavadis: bu alemde bu alemdeki varlıkların hiç birinin kendisine benzememesi, misallendiril memesi, bu Zat-ı Mutlak, denilen Mutlak Zat bir bakıma gayb-ı mutlakta ama Zat dendiği zaman gene de bir belirginlik çıkmış oluyor, Zat'i bir varlık anlaşıyor. Mutlak Gayb'da hiçbir ifade yoktur. Bunlar aynı mertebenin kendi içinde bulunan metebeleridir. Mesela bir binada ikinci katın sınırları zeminden ikinci kata kadardır, ama katların içinde de kendi mertebeleri vardır ayrı ayrı, sadece yüzeysel milimetre kalınlığında değildir. Ama bunun tamamı ikinci kat olarak geçiyor. İşte bazı kelimeler terimler var, onlar da aynı mertebenin içerisinde ama bulunduğu yer itibariyle farklılıkları vardır.

EHLİ BEYT MEVZUU

Bu akşam 24/10/ 2002 Perşembe akşamı İzmir Bahçeli Evler üç yol'dayız, Hani daha evvel **Ehl-i Beyt mevzuunu** konuşuyorduk hani Cenab-ı Hakk aciz miydi ki Ehl-i Beyt'in hepsi şehid olarak vefat ettiler. Ondan sonra da Hz Hüseyin Efendimize bin bir türlü ağıtlar yakılarak o Caferiler o yüzden sırtlarına zincirlerle vurarak o şehadet günlerinde kendilerine eziyet etmeleri bu arada Aleviliğin oluşması, karşıtı Sünniliğin oluşması gibi meseleler neden diye düşünüyorduk o bölüm yarım kaldı.

İşte o Alevilik ve Sünnilik ki tabi Müslümanların büyük bir iç yarası senelerden beri asırlardan beri sürüp giden yaradır bunu daha halletmiş değiliz, bakın islam müntesibleri yani bizler olarak bizler de içindeyiz kendimizi ayıramayız, daha nerelerde nelerle uğraşıyoruz. Aradan 1400 sene geçmiş daha hala bunun çekişmesini yapıyoruz. Bu hadiseler geçmiş bunların iki tarafının ulemaları birleşip bir noktada bir yere gelip bunları kapatmamız gerekiyor ki ileriye gidebilelim.

Bunlar hep arada faaliyette olduğu sürece işte siz haklıydınız biz haklıydık az önce dediğimiz gibi kalemlerini koyarken sen orada mıydın neden çekişiyorsun, bu mesele hakkında şimdi de aynen bize diyorlar, bunlar olan olmuş bu gün yaşayan yüz sene bin sene evvel yaşayan insanlar bile orada değillerdi ki, o hadiseler oluyorken Hz Hasan, Hz Hüseyin Efendilerimiz şehid ediliyorken onlar orada değillerdi ki, biz de orada değildik ki görmediğimiz mesele hakkında neden çekişiyoruz ki, buna gerek var mıdır, efendim onlar bizim dedelerimiz be kardeşim iki komşu olsa 1400 sene evvel iki dede arasında bir hal olmuş olsa o onu yaptı bu bunu yaptı senin deden şöyle etti benim dedem böyle etti bunun iki komşuyu çekiştirmeye gereği var mıdır.

İki komşu sürdürdüğü ne oluyor bir türlü ilerleyemiyorlar bir birlerine güven duyamıyorlar o çekişme huzursuzluk güvensizlik devam ediyor, onlar kendi kendilerine çekişiyorken çevreden gelen diğer başka güçler onların zayıflığından istifade edip onları hükümleri altına alıyor, bu Türkiyenin hali budur. Biz birbirimizle çekişmekten dışarıya bakacak halimiz yok dışarıda öyle oyunlar oynanıyor ki ama biz bu yaşanmış hadiseleri halen daha nedenini niçinini anlayamamışız, bunun nedenini niçinini arıyoruz yok işte Fedik Hurmalığı şuna verilmeliydi, yok Ayşe şunu yaptı yok Ebubekir (ra) zorla aldı, hilafeti işte Hz Peygamberin defin hadiseleriyle uğraşyorken Hz Ali efendimiz onlar hemen baskın yapar gibi kendi aralarında Ebubekir'i seçtiler de işte O'nu halife yaptılar, işte Hak Hz Ali (ra) ın idi, hilafet hakkı, işte elinden aldılar da O'nu Hakk'ını arıyoruz diye kimin hakkını kimden arıyorsun.

Ne o günün insanları var, ne sen onların zamanında orada yaşadın. Orada yaşayanlar şimdi senin karşındadırlar, ne kadar basit ayrıca gereksiz şeylerle uğraşıyoruz. Ama bunu kim yapıyor, hep iki taraf diye olanın cahilleri yapıyor. Akıllı insanlar bu kavgayı sürdürmez. Ama alt tabakada yapılan bu kavga ne yazık ki yukarıya akıllı diye geçinen başlarına da tesir ediyor. Neden çünkü yerini öyle koruyor. Alevi dedesi

bilmem Alevi büyüğü diye o fikri kendisi de takip ettirdiğinden yerini korumuş oluyor.

Sünni de öyle o da sünni fikrini korumuş olduğundan yerini böyle koruyor. Bilindiği gibi bizim dinimizde alevi diye bir sistem yoktur. Sünni diye de bir sistem yoktur, bunlar birer partiden ibarettir. O günün siyasal çekişmeleri idareye hakim olma yolunda o gün öylece kurulan yakıştırılan bazı tezlerdir. Bir mü'minin lisanen söylenmeden yani ben sünniyim diye lisanen söylemeden ben aleviyim diye lisanen söylemeden zaten hem alevi hem sünnidir. Tatbikatıdır bu lisana getirmeye gerek yoktur.

Şimdi biz Türk'üz dediğimiz zaman diğeri Yahudi dediği zaman diğeri ben Almanım dediği zaman bunu her gün her gün dile getirmeye gerek var mıdır, zaten bu yaşanıyor, faaliyettedir, kaynağın budur seni kimse koparamaz ki Türklükten başka tarafa bizi değiştirebilir mi her hangi bir sistem, biz Türk'üz bilsek de bilmesek de Türk'üz biz böyle Türk olduğumuz gibi aynı zamanda Müslümanız, bilsek de Müslümanız bilmesek de Müslümanız, işte ben sünni müslimanım ben de alevi Müslümanım diyor bunu dile getirmeye gerek yoktur. Yani böyle ayırmaya gerek yoktur. Biz sadece Müslümanız ismimiz budur, Allah bize demedi siz sünni Müslümanlarsınız, diğerlerine de Alevi Müslümanlarsınız veya benim dinim böyledir, Alevilik vardı benim dinimde Sünnilik vardır diye Efendimiz de böyle bir şey söylemedi.

İşte arkadan gelen çıkar gurupları menfaat gurupları ben idareyi ele alacağım yok o idareyi ele alacak yok kumanda bende olacak yok bizim gurup daha peygambere yakın biz daha güzel islamiyeti yaşıyoruz diye hiç gereksiz olan çekişmeler oldu. Muaviye Hz leri münakaşasını yapıyorlar, Muaviye Rahmetullah mı diyeceğiz Muaviye lanetullah mı diyeceğiz, birçokları böyle diyorlar hepimizi Allah af etsin Muaviye lanetullah diye lanet okuyorlar. Hz Rasulullah'tan sonra sahabe-i Kiram hakkında söz söyleyecek hiçbir cengaver yoktur bu alemde. Gerek Müslümanlardan gerek hristiyanlardan gerekse ilim adamlarından onlar hakkında şu

veya bu şekilde karar verecek kimse yoktur zaten. Zaten olamaz da bundan büyük iftira ve cüret de olamaz.

H  Ras lullah'ın sahabesi hakkında kim ne diyebilir ki, kim eleştiri yapabilir ki, eksisi varsa kendisi bilir biz onu değerlendiremeyiz ki onun yaşadığı hal gerçekten eksi mi, bilemeyiz ki işin içindeki hikmetleri. Yani yapılan bu işler o kadar yersiz işer ki hem ilmi hem dünyevi manada bizleri hep geriye bırakıyor, islamiyetin geriye kalması bu sebeptendir. 1400 sene evvelki hayatı devam ettirip gidiyoruz, bizim kafamız hep orada Kerbela, Hüseyin, Kerbela Hasan, Kerbela Hüseyin, Muaviye Kerbela, bunlar tarihi hadiselerdir.

Bırakın bunları bir tarafa araştırın islamiyeti içerisinde daha neler var, ortaya çıkmamış ne özellikler var, sonsuz bilgiler vardır Kur'an-ı Kerim içerisinde. Muaviye şam'a H   mer tarafından vali olarak gönderildi, orada kendisine küçük bir koruma ordusu kuruyor, bu ordu yavaş yavaş gelişiyor. Muaviye H  leri Emeviye zaten o  mmiye gurubunun başıydı zaten onlar biz kavimdi o zaman ne diyorlar Kureyş Kavimi, yani onlar Arab ırkının faziletli bir kavimi idi söz sahibi olan bir gurubu idi başlarında da o vardı. Daha evvelce de babası vardı.

Bunlar beylik sülalesi olarak geldiğinden idari g   leri daha Arab'ın daha eski yıllarına dayanıyordu. Yani idare vasfına sahip oldukları eğitici olmaları baş olmaları buraya dayanıyordu daha eskiden geliyordu Müslüman olmazdan evvel. Müslüman olunca yine yerlerini korudular ve H  Ras lullah'a büyük faydası oldu, Muaviye H  Peygamber'in yanında sır katipliği yapmış Kur'an-ı Kerim geldiği zaman sır katibi on, on beş kişiden bir tanesi idi. Sır katibi demek çok kendisine güvenilen kimse demektir. Kur'an-ı Kerim'i yazıyorlardı, ezberliyorlardı, hep birlikte karşılaştırıyorlardı, ki birinin unuttuğunu birisi kayıt etmiş olsun, ve eksik bir şey kalmasın. Tam kesin hatları ile tesbit edilmiş olsun.

Muaviyenin böyle hizmeti vardır. O'nun zamanında    kıtaya yayıldı, Muaviye zamanında İslam orduları, ama bazı

Sahabe-i Kiram'a bazı eziyetleri de olmuştur, ama onlarda tek bir halife değil onun soyundan bir sürü torunları evlatları bir sürü kimseler gelmiş, tabi içlerinde bazı daha yeterli olanları da olmuş daha güçsüz olanları da olmuş, mesela Harun Reşit onun neslinden gelen yüce bir şeysi vardır, bir başka neslinden birisi var, aynen Hz Ömer gibi adaletini sürdürmüş o sadelik safiyetle doğruluk içerisinde şimdi artık bunların eleştirilmesine gerek yoktur, bunlar tarihi birer vakıadır, geçmiş olması lazımdır.

O gün Hz Ali Efendimiz hançer ile şehit edildikten sonra Hz Hasan Medine tarafında Irak tarafında kalan Müslümanlarca Hz Hasan (ra) altı ay kadar hilafet makamına getirdiler, fakat Hz hasan Efendimiz daha ziyade batını bir hayat yaşadığından pek siyaset ile uğraşmak istemedi, işte bu arada Muaviye de Şam'da kendini daha fazla güçlendirdi, tesiri daha fazla yayılmaya başladı ve çevresine de çok itibarda bulunuyor, ordusuna memurlarına kumandanlarına çok değer veriyor, yani çok ilgileniyormuş, ve de çok seviliyormuş muhitinde.

İşte çevresi de biraz onu pompalıyor, işte senin bir merkezin var kurulmuş bir idari merkezin var Valilik aynen krallık gibi yani bu günün halleri ile elinde belirli de güç var, imkan da var her şey var, sen de zaten layıksın Arab'ın asil soyundan geliyorsun diye kışkırtarak Halife ol diye o da tabi bu debdebe içerisinde bunu reddedemiyor bakıyor ki kendinden başka da bu işi götürecek kimseyi göremiyor, Sahabe-i Kiram içerisinde çok kabiliyetli nadide na müstesna insanlar vardır, ama kimisinin fakirliği vardır, kimisinin iradi yaptırım gücü rahmet gücü daha ağır basıyor, ceza verme gücü bulunamıyor, işte onun da arkasında büyük kalabalık vardır.

Ama Hz Ali'den sonra O'nun tarafları da işte intikam intikam falan diye kendi adamlarını yine hilafette görmek istiyorlar dolayısıyla Hz Hasan (ra) ı seçiyorlar altı ay kadar o halifelik yapıyor, fakat bakıyor ki kendi mizacına uygun değil bu işler çünkü efendimizin sözü var yani bir hadis-i şerif var "benden sonra hilafet 30 senedir " diyor, gerçek hilafet, ondan sonra hükümdarlığa dönüşecek. 30 sene yani Hz Ebubekir, Hz

Ömer, Hz Osman, Hz Ali bunların hilafet süreleri toplandığında 30 sene yapıyor, yani Hz Ali Efendimizle riyaset hilafet bitmiş riyaset başlamış oluyor ondan sonra yani reislik başlıyor bu da bir gerçektir.

Hz Hasan işte belirli belki aracılarla veya kendisi ile karşılaşarak Muaviye ile görüşerek diyor ki ben hilafet hakkımdan vaz geçiyorum diyor, feragat ediyorum diyor, sana bırakıyorum ama bir şartla diyor, bana söz vereceksin ki Kur'an'a uyacağına Hadislere uyacağına söz vereceksin diyor. Milleti hiçbir şekilde zorlamayacaksın adaletle hareket edeceksin, diye bana yeminli teminat vereceksin ben o zaman çekilirim diyor, Muaviye de tamam diyor, aynen o sözleri veriyor bunun üzerine Hz Hasan (ra) hilafeten istifa ediyor, çekiliyor gidiyor Medine'de kendi sakin hayatını sürdürüyor.

Hz Ali Efendimiz o güne kadar Medine'de olan hilafet merkezini islam idari merkezini Kufe'ye alıyor, Irak'ta' Bağdat yakınlarında 30 Km kadar bir yerde oraya naklediyor, neden, bakıyor ki siyasette biraz karışıklık var, Hz Rasulullah'ın maneviyatı siyaset ile kirlenmesin diye oranın havası tertemiz geldiği günkü gibi kalsın diye idari merkezi oradan alıyor, Kufe'ye getiriyor, diğer tarafta da yani Irak hudutları içerisinde diğer tarafta bu gün Suriye hudutları içerisinde Şam'da da bir riyast kurulmuş durumda Hz Hasan (ra) Medine'ye gittikten sonra bu sefer Kufe halkı Medine'ye elçiler göndererek Hz Hüseyin'i davet ediyorlar, Ya Hüseyin biz başsız kaldık gel sen bizlere baş ol diye, ama bu hususta tarihi vakıa çok oldukça geniş bir hali var, çok geniş bir yaşam gelişmeleri vardır.

Ben kısaca anlatıyorum, bunun için İslam tarihi okumak lazımdır, daha iyi şekilde anlamak için ama biz özet olarak anlatıyoruz, Hz Hüseyin (ra)ı ısrarla Kufe'ye çağırıyorlar, yani Irak bölgesine çağırıyorlar, kendisi o zaman Medine'de idi, bu ısrarlara dayanamıyor, kendisinin çok yakın bir arkadaşı Müslim bin Akil isminde çok yakın bir arkadaşını gönderiyor, istihbarat almak için gidin bakalım oralarda neler var diyor, oraya geldiğinde O'nu öldürüyorlar, onu şehit ediyorlar oranın halkı ama O'nun haberini almadan Hz Hüseyin (ra) yola

çıkılmış, mahiyeti ile birlikte nihayet yakınlardaki “Kerbela” sahrasına gelmişler akşam üstü gece yollarına devam ediyorlar gibi gece sabaha kadar o Kerbela sahrasında dönüp durmuşlar.

Gidiyoruz zannederek sahrada Kerbela’da dolaşıp durmuşlar. İşte O’nun Medine’den yola çıktığını haber alan kumandanlar yani Muaviyenin kumandanları ama Muaviyenin emri ile mi hareket ettiler kendi bireysel kararları ile mi hareket ettiler, onlara doğru bir müfreze yola çıkmış sabahleyin uyandıklarında bakıyorlar ki akşam hep aynı yerlerde dönmüşler yol alamamışlar. Burada bir hikmet var diye sabah otağını oraya kurmuşlar. Bir müddet sonra bakmışlar ki karşı tarafta da Muaviyenin öncü askerleri tabi savaş kaçınılmaz olmuş, Hz Hüseyin efendimizin teslim olmasını istemişler, biz teslim olmayız demişler ya ölür şehit oluruz, veya boyun eğmeyiz, demişler.

İşte böylece İslam içinde iki başlı bir hadise ve savaşa sebep oluyor. Nihayet savaş başlıyor, işte bilinen hadise bu savaş üzerine Aleviler ne kadar çok ağıtlar yakıyorlar işte hep ilahilerini okuyorlar, bir alevi dergahına giderseniz hep okunan ilahiler odur, bir gün biz de rastlamıştık Eyüp’te Ümmi Sinan dergahı diye bir dergah var, bir gittik aşure varmış, aşure yedirdiler, bir başladılar ilahilere hep Hüseyin üzerine ağıtlar anlatmak istediğim hep bunlar bizde takıntı kalmış duygusal bir halde kalmış, onu öyle uzun uzadıya diyeceğine ilahi okursun üç ihlas bir fatiha okursun ruhuna ama bu gün sen neredesin araştırmam lazım gelen şey odur. bulunduğun camia nerede, bu sistemi kullanarak bu sistem onu nereye getirmiş ne kazanmış, ne kazandırmış, sadece göz yaşı ağlamaktan başka ne kazandırmıştır.

Bakin Japonlara Amerika’lılar iki tane bomba attılar, ağladılar ama sonra da ne yapabiliriz diye düşündüler bunun intikamını almak için neler ürettiler dünyada. Dediler ki biz onlar gibi olmayız, bomba üretsek de biz onlara atmayız, yani bu cahilliği bu canavarlığı yapmayız ama onları yeneceğiz bir program yapıyorlar ileri dönük devamlılık arzeden bir program

ucuz yapıyorlar kaliteli yapıyorlar Amerika'yı böyle vuracağız böyle yeneceğiz diyorlar. Her gün Hiroşima, Hiroşima diye ağlasalardı ne olacaktı onlara ne getirecekti, göz yaşından başka bir şey olmayacaktı, eski hallerinde kalacaklardı.

Belki o Hiroşima'ya atılan bomba onlara rahmet oldu neticede. O gün binlerce kişi kayıp ettiler ama bu gün ekonomide dünya üzerinde söz sahibidirler. O bomba atılmasaydı, belki bu hale ulaşamayacaklardı, çünkü o itici bir güç oldu, Almanya yıkılmasaydı kendileri diyor, biz bu hale gelemezdik, çünkü biz o fabrikaları kendimiz yıkamazdık yani ilkel manada kurulan fabrikaları biz kendi kendimize yıkamazdık kıyamazdık ve yerine yeni modernlerini kuramazdık yani daha seri üretim yapan makineleri yapamazdık, fabrikalarını kuramazdık diyorlar.

İçlerine atıldılar ama gereğini yaptılar biz ne yapıyoruz 1400 sene evvelden beri Hasan, Hüseyin diye ağla sonuç yok bir gaye yok bir inkişaf yok aynı yerde dön dolaş sonu boş. Sonra millet bizim halimize gülüyor biz ağlıyoruz diye, bu kadar uzun geçmiş olan bir milletin bu gün ne hale düştüğümüzü tabi bunlar olmuş hadise eleştirecek ne hakkımız var ne bir şey var ama bazı şeyleri de bilmemiz lazımdır.

İşte o Kerbela sahasında bir hafta on gün kadar savaş ediyorlar, 72 kişi civarında ehl-i Beyt Hz Hüseyin Efendimizin işte çocukları arkadaşları dostları akrabaları yakınları Hz Ali (ra) Efendimiz Hz Hüseyin Efendimize 700 türlü kılıç oyunu öğretmiş ve kimse önünde dayanamıyormuş, kim gelirse gidiyor, en sonunda gaibden bir ses geliyor, “ya hüseyin bu gün şecaat günü değil feragat günüdür” bunu duyduktan sonra kılıcını bırakıyor ondan sonra O’nu esir alıyorlar. Yoksa esir almaları da mümkün değildir.

Şimdi bütün bu hadiseler neden böyle oldu baştan beri baktığımızda (asv) Efendimiz zehir ile şehid edildiği yani ölümünün en büyük sebeplerinden bir tanesi Hayber kalesinde kendisine yedirilen zehirli etten olduğu rivayet ediliyor. Yani ölümünün büyük sebeplerinden birisi odur. orada bir ahçı

kadın varmış, otlarla köklerle ilgilenen zehirli bir ot terkibi yaparak et yemeğinde yedirmiş.

0-7-KENDİNİ TANIMA

Bütün bu yapılan çalışmalar Akl-ı Kül'e ulaşmamız içindir, aslımıza ulaşmamız içindir. Biz burada garib ayrılıktayız, Mevlana Hz bakın bu hadiseyi çok güzel anlatıyor, Mesnevi-i Şerif'in başı bunla başlıyor, "Bişnev" yani dinle diyor bakın Mevlana Hz lerinin ilk kelamı Mesnevi-i Şerif'te kulağa hitab ediyor. Bu çok mühim bir hadisedir, eğitim yönünden evvela bizim dinlemeyi öğrenmemiz lazımdır. Dinlemeyi bilmemiz lazımdır. Bunun arkasından da okumayı öğrenmemiz lazımdır, efendim ben üniversiteyi bitirdim bunları ben su gibi okuyorum, tabi su gibi okuyorsun o da su gibi akıp gidiyor.

Su gibi okuyorsan bir havuz yapman lazımdır, ki o suları toplayabilesin. Yani onlara zemzem demen lazım yani dur dur demen lazımdır. Bir bilgi gelirken hani genelde derler ya bir kulağından girdi bir kulağından çıktı işte ilgilenmediğimiz için bir kulaktan giriyor bir kulaktan çıkıyor. Aslında bir kulaktan girip bir kulaktan çıkmıyor, hiç girmiyor da onun için kalmıyor aklımızda. Bir kulaktan girse de öteki kulaktan çıksa çıkarken gene bir sürtünme olur bir şey olur. Yine birer parça bir şey kalır insanın aklında, kenarında köşesinde kalır. İşte Mevlana Hz leri "Bişnev" diye başlıyor ve devam ediyor,

Dinle neyi çün şikayet etmede
Ayrılıktan fiarg etmede
Beni kamışlıktan kestiler
Gözüm başım deldiler
Vatanımdan ayırdılar
Ben bunun figanı içerisindeyim
İşte bu özlem ile benim içimden çıkan heva
Senin anladığın manada hevayı heves değil

Ateştir bu ateş yani muhabbetullah ateşiyle sevgi ateşiyle üfleniyor ki o şekilde çıkıyor bunların hepsi gönülden çıkıyor.

Ateştir ateş kimde yoksa bu ateş yok olsun.

Yani bir varlığın içerisinde Allah'ın muhabbeti Peygamber sevgisi ehlullah sevgisi yok ise o yaşamasın demek istiyor. Çünkü bunlar için yer yüzüne getirildi, yani muhabbetullah için peygamberimiz sevgisi için getirildi. Yani bu değerler için biz var edildik. Ve değerli bir varlık haline getirildik. İşte onun anlattığı şey insanı "Ney" e benzetiyor, ilk 18 lik beyitinde baş tarafında insanı "Ney" e benzetiyor. Hani sılayı rahim derler, sılayı vatan yani vatan ziyaretleri zahirde yani şariat mertebesi itibariyle köyümüzü ziyaret etmek şehirimizi ziyaret etmek memleketimizden ayrılıp bir başka yere yerleşmişsek doğduğumuz yeri ziyaret etmek akraba-ı taallukatı ziyaret etmek sılayı rahim deniyor zahir itibariyle.

Ama hakikatı ise işte Mevlana Hz lerinin bahsettiği gibi o kamışlıktan kesildi kamışlık tarlasından işte biz ruhlar aleminden buraya geldik kamışlık dediği ruhlar alemindeki bizim asli vatanımızdan bahsediyor, misal vererek. Akl-ı Kül'den işte biz bu dünya alemine yani Nefs-i Kül'e ithal edildik. 18 mertebe geçerek nihayet yeryüzünde zuhura geldik bireysel varlık olarak. Akl-ı Kül'den, nefsi Kül'den Arş'tan, Kürs'ten yedi kat semadan, üç mevalid dört anasır yani maden nebat hayvan türünden anasır-ı erbadan yani toprak su, hava, ateş, den geçerek bunların sayısı 18 edecek, çokluktan kinayeden bin demişler 18 için çokluk olarak 18 bin alem demişlerdir.

İşte biz binini bırakalım 18 alemden geçerek nihayet Ay'dan ve Yer yüzünden yani Arz'dan zuhura çıkmışız. Bir anadan bir babadan dünyaya gelmişiz. Bakın Cenab-ı Hakk bizi ruhlar aleminde var etmiş olduğu hakikatimizi programımızı ayan-ı sabitemizi belirli yollar kat ettirerek yer

yüzünde zuhura getirmiştir. اِنَّ الْاٰلَيْنِ كَذَّبُوْا بِاَيِّ مَاتِنَا وَاَنْتَ كَيُوْا

عَنْهَا لَا تَدْخُلُهُمْ اَبْوَابُ السَّمَاءِ 7/40 "Bizim ayetlerimizi

yalanlayan ve onlara inanmayıp tenezzül etmeyenler var ya, işte onlara göğün kapıları açılmayacak ve deve iğne deliğinden geçinceye kadar onlar cennete giremeyeceklerdir.” Biz iğne deliğinden geçip buraya geliyoruz sonra deve gibi oluyoruz afedersiniz. O büyüklüğe ulaşıyoruz. İşte gidiyorken de bu küçüklüğe ulaşarak oradan dönmemiz gerekmektedir. Ya Ruh olarak ya Nur olarak o iğne deliğinden başka türlü geçilmez.

İşte Sıla-ı Rahim, ruhlar alemini özlemek Akl-ı Kül dediğimiz babayı ana vatanı baba ocağını işte Sıla-ı Rahim bizim Akl-ı Kül baba ocağı dediğimiz bizim esas vatanımız orasıdır ruhlar alemidir, işte biz buraya geldik hep gurbetteyiz Yusuf'un hapishaneye atıldığı gibi siccin içerisindeyiz, ne vakit bir kervan gelecek o vakit kovanı indirecek biz de o kovaya tutunacağız bizi oradan çıkaracak dışarıya alacak Mısır'a götürecektir orada bu beden mülküne sultan olacağız. Akl-ı Kül de seni ziyarete gelecek sonra yani baban da seni sonra ziyaretine gelecek ziyaretten kasıt Akl-ı Kül hakikatını idrak ettiğimiz zaman babamız bize nazil olacak.

Veya bunun tam tersi bunun aynı şekilde biz oraya uruc etmiş olacağız yani miraç etmiş olacağız. Aslımıza ulaşmış olacağız. İşte Gönül mülküne sultan olmak gerekiyor, Mevlana Hz lerinin bir şiirinde öyle diyor, kapımıza gelen geda (köle) ise bay olur bay ise sultan olur. Yani kapımıza kim gelirse gelsin mutlaka bir aşama üste çıkar diyor. Köle olarak gelen bey olur kapımızda eğer gelen bey ise sultan olur kapımızda diyor. Ne demek yani biz onların hakikatını onlara anlatırız o zaten sultan ama kendisini köle olarak zannetmiş o hayatı yaşamış şartlanmış ben köleyim diye halbuki köle değil herke sultandır.

Yani herkesin bir kölelik bir sultanlık tarafı vardır, bir başka tabirle, ama biz kölelik tarafımızda kalır da nefis-i emarenin emri altında yaşarsak biz ebedi olarak köle kalırız. Nefsimiz o zaman bize amir olur. İsmi üzerinde “emmare” yani çok emredici amir olan demektir. İşte bize bu yakışmaz nefsin emri altına girmek hakikat-ı ilahiye mevcut olan bir varlığa yakışmaz. Nefsimizi bize biz kullanalım diye veriyorlar, o bizi

kullansın diye değildir. ne kadar acayip bir hayat yaşıyoruz. Hele günümüz bakın şu bir gerçektir ki bu gün artık yeryüzünü nefsi-i emmare denen güç yönetiyor. Ne Demirel ne Clinton ne İngiltere Kraliçesi, hepsinin içinde mevcut olan nefsi-i emmare gücü dünyayı yönetmektedir.

İsmi ne olursa olsun işte nefsi-i emmare düşüncesi olmazsa oraya zaten gelemiyor, getirmiyorlar, nefsi-i emmare düşüncesinde olan amirlerde nefsi-i emmare vardır, o emredicidir. İşte kendilerine benzer idareci olmazsa aralarına sokmuyorlar işte sen iyi niyetinle istediğin kadar bir yere geleyim diye düşün gelirsın gelirsın ama bir yerlerde gene tıkanırsın yaşatmazlar çünkü bu top nefsi-i emarenin elinde oynanmaktadır bu dünya topu. Dünya saltanatı onların elindedir, yapılacak iş iblisliği secde ettirmek lazımdır.

İnsanın bundan başka çıkar yolu yoktur, yani her birerlerimizin içinde emmare nefsi dediğimiz nefsi-i emmare başka bir ismi ile iblis ki onu tam karşılığı odur, başını bir sürtmekçe bize hayat hakkı yoktur. Onun bize hayat hakkı tanınması mümkün değildir. O da bize boşu boşuna verilmiş değildir, bizim için o bir rahmettir, ama biz onun hükmü altında kaldığımız zaman bize zahmet oluyor. İşte bu bir ilim ile aşılabiliyor, her şeyin nasıl bir sistemi vardır, bir çamaşır makinesi var iki düğmeye basıyorsun o faaliyete geçiyor, yapılacak iş iki düğmeye basmaktır.

Biz de akıl düğmemize basacağız, başkasının düğmesine değil kendi düğmemize basacağız. İşte o düğmelerin birer tanesi o zikirlerdir, o düğmeye basıyorsun, sende o çamaşır makinesi çalışmaya başlıyor. Öteki düğmeye basıyorsun makinenin bir devresi daha faaliyete geçiyor, öteki düğmeye basıyorsun bir devresi daha faaliyete geçiyor, bu sistem yerine oturduktan sonra artık o zaten kendiliğinden çalışıyor, çamaşırlar temizleniyor.

Bizim sistemimizde öyle büyüklük küçüklük amirlik memurluk gibi şeyler yoktur, biz dost olarak bakarız herkese, ama bazıları korkutuyorlar yok cehenneme girersin yok şöyle

böyle gönülden düşersen parçan bulunmaz, sana ne düşerse düşer, bırak yolunu kapatma bırak geldiği kadar gelsin, zaten size reçete veriliyorsa size onun gücü de veriliyor demektir, bu konuda hiç üzülmeyin. Bu konuda aksasa da bir şey lazım gelmez, bunun bir mesuliyeti yoktur, bakın burada mühim olan iyi niyettir, samimiyet mühimdir, baktınız ki o gün misafiriniz geldi bir telaş oldu yapamasanız da hiç mesuliyetiniz yoktur.

İsterse tamamı kalsın yalnız bu hal edinilirse orası tehlikelidir. Vaktiniz olduğu halde biraz sonra biraz sonra yarın yaparım biraz keyife bakayım dersiniz orası sizi yanıltır bu düşünce nefsten gelir, zaten nefsin en büyük sıkıntısı bu derslerin yapılmasıdır yani bu dersler ona sıkıntı verir, neden çünkü bu dersten kasdım faaliyet demektir. Bu dersler bir okul dersi gibi değildir, ders de değil de yani öyle ifade ediliyor bu bir sistemdir. Ne sistemi insanın kendini bilme sistemidir. Evvela kendini tanıma sistemidir, sonra rabbını tanıma sistemidir, sonra Allah'ını tanıma sistemidir. Dolayısıyla Kur'an-ı keriyimi tanıma sistemidir. Alemleri tanıma sistemidir.

Bizim en büyük görevimiz budur ve bunun için geldik yer yüzüne yoksa sadece çocuk büyütme için dünyaya çalışmak için gelmedik, en birinci görevimiz Âdemliğimizi idrak etmektir, bunun dışındakiler hep ikinci üçüncü derece olan görevlerimizdir. Hepsisi görevdir ama asli görevimiz Âdem olmağımızı idrak etmemizdir. Nasıl döneceğiz rabbimizin huzuruna bu işleri anlamadıktan sonra gözümüzü kapattık ahirette karşımıza bir varlık çıktı ben senin rabbınım dedi ya bir başka bir şey geldi de söyledi ise ya bizi aldatıyorsa nasıl bileceğiz rabbimizin ne olduğunu kendimizin ne olduğunu işte onun için daha evvel bu yollardan geçmiş veya geçen bir kervana iteat etmeden o Yusuf'un kuyusundan çıkmak mümkün değildir.

Nasıl okula gidiliyor ilköğretime gitmeden okuma yazma işte belirli hesap kitap öğrenilebiliyor mu, insan istediği kadar zeki olsun tabi kendi kendine de gayret ederse bir iki bir şeyler yazar öğrenir ama ihtisas sahibi olamaz. Mutlaka her işte olduğu gibi bu işlerde de tabi biraz eğitim gerekiyor. Bunda da

korkulacak hiçbir şey yoktur, bakın insanda irade gücü vardır, kudret gücü vardır bunların faaliyete geçirilmesi lazımdır. İşte bizde atıl olarak kalmış olan güçlerin ortaya çıkmasını sağlamak zorundayız. Biz derken her birerlerimiz, içimizde o kadar büyük güçler var ki Cenab-ı Hakk bize o kadar büyük güzellikler imkanlar nimetler vermiş ki ama bunlar basılı kalmış altta kalmış günlük kullandığımız bazı isimleri ortaya çıkarmışız yani bazı faaliyet sahalarını kullanıyoruz onun dışında batınımızda o kadar çok özellikler güzellikler var ki bunları kullanmıyoruz atıl olarak kalıyor.

İşte sistemden gaye mesela bir telefon alıyoruz küşük cep telefonu biz onu sadece tek konuşmasını kullanıyoruz, o kadarını halbuki onun içerisinde o kadar daha çok kullanılacak şeyler vardır ki atıl kalıyor o boşta kalıyor ve onu randımanlı çalıştırıyoruz. Kapasitesiz çalıştırıyoruz bu da zararımıza oluyor. Bir avuç içi kadar telefon o kadar maharetler ortaya getiriyorken Cenab-ı Hakk'ın yapmış olduğu bu telefonda ne maharetler var ne alışlar ne verişler var, ama dışarıdan baktığımızda onu et kemik olarak görüyoruz. Biz de kendimizi et kemik zannediyoruz.

İyi bilin ki şu sizin varlığınız vücudunuz siz değilsiniz bunu meydana getiren bunun oluşumunu sağlayan sizde bir öz var bir hakikat var, bir hakikat-ı İlahiye vardır. İşte sizin gerçek kimliğiniz odur. Ama bu balçık üzerimize sıvanmış çamur onun üstüne sıvanmış içeridekini kapatmış gölge yapmış onu zilde bırakmış karanlıkta bırakmış onu görecektür durbün de yok elimizde veya içe dönük bir faaliyetimiz de yok, dışarıdakini görerek ben buyum deyip onunla perdelenmişiz. Eğer biz gerçekten bu beden isek toprağa girdiğimiz zaman biz bitmiş oluruz. Yani hayatımız ahiretimiz hiçbir şeyimiz kalmamış olur.

Ama inanıyoruz ki bundan sonra bir hayatımız var, ona göre de kendimizi hazırlıyoruz. Bu beden toprak altına gidip çözülüyorsa ufalanıp dağılıyor bitiyorsa o zaman biz bu değiliz, o kadar açık bir ifade bu bizim elbisemiz, zaten Cenab-ı Hakk

يَا بَنِي آدَمَ ; Kur'an-ı Kerim'de zannediyorum A'Raf Suresinde ;
قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُمَازِي سَوَاتِرَكُمْ وَيَشَاءُ وَلِبَاسُ التَّقْوَى
7/26 size ذَلِكَ خَيْرٌ لِّكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ لَهُمْ يَدْخُلُونَ

etten kemikten birer elbise verdik bir de güzelleştirici elbise verdik yani pamuklu yünlü elbise verdik ama bir elbise daha verdik ki o da takva elbisesidir bu hepsinden güzeldir diyor. İşte buradaki takva kelimesini de şeriat mertebesinde olanlar başka türlü izahını yapıyorlar tarikat hakikat marifet mertebesinde olanlar daha başka türlü yapıyorlar.

Takva ittika demektir, yani sakınmak demektir, işte gönül ehli de diyor ki takva için sakınma için varlığının hakikatinin İlahi varlığın hakikati olduğunu unutmaktan sakınmak yani gaflete düşmekten sakınmak takvanın batını yönündeki ifadsi budur. Yoksa bunu örtmek kapatmak efendim şüphelilerden sakınmak işte günahlardan sakınmak o şeriat mertebesinde o da doğru ama orada geçerlidir. Ama mana alemindeki takva gafletten sakınmak kendi varlığındakini unutmaktan sakınmaktır. Bundan büyük de mesulyet olmaz.

Yusuf Kıssasında Zeliha nefsi ifade ediyor, bizim şiirlerimizin birinde “Ruh ile nefsini ediver kardaş” diye geçer bir de “Nefs-i Meryemde Ruh-u İsa’yı meydana getir bu harikayı” diye şiirlerimizde geçer. Şimdi daha evvelce nefis ile vasf ettiğimiz Zeliha ana neden uzaklaştırıldı Yusuf (as) dan sonra neden evlendi. Çünkü o nefis başkasıyla evliydi yani şer'an o işin olması mümkün değildi, bir başka ifade ile daha henüz o zamanda Yusuf fiziksel buluşa da ermemişti, ermiş olsa idi bile işte o nefis başkasına yönelik olduğundan Yusuf ile birlikte olması mümkün değildi uzaklaştırıldı.

Hatta Yusuf'un da ona bir meyili oldu ama rabbı ona bir burhan yani delil gösterdi sonra o yanlış bir yönde olduğunu anlayınca oradan kaçtı uzaklaştı. Gömleği de arkasından yırtıldı. Ondan sonra Yusuf (as) tövbe ederek bu işi gönlünden

tamamen sildi, yanlış bir iş olduğunu biliyordu, daha o devrede o işin oluşması mümkün değildi. Vaktaki aradan seneler geçti Yusuf (as) zindandan çıktı bu arada Zeliha hanımın da beyi eski aziz öldü, Rahmetlik oldu bu sefer Zeliha hanım boşta kaldı, yani hür kaldı, aralarında bir mani kalmadı, yani Yusuf (as) ı Ruh olarak düşünürsek zaten gönül de Ruh'un bir başka ifadesidir, Zeliha'yı da dediğimiz gibi nefis olarak düşünürsek kişinin kendi benliğinde ruhu ile nefsini birleştirmesi gerekiyor.

İşte o zaman kişide gerçek hürriyet hürlük ve reislik nefsi ile izdivaç ettikten sonra nefsi artık ona tamamen tabi oluyor, ruh ile nefsinin birleşmesinden yeni çocuklar yani yeni üretimler yeni bilgiler meydana geliyor. İşte diğer şekliyle düşünelim Yusuf (as) ın gönlü akıllı yani gönlü ve hakikatı ruhu Akl-ı Kül, Zeliha da nefs-i Kül hükmüne giriyor. İşte ondan sonra da onların çocukları meydana geliyor yani üretim başlıyor. Yusuf sadece Yusuf olarak kalsaydı Âdem (as) gibi Havva valide gelmezden evvelki hali ile hiçbir şey olmazdı. Yani Havva ile Âdem yani Akl-ı Kül ile Nefs-i Kül birlikte olacak ki bütün bu alemler Akl-ı Kül ile Nefs-i Kül'ün varlığından birliğinden izdivacından meydana geldi.

Zeliha anamız Yusuf (as) ı gerçekten çok büyük bir muhabbet ile sevmiş muhabbetle sevmiş. Fakat işte böyle hadiseler olunca Onun eşi de öldükten sonra sokaklara düşmüş Zeliha Yusuf'un muhabbetinden sevgisinden. İşte böyle bir burhan gördüğü için Yusuf (as) kesinlikle ondan uzaklaşıyor, ilgilenmiyor, hapisneden çıktıktan sonra bir gün o görevli olduğu zamanlarda işte her şehirde bir evi vardı ya Cenab-ı Hakk yerleştirdi O'nu, gönlün her şehirde bir evi olması demek beden mülkünün her varlığında hükümrân olması bütün azalarına hakim olması demek, bütün Esma-ı ilahiyeye de hakim olması demek.

Mısır mülkünde geziyorken bir gün elinden kamçısını düşürmüştü, atına vurduğu kamçısı kamçının tutma yeri yani kabzası metalden yapılmış, yere düşünce hemen öyle hırpani yaşlı bir kadın geliyor alıyor kamçının kabzasına "huuu" diye üflüyor buyur sultanım diye uzatıyor kamçıyı Yusuf (as) a

Yusuf (as) kamçının kabzasından tuttuğu zaman kamçı elinden yere düşüyor. Elim yandı diyor, o zaman diyor ki sultanım eliniz mi yandı, evet elim yandı diyor, ben o ateşi 20 yıldır kalbimde taşıyorum diyor. O zaman anlıyor ki o Zeliha imiş, işte sonra cenab-ı Hakk O Mısır'a sultan olduktan sonra O hapisanede Zeliha hanım da gelip ikrar ettikten sonra suçsuz olduğunu söyledikten sonra kendisi de pişman olduktan sonra aralarında geçen bu muhabbeti de öğrenen işte o zamanki Melik onları evlendiriyor, Zeliha'nın daha genç kız olarak Cenab-ı Hakk iade ediyor eski gençliğini eski güzelliğini ve bekar olarak Yusuf (as) ile evleniyor. Yani bu ne demek oluyor, Nefs yani kişinin nefsi ne kadar değerli bir şey kıymeti bilindiği zaman çünkü Cenab-ı Hakk zaten değersiz bir şeyi insanın varlığına koymaz, yani gereksiz olan bir şeyi koymaz, nasıl bir araba yapıyor onun bütün üzerindeki sistem gerek görüntü olarak göze güzel görüldüğü için gerek içerisindeki bir tek vidası dahi fazladan ve boşuna değildir. Hepsinin bir görevi vardır.

Paspasından tutun yan aynasına kadar, işte direksiyonuna vitesine frenine kadar, insan öyle bir makine ki üstünde hiçbir değersiz boşuna abes bir şey yoktur. Hani Tebareke

Suresinde de Kur'an-ı Kerim'de buyuruyor ya Cenab-ı Hakk ﷻ

الْبَحْرُ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبُ إِلَيْكَ الْبَصْرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ

67/3 “ Bir aksaklık bulmak için gözünü tekrar, tekrar çevir bak; ama göz umduğunu bulamayıp bitkin ve yorgun düşer.” Böylece ihtarda bulunuyor. Bir tarafı bir tarafından ayrılmaz ama belirli bazı özellikleri için böyle kelimeler ayırıcı kelimeler kullanıyor yoksa mutlak manada değildir.

Yasin Suresi Kur'an'ın kalbidir, gecenin bir vaktinde üç kalbin iştması var, bunun bir tanesi “Ya Sin” Kur'an'ın kalbi, zaman olarak gecenin son üçte biri gecenin kalbi, yani sabah namazından bir saat ya da yarım saat evveli, bir de insanın kalbi. Gece insan uyanık olduğu zaman Yasi-i Şerif okuduğu

zaman ve o üçüncü bölümde olduğu zaman üç kalp iştiya ediyor bakın, üç kalbin iştiması ile red edilmeyecek hiçbir mertebe kalmaz. Ama bir akşam kalkabilir bir akşam kalkamaz insan o ayrıdır, burada niyet mühimdir, yani kesin niyet mühimdir.

Olmayacak hiçbir şey yok Cenab-ı Hakk hepsini halk eder, sebeplerini halk eder, bir insan tuttu mu nasıl dünya işi için kendinimizi yırtıyoruz şunu yapalım bunu yapalım diye işte bu da bizim işimiz ben zikir yaparsam başkası bundan faydalanacak değildir ki, tabi başkaları da sağlıyor, anamız babamız çevremiz o ayrı o da bir getirinin bir başka tarafıdır, tabi hepsi memnun oluyorlar ayrıca bu bizim halimizden çünkü onlara da nasib çıkıyor, hani ne diyorlar sadaka-ı cariyeye diyorlar, babalarımız öldükten sonra dahi yetiştirmiş oldukları evlatları yani bizler ibadet ettiğimiz zaman zikir yaptığımız zaman onlara da yazılıyor.

Bakın bir iş yapılıyor kaç tane menfaat sağlanıyor. Kendimize de çocuklarımıza da hepsine rahmet oluyor, şimdi şu lambayı diyelim ki siz uğraştınız yaktınız parasını verdiniz hizmetini gördünüz, elektrik parasını da siz veriyorsunuz siz eve geldiğiniz zaman yakıyorsunuz ama misafir geldiğimiz zaman sizin faydalanmanız eksilmeden biz de faydalanıyoruz. Tahiyatlara oturduğumuz zaman selam verilecek tahiyatlara oturduğumuz zaman ne okuyoruz, orada ne diyoruz bakın İslam dini o kadar muazzam muhteşem bir din ki bir sistem ki, ama biz hep bunları şartlanma içerisinde yat kalk bir şeyler söyle adet olmuş şekliyle.

Mahmut Şebisteri Gülşen-i Raz da öyle diyor, “Adet yapıyorsa ibadet ediyorum deme” diyor yani yaptığın ibadeti adet hükmünde yapıyorsan ibadet ettim deme adet yaptım de eğer ibadet yapıyorsan adetten vaz geç diyor. Çünkü adet ile ibadet bir arada olmaz. Ama biz ne yazık ki adet hükmünde yapıyoruz. İşte onun için de fazla yararlanamıyoruz. O ayrı konu biz gelelim tahiyata, selam vereceğimiz zaman tahiyat okunuyor selavatlara okunuyor, iki üç tane de kısa ayetler vardır

arkasında. Bakın orada ne bağlantılar var, رَلَّاتَلَا فِى الدُّنْيَا

“Ey bizim 2/201 حَمْدَةً وَفِى الْآخِرَةِ حَمْدَةً وَقَدْ نَا عَذَابِ النَّارِ rabbımız bize daha dünyada iken ver şu anda bu gün de ver, ve ahiretin içinde de ver, haseneten, güzellikler ver, bakın Cenab-ı Hakk bize vermiş olduğu terbiye budur, eğitim şekli budur, yani dünyada da bize güzellikler ver, ahirette de güzellikler ver ve bizi ateşin azabından koru. Şimdi derviş efendi efendim işte Hz Peygamber vaktiyle sofrada yemek yiyordu, çıkar iskemleyi at masayı çıkar halıları yerde yemek ye efendim sünnet yapıyoruz, hay senin anlayışın eksik olsun. Hz peygamberin zamanında masa olsaydı emin olun ki en güzel masayı O kullanacaktı, zaten kullanırdı da, ama zaten hiçbir şey yok çölün ortasında ne ağaç var ne orada sanatkar var bu işleri yapacak ne çivi var ne var en güzeli hurma dallarından yaptıkları hasır var tabi onun üstünde yemek yiyecek.

O günün en modern diş fırçası misvaktır, tabi onu kullanacak efendim sünnet elinde bir misvak hatır hatır namaza başlarken cematın içerisinde sünnet yapıyor diye misvak kullanıyor. Ben burada sünnetin uygulanımındaki acayıplığı belirtmek istiyorum, anlatım ve tatbikat yanlışdır.

Cenab-ı Hakk bize dünyada iyilik isteyin diye tavsiyede bulunuyor, bu gün en güzel yaşam ne ise onu kullanmak bize hakdır 2/201 ayeti ile. Sadece bu ayet değil başka ayetler de vardır, neden kullanmayalım ki bu günün imkanlarından neden yararlanmayalım ki. O kardeşimiz diyor ki efendim işte telefon gavur icadı ben bu kelimeyi kullanmam onların lisanı ile konuşuyorum, işte uçağa binme şunun icadı, mübarek Mercedes içinde rahat rahat oturuyorsun o da bilmem kimin icadı neden kullanıyorsun, Tv kullanma, telefon kullanma, dinimizi o kadar yanlış o kadar zora koşturmuşlar ki acaba acaba hep tereddütlerde işte ittika ittika ondan sokın bundan sakın oraya sokulma buraya yaklaşma o zaman ne Kur'an'a

yaklaşırsın ne peygambere yaklaşılabiliyorsun. Biz bir de buna ittika diyoruz.

Değer yargıları değişebiliyor bizim de ayak uydurmamız gerekiyor, işte bizim genel olarak islamdaki eksikliğimiz buna ayak uyduramamamız banaz tutucu bir akılda kafada olmamız. Buda geçmişten aldığımız yanlış eğitimin veya kısıtlı eğitimin neticesinde oluyor, irfan ehli bakın okuduğumuz bütün kitaplarda hiçbir şeyi kısıtlamamış irfan ehli hep açık kalpli açık fikirli geniş fikirle bakmış meselelere. Mesela Muhiddin-i Arabi Hz lerinin şehaser bir ifadesi var gerçe hangisi şehaser değil ki, o ayırda bakın nasıl diyor “yayın eğriliği doğruluğundandır” diyor kelimedeki nezakete bakın ilme bakın yüceliğe bakın ihata ettiği geniş sahaya bakın “Yayın eğriliği doğruluğundandır” bakın yay eğridir demiyor, yanıştır demiyor, hani oku atan gerilmiş yay var ya eğer o yay kavisli eğri olmazsa görev yapamaz, işte onun eğri olması kendinin doğru olmasıdır.

Ona bakan kişi bu yay eğri duruyor der yani düz bir çıtaya göre bu eğridir der, ama kendisinin doğrusu olması gereken şekli odur. Ama yayın kendi doğrusudur. İşte onun için görecelik çok değiştiriyor işte ve de burada hasıl olan kanaat çok değişmiş oluyor.

Yapmamız lazım gelen şudur bunan sonra hiçbir şeyin üzerinde fikir yürütmeyeceğiz, ne gördükse olduğu gibi onu kendi haline terk edip bırakacağız. Yani eğriydi kötüydü yanıştı şuydu buydu diye değerlendirme yapmayacağız. Yaptığımız değerlendirme kendi bireysel düşüncemizden kaynaklandığından yanlış olabilir. İhtiyati olarak hiç bir şey karşısında o neden böyle yaptı neden şöyle yaptı Allahualem vardır bir hikmeti, diye kendi haline terk edeceğiz biz kendi doğrularımızı bulmaya çalışacağız.

Yumurtanın içinden civciv çıktığı gibi nasıl dünyada geniş bir alana açılıyor yumurtanın içinden çıkan civciv işte biz de bu beden yumurtasından çıkıp ruh alemine doğru açılmamız bir başka ifade ile kendimize yönelmemiz bir başka ifade ile gönül

aleminde açılmamız gerekiyor. Oraya açıldığınız zaman göreceksiniz ki öyle geniş bir saha artık o dünyanın üstündeki o yumurtanın kabukları kırılmış kırılmamış bizi ilgilendirmiyor. İşte dünyada şer'i olarak kendi kazancımızla başkalarına zarar vermeden ne kadar güzellik üzere yaşayabilirsek bu bizim hakkımızdır. Ama kendi imkanlarımızla ihtirasa dönüştürmemek suretiyle.

Güzel halı alma imkanımız varsa alacağız kullanacağız efendim bu lüks, lüks se yönelmeyelim, lüks anlayışı da bir anlayıştır, diyelim ki şurada iki tane halı var birisi 50 lira diğeri 100 lira 50 liralık halı da işimizi görür, 100 liralık halı da işimizi görür. İkisini de alma imaknımız var, artık bu ayrım kişinin kendi yaşantısına düşüyor oraya kimse müdahale etmez. Ama diyelim ki 100 liralık halıyı aldı, deseni daha güzel ömrü daha fazla şimdi birisi gelir ki yahu siz israf etmişsiniz burada fazla vermişsiniz 50 liralık da işinizi görecek, diye fikir yürütebilir, bunun karşısında siz müdafa olarak da diyebilirsiniz ki ben onu nefsim için almadım, yani nefsani bir haz duymak için almadım, bana bir benlik getirsin diye almadım, işte evinde 100 liralık halı var desinler diye almadım,

Ama düşünürseniz ki o 100 liralık halıyı da çıkaran eller var, ona hizmet veren insanlar var, o hizmeti veren kimselerin de geri planda baktıkları muhtaç insanlar var, eşleri var çocukları var işte masraf ettikleri yerler var o halıyı bu şekilde alırsanız daha büyük sevap kazanırsınız. Yani pahalı denen o halıyı almak ucuz halıyı almaktan daha büyük sevap kazandırır. Çünkü karşı tarafa menfaat sağlamış oluyorsunuz

o malı almakla. İşte Cenab-ı Hakk isteyin diyor. رَبَّنَا آتِنَا فِي

الدُّنْيَا حَسَنَةً

2/201 bakın iyilikler güzellikler hepsi

içerisine giriyor. Ne çıkmışsa yeni nefsinize mal etmemek suretiyle “Ya rabbi senin ne kadar güzelliklerin var senin güzelliklerini senin insanlara verdiğin ilimle meydana gelen bu sanatı seyretmek için bana ne imkanlar vermişsin teşekkür

ederim diye O'na şükrande bulunmamız bu kullandığımız malı lüks yerine geçirmez gerçek bir kullanım üzere hem de islami bir kullanım üzere getirmiş olur. Bu gün artık çok güzel tel fırçalar varken üzerinde bin bir türlü bakteriye karşı gelecek her türlü güzel terkipte yapılmış diş macunları varken sünnet diye misvakı kullanmaya gerek yoktur. Ama sünnet olsun diye bir tane evinizde bulundurursunuz sevgiden dolayı o ayrıdır, o gün en lüks diş fırçası misvaktı çünkü tabiattan onu çıkarıyorlar fırça yapan fabrikalar yoktu, bir misvak alalım bir de fırça alalım hangisi daha kullanışlı olduğuna bir bakın.

0-8- CENNET- CEHENNEM MEVZUU

O diş fırçasını bakın önden iki, yandan iki, $2+2+2 = 6$ bunların 6 da karşılıkları var 12 şekilde diş fırçasını ağızımızda uyarlamamız mümkündür ve bunu da yapmamız gerekiyor sağlıklı bir diş fırçalaması için şimdi misvak ile bunu yapamıyoruz, ama o güne göre misvak lüks yani çok güzel bir şeydir. Bu gün Hz Peygamber burada olsaydı, misvağı kullanmaz fırçayı kullanırdı. Çünkü akıl onu gerektiriyor, daha mantıklı ve daha faydalıdır. Yani anlatmak istediğim sünnete tabi olacağız diye tutuculuktan başka bir şey yapmamış oluyoruz. Fırça kullanmak Hz peygambere hürmetsizlik demek olmaz, Hz peygamber akıl yolundan gidiyor, akıl yolundan gidiyoruz, şekil yolunda gitmiyoruz, suret diş halinden giriyoruz.

Zaten bizi batıran Hz Rasulullah'ın suretine kapılıp suretinde kalmaktır. Bakın Hz Rasulullah'ın zahir hayatını anlamak yaşamak sünnet içini yani batın hayatını yaşamak anlamak farzdır. Hangisi daha kıymetlidir. Mutlaka ikisi de kıymetlidir, yani farz dediğimiz şey zannediyoruz ki işte parmağını şöyle yıkarsa böyle yıkarsa bu farz şunu yaparsa sünnet bunu yaparsa müstehab farz ile sünnetin genel ifadesi halktan uzaklaşmak genelde sünnet, Allah ile olmak farz, fraz ve sünnetin genel yorumu budur. Halktan uzaklaşmak demek

bu gün tabi bir kenara çekilmek değildir, halk türü düşünceden uzaklaşmaktır. Halkın değer yargılarından uzaklaşmak.

Dışımız herkes ile bir olacak ama bizim hedefimiz gökyüzü olacak onların hedefi toprak olsun zararı yok. İşte bize iyilikler ver güzellikler ver, ahirette de güzellikler ver, ve bizi cehennem azabından korusun. Burada Cehennem azabından maksat nefsin ateşine düşmekten korunması dünyada yani nefsin hakimiyetinden kurtulmaktır.

Şimdi bu genel olarak istediğimiz şey رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ

14/40 الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءَ

ibadet üzere devamlı hale getir, ve zürriyetimi getir. Bakın kendimize dua ediyor ken devamında çocuklarımızın üstüne dua ediyoruz. Ne muhteşem bir kuruluştur. Ve de bizim dualarımız kabul eyle. Yani bizim ricamız böyle olsun senden

رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ

41/41 وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا

bakın, insanlığa bakın, Cenab-ı Hakk bize öğretiyor, tavsiye ediyor, “ey ya rabbi bizi dünyada güzellikler ahirette güzellikler ver azabından muhafaza eyle, bizi ve çocuklarımızı ibadet üzere eyle ve validelerimizi mağfiret eyle ve daha da genişleterek mü’minleride, hesap gününde yüzümüzü kara çıkarma, manasınadır. Şimdi bununla bir baba dua etti, çocuklarına bakın üç nesli birden kucakladı şimdi diğer nesiller de aynı şeyi yaptıkları zaman yani bizim çocuklarımız da aynı şeyi yaptıkları zaman onlar da bizi kucaklamış oluyor, onların torunları torunları bakın hepsi kucak kucağa gidiyor bunların bu sistem bozulur mu kopar mı, bu sistem üzere yaşanan hayat ne dünyada kopar ne ahirette kopar

Tebareke-i şerifi okursa kabre girdiği zaman Tebareke-i şerif bir sülîyet kazanır. Yani asker gibi nöbetçi gibi ruhani bir

süliyet kazanır, onu okuyanın baş ucuna geçer, eğer şerden bazı kuvvetler gelir de onu rahatsız etmeye çalışırlarsa kabrinde yani cinlerden gibi başka taifelerden veya insanların şerlilerinden veya meleklerden kabir aleminde onu rahatsız etmeye gelirlerse o muhafız olur, onları yanına sokmaz. Eğer sağlarından girmeye çalışırlarsa sağ tarafına gider muhafız olur ayaklarından girmeye çalışırlarsa oraya gider yani şer kuvvetleri başka kuvvetleri sokmaz muhafız olur.

Bu sadece ahirette değil dünyada da olur, ahirette korumasını bilen dünyada da korur bu konuda merak etmeyin.

Haşr suresinin son üç ayeti var **هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا هُوَ**

(59/22-23-24) diye başlayan dört ayet, o genelde herkesin ezberinde vardır Akşam namazı ve sabah namazı sonunda imam genelde okur, bir defa onu okuyun ondan sonra bir tesbih istiğfar, 101 tane “estağfirullah” onu yaptıktan sonra yani istiğfarı çektikten sonra üç ihlas bir Fatiha ile Âdem babamızın ve Havva Validemizin ruhuna aynı şeyi sizin için de aynı sistem çünkü Âdem babamızın ve Havva Validemizin ruhuna hediye ediyoruz, neden çünkü ilk istiğfarı icad eden Âdem (as) dır. İcad eden derken onda zuhura gelen istiğfar,

رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنْ

الْخَاسِرِينَ 7/23 Cenab-ı Hakk onlara bazı kelimeler tebliğ etti

yani talim etti, bu talim ettiği kelimeler bunlardı bunlarla dua ediyoruz, Âdem (as) cennetten yer yüzüne indiği zaman iki yüz sene başını kaldırıp gök yüzüne bakamamış, işte o meyveyi yedim diye Âdem babamızın o meyveyi yemesi sonunda dünyaya indirildi biz de burada kendimizi bilme ilmine kavuştuk belki inmeseydi biz de cennetlik olacaktık ama kendimizi bilemeyecektik.

Mirac namazı ile yol namazı arasında ne fark vardır: yol taştan topraktan o malzemeden olan bir şeye yol deniyor,

genel ifade budur, yol dediğimiz zaman toprak asfalt yol gelir. Yani dünya üzerinde yüzeyde giden bir yoldur. Ama Mirac yolu dediğimiz zaman helezon şeklinde bakın dönerek yükselen yani göğe çıkan bir yoldur. İkisinin arasındaki fark budur. Birisi yer yüzünde ne kadar gidersen git o yolda yer çekimi alanı içindesin işte bizim de nefsimiz bizi hep dünyamıza çekmektedir ancak miraç yolu ile oradan kurtulmak mümkün o cazibeden kurtulmak mümkündür. İşte Mirac namazı miraca diye niyet edildiği zaman helezon çalışması yapılmış oluyor. Ama yol namazı dediğimiz zaman yüzeysel satıhta olan bir namaz çalışması oluyor, faaliyeti de o oluyor.

Mirac namazında tesbihat asıl değildir, rükünler asıldır, yani namaz asıldır, iki rekat namaz, neden 12 dememişler 13 dememişler, 15 dememişler iki bakın hem işin en azı hem de en çoğudur. Yani biz onu iki olarak görünce azdır, ama ikinin hakikatını idrak edersek bu namazı o kadar küçük, az, bir namaz olmadığını hemen anlarız. Zaten bütün namazların tamamı iki rekat namazdır. Yani bir ömür boyu kıldığın namazların hepsi iki rekat namazdır yani iki rekatta toplanır. İşte bakın sayı olarak baktığımızda iki rekat en az namaz çünkü tek rekat namaz yok zaten, bir rekatlık namaz yoktur.

Üç rekatlı tek sayılı namaz var ama iki kılındıktan sonra üstüne ilave salat-ı vitir var, akşam namazının farzı var, ayrıca dört rekatlı namazlar vardır, bir rekatlık namaz yoktur. Şimdi kafamızda bir rekatlık namaz neden olmuyor diye soru doğar, bir rekat Ahadiyet mertebesi demektir, Ahadiyet mertebesinde bu alemler vücutlar varlıklar olmadığından orada ibadet yok, ibadet sahası daha meydana gelmiş değil, ibadet olması için iki rekat lazım yani sen ve ben lazımdır. Ben olmazsam sen kime namaz kılacaksın, sen olmazsan ben kime namaz kılacağım, işte iki rekat. Yani sayı olarak en az olması iki rekat, ama iki rekatın gene bütün namazlardan fazla olması o namaz gerçek yönüyle kılındığında namazın bir rekati fenafillah bir rekati da bakabillahdır.

Zaten bir ömür boyu bu iki rekat namaz için uğraşmıyor muyuz? Bir ayağımızla fenafillah ondan sonra da Bakabillah,

Hakk'ta baki işte onun için bir yönüyle sayı hesabıyla iki rekat namaz en az, ama batın yönüyle en uzun namazdır bir ömür boyu sürer. Onun için baştan sayıları pek sıklaştırmaya gerek yoktur.

Salli ve sellimi barik ala eşrefi nur-i cemili enbiya vel mürselin vel hamdülillahil rabbil alemin. Cümle geçmişlerimizin ruhu için Allah rızası için dertlerimize deva borçlarımıza eda için hastalıklarımıza şifa olması için her türlü muradadlarımızın hasıl olması için aşkullah şevkullah muhabbetullah muhabbet-i Rasulullahın ve marifetullahın gönüllerinin parlaması için bu akşam ya rabbi senin zikrine yeniden başlamak için çalışanların hepsine ve her birerlerimize akıl fikir gayret zeka olması için aşkullah şevkullah muhabbetullah muhabbet-i Rasulullah ve marifetullahın tekrar gönüllerimizde parlaması için her iki dünyada mesut ve bahtiyar olmamız için hayatımızın bundan sonraki devrelerinde de her halimizde gerek dünya işlerimizde gerek ahiret işlerimizde başarılı olabilmemiz için nefsimizin ve şeytanın vesvesesinden şerrinden kurtulmamız için askerde olan evlatlarımızın sağlık sıhhatle geriye dönmesi için talebe olan çocuklarımızın akıl fikir zekaya muhtaç oldukları kadar zekalarının oluşması için derslerinde başarılı olmaları için bütün islam ümmetinin ve milletimizin saadet ve selamet içerisinde olması için semavat ve araziye her türlü zelzele yağmur sel fırtınalar rüzgarlar her türlü zorluklarından asan olmamız için son nefesimizde iman ile gitmemiz için bi hürmeti siri suretil Fatihatü maas selavat...

Bilhassa hanesinde bulunduğumuz kardeşimizin eşinin ve cümle geçmişlerinin ruhu için lillahil Fatiha...

Cennet ehli orada akıllı ile mi hareket edecek, hisleri ile mi, şimdi cennetler dedikya iki türdür, birisi madde cennetleri yani Naim, yani nimet cennetleri, diğeri de tevhid cennetleridir. Madde cennetlerinde olan kimseler, kendi hakikatlerini idrak edemedikleri için bu dünyada hayali bir yaşam yaşadıkları için bu hayali ve bireysel ve benlik içinde yaşadıkları için aynı yaşantıyla yani dünyadaki yaşantısı ne ise aynı o yaşantı ile

ahirette de intikal ettiklerinden orada onların yaşamları bireysel cüzzi akıl ve daha ziyade duygusallıkla yaşayacaklardır. Hisleri ile yaşayacaklardır.

Çünkü bir hadis-i Şerifte nasıl buyurur Efendimiz, “Ne hal ile yaşarsan o hal ile ölürsün, ne hal ile ölmüşsen o hal ile dirilirsin” bunun dışında bir şey yoktur. İşte biz dünyada nasıl bir hal form almışsak kendimize bir program almışsak o halimizle gideceğiz. Şimdi Cennet ehlinin yani nimet ile bireysel akıl ile dünyada yaşamış olanların maddi cennetlerine gidecekler ve menfaat karşılığı da oraya gittiklerinden yani al gülüm ver gülüm, ya rabbi ben senin iyi kulun olmaya çalışıyorum namaz kılıyorum ne olur bana cennetini ver. Tamam cenab-ı Hakk da ona istediğini verecek, ama kulun diğeri Ya rabbi ben senin hükmüne boynumu eğdim, sen beni nereye koyarsan koy ben senden razıyım ister Cehennemine koy ister cennetine koy o senin şanına kalmış bir şeydir.

Benim bir talebim yok senden benim talebim sana kulluk etmek, yani senin tecellini idrak etmek biraz daha ileriye gittiğimizde. İşte yaptığı fiziki ibadetlerin karşısında bir şey bekleyerek Cennet ehli olan kimseler cennette aynen buradaki yediği şeyi nefsi için yiyorsa nefsi için tat alıyorsa orada da o lezzet için yaşayacak. Daha çok yiyecek daha çok isteyecek gerçi orada buradaki gibi şişmanlık ya da yiyeceğin rahatsız etmesi gibi şeyler orada yoktur. Çünkü buradaki nimetler Cemal Celal tecellisi ile karışık geldiği için Celeli tarafı dokunuyor. Cemali tarafı da rahatlık veriyor. Cennette daima Cemal tecellisi olduğundan orada zarar görme diye bir şey yok.

Ama diğer Cennetlerde olan yani Rahman Suresinde belirtilen ikişerli ikişerli dört cennetde yaşayanlar mertebeleri icabı tevhid ehli olduklarından tevhid ehlinin mertebeleri gereği nereye kadar ulaşmışlarsa o cennetde yaşayacaklar. İşte bunların cennetdeki yaşamları diğer Cennetdeki yaşayanlar gibi sadece hissi duygusal bireysel akılla değil Akı-ı Külli ile ve kendi varlıklarında Allah'ın varlıkları olduğunu bilerek yaşayacaklar. İşte bunlar da Cennetden zevk alacaklar fakat

diğerleri gibi nefsani arzu şekliyle değil, latif olarak Rahmani zevklerle orada gıdalanacaklar.

Kendilerinden beşerlik perdesi orada daha geniş manada kalktığından Cenab-ı Hakk Cennetinde kendi kendisiyle yaşayacak. Diğer cennetlerde beşeriyet olarak yaşayacak o beşerler hakk'tan ayrı gaflet ehli iseler nefs menfaatleri için yaşayacaklar ama tevhid cennetlerinde yaşayanların dünyada iken daha bireysellikleri kalmadığından ilahi tecelliler şeklinde bi zatihi kendileri Hakk olarak yaşayacaklar, kendi Hakk'lıklarını daha bariz şekilde ortaya çıkaracaklar ve öyle yaşayacaklar. Tabi onların yedikleri meyveler ile diğerlerinin yedikleri meyveler bir olmayacaktır. Bu konuda Yasin

Suresinde ne diyor; اِنَّ اَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمِ فِي شُغُلٍ فَاَكْرَهُونَ

36/ 55 Cennet ashabı meyveler ile meşkul olacaklar, yani meyvelerin lezzetleri ile ve bu meyvelerin lezzetleri onlara en büyük perde olmuş olacaktır. Şimdi bakın dünyadan misal verelim, şimdi şu çayı ağzımıza aldığımız anda bunun iki türlü boğazımızdan geçmesi vardır, birisi o çayın yiyeceğin ekmeğin suyun her hangi bir şeyin lezzetinin tesiri altında kalarak yemek vardır, bir de idrakinde şuurunda olurken onu boğazımızdan intikal ettirirken ağızımızda dolaştırırken alınan lezzetin Hakikat-ı ilahiye olarak yani O'nu düşünerek Rabbının neler hazırlamış olduğunu düşünerek boğazdan geçirmesi vardır.

İşte o anda cennette bahsedilen hakikat ortaya çıkmaktadır. Meyveyle meşkul olurkenki tat bize rabbimizi unutturmaktadır. Susamış olduğumuz bir anda o soğuk suyu yani içilebilecek derecede soğuk suyu ağızımıza alıpta Rabbimizi unuttuğumuz anda biz meyveyle meşkuluz, yani nefsimiz ile meşkuluz, ama hem onu içerken idrakimize de Ya rabbi ne büyük lütufların var çünkü o boğazımızdan geçen bir yudum suyun bizim ücretini ödememiz mümkün değildir. Yani bir ömür boyu çalışsak ve çalıştıklarımızın hepsini o bir yudum su için harcasak o bir yudum suyu üretemeyiz.

Yani ecrini ödeyemeyiz, işte gaflet içerisinde içtiğimizde o zevk bizi ihata etmiş oluyor. Yani aklımızın üstüne çıkmış oluyor aldığımız zevk. Ama aklımızla ile birlikte o zevki tadarsak o zaman aklımız o zevkin üstüne çıkıyor. İstenen de budur. Gaflet ile yediğimiz zaman o zevkin hükmü altına giriyoruz, nefsanî kullanmış oluyoruz. İşte o bize zarar veriyor. Nefsanî kullandığımız için o bize ayrıca zarar da veriyor midemize de dokunuyor.

Demek ki iki tür cennet var birisi nefsleri ile ilgili yaşayanlara diğeri akılları ile yaşayanlara nefsleri ile yaşayanlar gaflet ehlidir dünyadaki gibi yiyecek içecek dolaşacak zaten onun başka bir talebi yoktur, belki de onun için zuhur edilmiştir o var edilmiştir o ayrı konudur. Ama tevhid cennetlerinde yaşayanlar hem akılları ile hem idraklarıyla hem ruhları ile varlıkları ile Hak için olduklarından yaşayacakları tadacakları lezzetler de bir başka olacaktır. Hepsî yerli yerince iyyin iyisi güzelin güzeli ötenin ötesi, Yusuf Suresinde Cenab-ı Hakk aklın üstünde akıllar vardır Araş'a kadar diyor böyle olunca fiilin üstünde de fiiller vardır, o da Arş'a kadardır. Yani her yapılan fiilin kalitesi ne kadar değerli ise manası da o kadar değerli olur.

Bir gün Cunejd-i Bağdadiye veya Bayazid-i Bestami'ye ikisinden birine birisi geliyor, efendim diyor ben münasib görürseniz Hacca gitmek istiyorum diyor git hacca yalnız giderken iki çuval al yanına diyor. Yahut iki depo al ikisini oradaki varidatlarınla doldur, biri sende kalsın birini bize getir senin namına hediye ederiz dağıtırız diyor. Yani oralarda neler müşahade edceksin neler göreceksin nasıl bir haller oluşacak sende onları topla gelenler bize sorarlar biz de anlatırız yani falan dostumuz hacca gitmiş de böyle böyle özellikleri olmuş diye.

Nihayet o hac yolcusu haccını ifa ettikten sonra dönüyor geriye gene O'nun ziyaretine geliyor, işte otur bakalım biraz istirahat ettikten sonra Hacca gittin mi evladım gittim efendim geldin mi hoş geldin diyor. Peki hacca giderken ne yaptın akid yaptın mı diyor, yani niyet ettin mi ben bu sene hacca

gideceğim diye niyet ettin mi bu niyet akid demektir, Allah ile akd etmek demektir. Akdettin mi diyor, ettim efendim diyor, peki bu akdin karşısında bütün diğer akidlerini bozdun mu, yani dünya ile ilgili bütün varlıklarını terk ettin mi etmedim efendim diyor, o zaman sen akid yapmamışsın diyor.

İşte bunun gibi bütün haccın özellikleri işte “Hervele” yaptın mı işte “Say” yaptın mı, “Tavaf” yaptın mı yaptım efendim ama tavafın neticesinde bu hale ulaştın mı o da ulaşmadım efendim diyor. En sonunda hiç birine cevap veremiyor, sen haccetmemişsin seneye git bir daha haccet bunların hepsini yerine getir diyor.

Bizleri sağlıklı selamete Habibini ve beyt’ini ziyarete gönderip varlığımızı sonsuz lütuflarla doldurup tekrar yerlerimize döndüren rabbımıza sonsuz hamd-i senalar olsun. Mekke-i Mükerreme’nin ve Medine-i Münevvere’nin içinde ve dışında bulunan ziyaret yerlerinin sonsuz ruhanîyetlerinin feyz ve bereketlerinden alabildiğimiz manevî gıdalardan sizlere de küçük de olsa bir Maide sofrası kurup tattırmayı mevlam ilham etti. Bu aciz kalemin bütün oradaki manevî hakikatleri yazması olmayacak bir iştir. Ancak yazabildikleri mana aleminden sızıp gelen birkaç damladan iberettir. Şiirler bölümüne geçmeden evvel bizlere haccın pek bilinmeyen iç bünyesindeki özelliklerden bahsetmeye çalışacağım.

Bu kitapçık Haccın zahiri hükümlerini anlatan bir kitapçık değildir, o tür bilgiler çok geniş ve mufassal bir şekilde ilim adamlarımız tarafından enince detaylarına kadar anlatılmıştır. Allah (cc) onların hepsinden Razi olsun ancak biz gönlümüze gelen zahirde yapılan işlerin biraz daha derinine inmeye çalışacağız. Allah (cc) sizlere anlama bizlere de anlatabilme kolaylığı versin.

Ey Hakk yolunda ve nefsin tanıma gayretinde olan cefakar kardeşim, evvela şu tavsiyeme uy ki ilk andan itibaren okuduklarından faydalananabilesin.

1-Gönlünün temiz olmasına dikket et,

2-İçinde dünyevi bir ihtirasın varsa çıkar

3-Aklını mümkün olduğun kadar genişletmeye bak

4-maddi yükünü hafiflet

Böylece hac deryasında boğulmadan doya doya yüzmeye çalışalım. Bunlar üstünde olduğu sürece yüzemezsin çünkü bunlar ağırlık yapar.

Ey gönül yolcusu evvela hac kelimesinin batını manasının ne olduğunu anlamaya çalışalım. Hac nedir, aklımıza gelen Mekke-i Mükerreme'ye gidip işte Beyt-i Şerif'i ziyaret etmektir. Ama o değildir. O da başka türlüdür, Hac kelimesi "Ha" ve "cim" harflerinden meydana gelmiştir. "Ha" nın üstünü ile "Hı"nın üstünü ile "Ha" , "Cim" in şeddesiyle iki "cim" okunur. Zahir anlamıyla "Hacc" Allah (cc) nün beytini ve Rasulunun haremını ziyaret etmede yapılan bütün hükümlerin toplu haldeki ifadesidir. Batını ise "Ha" , hakikat-ı İlahiye, birinci "Cim" genel manada Cemal-ı İlahiye, ikinci "Cim", birimsel manada yani sendeki Cemal-ı İlahiyedir.

Yani birinci "Cim" in içinde bulunan senin cemalındır. Allah'ın cemali içinde senin cemalındır. Yani bireysel şahsiyetin kimliğin, işte bu kimliğin "Ha" nın hayatının üstüne "Hı" yı koyduğumuz an nefsaniyete dönüşüyoruz. Yani Hakk'tan ayrı gayrı başka bir kimlik oluşuyoruz. Ama o Hacc kendi içinde tutarsak yani birinci "Cim" in içinde tutarsak o zaman Hakk'ın Cemali içindesin, özel bir Cemalin olmuş olur yani şahsiyetin. "Nun" un üstünden noktasını alırsak Mutlak Kudret manasındadır, ama o Mutlak kudreti kendi kudretimiz olarak kendimize ayırdığımızda mutlak kudretten ayrılıp bu noktanın nefsi kudrete dönüşmüş oluyor. Ve de sınırlanmış oluyor.

Mesela "Sin" ve "Şın" bir birine ne kadar yakın, üç nokta geldiğinde "Şın" şiddetleniyor, geleceğiz inşaallah huruf'u mukattalarda "ayn", "Sin", "Kaf", "Ha Mim" in Hakikat-ı Muhammediye sıralamasının üçüncüsünde Şura Suresinde,

ikinci ayet olarak gözüktüyor. عَسَق 42/2 işte “Sin” yazıldığı zaman “Ayn” göz manasınadır, “Sin” de insan manasınadır, “Kaf” da kudret Kaf’ıdır. O zaman Hakk’ın kudreti ile gören göz manasına dönüşüyor. Ama “Sin” üzerine üç nokta koyarak “Şin” a dönüşüyor, “Aşk” yani Cenab-ı Hakk’ın şiddetli zuhurudur.

Hakikat-ı Muhammedi’nin şiddetle zuhuru demektir, ﴿١﴾

عَسَق ﴿٢﴾ حَم 42/1-2 ve şehadete dönüşüyor,

müşahadeye dönüşüyor oradaki, işte mesela “Be”nin altındaki noktası, aynı harf altına bir nokta konduğunda “Be” oluyor, üstüne iki nokta konunca “Te” oluyor. Üç nokta konulduğunda “peltek se” oluyor, bu da sena etmek övmek demektir. Bir bakıma elbise giymek yani Hakikat-ı ilahiye elbisesi giymek, “Be” de ile manasınadır, “Elif” den gelen Ahadiyet mertebesinde gelen hakikatleri “Be “ aracı olarak “Te” ye naklediyor. “Elif” baş harf, o zaman “Ben” ile “Sen” meydana gelmiş oluyor. Yani “Ente”

“Cim” birimsel manada yani sendeki Cemal-i İlahiyedir, ayrıca bu oluşum bir seyr-i seferdir, yani Hacc’a gidiş geliş bir yolculuktur. Hal böyle olunca bunun topluca söylenişi şöyle olur, Hacc; Hakikat-ı İlahiyede Cemalullah’ı seyir ve oradan da kendindeki İlahî varlığı seyirdir. Yani Haccdaki ifadesi budur. Hakikat-ı İlahiyede Cemalullah’ı seyir, oradan da kendi

Cemalini seyirdir. Bir başka ifade ile وَذَفَحْتَ فِيهِ مِنْ رُوحِي

yi seyir ve müşahededir. Eğer oralarda yapılan fiilleri bu idrak içinde değerlendiremiyorsan Hacc anlayışın zahirdir. Yani bedenle gitmişindir. Eğer değerlendirebiliyorsan hem zahir hem batındır. Yani iki haccını da yapmışsındır. Allah (cc) hu mübarek etsin.

Gelelim Mekke-i Mükerreminin kelime manasını anlamaya bu kelime asli olarak üç adet asli olarak “Mim” üç adet “Kef” iki adet “Rı” vardır. Üç adet “Mim” üç makamda Hakikat-ı

Muhammediyeyi idrak etmek yani İlmele Yakıyn, Aynel Yakıyn, Hakkal Yakıyn, üç adet “Kef” birinci “Kef” genel manada “Kün” ol, ikici “Kef” birimsel manada Kün oldu, üçüncü “Kef” de ikramdır. Birinci “Rı” Rahman, ikinci “Rı” ise Rahimdir, böylece Mekke-i Mükerrreme “Mim” Hakikat-ı Muhammedî’nin yüceliğinde birinci “Kün” emriyle genel manada alemlerin oluşması, ikinci “Kün” emri ile birimsel manada varlıkların oluşmasıdır. İkinci “mim” yine Hakikat-ı Muhammedî ile üçüncü “Kef” ikram etmesi, birinci “Rı” Rahman tecellisi, bütün aleme ikinci “Rı” Rahim tecellisi ise özel olarak sondaki “Mim” ise birimsel manada ikram edilen Hakikat-ı Muhammedîdir. Mekke-i Mükerrreme demek İkrâm şehri İkrâm edilen yer demektir. Orda işte Hakikat-ı Muhammedî ikram edilmektedir.

Medine-i Münnevver’e gelince yani Medine’ye gelince buralardaki iki adet “Mim” bir adet “Dal” iki adet “Nun” iki adet vav, bir “Rı” vardır. Birinci “Mim” Makam-ı Muhammedî, “Dal” ise dar, “Dar-ı ahiret” derler ya “yer “manasınadır, selamet yeri “Nun” nur-u ilahi, ikinci “Mim” Hakikat-ı Muhammedî, ikinci “Nun” Kudret-i İlâhî, birinci “Vav” varis-i Muhammedî, ikinci “Vav” Varidat-ı İlâhî, “Rı” ise Rahmet-i ilâhidir. Kısaca toplarsak Mekke-i Mükerrreme’de Cenab-ı Hakk’ın lütfuyla Hakikat-ı Muhammedî bünyesinde bu alemlerin oluşması daha sonra birimsel manada varlıkların oluşması ve bunlara gerek genel gerek birimsel manada zahir ve batın Rahman ve rahim tecellisinden ikram edilmesinin şifresidir Mekke-i Mükerrreme.

Medine-i Münnevver ise Makam-ı Muhammedî’nin bulunduğu yerdir, Nurlu Dar-üsselam, Selamet yeri, Hakikat-ı Muhammedî kanalıyla varislerine Varidat-ı İlâhî ve Rahmet-i ilâhiyeye oluşmasının şifresidir.

Ey gönül ilmi arayan kişi kısaca bu üç isimden bahsettikten sonra bazı ayet ve hadislerde Hacc hakkındaki haberlere kısa kısa bakalım; 3/96-97 Muhakkak insanlar için ilk kurulan ev Mekke’de bulunan mübarek ve alemlere doğru yolu gösteren Kabe’dir. Orada açık alametlerle İbrahim’in makamı vardır, kim oraya girerse emniyet içinde olur. (kim makam-ı İbrahim’in ayak izlerini takip ederse Hakk’a ulaşır orada Makam-ı İbrahim

var) makam-ı ibrahimin orada bir mertebesi var o mertebenin içinde bir taş var, o taşın üstünde ayak izi var.

Hani bir hikaye anlatırlar ya hani birisi bir hanıma talip oluyor, yahut büyük bir şeyi bulmaya talip oluyor, gidiyor bir ermiş kişiye danışıyor, o da diyor ki, yüksek bir dağ başına gideceksin, orada bir kapı var, o kapının iki tarafında da iki bekçi var onun bir tanesi arslan, bir tanesi atdır. Atın önünde et aslanın önünde ot var, bunlar ikisi de aç kalmış vaziyette oradan geçmen lazımdır, onları oyalamak için aslanın önündeki otu atın önüne atın önündeki eti de aslana vereceksin diyor bakın. O da gidiyor bakıyor aynı hemen sopayla onları yer değiştiriyor, at ota aslan ete gömülüyor, ortada nöbetçi falan kalmıyor, o da geçip gidiyor oradan. Bunlar çok büyük gerçeklerdir, işte nefsinin tuzaklarından kurtulmak için bu oyunları nefsinin oynayacağını. Çünkü nefsinin ota da ihtiyacı vardır, ete de ihtiyacı vardır.

Aslanlık tarafı önüne etleri koy da biraz oyala atlık tarafına da ot koy o da otlaya dursun orada sen ruhunla beraber ol

-----

Rabb-ımıza şükrederiz bu kitabımızda böylece neticelenmiş oldu. Okuma fırsatını bulanların azmi derece de faydalanmalarını niyaz ederim Cenâb-ı Hakk hepimizin feyzlerini arttırsın inşallah.

Allah Hakk söyler Hakk-ı söyler çalışmak bizden muvaffakiyet Haktandır.

Terzi Baba kitapları.

Terzi Baba Baskısı olan kitaplar.

1. Necdet Divanı:
2. Hacc Divanı:
3. İrfan Mektebi, Hakk Yolu'nun Seyr defteri:
4. Lübb'ül Lübb Özün Özü, (Osmanlıca'dan çeviri):
5. Salât- Namaz ve Ezan-ı muhammedi'de Bazı hakikatler: "İngilizce, İspanyolca"
6. İslâm'da Mübarek Geceler, bayramlar ve Hakikatleri: (Fransızca)
7. İslâm, İmân, İhsân, İkân, (Cibril Hadîs'i):
8. Tuhfetu'l Uşşâkiyye, (Osmanlıca'dan çeviri):
9. Sûre-i Rahmân ve Rahmâniyyet:
10. Kelime-i Tevhid, değişik yönleriyle:
11. Vâhy ve Cebrâil:
12. Terzi Baba (1) ve Necm Sûresi:
13. (13) On üç ve Hakikat-i İlâhiyye:
14. İrfan mektebi, "Hakk yolu"nun seyr defteri ve şerhi
15. 6 Pey- (1) Hz. Âdem Safiyyullah (a.s.)
16. Divân (3)
19. Sûre-i Feth ve fethin hakikat-i.
21. 6 Pey-(2) Hz. Nûh Neciyyullah: (a.s.)
22. Sûre-i Yûsuf ve dervişlik:
24. 6 Pey-(3) Hz. İbrâhîm Halîlûllah: (a.s.)
35. Fâtîha Sûresi:
39. Terzi Baba: (2)
41. İnci tezgâhı:
49. 36-Yâ'sîn, Sûresi:
59. 6 Pey-(4) Hz. Mûsâ Kelîlmullah: (a.s.)
60. 6 Pey-(5) Hz. İsâ Rûhullah: (a.s.)
61. 6 Pey-(6) Hz. Muhammed: (s.a.v.)

67. 067-Mülk Sûresi:
68. 1-namaz sureleri
69. 2-namaz sureleri
88- Nusret Tura-Divanı. Erler demine.
91-Terzi Baba (7) Biismi has "Selâm" (13)
95- Terzi Baba-(8) (19/53)
96- 41-Fussilet Sûresi.
118- 52-Tûr suresi. Ve M. Nusret tura.

(H) Yayınları tarafından basılan kitaplarımız:
-----

6. İslâm'da Mübarek Geceler, bayramlar ve hakikatleri:
14. İrfan mektebi, "Hakk yolu"nın seyr defteri.
15. 6 Pey- (1) Hz. Âdem-safiyeti. Safiyyullah. (a.s.)
88- Nusret Tura-Divanı. Erler demine.

Terzi Baba kitapları sıra listesi

KAYNAKÇA

1. KÛR'ÂN VE HADÎS :
2. VEHB : Hakk'ın hibe yoluyla verdiği ilim.
3. KESB : Çalışılarak kazanılan ilim.
4. NAKİL : Muhtelif eserlerden, Mesnevi'î şerif,
İnsân-ı Kâmil, Fusûsu'l Hikem ve
sohbetlemizden müşahede ile toplanan ilim.

(Gönülden Esintiler)

1. Necdet Divanı:
2. Hacc Divanı:
3. İrfan Mektebi, Hakk Yolu'nun Seyr defteri:
4. Lübb'ül Lübb Özün Özü, (Osmanlıca'dan çeviri):
5. Salât- Namaz ve Ezan-ı muhammedi'de Bazı
hakikatler: "İngilizce, İspanyolca"

6. İslâm'da Mübarek Geceler, bayramlar ve Hakikatleri: (Fransızca)
7. İslâm, İmân, İhsân, İkân, (Cibril Hadîs'î):
8. Tuhfetu'l Uşşâkiyye, (Osmanlıca'dan çeviri):
9. Sûre-i Rahmân ve Rahmâniyyet:
10. Kelime-i Tevhid, değişik yönleriyle:
11. Vâhy ve Cebrâil:
12. Terzi Baba (1) ve Necm Sûresi:
13. (13) On üç ve Hakikat-i İlâhiyye:
14. İrfan mektebi, "Hakk yolu"nın seyr defteri ve şerhi
15. 6 Pey- (1) Hz. Âdem Safiyyullah (a.s.)
16. Divân (3)
17. Kevkeb. Kayan yıldızlar.
18. Peygamberimizi rû'ya-da görmek.
19. Sûre-i Feth ve fethin hakikat-i.
20. Terzi Baba Umre (2009)
21. 6 Pey-(2) Hz. Nûh Neciyyullah: (a.s.)
22. Sûre-i Yûsuf ve dervişlik:
23. Değmez dosyası:
24. 6 Pey-(3) Hz. İbrâhîm Halîlûllah: (a.s.)
25. -1-Köle ve incir dosyası:
26. Bir zuhûrât'ın düşündürdükleri:
27. -2-Genç ve elmas dosyası:
28. Kûr'ân'da Tesbîh ve Zikr:
29. Karınca, Neml Sûresi:
30. Meryem Sûresi:
31. Kehf Sûresi:
32. 3-Terzi Baba İstişare dosyası:
33. Terzi Baba Umre dosyası: (2010)
34. -3-Bakara dosyası:
35. Fâtiha Sûresi:
36. Bakara Sûresi:
37. Necm Sûresi:
38. İsrâ Sûresi:
39. Terzi Baba: (2)
40. Âl-i İmrân Sûresi:
41. İnci tezgâhı:
42. 4-Nisâ Sûresi:

43. 5-Mâide Sûresi:
44. 7-A'raf Sûresi:
45. 14-İbrâhîm Sûresi:
46. İngilizce, Salât-Namaz:
47. İspanyolca, Salât-Namaz:
48. Fransızca İrfan mektebi:
49. 36-Yâ'sîn, Sûresi:
50. 76-İnsân, Sûresi:
51. 81-Tekvir, Sûresi:
52. 89-Fecr, Sûresi:
53. Hazmi Tura:
54. 95-Beled-Tîn, Sûresi:
55. 28- Kasas, Sûresi:
56. İrfan-Mek-Şer-Fransızca-Baba:
57. 20-TÂ HÂ Sûresi:
58. Mirat-ül-İrfan-ve-şerhi:
59. 6 Pey-(4) Hz. Mûsâ Kelîlmullah: (a.s.)
60. 6 Pey-(5) Hz. Îsâ Rûhullah: (a.s.)
61. 6 Pey-(6) Hz. Muhammed: (s.a.v.)
62. -4-Bir ressam hikâyesi:
63. İnci mercan tezgâhı
64. Ölüm hakkında:
65. Reşehatt'an bölümler:
66. Risâle-i Gavsîyye:
67. 067-Mülk Sûresi:
68. 1-Namaz Sûrereleri:
69. 2-Namaz Sûrereleri:
70. Yahova Şahitleri:
71. Mü-Geceler-Fran-les-nuits:
72. İman bahsi:
73. Celâl cemâl Celâl:
74. 2012 Umre dosyası:
75. Gülşen-i Râz şerhi:
76. -5-Doğdular, yaşadılar hikâyesi:
77. Aşk ve muhabbet yolu:
78. A'yân-ı sâbite. Kazâ ve kader:
- 79- Terzi Baba-(4) İstişare dosyası.
- 80- Terzi Baba-(5) İstişare dosyası.
- 81- Hayal vâdîsi'nin çıkmaz sokakları:

- 82- Mektuplarda yolculuk-M.Nusret-Tura.
- 83- 2013 Umre dosyası.
- 84- Nusret Tura-Vecizeler ve ata sözleri.
- 85- Nusret Tura-Tasavvufta aşk ve gönül.
- 86- Terzi Baba-(6) İstişare dosyası.
- 87- Terzi Baba-İlâhiler derleme.
- 88- Nusret Tura-Divanı. Erler demine.
- 89- 6-Her şey merkezinde hikâyesi.
- 90- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-1) şerhi.
- 91- Terzi Baba (7) Biismi has "Selâm" (13)
- 92- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (2) şerhi.
- 93- 7. İngilizce. İslâm, İmân, İhsân, İkân, (Cibril Hadîs'i):
- 94- Mescid-i Dırrar-Kubbet-ul Kara.
- 95- Terzi Baba-(8) (19/53)
- 96- 41-Fussilet Sûresi.
- 97- 2015 Umre dosyası.
- 98- Solan bahçenin kuruyan gülleri.
- 99- Terzi Baba-(9) İstişare dosyası.
- 100-14-İrfan mektebi ve şerhi-İspanyolca.
- 101- Bosna Hersek dosyası.
- 102-The SCHOOL OF WISDOM (irfan mektebi)
- 103-terzi Baba yüksek lisans tezi.
- 104-Hacc Umre ve hakikatleri.
- 105-Cemo ve Farko.
- 106-(2016) Umre dosyası.
- 107-Vahy ve Cebrâîl- (Fransızca)
- 108-Tezi Baba ile ilgili zuhuratlar.
- 109-terzi Baba tasavvufi izahlar.
- 110-19-53-Şeker risalesi.
- 111-Lübb-ül Lübb-Özün özü ve şerhi.
- 112-Bir kardeşin soruları ve cevapları
- 113- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-2) şerhi.
- 114- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-3) şerhi.
- 115- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-4) şerhi.
- 116- 2017-Kudüs seyahati dosyası.
- 117- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-5) şerhi.
- 118- 52-Tûr suresi. Ve M. Nusret tura.
- 119-Fu-Hi-01-Adem Fassı.
- 120-Fu-Hi-02-Şit Fassı.

- 121-Fu-Hi-03-Nuh-fassı.
- 122-Fu-Hi-04-İdris-05-İbrahim-fassı
- 123-Gülşen-i Raz-2-Terzi Baba şerhinin tamamı.
- 124-İbretlik bir değmez dosyası daha Satih ince.
- 125-2018 Umre dosyası
- 126-14-1-Ben'deki Terzi Babam. Murat Cağaloğlu.
- 127-15-2-Ben'deki Terzi Babam. Murat Cağaloğlu.
- 128-İbretlik bir hikâye daha. Kaf dağı ve Zümrüd-ü Anka.
- 129-Terzi Baba divanı. "Tüm şiirlerim."
- 130-İbretlik bir hikâye daha. Kilise çanları.
- 131-Kur'ân-ı-Kerîmde yolculuk-53-Ayetleri ve Terzi Baba-
- 132-Kaner Yiğido-İbretlik bir hikâye daha-
- 133-1-İzmir İrfan sohbetleri.
- 134-2-Sohbet arası sohbetler.
- 135-3-Sohbet arası sohbetler.
- 136-4-Sohbet arası sohbetler.
- 137-5-Sohbet arası sohbetler.
- 138-6-Sohbet arası sohbetler.
- 139-7-Sohbet arası sohbetler.
- 140-8-Sohbet arası sohbetler.
- 141-9-Sohbet arası sohbetler.
- 142-10-Sohbet arası sohbetler.
- 143-11-Sohbet arası sohbetler.
- 144-12-Sohbet arası sohbetler.
- 145-13-Sohbet arası sohbetler.
- 146-14-Sohbet arası sohbetler.
- 147-15-Sohbet arası sohbetler.
- 148-16-Sohbet arası sohbetler.
- 149-17-Sohbet arası sohbetler.
- 150-18-Sohbet arası sohbetler.
- 151-19-Sohbet arası sohbetler.
- 152-20-Sohbet arası sohbetler.
- 153-21-Sohbet arası sohbetler.
- 154-22-Sohbet arası sohbetler.
- 155-23-Sohbet arası sohbetler.
- 156-24-Sohbet arası sohbetler.
- 157-25-Sohbet arası sohbetler.
- 158-26-Sohbet arası sohbetler.
- 159-27-Sohbet arası sohbetler.

160-28-Sohbet arası sohbetler.
161-29-Sohbet arası sohbetler.
162-30-Sohbet arası sohbetler.

Altı peygamber serisi:

- 1-15. 6 Pey-(1) Hz. Âdem Safiyyullah (a.s.)
2-21. 6 Pey-(2) Hz. Nûh Neciyyullah: (a.s.)
3-24. 6 Pey-(3) Hz. İbrâhîm Halîlûllah: (a.s.)
4-59. 6 Pey-(4) Hz. Mûsâ Kelîlmullah: (a.s.)
5-60. 6 Pey-(5) Hz. Îsâ Rûhullah: (a.s.)
6-61. 6 Pey-(6) Hz. Muhammed: (s.a.v.)

Terzi Baba kitapları serisi:

- 1-12- Terzi Baba-(1)
2-39- Terzi Baba-(2)
3-32- Terzi Baba-(3) İstişare dosyası.
4-79- Terzi Baba-(4) İstişare dosyası.
5-80- Terzi Baba-(5) İstişare dosyası.
6-86- Terzi Baba-(6) İstişare dosyası.
7-91- Terzi Baba (7) Biismi has "Selâm" (13)
8-95-Terzi Baba-(8) (19/53)
9-99- Terzi Baba-(9) İstişare dosyası.
10-103-Terzi baba yüksek lisans tezi.
11-108-Tezi Baba ile ilgili zuhuratlar.
12-109-terzi Baba tasavvufi izahlar.
13-110-19-53-Şeker risalesi.
14-126-1-Ben'deki Terzi Babam. Murat Cağaloğlu.
15-127-2-Ben'deki Terzi Babam. Murat Cağaloğlu.
16-87- Terzi Baba-İlâhiler derleme.
17-129-Terzi Baba divanı. "Tüm şiirlerim."
18-131-Kur'ân-ı-Kerîmde yolculuk-53-Ayetleri ve Terzi Baba-

Bir hikâye birçok yorum serisi.

- 1-25 -Köle ve incir dosyası:
2-27 -Genç ve elmas dosyası:

- 3-34 -Bakara dosyası:
- 4-61-Bir ressam hikâyesi:
- 5-76-Doğdular, yaşadılar hikâyesi:
- 6-89-Her şey merkezinde hikâyesi.

Dîvanlar serisi:

- 1-1-Necdet Divanı:
- 2-2-Hacc Divanı:
- 3-16-Divân (3)
- 4-87-Terzi Baba-Îlâhiler derleme.
- 5-88-Nusret Tura-Divanı.

İbretlik dosyalar serisi.

- 1-17-kevkeb-kayan yıldızlar.
- 2-23-İbretlik değmez dosyası.
- 3-73-Celâl Cemâl Celâl "hayalî Kamer'in hayal vâdîsi"
- 4-81-Hayal vadisinin çıkmaz sokakları.
- 5-93-Mescid-i dırar/Kubbet-ul kara.
- 6-98-Solan bahçenin/kuruyan gülleri.
- 7-105-Cemo ve Farko.
- 8-112-Bir kardeşin soruları ve cevapları.
- 9-124-İbretlik bir değmez dosyası daha. Satih ince.
- 10-128- İbretlik bir hikâye daha. Kaf dağı ve Zümrüd-ü Anka.
- 11-130-İbretlik bir hikâye daha. Kilise çanları.
- 12-132-Kaner Yiğido-İbretlik bir hikâye daha-

Umre dosyaları serisi

- 1-2. Hacc Divanı:
- 2-20. Terzi Baba Umre (2009)
- 3-33. Terzi Baba Umre dosyası: (2010)
- 4-74. 2012 Umre dosyası:
- 5-83- 2013 Umre dosyası.
- 6-97- 2015 Umre dosyası.
- 7-106-(2016) Umre dosyası.
- 8-104-Hacc Umre ve hakikatleri.

Diğer dillere çevrilen Terzi Baba kitapları serisi

- 1-5. Salât- Namaz ve Ezan-ı muhammedi'de Bazı hakikatler: "İngilizce, İspanyolca"
2- 6. İslâm'da Mübarek Geceler, bayramlar ve Hakikatleri: (Fransızca)
3-46. İngilizce, Salât-Namaz:
4-47. İspanyolca, Salât-Namaz:
5-48. Fransızca İrfan mektebi:
6-71. Mü-Geceler-Fran-les-nuits:
7-93- 7. İngilizce. İslâm, İmân, İhsân, İkân, (Cibril Hadîs'i):
8-100-14-İrfan mektebi ve şerhi-İspanyolca.
9-107-Vahy ve Cebrâîl- (Fransızca)

Mektuplar ve zuhuratlar serisi:

Terzi Baba İnternet dosyaları: -----

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
1-2- 3- 4- 5- 6- 7- 8- 9- 10-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar .
21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
91-92-93-94-95-96-97-98-99-100

Kitaplar devam ediyor şu an Yekün= (162+100=262)

